

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om marknads-
kontrollen av vissa produkter och till lagar som har samband med den**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och 16 lagar som har samband med den ändras. I lagarna föreslås sådana ändringar som är nödvändiga med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter. Ändringarna utgörs av kompletterande nationell reglering som stöder tillämpningen av förordningen. Genomförandet av förordningen förutsätter att det i den nationella lagstiftningen föreskrivs om bland annat marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och om påföljder för ekonomiska aktörer.

Propositionen syftar utöver till att genomföra marknadskontrollförordningen även till att förenhetliga bestämmelserna om marknadskontroll på nationell nivå genom att utnyttja den horisontella marknadskontrollagen. Att bestämmelserna förenhetligas kan i princip bedömas gagna samtliga berörda aktörer.

Det föreslås att marknadskontrollagens tillämpningsområde utökas med åtta produktlagar. Samtidigt föreslås det att överlappande bestämmelser om marknadskontroll upphävs i sektorslagarna. Tillämpningsområdet för marknadskontrollagen föreslås bli utvidgat så att lagen i fortsättningen även omfattar tillsynen över följande produktgrupper: fritidsbåtar, radioutrustning, marin utrustning, energirelaterade produkter, elektrisk och elektronisk utrustning som innehåller farliga ämnen, kemikalier, kosmetiska produkter samt i tobakslagen avsedda produkter. I marknadskontrollagen föreslås nya bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens nya befogenheter i den digitala miljön och befogenhet att skaffa produktprover under annan identitet.

I propositionen föreslås dessutom att det till lagen om begränsning av användningen av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning fogas nya bestämmelser om påföljder. Vidare föreslås det att till vissa produktlagar fogas bestämmelser om påföljder för brott mot ekonomiska aktörers skyldigheter enligt marknadskontrollförordningen.

I de lagar som redan omfattas av marknadskontrollagen föreslås dessutom sådana ändringar som behövs med tanke på genomförandet av marknadskontrollförordningen. De bestämmelser om ändringssökande som finns i sektorslagarna föreslås bli uppdaterade så att de motsvarar lagen om rättegång i förvaltningsärenden och dessutom föreslås vissa tekniska korrigeringar.

Lagarna avses träda i kraft hösten 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Beredning.....	5
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	7
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	8
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	19
4.1 De viktigaste förslagen.....	19
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	23
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företagen	23
4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	26
4.2.3 Samhälleliga konsekvenser	28
4.2.4 Konsekvenser per förvaltningsområde.....	28
5 Alternativa handlingsvägar	30
5.1 Alternativ och deras konsekvenser.....	30
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.....	31
6 Remissvar	34
7 Specialmotivering	39
7.1 Lag om marknadskontrollen av vissa produkter	39
7.2 Lag om ändring av lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar	50
7.3 Elsäkerhetslagen.....	55
7.4 Hissäkerhetslagen.....	60
7.5 Lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven	61
7.6 Lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven	66
7.7 Lagen om tryckbärande anordningar	67
7.8 Lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter	71
7.9 Lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter.....	74
7.10 Lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar	77
7.11 Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.....	84
7.12 Lagen om marin utrustning.....	89
7.13 Kemikalielagen	89
7.14 Lagen om kosmetiska produkter	92
7.15 Tobakslagen	94
7.16 Lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning	96
7.17 Lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk.....	106
8 Ikraftträdande.....	108
9 Förhållande till andra propositioner.....	109
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	110
LAGFÖRSLAG	119
1. Lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	119

RP 139/2021 rd

2. Lag om ändring av lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar	124
3. Lag om ändring av elsäkerhetslagen	126
4. Lag om ändring av hissäkerhetslagen	129
5. Lag om ändring av lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven	131
6. Lag om ändring av 5 och 21 § i lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven.....	133
7. Lag om ändring av lagen om tryckbärande anordningar.....	134
8. Lag om ändring av lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter	136
9. Lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter	138
10. Lag om ändring av lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar	140
11. Lag om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.....	144
12. Lag om ändring av lagen om marin utrustning	147
13. Lag om ändring av kemikalielagen	149
14. Lag om ändring av lagen om kosmetiska produkter	152
15. Lag om ändring av tobakslagen	154
16. Lag om ändring av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning	157
17. Lag om ändring av lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk	163
BILAGA	165
PARALLELTEXT	165
1. Lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	165
2. Lag om ändring av lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar	174
3. Lag om ändring av elsäkerhetslagen	178
4. Lag om ändring av hissäkerhetslagen	183
5. Lag om ändring av lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven	186
6. Lag om ändring av 5 och 21 § i lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven.....	190
7. Lag om ändring av lagen om tryckbärande anordningar.....	192
8. Lag om ändring av lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter	195
9. Lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter	198
10. Lag om ändring av lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar	202
11. Lag om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.....	213
12. Lag om ändring av lagen om marin utrustning	219
13. Lag om ändring av kemikalielagen	223
14. Lag om ändring av lagen om kosmetiska produkter	228
15. Lag om ändring av tobakslagen	235
16. Lag om ändring av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning	240

RP 139/2021 rd

17. Lag om ändring av lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om
marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk253

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Det föreslås att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016, nedan *marknadskontrollagen*) ändras. Det föreslås att i lagen tas in kompletterande bestämmelser som behövs för genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (nedan *marknadskontrollförordningen*) och till stöd för tillämpningen av förordningen. Dessutom föreslås det att åtta lagar i vilka det ingår produktkrav inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde, och i samma sammanhang föreslås ändringar som berör marknadskontrollen i de lagarna och i vissa andra lagar som redan nu hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde.

Marknadskontrollförordningen är en horisontell rättsakt med brett tillämpningsområde som gäller marknadskontrollen av olika produktgrupper. I förordningen föreskrivs det bland annat om allmänna harmoniserade ramar för marknadskontrollen och den yttre gränskontrollen i medlemsstaterna samt om minimikrav på marknadskontrollmyndighetens befogenheter. Marknadskontrollförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna, men som stöd för förordningen behövs också nationella, kompletterande bestämmelser. Förordningen börjar i huvudsak tillämpas den 16 juli 2021, men den tillämpas till vissa delar redan den 1 januari 2021. Avsikten är att de bestämmelser som nu föreslås ska träda i kraft hösten 2021.

Utöver genomförandet av marknadskontrollförordningen är syftet att förenhetliga marknadskontrollbestämmelserna på nationell nivå. Att tillämpningsområdet för lagen utvidgas till att omfatta nya lagar och produktsektorer kan understödjas med tanke på genomförandet av marknadskontrollförordningen och för att förenhetliga de nationella marknadskontrollbestämmelserna. Samtidigt föreslås det att myndigheternas tillsynsförfaranden förenhetligas för de produktsektorer som hör till lagens tillämpningsområde i syfte att säkerställa att genomförandet av EU:s produktlagstiftning övervakas effektivt.

De kompletterande nationella bestämmelser som behövs till stöd för tillämpningen av marknadskontrollförordningen har föreslagits i olika faser, och sådana ändringar i marknadskontrollagen som påverkar budgeten har föreslagits redan tidigare (RP 154/2020 rd).

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Europeiska kommissionen lade den 19 december 2017 fram förslag till en förordning om ömsesidigt erkännande (COM(2017) 796 final) och till en marknadskontrollförordning (COM(2017) 795 final). Dessa förslag till förordningar ingick i det så kallade varupaketet. I paketet ingick också kommissionens meddelande Varupaketet: stärkt förtroende för den inre marknaden (COM(2017) 787 final) samt två rapporter från kommissionen. Initiativen utgjorde ett led i genomförandet av kommissionens strategi för den inre marknaden (COM(2015) 550 final).

RP 139/2021 rd

I förslaget till marknadskontrollförordning ingick kommissionens konsekvensbedömning (SWD(2017) 466 final) samt en sammanfattning av konsekvensbedömningen (SWD(2017) 467 final). Förslaget bedömdes ge flera positiva effekter. Det bedömdes att genom förslaget utvecklas och effektiviseras regleringen av EU:s marknadskontroll så att produktöverensstämmelse, störningsfrihet och förtroende främjas på den inre marknaden.

Behandlingen av kommissionens förslag till marknadskontrollförordning i rådets arbetsgrupp inleddes i januari 2018. Förslaget till förordning behandlades i rådets arbetsgrupp för teknisk harmonisering. Europeiska unionens råd och parlamentet godkände marknadskontrollförordningen i juni 2019.

Utkastet till U-skrivelse om kommissionens förslag bereddes vid arbets- och näringsministeriet och behandlades vid ett möte den 14 februari 2018 i EU8 (sektionen för den inre marknaden), som lyder under kommittén för EU-ärenden. Före mötet kunde utkastet till skrivelse kommenteras av ett flertal centrala intressentgrupper inom produktreglering och marknadskontroll. Statsrådets skrivelse U 12/2018 rd om förslaget till marknadskontrollförordning överlämnades till riksdagen i mars 2018. Ekonomiutskottets utlåtande EkUU 12/2018 rd till stora utskottet blev färdigt den 3 april 2018. Riksdagens ståndpunkt i enlighet med ekonomiutskottets utlåtande godkändes i stora utskottet den 6 april 2018.

Finland stödde i huvudsak förslaget till förordning och ansåg att dess målsättningar var välgrundade. Finland understödde förslagets syfte att på olika sätt främja överensstämmelsen med kraven för produkter som ges tillträde till den inre marknaden. Finland ansåg det föredömligt att förslaget på det hela taget verkar närma sig frågan så att åtgärderna är möjliga att genomföra ändamålsenligt inom ramen för kontrollmyndigheternas resurser. Finland ansåg dock att det är viktigt att de förfaranden som avses i förordningen inte de facto medför onödig administrativ eller annan börda för myndigheter, kontrollobjekt eller andra verksamhetsutövare. I fråga om de befogenheter som ingick i förslaget till förordning ansåg Finland att det är viktigt att utövan- det av befogenheterna inte är problematiskt med avseende på grundlagen, till exempel i fråga om inspektioner som utsträcks till området för hemfriden. Det ansågs också viktigt att behörig- heternas rimliga proportioner, ändamålsenlighet och praktiska genomförande säkerställs.

Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Beredningen har skett i samråd med i synnerhet de förvaltningsområden som berörs av de lagar i vilka det föreslås ändringar i detta sammanhang.

Förslaget har behandlats i en samordningsgrupp för lagstiftningen om marknadskontroll som tillsatts av arbets- och näringsministeriet. Samordningsgruppen har inrättats för samordning av genomförandet av marknadskontrollförordningen, och i gruppen ingår representanter för de ministerier som svarar för genomförandet av de författningar som omfattas av förordningen, dvs. arbets- och näringsministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt miljöministeriet. I samordningsgruppen finns dessutom representanter för finansministeriet, särskilt på grund av de bestämmelser som gäller Tullen, samt för justitieministeriet. I samordningsgruppens verksamhet deltar också en representant för Ålands landskapsregering.

Den 12 mars 2021 begärde arbets- och näringsministeriet utlåtanden om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om marknadskontrollen av

RP 139/2021 rd

vissa produkter och till lagar som har samband med den. Remissvaren finns på arbets- och näringsministeriets webbplats <https://tem.fi/sv/projektsokning>, beteckning TEM106:00/2020) och i tjänsten utlåtande.fi. (utlåtande.fi: diarienummer VN/18419/2020). Ett sammandrag av remissvaren har utarbetats. Den finska språkversionen av förslaget var ute på remiss från den 12 mars till den 23 april 2021, och den svenska språkversionen från den 30 mars till den 9 maj 2021. Utkastet till proposition var tillgängligt i utlåtandetjänsten för den offentliga förvaltningen (utlåtande.fi), där alla organisationer och medborgare kan lämna utlåtanden. Det var också möjligt att lämna utlåtanden till arbets- och näringsministeriets registratur.

Utlåtanden begärdes av 90 instanser, och dessutom informerades de ansvariga för den kommunala miljöhälsovården särskilt om remissrundan. Utlåtanden begärdes såväl av myndigheter inom lagens tillämpningsområde som av viktiga intressegrupper inom de produktsektorer som omfattas av tillämpningsområdet för lagförslaget.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Marknadskontrollförordningen är en horisontell rättsakt med brett tillämpningsområde som gäller marknadskontrollen av olika produktgrupper. Dessutom föreskrivs det i förordningen om kontroll vid de yttre gränserna, och ekonomiska aktörer åläggs vissa skyldigheter. Marknadskontrollförordningen omfattar 70 olika produkträttsakter som utarbetats på EU-nivå. När förordningen börjar tillämpas ersätter den bestämmelserna om marknadskontroll och kontroll vid de yttre gränserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (nedan *NLF-förordningen*). Genom marknadskontrollförordningen upphävs bl.a. artiklarna 15–29 i NLF-förordningen och motsvarande punkter i artikeln om tillämpningsområde. I enlighet med artikel 39 i marknadskontrollförordningen ersattes också rubriken för NLF-förordningen med rubriken "Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93".

Målet med marknadskontrollförordningen är att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom att stärka marknadskontrollen av produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen. Syftet med detta är att säkerställa att endast produkter som uppfyller en hög kravnivå vad avser skydd för bl.a. hälsa och säkerhet, konsumentskydd och miljöskydd tillhandahålls på unionsmarknaden. Samtidigt säkerställs fri rörlighet för produkterna inom unionen. För att uppnå dessa mål föreskrivs det i förordningen bl.a. om vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer, om marknadskontrollmyndigheternas minimibefogenheter, om gränsöverskridande samarbete mellan tillsynsmyndigheterna samt om samarbete med tullmyndigheterna.

I kapitel I i marknadskontrollförordningen finns allmänna bestämmelser, bland annat om tillämpningen av förordningen. I kapitel II i förordningen finns bestämmelser om uppgifter för ekonomiska aktörer. I artikel 4 i förordningen ställs det upp som förutsättning för marknadsföring av produkter inom EU att för dem har utsetts en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för vissa uppgifter för att säkerställa och påvisa produktens överensstämmelse med kraven. Dessutom finns i samma kapitel till exempel bestämmelser om ekonomiska aktörers skyldighet att samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna. I kapitel III i förordningen föreskrivs det om stöd till och samarbete med ekonomiska aktörer. I kapitel IV i förordningen föreskrivs det om organisatoriska och allmänna krav på marknadskontrollen. I kapitlet finns bestämmelser bland annat om det centrala samordningskontoret och om riskbaserad kontroll samt om nationella strategier för marknadskontroll. I kapitel V föreskrivs det om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och uppgifter. I artikel 14 finns en omfattande förteckning på

befogenheter som behövs för marknadskontrollen, och medlemsstaterna ska säkerställa att deras marknadskontrollmyndigheter har de befogenheterna. Dessutom innefattar kapitlet bestämmelser bland annat om täckandet av marknadskontrollmyndigheternas kostnader, systemet för snabbt informationsutbyte och unionsprovsningsanläggningar. Bestämmelserna i kapitel VI i förordningen berör gränsöverskridande ömsesidig assistans mellan marknadskontrollmyndigheterna, och bestämmelserna i kapitel VII förfaranden för yttre gränskontroll. I kapitel VIII föreskrivs det om samordnad tillsyn och internationellt samarbete, och i kapitel IX om unionsfinansiering. Kapitel X i förordningen berör ändringar i vissa andra rättsakter, och i kapitel XI som innehåller slutbestämmelser föreskrivs det bland annat om sanktioner, kommittéförfarande och förordningens ikraftträdande.

I marknadskontrollförordningen ges medlemsstaterna nationellt manöverutrymme i fråga om genomförandet av påföljdsbestämmelser och uttagandet av kostnader vid fall av bristande överensstämmelse med kraven. Eftersom det föreskrivs om minimibefogenheter för marknadskontrollmyndigheterna får det nationellt föreskrivas om mer omfattande befogenheter. Vid utövande av befogenheterna ska nationell rätt iaktas och i synnerhet de procedurmässiga rättigheterna och de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses. Dessutom genomförs den egentliga organiseringen av marknadskontrollen, dvs. utseendet av myndigheter och organiseringen av arbetet, på det sätt som respektive medlemsstat anser vara bäst. Det hör till medlemsstaternas befogenheter att föreskriva om påföljder. I marknadskontrollagen föreskrivs det om vite och hot om tvångsutförande. I sektorlagarna föreskrivs det om straffrättsliga och ekonomiska påföljder.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Nuläge

I Finland är bestämmelserna om marknadskontroll i huvudsak decentraliserade: det föreskrivs särskilt om marknadskontrollen inom olika förvaltningsområden och produktsektorer. Ett undantag från decentraliseringen av bestämmelserna är marknadskontrollagen, i vilken det föreskrivs om marknadskontrollen för de produktsektorer som hör till dess tillämpningsområde.

Marknadskontrollagen trädde i kraft den 1 januari 2017. Lagen är en horisontell allmän lag för vissa sektorer. Marknadskontrollagen baseras på NLF-förordningen och specialbestämmelser om flera produktsektorer. Genom marknadskontrollagen genomförs bestämmelser om marknadskontroll enligt EU:s produktbestämmelser, kontroll av produkter som kommer in på den inre marknaden samt unionsbestämmelser om skyddsåtgärder. Lagens tillämpningsområde har sedan den trädde i kraft utvidgats till att omfatta andra produktgrupper och lagstiftning inom andra förvaltningsområden.

I 1 kap. i marknadskontrollagen föreskrivs det om lagens tillämpningsområde och om definitioner. I 2 kap. föreskrivs det om ordnande av tillsyn. I 3 kap. föreskrivs det om tillsynsåtgärder, och i 4 kap. ingår särskilda bestämmelser. I lagen finns de viktigaste bestämmelserna om de behöriga myndigheterna.

I 1 § i marknadskontrollagen föreskrivs det på vilka produktsektorlagar lagen ska tillämpas. Lagen tillämpas på marknadskontrollen av följande produktgrupper: utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (ATEX-produkter), vågar, mätinstrument, explosiva varor för civilt bruk, hissar, säkerhetskomponenter till hissar, pyrotekniska artiklar, tryckbärande anordningar, elektriska produkter, personlig skyddsutrustning för konsumenter, gasdrivna anordningar, produkter som avses i strålsäkerhetslagen, produkter som avses i luftfartslagen, aerosoler samt i fordonslagen avsedda produkter.

Marknadskontrollagen ska inte tillämpas självständigt utan de sektorbestämmelser som nämns i paragrafen om dess tillämpningsområde, utan tillämpningen av lagen får sitt innehåll från sektorlagstiftningen. Förhållandet mellan marknadskontrollagen och tillsynsbestämmelserna i de sektorlagar som hör till dess tillämpningsområde varierar mellan olika sektorer, eftersom sektorlagarnas tillämpningsområde är olika omfattande. Till den del det i sektorlagarna finns avvikande bestämmelser om, särskilda tilläggskrav på eller befogenheter för marknadskontrollen ska de tillämpas. Dessutom föreskrivs det till exempel i elsäkerhetslagen, hissäkerhetslagen, lagen om mätinstrument och lagen om tryckbärande anordningar om produkternas och utrustningarnas överensstämmelse med kraven under deras användningstid och om tillsynen över den, vilket baseras på nationella bestämmelser.

I 3 § föreskrivs det om den högsta styrningen av tillsynen, som enligt lagen handhas av arbets- och näringsministeriet. I 4 § föreskrivs det om tillsynsmyndigheter. Säkerhets- och kemikalieverket, Strålsäkerhetscentralen samt Transport- och kommunikationsverket är marknadskontrollmyndigheter enligt lagen i fråga om produktgrupperna enligt de sektorlagar som anges i 1 § 1 mom. på det sätt som föreskrivs i paragrafen. Enligt marknadskontrollagen är Tullen den myndighet som utför yttre gränskontroll.

I lagen finns de grundläggande bestämmelserna om marknadskontrollen. I lagen finns allmänna bestämmelser om myndigheternas befogenheter och om marknadskontrollmyndighetens tillsynsmetoder och administrativa tvångsmedel vid olika fall av bristande överensstämmelse med kraven hos produkter på marknaden. I lagen finns bestämmelser för att säkerställa gemenskapsförfarandets effektivitet mellan marknadskontrollmyndigheterna och Tullen vid den yttre gränskontrollen (4 § 2 mom., 5 §, 8–11 §). Dessutom finns i lagen bestämmelser för styrning och för att betona att marknadskontrollen är riskbaserad och kontrollen planmässig (6 och 7 §). På så sätt säkerställs en ändamålsenlig användning av myndigheternas resurser och att kontrollen är öppen och synlig.

I 8 § föreskrivs det om myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer. Dessutom har marknadskontrollmyndigheten rätt att få uppgifter av ett anmält organ som avses i lagen. I 13 § föreskrivs det om marknadskontrollmyndighetens rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter. I 9–10 § föreskrivs det om tillsynsmyndigheternas rätt att företa inspektioner, vidta undersökningar och ta prover samt att ta ut kostnader av ekonomiska aktörer. I 14 § föreskrivs det om marknadskontrollmyndighetens rätt att anlita utomstående experter. Dessutom föreskrivs det i 15 § om polisens skyldighet att ge marknadskontrollmyndigheten handräckning.

Enligt 16–25 § i marknadskontrollagen har tillsynsmyndigheten omfattande metoder för att ingripa ifall en produkt inte överensstämmer med kraven eller medför en risk. Marknadskontrollmyndigheten får förena ett förbud eller föreläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad (28 §). Tillsynsmyndighetens åtgärder riktas till den ekonomiska aktör som ansvarar för produkten. Ifall en produkt inte överensstämmer med kraven eller medför en risk tillåter lagen att marknadskontrollmyndigheten meddelar ett åtgärdsföreläggande (17 §) eller ett bestående eller temporärt förbud som gäller produkten (18 och 21 §). Dessutom får marknadskontrollmyndigheten meddela bestämmelser som kompletterar förbudet och föreläggandena (20 §) samt förelägga en ekonomisk aktör att från marknaden och av slutanvändare återta en produkt enligt 19 §. Dessutom får marknadskontrollmyndigheten under vissa förutsättningar ålägga en ekonomisk aktör att inom utsatt tid informera om saken på det sätt som myndigheten bestämmer eller under vissa förutsättningar på den ekonomiska aktörens bekostnad informera till exempel om ett föreläggande eller ett förbud som marknadskontrollmyndigheten meddelat (22 §).

RP 139/2021 rd

Enligt marknadskontrollagen är förutsättningarna för strängare tillsynsmetoder strikta. Marknadskontrollmyndigheten får förbjuda export och besluta att marknadskontrollåtgärder ska utföras på den ekonomiska aktörens bekostnad samt att en produkt ska förstöras under vissa förutsättningar (23–25 §). I allvarliga risksituationer får marknadskontrollmyndigheten trots att en produkt uppfyller de krav som anges i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. med stöd av 16 § meddela förelägganden eller förbud enligt 17–22 §, om det visar sig att produkten trots det utgör en allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom.

I 27 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om beaktande av Europeiska unionens skyddsklausulförfarande och förfarande för skyddsåtgärder vid marknadskontrollen. I 28 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om vite och hot om tvångsutförande. I 29 § föreskrivs det om sökande av ändring i marknadskontrollmyndighetens beslut samt om verkställighet av marknadskontrollmyndighetens beslut oberoende av besvär.

Ändringsbehov till följd av marknadskontrollförordningen

Marknadskontrollförordningen förutsätter ändringar i marknadskontrollagen. För det första behöver hänvisningarna i marknadskontrollagen till NLF-förordningen och artiklar i den på flera ställen ersättas med hänvisningar till marknadskontrollförordningen. Dessutom behöver definitionerna i 2 § i marknadskontrollagen till vissa delar preciseras, och en ny definition av onlinegränssnitt behöver tas in i 2 §. Det behöver också ställvis tas in informativa hänvisningar i marknadskontrollagen till bestämmelser i marknadskontrollförordningen till stöd för den parallella verkställigheten av förordningen och den nationella lagen.

I artikel 14.4 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om de minimibefogenheter som marknadskontrollmyndigheterna i medlemsstaterna ska ha tillgång till. I fråga om de befogenheterna behövs kompletterande nationella bestämmelser, och de bör föreskrivas genom lag. Förordningen är direkt förpliktande för medlemsländerna, och bestämmelserna i artikel 14.4 i förordningen är inte tillräcklig i fråga om marknadskontrollmyndighetens befogenheter ur ett nationellt perspektiv. En del av minimibefogenheterna enligt artikeln ingår redan i den gällande marknadskontrollagen och en del förutsätter ändringar i eller tillägg till marknadskontrollagen. Befogenheterna enligt artikel 14.4 d och e som berör inspektioner ingår redan i 9 § i marknadskontrollagen, och dessutom ingår motsvarande bestämmelser som i 39 § d-punkten om när myndigheten får vidta inspektioner utan förhandsmeddelande i förvaltningslagen (434/2003). Den befogenhet att inleda undersökningar på marknadskontrollmyndigheternas eget initiativ som avses i artikel 14.4 f kan anses ingå i den tillsynsuppgift som föreskrivs för marknadskontrollmyndigheten, och dessutom stöder till exempel 10 § i marknadskontrollagen den befogenheten. Befogenheten enligt artikel 14.4 g att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk ingår i 17 § i marknadskontrollagen, och befogenheterna enligt artikel 14.4 h som berör olika åtgärder vid bristande överensstämmelse ingår i 18 och 19 § i marknadskontrollagen. Det är ändamålsenligt att befogenheten enligt artikel 14.4 i att fastställa påföljder fortsättningsvis ingår i sektorlagar, liksom enligt gällande bestämmelser. För många sektors del är det dock fråga om straffrättsliga påföljder som marknadskontrollmyndigheten inte har självständig befogenhet att meddela. Betydelsefull till den delen är artikel 14.3 i marknadskontrollförordningen, som tillåter att befogenheter delas upp i medlemsstaterna till exempel så att en domstol avgör ärendet. I fråga om andra befogenheter enligt artikel 14.4 behövs förslag om bestämmelser som kompletterar marknadskontrollförordningen eller hänvisningar till marknadskontrollförordningen, och de förslagen behandlas i kapitel 4.1 och 7 i denna proposition.

I artikel 15 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om täckandet av kostnaderna för marknadskontrollen vid fall av bristande överensstämmelse med kraven. I artikeln ges medlemsländerna manöverutrymme i fråga om huruvida marknadskontrollmyndigheterna ges rätt att ta ut kostnader och för vilka kostnadsslag. I den gällande 10 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om uttagande av kostnader, och den bestämmelsen behöver inte ändras.

I artikel 16 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om marknadskontrollåtgärder, och i artikeln finns det bestämmelser till exempel om hurudana korrigerande åtgärder som kan krävas av en ekonomisk aktör om en produkt kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet eller om produkten inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. En del av åtgärderna enligt artikel 16 i förordningen förutsätter att det i den nationella lagstiftningen finns kompletterande bestämmelser till stöd för tillämpningen. Eftersom det i den gällande marknadskontrollagen redan finns bestämmelser som motsvarar artikel 16 i 17–22 § och i 24, 25 och 28 §, behöver inte marknadskontrollagen ändras för att genomföra artikel 16.

Bestämmelserna i artikel 16.1 och 16.2 preciseras i artikel 16.3 i marknadskontrollförordningen. Åtgärderna för att bringa produkten i överensstämmelse enligt artikel 16.3 a i marknadskontrollförordningen kan genomföras med stöd av 17 § i marknadskontrollagen, och åtgärderna enligt artikel 16.3 b i förordningen för att förhindra att produkten tillhandahålls på marknaden kan genomföras genom att befogenheterna enligt 18, 19 och 21 § i marknadskontrollagen tillämpas. En åtgärd för att omedelbart dra tillbaka eller återkalla produkten och varna allmänheten enligt artikel 16.3 c i förordningen kan genomföras med stöd av befogenheterna enligt 18, 19 och 22 § i marknadskontrollagen, och åtgärder för att förstöra produkten enligt artikel 16.3 d i förordningen kan föreläggas med stöd av 25 § i marknadskontrollagen. Dessutom kan åtgärder för att förse produkten med varningar enligt artikel 16.3 e i förordningen föreläggas med stöd av 17 och 22 §, en åtgärd för att fastställa förhandsvillkor enligt artikel 16.3 f i förordningen kan genomföras genom tillämpning av befogenheterna enligt 18 § i marknadskontrollagen med beaktande av bestämmelserna om förhandsvillkor i sektorlagarna, och en åtgärd för att informera enligt artikel 16.3 g i förordningen kan genomföras med stöd av 22 § i marknadskontrollagen. Marknadskontrollmyndighetens säkerställande åtgärder enligt artikel 16.5 i förordningen kan genomföras till exempel genom ett föreläggande om en åtgärd enligt 24 § i marknadskontrollagen eller genom att föreläggandet förstärks med vite eller hot om tvångsutförande enligt 28 § i marknadskontrollagen. Artikel 16.4, 16.6 och 16.7 i förordningen bedöms inte förutsätta några kompletterande nationella bestämmelser till stöd för tillämpningen.

De nationella bestämmelser som behövs till stöd för tillämpningen av bestämmelserna om sökande av ändring och hörande av parter enligt artikel 18 i marknadskontrollförordningen kan anses ingå i 29 § i marknadskontrollagen, och dessutom kan bestämmelserna om rättelse av fel i 8 kap. i förvaltningslagen anses säkerställa partens rättsskydd i detta sammanhang på det sätt som förutsätts i marknadskontrollförordningen.

De nationella bestämmelser som behövs till stöd för tillämpningen av artikel 19 i marknadskontrollförordningen finns i 16–25 § i den gällande marknadskontrollagen. I artikel 20 i marknadskontrollförordningen finns bestämmelser om systemet för snabbt informationsutbyte mellan marknadskontrollmyndigheterna (det så kallade Rapex-systemet). I den gällande marknadskontrollförordningen hänvisas det i fråga om förfarandena för systemet till lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009). Bestämmelserna i artikel 20 i marknadskontrollagen är dock mer detaljerade än motsvarande bestämmelser i NLF-förordningen som föregick den, och därför kan det bedömas att inga kompletterande nationella bestämmelser längre behövs till stöd för tillämpningen av artikel 20 utan att bestämmelserna i förordningen är tillräckliga. Därför kan hänvisningen till

lag 1197/2009 i marknadskontrollagen stryks och ersätts med en informativ hänvisning till artikel 20 i marknadskontrollförordningen.

I fråga om artikel 25–28 om yttre gränskontroll i marknadskontrollförordningen behöver hänvisningarna i marknadskontrollagen till de upphävda artiklarna om yttre gränskontroll i NLF-förordningen ersättas med hänvisningar till artiklar i marknadskontrollförordningen. Dessutom finns det skäl att ompröva Tullens befogenheter enligt marknadskontrollagen, eftersom också unionens tullbestämmelser har utvecklats vilket lett till att befogenheterna härrör direkt från den allmänna lagstiftningen om Tullen. Bedömningen utmynnar i att Tullens befogenheter enligt 9 och 10 § i marknadskontrollagen kan strykas, men att Tullens befogenheter enligt 8 och 11 § i marknadskontrollagen fortfarande behövs för att säkerställa tillräckliga verksamhetsförutsättningar.

Bestämmelserna om påföljder i artikel 41 i marknadskontrollförordningen förutsätter att medlemsländerna fastställer effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för överträdelse av förordningen och i den harmoniserad sektorslagstiftning som förtecknas i bilaga II. Denna skyldighet som ställs upp för medlemsländerna förutsätter att bestämmelser om sanktioner tas in i den nationella lagstiftningen för de sektorer som hör till tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen för brott mot den artikeln samt för brott mot skyldigheter enligt de sektorbestämmelser som förtecknas i bilaga II för vilka inga påföljder ännu föreskrivs.

Till övriga delar bedöms bestämmelserna i marknadskontrollförordningen inte förutsätta några kompletterande nationella bestämmelser i marknadskontrollagen till stöd för tillämpningen av förordningen. I fråga om de nödvändiga ändringarna bör det dock beaktas att de ändringar som föreslås i marknadskontrollagen endast är tillämpliga på de produktsektorer som hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Utöver de produktsektorer som omfattas av tillämpningsområdet för den gällande marknadskontrollagen är avsikten också att i detta sammanhang i marknadskontrollagens tillämpningsområde inkludera nya produktsektorlagar, som i fortsättningen också föreslås omfattas av de kompletterande bestämmelserna i marknadskontrollagen. I samma sammanhang behöver de bestämmelser i de produktsektorvisa lagarna som överlappar marknadskontrollagen, och som bedöms bli onödiga när marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas, ändras eller upphävas.

I grundlagen ställs vissa begränsningar upp för genomförandet av förordningen. Därför har till exempel marknadskontrollmyndighetens rätt att vidta inspektioner inte i den gällande marknadskontrollagen utsträckts till att omfatta lokaler som används för varaktigt boende, och avsikten är inte att föreslå någon ändring i den utgångspunkten trots att inspektioner enligt marknadskontrollförordningen bör kunna omfatta alla lokaler som ekonomiska aktörer använder i sin näringsverksamhet. Om befogenhet att vidta inspektioner i lokaler som används för varaktigt boende behövs inom någon produktsektor till följd av dess särdrag, föreskrivs det särskilt om den befogenheten i en sektorlag. Enligt 9 § 2 mom. i marknadskontrollagen föreskrivs det vid behov särskilt om marknadskontrollmyndighetens rätt att utsträcka inspektionen till utrymmen som används för boende av permanent natur i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. Det inskränkta genomförandet av befogenheten i marknadskontrollagen baseras på bestämmelsen om skydd för hemfrid i grundlagen. Dessutom föreslås det i detta sammanhang att manöverutrymmet enligt artikel 14.3 i marknadskontrollförordningen utnyttjas i fråga om fastställandet av sanktioner. Det föreslås att marknadskontrollmyndigheterna inte ska ha befogenheter att fastställa straffrättsliga sanktioner, utan att det ska höra till domstolarnas befogenheter. Med några undantag ingår i denna proposition inga sådana förslag till författningsändringar som uteslutande har nationella orsaker. I fråga om begränsning av åtkomsten till onlinegränssnitt föreslås det dock att minimibestämmelserna i förordningen överskrids, eftersom det är ändamålsenligt att

befogenheten utsträcks längre än enligt förordningen i fråga om registreringen av domännamn i myndighetens namn.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Produktbestämmelser inom marknadskontrollagens tillämpningsområde

Flera av produktlagarna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde hör redan till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Till tillämpningsområdet för marknadskontrollagen hör hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020) och fordonslagen (82/2021). Från 2017 har produktbestämmelserna gradvis harmoniserats med hjälp av den horisontella marknadskontrollagen, och utöver lagar inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde har till i tillämpningsområdet redan från andra förvaltningsområden inkluderats strålskyddslagen samt luftfartslagen och fordonslagen.

Lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

Lagen om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008, nedan *ekodesignlagen*) trädde i kraft den 1 januari 2009. Genom den genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG (*nedan ekodesigndirektivet*). Utöver kraven på ekodesign ingår i ekodesigndirektivet bestämmelser om energimärkning för energirelaterade produkter.

Ekodesignlagen är en ramlag som tillämpas på energirelaterade produkter (energy related products, ErP). I lagen finns bestämmelser om energieffektivitet och energimärkning samt om tillsynen över dem. I lagen ingår inga krav på enskilda produktgrupper, utan bindande produktgruppsspecifika krav meddelas genom produktgruppsspecifika verkställighetsåtgärder. En sådan är till exempel en förordning om en viss produktgrupp som Europeiska kommissionen antar. När en genomförandeakt har antagits för en produktgrupp, ska ekodesignlagen tillämpas på de produkterna.

I ekodesignlagen finns bland annat bestämmelser om krav på ekodesign för energirelaterade produkter, energirelaterade produkters överensstämmelse med kraven, krav på energimärkning av energirelaterade produkter, besiktningsorgan och tillsyn. Tillsynsmyndighet enligt lagen är Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), och andra behöriga myndigheter är arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet.

Lagstiftningen har i huvudsak ansetts fungera väl, och de ändringsbehov som uppdragats har inte varit sådana att de kräver en grundlig omprövning av systemet. I fråga om ekodesignlagen har det bedömts vara mest ändamålsenligt att genomföra marknadskontrollförordningen genom att ekodesignlagen inkluderas i den horisontella marknadskontrollagens tillämpningsområde. I

denna proposition föreslås det att lagen ändras endast till de delar genomförandet av marknads-kontrollförordningen och anpassningen av lagen till marknadskontrollagens tillämpningsområde kräver.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015) finns bestämmelser om överensstämmelse med kraven för fritidsbåtar, vattenskotrar samt deras utrustning och motorer, bedömningen och visandet av överensstämmelse samt marknadskontrollen av produkter. Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG (nedan *fritidsbåtsdirektivet*).

Bestämmelserna om marknadskontroll i lagen avviker till vissa delar från bestämmelserna om allmän marknadskontroll. Vid marknadskontrollen har tillverkarna och importörerna det primära ansvaret för att produkterna överensstämmer med kraven, samt i fråga om tjänster tjänsteleverantörerna.

I lagen om fritidsbåtar föreskrivs det däremot om skyldigheter inte enbart för verksamhetsutövare utan också för privatimportörer.

Ett särdrag hos båtbranschen är att privatpersoner importerar fritidsbåtar och vattenskotrar för eget bruk från tredjeländer. I fritidsbåtsdirektivet, och därmed också i lagen om fritidsbåtar, ingår också skyldigheter för privatimportörer samt åtgärder som marknadskontrollmyndigheten får ålägga dem.

Med verksamhetsutövare avses i lagen om fritidsbåtar tillverkare, tillverkarens representanter, importörer och distributörer.

Med importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som släpper ut en produkt från ett land utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på marknaden.

Med privatimportör avses däremot en fysisk eller juridisk person som importerar en fritidsbåt eller vattenskotter från ett land utanför unionen i syfte att ta den i bruk för egen del. I en sådan situation har en privatimportör motsvarande skyldigheter som en tillverkare, om tillverkaren inte tar ansvar för att produkten överensstämmer med unionsrätten. Han eller hon ska bland annat säkerställa att produkten överensstämmer med kraven, att en CE-märkning anbringas på produkten och att nödvändig dokumentation görs upp för produkten. För de uppgifterna ska privatimportören anlita ett anmält organ.

Lagen om fritidsbåtar gäller också båtar som privatpersoner bygger för eget bruk och som släpps ut på marknaden innan fem år har förflutit sedan de togs i bruk samt fysiska eller juridiska personer när en betydande ändring har gjorts i en CE-märkt båt eller motor. En bedömning av överensstämmelse enligt lagen om fritidsbåtar ska då genomföras och nödvändig dokumentation ska utarbetas. Bestämmelser om detta finns i 7 §.

Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

Bestämmelser om överensstämmelse med kraven för och marknadskontroll av radioutrustning finns i 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). I fråga om radioutrustning är Transport- och kommunikationsverket behörig marknadskontrollmyndighet. I nuläget använder verket på årsnivå ca tre årsverken för marknadskontroll av radioutrustning. Årligen inspekterar verket ca 50–70 radioutrustningar. Inspektionerna riktas såväl till försäljningslokaler som till näthandel med utrustning. Marknadskontrollen av radioutrustning omfattar utöver inspektioner också rådgivning och handledning till ekonomiska aktörer samt deltagande i samarbete mellan myndigheter och inom EU. Tills vidare har inga sanktioner behövt meddelas ekonomiska aktörer vid tillsynen.

I fråga om marknadskontrollen av radioutrustning är syftet med denna proposition att marknadskontrollen av radioutrustning i så stor utsträckning som möjligt underställs den horisontella marknadskontrollagen. Målet är att undvika överlappande bestämmelser och att det föreskrivs i olika sektorlagar om samma förändringar som förutsätts i EU:s marknadskontrollförordning. Syftet är att de viktigaste bestämmelserna om marknadskontroll ska finnas i marknadskontrollagen och att det endast föreskrivs om särskilda behov som berör kontrollen i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Lagen om marin utrustning

I lagen om marin utrustning föreskrivs det om krav på marin utrustning, tillsyn, anmälda organ, förbud mot och begränsningar för marin utrustning som inte överensstämmer med kraven samt om tvångsmedel och påföljder. Genom lagen om marin utrustning genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG, vars allmänna syfte är att förbättra sjösäkerheten och förebygga föroreningar till sjöss genom en effektivare tillämpning av bestämmelserna om marin utrustning, vilket säkerställer den fria rörligheten för marin utrustning i unionen.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Kemikalielagen och lagen om kosmetiska produkter

Kemikalie- och kosmetiklagstiftningen, som övervakas av Säkerhets- och kemikalieverket, baseras på Europeiska unionens bestämmelser som genomförs nationellt genom kemikalielagen (599/2013) och författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av den samt genom lagen om kosmetiska produkter (492/2013).

EU har följande rättsakter om kemikalier och kosmetik:

a) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *Reach-förordningen*,

b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 nedan *CLP-förordningen*,

RP 139/2021 rd

- c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, nedan *biocidförordningen*,
- d) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel, nedan *tvättmedelsförordningen*,
- e) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier, nedan *PIC-förordningen*,
- f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föreningar, nedan *POP-förordningen*,
- g) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, nedan *kvicksilverförordningen*, och
- h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter, nedan *kosmetikförordningen*.

I kemikalielagen föreskrivs det om nationell tillsyn över Reach-förordningen, CLP-förordningen, biocidförordningen, tvättmedelsförordningen, PIC-förordningen, POP-förordningen och kvicksilverförordningen och om tillsynsmetoder. I lagen om kosmetiska produkter finns motsvarande bestämmelser om tillsynen enligt EU:s kosmetikförordning.

Säkerhets- och kemikalieverkets så kallade produkttillsyn över kemikalier och kosmetiska produkter utgör riskbaserad marknads kontroll. Med riskbaserad avses att tillsynen riktas till sådan verksamhet eller sådana produkter som kan medföra betydande hälso- eller miljörisker om lagstiftningen inte iakttas. Marknadskontrollen av kemikalier och kosmetiska produkter sker i form av planmässig tillsyn. Till den proaktiva tillsynen hör till exempel tillsynsprojekt på myndigheternas initiativ, som ofta har samband med tillsynsprojekt på EU-nivå på kommissionens initiativ eller nordiska tillsynsprojekt. Den reaktiva marknadskontrollen baseras på anmälningar från konsumenter, myndigheter eller företag om eventuella brister i överensstämmelsen med kraven i lagstiftningen.

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar säkerheten och överensstämmelsen med kraven hos kemikalier och kosmetiska produkter. Utgångspunkten är att det inte föreskrivs om någon förhandskontroll av eller något förhandsgodkännande av kemikalier och kosmetiska produkter (med undantag för biocider och tillståndspliktiga ämnen enligt Reach-förordningen), utan Säkerhets- och kemikalieverket övervakar genom stickprov i Finland överensstämmelsen med kraven hos samt försäljningen och tillverkningen av kemikalier och kosmetiska produkter som importerats till eller tillverkas i EU.

När de tillsynsförfaranden och metoder som beskrivs ovan flyttas från kemikalie- och kosmetiklagstiftningen till den nationella marknadskontrollagen förenhetligas marknadskontrollen mellan de produktsektorer som hör till tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning. Genom marknadskontrollförordningen och den gällande marknadskontrollagen utvidgas de metoder som används vid tillsynen över kemikalier och kosmetiska produkter till exempel i fråga om tillsynen över näthandeln. Marknadskontrollförordningen tillåter också användningen av annan identitet. I fråga om tillsynen över kosmetiska produkter blir det också enklare att utdöma vite, eftersom Säkerhets- och kemikalieverket kan göra det själv.

I fråga om sådana produkter som omfattas av tillämpningsområdet för kemikalielagen och lagen om kosmetiska produkter (kemikalier och varor som innehåller kemikalier, biocidprodukter och

RP 139/2021 rd

behandlade varor samt kosmetiska produkter) har såväl Säkerhets- och kemikalieverket som Tullen vardera självständigt utfört tillsyn inom sina respektive verksamhetsområden enligt de lagarna. Bägge myndigheterna har också självständig beslutanderätt i fråga om tillsynsfall. Propositionens syfte är att de nämnda myndigheternas tillsynsuppgifter och praxis ska fortsätta, eftersom denna samarbetsmodell har visat sig vara ett effektivt och ändamålsenligt arbets sätt med tanke på de berörda myndigheternas kompetens och resurser. Kommissionen känner till denna samarbetsmodell. Tullens tillsynsroll har rapporterats till kommissionen i samband med tillsynsrapporteringen enligt artikel 22 i kosmetikförordningen och artikel 117 i Reach-förordningen.

Med nuvarande kompetensfördelning har Tullen och Säkerhets- och kemikalieverket som självständiga aktörer var för sig fullvärdigt kunnat rikta sina resurser till tillsynen. Säkerhets- och kemikalieverket har kunnat rikta tillsyn inte enbart utifrån konsumenters anmälningar utan också proaktivt och riskbaserat till sådana produkter vilkas säkerhet betvivlas.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till konsumentssäkerhetslag och lag om ändring av 44 kap. 1 § i strafflagen (RP 99/2010 rd) sägs det att Tullen är marknadskontrollmyndighet på EU:s inre marknad. I fråga om konsumtionsvaror bör vid kontroll av den inre marknaden beaktas den rättsliga utgångspunkten att varor ska kunna röra sig fritt inom EU. Tullen kontrollerar konsumtionsvaror med stöd av 14 § i konsumentssäkerhetslagen (920/2011) såväl i fråga om import från tredjeland som på den inre marknaden, vilket motsvarar vad som fortfarande föreslås bli föreskrivet i fråga om kemikalier och kosmetiska produkter. Det föreslås ingen ändring av kompetensfördelningen mellan Tullen och Säkerhets- och kemikalieverket.

Kemikalier

Med stöd av sina befogenheter enligt kemikalielagen har Tullen på eget initiativ till exempel kontrollerat att Reach-begränsningarna iaktas för olika produkter (uppskattningsvis flera hundra tillsynsfall per år) och sänt besluten för kännedom till Säkerhets- och kemikalieverket. Dessutom kontrollerar Tullen bland annat konsumentmarknadsföringen av biocidprodukter (såsom myggmedel). Tullens andel av kemikaliekontrollen är alltså betydande.

Kosmetiska produkter

Med nuvarande kompetensfördelning, där Tullen får fatta självständiga beslut i de beslut som väljs ut för kontroll i fråga om kosmetikprodukter, har kontrollvolymerna under perioden 2018–2020 fördelats så att Tullens andel av marknadskontrollen av kosmetiska produkter var 49,5 % under perioden 2018–2020. Tukes har sammanlagt handlagt 567 fall av marknadskontroll av kosmetiska produkter under perioden 2018–2020. Tullen har sammanlagt handlagt 522 fall av marknadskontroll av kosmetiska produkter under perioden 2018–2020, varav 392 berörde tredjeländer och alltså den yttre gränskontrollen. Tullen sänder besluten om kosmetikkontroll för kännedom till Säkerhets- och kemikalieverket.

Finland gjorde under perioden 2018–2020 sammanlagt 29 anmälningar om kosmetiska produkter till systemet för snabbt informationsutbyte för produkter som utgör en risk som EU-kommissionen upprätthåller, det så kallade RAPEX-notifikationssystemet (eng. Safety Gate: the EU rapid alert system for dangerous non-food products). Av anmälningarna gjordes 7 av Tullen.

Också i kommissionens nya kemikaliestrategi (COM(2020) 667 final) som berör kemikalier och kosmetiska produkter betonas en effektiviserad kontroll av kemikalier från tredjeländer. I strategin hänvisas det till uppgifter från Safety Gate-systemet, enligt vilka nästan 30 % av de farliga

produkterna på marknaden medför kemikalierelaterade risker, och nästan 90 % av de produkterna kommer från tredjeländer.

Tobakslagen

I tobakslagen (549/2016) och de förordningar som utfärdats med stöd av den föreskrivs det om flera krav på tobaksprodukter och motsvarande produkter samt på detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem. Kraven baseras i huvudsak på Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG, nedan *tobaksdirektivet*.

Tillsynsmyndigheter enligt tobakslagen är kommunerna, som enligt 96 § i tobakslagen får förbjuda verksamhet som strider mot tobakslagen på sitt område, samt Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, nedan Valvira. Enligt 6 § 1 mom. 1 punkten i tobakslagen ska Valvira övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om ingredienser, utsläpp, brandsäkerhet, kvalitet och tekniska egenskaper i fråga om tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotinvätskor, nikotinfria vätskor för förångning och örtprodukter för rökning, och enligt 2 punkten efterlevnaden av bestämmelserna om detaljhandelsförpackningar för sådana produkter som avses i 1 punkten.

Vid marknadskontrollen av produkter enligt tobakslagen samt detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem är med stöd av den gällande tobakslagen följande tillsynsmetoder och administrativa tvångsmedel tillgängliga: inspektions- och provtagningsrätt enligt 86 §, rätt till information enligt 87 §, utlämnande av uppgifter enligt 88 §, handräckning enligt 89 §, kommunens rätt enligt 96 § att inom sitt område meddela förbud mot verksamhet som strider mot tobakslagen, återkallande av detaljhandelstillstånd enligt 97 §, försäljningsförbud enligt 100 §, krav på ersättande eller ändring av säkerhetsmärkning enligt 100 a §, tillbakadragning från marknaden enligt 101 §, temporärt förbud enligt 102 §, rättelse enligt 103 § samt vite och hot om tvångsutförande enligt 105 §.

I tobakslagen finns bestämmelser som tillämpas på marknadskontrollen, vilket överlappar marknadskontrollagen. Å andra sidan har marknadskontrollen av produkter enligt tobakslagen samt detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem också särdrag som berörs av bestämmelser som avviker från marknadskontrollagen.

Miljöministeriets förvaltningsområde

Lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

Inom miljöministeriets förvaltningsområde föreslås i denna proposition ändringar i lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013, nedan *RoHS-lagen*). Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (nedan *RoHS-direktivet*). Författningen hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Det är ändamålsenligt att RoHS-lagen inkluderas i denna proposition om ändring av marknadskontrollagen, eftersom ändringarna i RoHS-lagen inte får några konsekvenser för de offentliga finanserna. Vid miljöministeriet bereds en särskild proposition i fråga om de produktgrupper som berörs av miljöskyddslagen och avfallslagen samt EU-miljömärkta produkter, eftersom ändringar i dem får konsekvenser för de offentliga finanserna. I RoHS-

direktivet föreskrivs det om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning och om krav som gäller dem. De kraven övervakas med stöd av RoHS-lagen. Enligt RoHS-lagen krävs det bland annat att elektrisk och elektronisk utrustning överensstämmer med kraven, att de märks enligt bestämmelserna och att tillverkare, importörer, distributörer och andra relevanta aktörer agerar enligt vad som förutsätts i bestämmelserna med tanke på utsläppande och tillhandahållande av dem på marknaden.

Marknadskontrollbefogenheterna enligt den gällande RoHS-lagen motsvarar i stor utsträckning marknadskontrollbefogenheterna enligt marknadskontrollförordningen. Eftersom marknadskontrolllagen är en horisontell allmän författning om marknadskontroll, är det ändamålsenligt att också marknadskontrollen av elektrisk och elektronisk utrustning med avseende på farliga ämnen i dem sköts enligt marknadskontrollförfattningar som är gemensamma för olika produktgrupper.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas genom att åtta produktlagar inkluderas i det samt att det föreskrivs om nödvändiga befogenheter för tillsynsmyndigheterna för genomförande av marknadskontrollförordningen och till stöd för tillämpningen av förordningen. Dessutom föreslås nödvändiga ändringar för marknadskontrollen i produktlagarna. Ändringarna är delvis lagtekniska och har samband med att marknadskontrollagen föreslås tillämpas på marknadskontrollen inom de berörda produktsektorerna och att överlappande, onödiga bestämmelser i sektorlagarna upphävs. Dessutom föreslås sådana bestämmelser om sektorspecifika särbehov vid marknadskontrollen som till exempel behövs till följd av sektorvisa EU-rättsakter men om vilka det inte föreskrivs i den horisontella lagstiftningen. Dessutom föreslås vissa ändringar i de produktlagar som redan nu omfattas av marknadskontrollagens tillämpningsområde. I detta sammanhang föreslås inga ändringar av de centrala principerna i lagen.

Med stöd av marknadskontrollagen ska marknadskontrollmyndigheten genom stickprov och riskbaserat övervaka överensstämmelsen med kraven för produkter som hör till tillämpningsområdet för de sektorlagar som omfattas av marknadskontrollagens tillämpningsområde. Marknadskontrollen sker inte i förväg och utgör inte heltäckande, total tillsyn. Också när marknadskontrollmyndigheten utreder en produkts överensstämmelse med kraven med stöd av en tillämplig sektorlag, omfattar myndighetens testning av produkten ofta endast några utvalda egenskaper hos produkten eller vissa frågor, till exempel dokumentationen om produkten, och testningen av produkten kan avbrytas när den första allvarliga bristen hos produkten upptäcks. På så vis används marknadskontrollmyndighetens tillgängliga resurser så effektivt och ändamålsenligt som möjligt. Den ekonomiska aktören svarar för produktens överensstämmelse med kraven.

De kompletterande nationella bestämmelser som behövs till stöd för marknadskontrollförordningen föreslås ingå i marknadskontrollagen i fråga om de produktsektorer på vilka marknadskontrollagen tillämpas. Dock föreslås bestämmelser om påföljder samt bestämmelser som berör marknadskontroll utifrån produktsektorernas särdrag, men som avviker från marknadskontrollagen fortfarande ingå i sektorlagarna liksom i nuläget. Bestämmelser om påföljder bör ingå i sektorlagarna, eftersom bestämmelser om påföljder i regel inte bör ingå i en annan lag än de skyldigheter som sanktioneras genom påföljden.

I 2 § i marknadskontrollagen om definitioner föreslås tekniska ändringar som i synnerhet beror på marknadskontrollförordningen, och dessutom föreslås det att till paragrafen fogas en ny definition av onlinegränssnitt som behövs för de föreslagna nya 22 a § och 8 § 2 mom. Det föreslås att 3 § i den gällande marknadskontrollagen upphävs i detta sammanhang. I paragrafen föreskrivs det att den högsta styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i lagen handhas av arbets- och näringsministeriet. När marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas till att också gälla tillsyn över produktsektorer inom andra förvaltningsområden, är bestämmelsen om arbets- och näringsministeriets styrningsansvar inte längre ändamålsenlig.

Det föreslås att i 4 § om tillsynsmyndigheter anges nya tillsynsmyndigheter samt att det föreskrivs om nya tillsynsansvar för de myndigheter som redan nämns i paragrafen. De ändringarna behövs när marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas för att marknadskontrollmyndigheterna för respektive produktsektor ska ha tillgång till befogenheterna enligt lagen. Dessutom föreslås det att till flera paragrafer i marknadskontrollagen fogas en informativ hänvisning till marknadskontrollförordningen för att säkerställa en så effektiv parallell tillämpning som möjligt av vissa bestämmelser i förordningen och den nationella lagstiftningen.

I marknadskontrollagen föreslås dessutom bestämmelser om de nya befogenheter som medlemsstaterna enligt artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen ska tilldela marknadskontrollmyndigheterna. Det föreslås att till 8 § i marknadskontrollagen fogas ett nytt 2 om. om marknadskontrollmyndighetens befogenhet att av den ekonomiska aktören få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt. Dessutom föreslås i marknadskontrollagen en ny 10 a § om marknadskontrollmyndighetens rätt att ta produkter för undersökning under annan identitet samt en ny 22 a § om marknadskontrollmyndighetens befogenheter att ingripa vid risker som orsakas av farliga produkter som tillhandahålls via onlinegränssnitt. Dessutom föreslås det i detta sammanhang att vissa av de befogenheter det föreskrivs om i marknadskontrollagen ändras eller preciseras. Det föreslås att till 17 § i marknadskontrollagen fogas ett nytt 2 mom., som berör marknadskontrollmyndighetens befogenhet att meddela en ekonomisk aktör ett föreläggande att vidta korrigerande åtgärder för att de förfaranden som det föreskrivs om i lagen för produkten i fråga att överensstämma med kraven.

Det föreslås också att hänvisningen i 27 § i marknadskontrollagen till lagen om underrättelser till Europeiska gemenskapernas kommission om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009) stryks och ersätts med en hänvisning till artikel 20 i marknadskontrollförordningen. Bestämmelserna i artikel 20 i marknadskontrollagen är mer detaljerade än motsvarande bestämmelser i NLF-förordningen som föregick den, och därför kan det bedömas att inga kompletterande nationella bestämmelser längre behövs till stöd för tillämpningen av artikel 20 utan att bestämmelserna i förordningen är tillräckliga.

I de bestämmelser i marknadskontrollförordningen som till stöd för tillämpningen förutsätter kompletterande nationella bestämmelser ges medlemsstaterna i regel ett visst manöverutrymme vid genomförandet. De befogenheter som förtecknas i artikel 14.4 i marknadskontrollförordningen utgör minimibestämmelser, och medlemsstaterna ska åtminstone tilldela marknadskontrollmyndigheterna de befogenheter som anges där. I fråga om flera befogenheter kan den gällande marknadskontrollagen redan bedömas omfatta minimibefogenheterna enligt den artikeln. I fråga om de helt nya befogenheter som föreslås ingå i marknadskontrollen är avsikten att i huvudsak iakttas miniminivån enligt marknadskontrollförordningen. Ett undantag är den föreslagna möjligheten enligt 22 a § i marknadskontrollagen att förelägga registrering av ett domännamn i myndighetens namn. Den befogenheten kommer i sista hand och får endast tillämpas för att undanröja en allvarlig risk om de andra metoder som föreslås i paragrafen inte har haft effekt. Genom att ett domännamn registreras i myndighetens namn förhindras att domännamnet tas ur

bruk men samma aktör senare tar domännamnet i bruk på nytt och fortsätter sin tidigare verksamhet. Någon annan aktör kan inte få tillgång till ett domännamn som registrerats i myndighetens namn.

Också i bestämmelserna om återkrav av kostnader i artikel 15 och om åtgärder för marknads kontroll i artikel 16 i marknadskontrollförordningen ges medlemsstaterna manöverutrymme. Till dessa delar föreslås det att manöverutrymmet i samband med marknadskontrollagen utnyttjas så att bestämmelserna i den gällande marknadskontrollagen behålls i kraft. Dessutom ges medlemsstaterna manöverutrymme vid fastställandet av sanktioner enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen. Också till den delen föreslås det att de gällande påföljdsbestämmelserna i huvudsak behålls i fråga om de produktsektorer som hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Bestämmelser om sanktioner ingår inte i marknadskontrollagen utan i sektorslagarna, och avsikten är inte att helt förenhetliga sanktionsbestämmelserna mellan olika sektorer. Det beror på att till exempel kriminaliseringarnas proportionalitet och nödvändighet bör bedömas särskilt för varje sektor. Enhetlighet med andra sektorer är inte en tillräcklig grund för kriminalisering, utan bestämmelserna bör baseras på bedömning i varje enskilt fall. Till vissa delar behövs i detta sammanhang ändringar i bestämmelserna om påföljder till följd av marknadskontrollförordningen. I synnerhet för att föreskriva om påföljder för brott mot skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen behövs ändringar i de gällande påföljdsbestämmelserna inom de sektorer på vilka artikel 4 i marknadskontrollförordningen tillämpas.

I denna proposition föreslås också ändringar i lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk. De ändringar som föreslås i lagen behövs i synnerhet för att upphäva de bestämmelser i den nationella lagen som överlappar artikel 20 och 34 i marknadskontrollförordningen. Artikel 20 och 34 i marknadskontrollförordningen bedöms vara så pass exakta att det i huvudsak inte behövs några nationella bestämmelser till stöd för tillämpningen av dem i fråga om produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde.

Dessutom föreslås det att de bestämmelser om ändringssökande som finns i sektorslagarna uppdateras så att de motsvarar lagen om rättegång i förvaltningsärenden och det föreslås vissa tekniska korrigeringar.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Produktbestämmelser inom marknadskontrollagens tillämpningsområde

I denna proposition föreslås det att till lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven, lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, lagen om tryckbärande anordningar och lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter fogas påföljdsbestämmelser för brott mot skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen och att hänvisningarna i lagarna till NLF-förordningen korrigeras så att det hänvisas till motsvarande bestämmelser i marknadskontrollförordningen. Dessutom föreslås det att motsvarande hänvisningar korrigeras i hiss säkerhetslagen. Vidare uppdateras i detta sammanhang bestämmelserna om sökande av ändring för vissa produktsektorer.

Lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I denna proposition föreslås det att ekodesignlagen ändras till följd av EU:s marknadskontrollförordning. I praktiken föreslås det ske genom att bestämmelsen om påföljder i lagen kompletteras på det sätt som förutsätts i förordningen, genom att lagen inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde samt genom att de överlappande bestämmelserna i ekodesignlagen upphävs, då heltäckande bestämmelser med samma innehåll ingår i marknadskontrollagen.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

I denna proposition föreslås det att bestämmelserna om marknadskontrollen av fritidsbåtar överförs från lagen om fritidsbåtar till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Det har bedömts som mest ändamålsenligt att marknadskontrollförordningen genomförs genom att utnyttja den horisontella marknadskontrollagen. I denna proposition föreslås det att sådana bestämmelser i lagen om fritidsbåtar vilkas innehåll kommer att täckas av marknadskontrollagen upphävs. Det föreslås dock att bestämmelser kvarstår i lagen om fritidsbåtar i fråga om sådana särdrag om vilka det inte föreskrivs i marknadskontrollagen. Tillsynen över fritidsbåtar som privatimportörer importerar för eget bruk är ett sådant särdrag om vilket bestämmelser föreslås kvarstå i lagen om fritidsbåtar. Dessutom föreslås nödvändiga bestämmelser om påföljder för brott mot skyldigheterna enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen.

Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I fråga om marknadskontrollen av radioutrustning föreslås det i denna proposition att bestämmelserna om marknadskontrollen av radioutrustning överförs från lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Det har bedömts som mest ändamålsenligt att marknadskontrollförordningen genomförs genom att utnyttja den horisontella marknadskontrollagen. I denna proposition föreslås det att sådana bestämmelser i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation vilkas innehåll kommer att täckas av marknadskontrollagen upphävs. I propositionen föreslås dessutom nya bestämmelser i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation om påföljder för brott mot skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt marknadskontrollförordningen.

Lagen om marin utrustning

I propositionen föreslås det att lagen om marin utrustning inkluderas i tillämpningsområdet för marknadskontrollagen. Det har bedömts som mest ändamålsenligt att marknadskontrollförordningen genomförs genom att utnyttja den horisontella marknadskontrollagen. Det innebär att marknadskontrollagen ska tillämpas på marknadskontroll av produkter enligt lagen om marin utrustning. I denna proposition föreslås det att sådana bestämmelser i lagen om marin utrustning vilkas innehåll kommer att täckas av marknadskontrollagen upphävs.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Kemikalielagen och lagen om kosmetiska produkter

För att förenhetliga marknadskontrollen behöver sådana bestämmelser i kemikalielagen och lagen om kosmetiska produkter som överlappar marknadskontrollagen upphävas. Det föreslås att 7 kap. i kemikalielagen med undantag för 45 a § och 45 b § 3 mom. ska tillämpas på annan tillsyn än marknadskontrollen av kemikalier. Med annan tillsyn än marknadskontrollen av kemikalier avses till exempel tillsyn över användningen av kemikalier. I en del paragrafer behövs

dessutom tekniska uppdateringar, främst till följd av omarbetningen av marknadskontrollförordningen.

Tobakslagen

Det föreslås att tobakslagen ändras så att de bestämmelser stryks som överlappar marknadskontrollagen. Dessutom föreslås att det i fråga om vissa tillsynsmetoder i tobakslagen specificeras att de inte gäller marknadskontroll.

Till vissa delar föreslås det dock att specialbestämmelser om marknadskontroll ska kvarstå i tobakslagen. Det föreslås att handräckning enligt 89 § i tobakslagen fortfarande också ska omfatta marknadskontroll, eftersom det i 15 § i marknadskontrollagen endast föreskrivs om polisens handräckning men vid marknadskontroll enligt tobakslagen också till exempel Tullens handräckning kan behövas. Enligt 89 § i tobakslagen kan handräckning också fås av andra myndigheter än polisen, men inte enligt 15 § i marknadskontrollagen.

Det föreslås att 106 och 107 § i tobakslagen fortfarande också ska tillämpas på beslut om marknadskontroll. I 106 § 3 mom. i tobakslagen föreskrivs det om rätt att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i vissa marknadskontrollärenden, och den specialbestämmelsen behöver kvarstå. Dessutom söks ändring i vissa marknadskontrollärenden enligt 107 § i tobakslagen genom att ärendet genom en ansökan förs till marknadsdomstolen. Den bestämmelsen om ändringssökande i marknadsrättsliga ärenden behöver kvarstå i tobakslagen, eftersom det i marknadskontrollagen endast föreskrivs om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen. I detta sammanhang föreslås det också att 105 § 2 mom. i tobakslagen, enligt vilket beslut om utdömande av vite och hot om tvångsutförande i marknadsrättsliga ärenden fattas av marknadsdomstolen.

Miljöministeriets förvaltningsområde

Lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

Det föreslås att RoHS-lagen inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde, vilket ger marknadskontrollmyndigheten befogenhet att använda annan identitet och att ingripa vid brister i onlinegränssnittet för en produkt ur marknadskontrollens perspektiv. Eftersom de andra befogenheterna för marknadskontroll enligt marknadskontrollagen i stor utsträckning motsvarar befogenheterna enligt RoHS-lagen, föreslås det att de överlappande bestämmelserna i RoHS-lagen upphävs och att marknadskontrollagen samt skyldigheterna enligt marknadskontrollförordningen ska tillämpas på marknadskontrollen av produkter enligt RoHS-lagen. Dessutom föreslås det att en ny 28 a § med en straffbestämmelse fogas till RoHS-lagen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företagen

I Finland är marknadskontrollen redan i nuläget på en god nivå, och den nya marknadskontrollförordningen inverkar framför allt på marknadskontrollen av produkter som marknadsförs från tredjeland eller genom näthandel. Eftersom största delen av de nya bestämmelserna berör marknadskontrollmyndighetens befogenheter och skyldigheter, är konsekvenser för andras än myndigheternas verksamhet begränsade. Också denna proposition får därför andra konsekvenser än sådana som direkt berör företagen, men bestämmelserna om tillsynsmyndigheternas befogen-

heter bedöms få vissa indirekta konsekvenser också för ekonomiska aktörer. I marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen avses med ekonomisk aktör beroende på produkt-specifika sektorbestämmelser vanligen en produkts tillverkare, importör, distributör och en leverantör av distributionstjänster. Kategorin är mycket heterogen, eftersom flera olika produktsektorer hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Sammantaget påverkar marknadskontrollagen med beaktande av de föreslagna ändringarna tiotusentals ekonomiska aktörer.

Den gällande marknadskontrollagen tillämpas bland annat på följande produktgrupper: hissar, mätutrustningar, pyrotekniska artiklar, utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, tryckbärande anordningar, elektriska och elektroniska produkter, explosiva varor för civilt bruk, personlig skyddsutrustning för konsumenter, gasdrivna anordningar, produkter i fråga om vilka strålsäkerheten ska beaktas, aerosoler samt luftfartyg. I denna proposition föreslås det att tillämpningsområdet utvidgas till att också omfatta följande produktgrupper: fritidsbåtar, radioutrustning, marin utrustning, energirelaterade produkter, elektrisk och elektronisk utrustning som innehåller farliga ämnen, kemikalier, kosmetiska produkter och produkter som avses i tobakslagen. Eftersom verkställigheten sker successivt, kommer marknadskontrollagen ytterligare att utvidgas till att omfatta nya produktgrupper när förslag utanför denna proposition träder i kraft.

Genomförandet av skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen medför ett behov att ändra de nuvarande förfarandena, främst för aktörer som är etablerade utanför EU som inte har någon sådan ansvarig aktör i EU som avses i artikeln. I artikeln ställs det för vissa produktgrupper upp som förutsättning för utsläppande i EU att för dem har utsetts en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för vissa uppgifter för att säkerställa och påvisa produktens överensstämmelse med kraven. I de EU-rättsakter som omfattas av tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen och i de nationella författningarna om genomförande av dem finns dock redan motsvarande bestämmelser om skyldigheter för ekonomiska aktörer. Till den delen bedöms inte regleringsbördan för ekonomiska aktörer som är etablerade i Finland öka, och i denna proposition föreslås inga nya skyldigheter för ekonomiska aktörer. Däremot föreslås särskilda bestämmelser om påföljder för brott mot artikel 4 i förordningen för de sektorer på vilka artikeln tillämpas. Skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 kan också antas få positiva konsekvenser, eftersom de jämnar ut konkurrensförutsättningarna mellan aktörer som är etablerade i Finland och utanför EU när samma skyldigheter att påvisa överensstämmelse med kraven gäller för bägge vid tillämpning av marknadskontrollförordningen.

För ekonomiska aktörer i branscher vilkas sektorbestämmelser nu inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde torde det medföra vissa anpassningskostnader i form av tid för att sätta sig in i förändringen när marknadskontrollbestämmelserna för produktgruppen i fråga övergår från en sektorlag till en allmän lag. Inga andra anpassningskostnader bedöms uppkomma, eftersom tillsynsbestämmelserna i sektorlagarna i stor utsträckning motsvarar marknadskontrollagen till den del de överförs till marknadskontrollagen. I fråga om särdrag inom sektorn kvarstår bestämmelserna i sektorlagen. För de ekonomiska aktörerna innebär de föreslagna ändringarna inga nya skyldigheter i fråga om påvisande av överensstämmelse med kraven, eftersom de ingår i sektorlagarna. Den ekonomiska aktören bör dock vidta de åtgärder marknadskontrollmyndigheten förutsätter vid fall av bristande överensstämmelse med kraven. Också de sektorer som nu föreslås inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde har omfattats av marknadskontrollen med stöd av sektorbestämmelser, och nya indirekta konsekvenser uppkommer främst till följd av utövandet av nya befogenheter.

I artikel 14.4 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om de minimibefogenheter som marknadskontrollmyndigheterna, och det föreslås bestämmelser om genomförandet av dem i

marknadskontrollagen. I detta sammanhang föreslås det att i marknadskontrollagen föreskrivs om två nya befogenheter: rätten att skaffa produkter under annan identitet (den föreslagna 10 a §) och rätten att begränsa åtkomsten till onlinegränssnitt (den föreslagna 22 a §). Befogenheten att utnyttja annan identitet bedöms inte få några avsevärda konsekvenser för företagen, eftersom produkterna fortfarande ska skaffas mot normal betalning och kostnaderna för tillsynen endast får tas ut om en betydande brist konstateras i produktens överensstämmelse med kraven. Däremot kan de bestämmelser som berör onlinegränssnitt utöver kostnader också medföra indirekt inkomstbortfall såväl för tjänsteleverantören som för den ekonomiska aktör som ansvarar för produkten, antingen till följd av skadat anseende eller för att åtkomsten till onlinegränssnittet eller en del av det begränsas. Den befogenheten får därför endast utövas som sista utväg i fråga om en produkt som anses medföra en allvarlig risk. Åläggandet ska också i första hand endast riktas till den del av onlinegränssnittet via vilken produkten i fråga marknadsförs. Det är viktigt också för att beakta att den tjänsteleverantör åläggandet riktas mot kanske inte ansvarar för produktens överensstämmelse med kraven.

Enligt artikel 15 i marknadskontrollförordningen får kostnader återkrävas för alla marknads-kontrollkostnader för behandling av fall som berör bristande överensstämmelse med kraven. I denna proposition föreslås det dock att de gällande bestämmelserna i marknadskontrollagen kvarstår till den delen, så att marknadskontrollmyndigheten endast får ålägga en ekonomisk aktör att ersätta kostnader för anskaffning, testning och undersökning av en produkt för vilken betydande brister i överensstämmelsen med kraven upptäckts. De kostnaderna innefattar också kostnader för transport, förstöring och förvaring. Bestämmelsernas nuläge kvarstår därmed i fråga om de produktgrupper som hör till den gällande marknadskontrollagens tillämpningsområde. Bestämmelserna om återkrav av kostnader ändras däremot för de sektorer del som nu föreslås inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde. Den viktigaste ändringen är att det för återkrav av kostnader inom vissa sektorer inte har krävts att bristen i överensstämmelse med kraven är betydande, och när betydelseströskeln höjs tillgodoses kravet på proportionalitet för myndighetsåtgärder på ett mer enhetligt sätt mellan olika sektorer (GrUU 36/2016 rd). Det är fråga om situationer när till exempel ett förbud för, tillbakadragande från marknaden av eller återkallande av en produkt åläggs eller kommer att åläggas om företaget inte frivilligt vidtar de åtgärder marknadskontrollmyndigheten kräver. Också i situationer när kravet på betydande brist i produktens överensstämmelse uppfylls men den ekonomiska aktören frivilligt vidtar de åtgärder myndigheten kräver kan det vara motiverat att myndigheten fakturerar den ekonomiska aktören kostnaderna för testning, undersökning och anskaffning av produkten.

Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska det nationellt fastställas sanktioner för överträdelse av förordningen och i den harmoniserad unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II. I den gällande marknadskontrollagen föreskrivs det inte om några påföljder, utan endast om vite och hot om tvångsutförande. Däremot föreskrivs det i sektorlagarna om eventuella ekonomiska och straffrättsliga påföljder. Det föreslås att påföljder för brott mot artikel 4 i marknadskontrollagen tas in i de sektorlagar genom vilka de rättsakter som förtecknas i artikel 4.5 genomförs. Dessutom föreslås det att en ny 28 a § med en straffbestämmelse fogas till RoHS-lagen. Det kan bedömas få indirekta ekonomiska konsekvenser för de ekonomiska aktörer som inte iakttar tillämpliga bestämmelser. Allmänt taget leder dock förenhetligandet av de nationella marknadskontrollbestämmelserna samt effektiveringen av samarbetet mellan och befogenheterna för marknadskontrollmyndigheterna dock till att marknadskontrollens kvalitet i Finland höjs. Genom tydliga bestämmelser som verkställs effektivt kan fallen av bristande överensstämmelse minskas, vilket eventuellt förhindrar kostnader till följd av bristande överensstämmelse. Enhetliga bestämmelser kan också i någon mån bedömas minska företagens administrativa börda och främja rättssäkerheten. Dessutom leder den föreslagna nya befogenheten för marknadskontrollmyndigheterna i fråga om onlinegränssnitt till effektivare tillsyn över produkter som säljs via nätet, vilket ger mer jämlika konkurrensförutsättningar i nätmiljön.

De ändringar i marknadskontrollagen till följd av genomförandet av marknadskontrollförordningen som bedöms få budgetkonsekvenser, i synnerhet för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, har förelagts riksdagen särskilt (RP 154/2020 rd). Dock kan de föreslagna ändringarna i vissa sektorlagar få budgetkonsekvenser till följd av behovet att antingen utse en ny marknadskontrollmyndighet eller avsevärt utvidga befogenheterna för befintliga myndigheter. Till de delar de ändringarna bedöms medföra behov av tilläggsresurser föreslås ändringarna för de sektorerna i en särskild proposition. Helhetseffekten kan bedömas vara positiv till följd av effektivitetsvinsterna av enhetliga marknadskontrollförfaranden, skyddet för allmänna intressen samt underlättat praktiskt arbete.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt den gällande marknadskontrollagen motsvarar i stor utsträckning befogenheterna enligt marknadskontrollförordningen. För genomförande av marknadskontrollförordningen föreslås dock bestämmelser om två helt nya befogenheter, det vill säga rätten att skaffa produkter under annan identitet och rätten att begränsa åtkomsten till onlinegränssnitt. De nya befogenheterna underlättar tillsynsmyndigheternas arbete och ger mer ändamålsenliga och omfattande metoder för att ingripa vid bristande överensstämmelse med kraven också på nätet. Ibrukttagandet av de nya befogenheterna bedöms inte medföra något betydande behov av tilläggsresurser, förutsätter i synnerhet i initialskedet inskolning för personalen och införandet av nya verksamhetsmodeller. Utöver tekniskt kunnande hos myndigheterna förutsätter utövandet av befogenheterna också IT-utrustning som lämpar sig för ändamålet. Därför kan myndigheternas arbetsbörda i någon mån bedömas öka i samband med att de nya befogenheterna tas i bruk.

Marknadskontrollförordningen ger handlingsutrymme i fråga om huruvida befogenheten att begränsa åtkomsten till onlinegränssnitt utövas av myndigheten eller till exempel av en domstol. För att säkerställa möjligheten att reagera snabbt och effektiva kontrollåtgärder i fall av allvarlig risk föreslås det i denna proposition att marknadskontrollmyndigheten ska besluta om utövandet av befogenheten. Det är en naturlig lösning också i det avseendet att alla marknadskontrolluppgifter kvarstår hos marknadskontrollmyndigheten. Ändring i marknadskontrollmyndighetens beslut får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I och med genomförandet av marknadskontrollförordningen inkluderas nya produktsektorer i marknadskontrollagens tillämpningsområde, och samtidigt förenhetligas också marknadskontrollbestämmelserna på nationell nivå. I stället för att marknadskontrollförordningen genomförs särskilt i de nationella genomförandeförfattningarna för de förordningar eller direktiv som hör till dess tillämpningsområde samlas bestämmelserna i marknadskontrollagen i så stor utsträckning som det är möjligt med beaktande av sektorernas särdrag. Eftersom det föreslås att marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas kan det också antas att marknadskontrollmyndigheternas verksamhetsområde utvidgas i någon mån. Konsekvenserna bedöms inte bli betydande som helhet, eftersom det nästan inom alla sektorer inom det föreslagna tillämpningsområdet för marknadskontrollagen tidigare har föreskrivits om marknadskontroll i speciallagar som berör dem.

Det kan bedömas att också behovet av bevakning av lagens funktion och koordinering av lagberedningen ökar när marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas. När lagens funktion bedöms och lagändringar övervägs och bereds bör fler produktsektorer och förvaltningsområdens perspektiv på frågan beaktas än tidigare. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för marknadskontrollagen, och utvidgningen av tillämpningsområdet kan antas leda till merarbete för arbets- och näringsministeriet i den koordinerande roll som beskrivs ovan. Å andra sidan bör

också i framtida lagstiftningsprojekt som berör lagar inom marknadskontrollagens tillämpningsområde inom olika förvaltningsområden beaktas de perspektiv som följer av tillämpningen av marknadskontrollagen, och författningsändringarna bör genomföras på ett sätt som är ändamålsenligt också ur marknadskontrollagens perspektiv. Också det perspektivet förutsätter ett nära samarbete mellan förvaltningsområdena vid beredningen av författningsändringar.

I marknadskontrollförordningen föreskrivs det om utvidgade skyldigheter att utbyta information och samarbeta, vilket underlättar tillsynsmyndigheternas samarbete och ingripandet vid fall av bristande överensstämmelse med kraven, i synnerhet i gränsöverskridande situationer. Samtidigt bedöms skyldigheterna i någon mån medföra ökade administrativa kostnader, vilka bedöms stå i proportion till de effektivitetsvinster som uppnås. Motsvarande skyldigheter har redan funnits med stöd av nuvarande bestämmelser, och eftersom befintliga nätverk och informationskanaler i huvudsak utnyttjas vid det effektiverade informationsutbytet torde inget behov av tilläggsresurser uppkomma. På längre sikt bör de elektroniska datasystemen göra verksamheten effektivare.

Marknadskontrollförordningen innebär att ett nytt nätverk för behandling av produkters överensstämmelse med kraven inrättas i unionen, och dessutom biträds kommissionen av en marknadskontrollkommitté. Till dessa delar har konsekvenserna bedömts i regeringens proposition RP 154/2020 rd.

I Finland är Tullen yttre gränskontrollmyndighet enligt marknadskontrollförordningen. I NLF-förordningen förutsattes redan tidigare ett nära samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter och tullmyndigheter, och i och med marknadskontrollförordningen förtydligas bestämmelserna på EU-nivå. Förordningen kan bedömas leda till ett tydligare och effektivare samarbete mellan marknadskontrollmyndigheten och Tullen vid den yttre gränskontrollen med stöd av marknadskontrollförordningen, marknadskontrollagen och tullagstiftningen. Dessutom föreslås det i detta sammanhang att bestämmelserna om Tullens befogenheter i marknadskontrollagen stryks till de delar de är onödiga och överlappar unionens tullkodex, det vill säga förordning (EU) nr 952/2013 och den nationella tullagen (304/2016) som kompletterar den. Det kan bedömas inverka i viss mån på detaljer och förfaranden i den tillsyn marknadskontrollmyndigheten och Tullen utför.

Kemikalie- och kosmetiksektorn

Tullen och Säkerhets- och kemikalieverket kan med den nuvarande parallella kontrollbefogenheten, där vardera agerar inom sitt verksamhetsområde, fördela prioriteringarna i fråga om kontrollen av kemikalier och kosmetiska produkter sinsemellan och komplettera varandras kontroll så, att om det vid Tullens kontroll ett år har upptäckts många fall av bristande överensstämmelse med kraven, kan Säkerhets- och kemikalieverket följande år rikta marknadskontroll till den produktgruppen.

Säkerhets- och kemikalieverkets marknadskontroll av kemikalier har syftat till en mer planmässig kontroll än tidigare. Tullens roll vid kontrollen är av reaktiv art. Den nuvarande kompetensfördelningen, där Tullen är en självständig marknadskontrollmyndighet, har ansetts ha den fördelen att fler produkter har kunnat kontrolleras, vilket bättre skyddar människornas hälsa och miljön samt tryggar förutsättningarna för sund handel för de ekonomiska aktörerna.

En betydande faktor som tryggar effektiviteten i den nuvarande kompetensfördelningen är att Tullen har kunnat behandla fall där produkter stoppas vid den yttre gränsen i Tullen egna data-

system. Kontrollmyndigheten vid den yttre gränsen ska vidta kontroller av produkter som omfattas av unionsrätten och som ska hänföras till "tullförfarandet för övergång till fri omsättning", och de ska avbryta överlåtelsen av produkten till fri omsättning om de upptäcker eller misstänker produkter som inte överensstämmer med kraven. I nuläget finns i Finland inget sådant förvaltningsöverskridande datasystem som gör det möjligt för finländska kontrollmyndigheter vid den yttre gränsen att förmedla uppgifter om stoppade produkter till marknadskontrollmyndigheterna. Kommissionen håller på att utveckla ett datasystem för samarbetet mellan tull- och marknadskontrollmyndigheterna, men det kommer att betjäna aktörerna först senare.

I en del andra medlemsländer såsom Frankrike, Italien och Polen är Tullen också marknadskontrollmyndighet för kemikalier.

4.2.3 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen kan bedömas få samhälleliga konsekvenser, av vilka den mest betydande är ett effektivare skydd för allmänna intressen. De föreslagna ändringarna innebär att tillhandahållandet på marknaden av produkter som äventyrar människors liv och hälsa, den allmänna säkerheten, konsumentskyddet eller miljön kan förhindras bättre än tidigare. Dessutom främjar en effektivare tillsyn riskhanteringen, en sund konkurrens samt förhandsingripande vid eventuell bristande överensstämmelse med kraven.

Genomförandet av marknadskontrollförordningen kan bedömas leda till en nivåhöjning för konsumentskyddet i EU, vilket också gynnar finländska konsumenter. Till exempel i situationer när en produkt beställs via internet från ett tredjeland till en slutanvändare i Finland bör den ekonomiska aktören kunna visa att den överensstämmer med kraven i enlighet med artikel 4 i marknadskontrollförordningen. Dessutom ska namnet på den ekonomiska aktör som avses i artikel 4, ett registrerat produktnamn eller varumärke och kontaktuppgifter framgå av produkten, dess förpackning eller ett medföljande dokument. Det kan bedömas främja inte enbart konsumentskyddet och konsumenternas tillgång till information, utan också produktens spårbarhet i den globala varukedjan i allmänhet. Som helhet gör förordningen den inre marknads funktion och skyddet för slutanvändare av produkter, konsumenter och arbetstagare effektivare och smidigare i EU.

Det påföljdssystem som beskrivs ovan samt effektivare befogenheter för marknadskontrollmyndigheterna kan bedömas få en avskräckande effekt, vilket kan sporra ekonomiska aktörer till att säkerställa överensstämmelsen med kraven och agera lagenligt. Vad gäller fastställandet av sanktioner samt utövandet av marknadskontrollmyndigheternas befogenheter är det viktigt att proportionalitetsprincipen och de allmänna förutsättningarna för inskränkning av de grundläggande fri- och rättigheterna respekteras. Marknadskontrollmyndigheterna bör bedöma i det enskilda fall att den risk som riktas mot allmänna intressen står i rätt proportion till den valda åtgärden och att åtgärden inte inskränker mer än nödvändigt i de grundläggande fri- och rättigheterna. Också de ekonomiska aktörernas rättigheter ska tillgodoses vid förfarandet.

De föreslagna nya befogenheternas grundlagsenlighet bedöms i avsnitt 12 i denna proposition. Genomförandet av de nya befogenheterna kan också antas få vissa konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna, eftersom de bidrar till att främja människors hälsa, säkerhet och rätt till en sund miljö.

4.2.4 Konsekvenser per förvaltningsområde

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Förslag till ändringar i kemikalielagen och lagen om kosmetiska produkter

Propositionen medför inget behov av tilläggsresurser för Säkerhets- och kemikalieverket för tillsynen över kemikalier eller kosmetiska produkter, och propositionen får inte heller några betydande ekonomiska konsekvenser för näringslivet eller myndigheterna. Propositionen innebär en effektivisering av Säkerhets- och kemikalieverkets tillsyn genom att nya marknadskontrollmetoder tas i bruk, vilket leder till att myndighetstillsynen effektivare än hittills kan främja miljö- och hälsoskyddet i fråga om tillsynen över kemikalier och kosmetiska produkter.

Förslag till ändringar i tobakslagen

Helt nya tillsynsmetoder vid tillsynen över produkter enligt tobakslagen samt detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem är rätten enligt den föreslagna nya 10 a § i marknadskontrollagen att skaffa produkter under annan identitet och begränsandet av åtkomsten till onlinegränssnitt enligt 22 a §. Dessutom innebär 17, 20, 22 och 25 § i marknadskontrollagen nya tillsynsmetoder vid tillsynen över produkter enligt tobakslagen. Genom de föreslagna bestämmelserna effektivteras kommunernas och Valvira's möjligheter att ingripa i sådana produkter som strider mot tobakslagen eller som kan medföra allvarlig risk till exempel för människors hälsa och säkerhet, miljön eller egendom.

Betydelsen av tillsynsmetoderna enligt 22 a § i marknadskontrollagen för marknadskontrollen av produkter enligt tobakslagen begränsas visserligen av att gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor förbjuds i 58 § i tobakslagen. Inte heller en näringsidkare som är etablerad i Finland får sälja eller på annat sätt överlåta sådana produkter till konsumenter med hjälp av ett sådant medel för distanskommunikation som avses i 6 kap. 7 § 2 mom. i konsumentskyddslagen (38/1978). Begränsning av åtkomsten till ett onlinegränssnitt kan dock behövas också vid marknadskontroll av produkter enligt tobakslagen, eftersom distansförsäljningsförbudet enligt tobakslagen endast berör en del av de produkter som berörs av marknadskontrollen.

En ny omständighet som berör Valvira är skyldigheten enligt 7 § i marknadskontrollagen att göra upp en kontrollplan för marknadskontrollen av produkter enligt tobakslagen samt detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem.

Miljöministeriets förvaltningsområde

Förslag till ändringar i lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

Marknadskontrollen av utrustning som hör till RoHS-lagens tillämpningsområde genomförs enligt etablerade verksamhetsmodeller vid Säkerhets- och kemikalieverket och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Myndigheternas uppgifter bedöms inte öka jämfört med nuläget. Förslaget bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser, eftersom marknadskontrollförordningen inte medför några nya uppgifter för marknadskontrollmyndigheterna. Genom förslaget förenhetligas marknadskontrollförfarandena, vilket underlättar marknadskontrollmyndigheternas arbete.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Förslag till ändringar i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

Lagändringen bedöms inte få några direkta konsekvenser för marknadskontrollen av radioutrustning. Genom förenhetligandet av bestämmelserna för de produktsektorer för vilka Transport- och kommunikationsverket är marknadskontrollmyndighet minskas regleringsbördan för marknadskontrollmyndighetens tillsynsfunktion inom de produktsektorerna. Enhetligare tillsynsförfaranden underlättar tillsynsmyndigheternas verksamhet.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Alternativ och deras konsekvenser

Syftet med denna proposition är att utfärda kompletterande bestämmelser till stöd för tillämpningen av den direkt tillämpliga EU-förordningen, vilket begränsar de tillgängliga handlingsvägarna. Dock har olika modeller för att genomföra förordningen förekommit, i synnerhet i fråga om bestämmelsernas struktur. De kompletterande bestämmelser som behövs till stöd för marknadskontrollförordningen kan tas in i sektorvisa produktlagar eller genomförandet kan ske på det sätt som föreslås i denna proposition, så att en produktspecifik sektorlag inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde och nödvändiga ändringar görs i marknadskontrollagen.

Ett separat genomförande av bestämmelserna i förordningen för respektive sektor leder sannolikt till att de nationella bestämmelserna till exempel om befogenheterna enligt EU-förordningen genomförs på något olika sätt för olika sektorer. En så omfattande koncentring av bestämmelserna till den horisontella marknadskontrollagen är att rekommendera i synnerhet med tanke på bestämmelsernas enhetlighet. Enhetliga bestämmelser för de olika sektorerna gynnar i synnerhet bestämmelsernas tydlighet ur marknadskontrollmyndigheternas och de ekonomiska aktörernas perspektiv. Det kan vara lättare att beakta olika produktsektorer särdrag, som inom vissa sektorer kan förutsätta bestämmelser som avviker från andra sektorer, om kompletterande bestämmelser om marknadskontrollen tas in i sektorlagarna. Också i en modell med en centraliserad horisontell marknadskontroll är det möjligt att beakta sektorernas särdrag genom att sådana bestämmelser som beror på särdragen tas in i sektorlagarna, eftersom marknadskontrollagen utgör en allmän lag i förhållande till sektorslagstiftningen och endast tillämpas om inget annat föreskrivs i sektorlagarna. Därför ska bestämmelserna om marknadskontroll som till följd av sektorns särdrag ingår i en speciallag tillämpas trots att sektorlagen i fråga hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde.

I marknadskontrollförordningen tillåts att eventuella kostnader återkrävs av aktörer i större utsträckning än vad som föreskrivs nationellt i 10 § i Finlands marknadskontrolllag. I denna proposition föreslås ingen ändring i förhållande till nuläget i fråga om rätten att ta ut kostnader av ekonomiska aktörer.

I förslaget till ny 10 a § ingår ingen sådan bestämmelse enligt vilken marknadskontrollmyndigheten kan få tillgång till fingerade dokument (personnummer, kreditkort etc.) som uppgjorts eller tillverkats för användningen av annan identitet. I praktiken begränsar detta i många situationer användningen av annan identitet. Att föreskriva om en sådan möjlighet för tillsynsmyndigheterna innebär en betydande principiell förändring jämfört med nuläget. Under beredningen har det bedömts att genomförandet av ett mer omfattande förfarande med annan identitet i praktiken kräver en mer omfattande översyn av lagstiftningen, och därför är det inte ändamålsenligt att göra en sådan ändring i detta sammanhang.

Enligt artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen får marknadskontrollmyndigheten när den utövar befogenheter som berör onlinegränssnittet kräva vissa åtgärder av leverantören av informationssamhällets tjänster och en relevant tredje part. I denna proposition föreslås i 22 a § i

marknadskontrollagen nationella kompletterande bestämmelser som motsvarar den bestämmelsen. Enligt den paragrafen är de aktörer till vilka marknadskontrollmyndigheten får rikta ett sådant föreläggande leverantörer av hosting-, internet- och plattformstjänster samt teleföretag eller motsvarande aktörer som i övrigt svarar för publicering eller förmedling av information eller för att hålla sådan tillgänglig på nätet samt den som förvaltar ett domännamnsregister eller registraren. I de nationella bestämmelserna preciseras alltså vilka instanser som avses i artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen, i synnerhet i fråga om relevanta tredje parter. Dessutom är befogenheten för marknadskontrollmyndigheten att registrera ett domännamn i myndighetens namn ett nationellt tillägg i förhållande till minimibefogenheten enligt marknadskontrollförordningen. En sådan befogenhet behövs eftersom den förhindrar situationer där samma aktör efter det att ett domännamn har raderats tar i bruk domännamnet på nytt och således fortsätter med sin tidigare verksamhet.

Under beredningen har möjligheten att införa en administrativ påföljdsavgift behandlats inom de sektorer för vilka nya påföljdsbestämmelser föreslås. Bedömningen har utmynnat i att det för närvarande inte är möjligt att införa administrativa påföljder. En reform av påföljdssystemet kräver en vidsträckt granskning, och inom tidsramen för det nationella genomförandet av marknadskontrollförordningen finns det inte förutsättningar för en sådan. Det bör också noteras att det i de gällande bestämmelserna endast föreskrivs om straffrättsliga påföljder. Under beredningen har det bedömts vara motiverat att tillämpa straffrättsliga påföljder till följd av den verksamhets art som föreslås sanktioneras. Under beredningen har det konstaterats att det inte heller i detta skede finns något tryck från det nationella påföljdssystemet att förenhetliga bestämmelserna för att ta i bruk en administrativ påföljdsavgift inom produktsektorerna enligt EU:s marknadskontrollförordning, utan ibruktageandet av en påföljdsavgift kan övervägas sektorvis. I fråga om bestämmelser om påföljder bör bestämmelsernas proportionalitet prövas särskilt för varje sektor.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Sverige

Lagstiftningslösning

Sverige har ingen allmän lag om marknadskontroll. Till en början var det Sveriges mål att stifta en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning (*Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning*), i vilken bestämmelser om tillsyn över produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde samt allmänna bestämmelser om marknadskontroll samlas. Det målet har sedermera övergetts, och enligt uppgifter i maj 2021 avser man att genomföra marknadskontrollförordningen genom att föreskriva särskilt om nödvändiga kompletteringar i respektive sektorlag som omfattas av marknadskontrollförordningens tillämpningsområde.

Danmark

Lagstiftningslösning

I Danmark utfärdades en lag om produkter och marknadskontroll i juni 2020 (lov nr. 799 af 09/06/2020). Den allmänna lagen kompletterar marknadskontrollförordningen, men i den finns också bestämmelser om annan marknadskontroll och om produktkrav. Till skillnad från Sverige hänvisas det inte i lagen i nämnvärd omfattning till artiklar i marknadskontrollförordningen, utan bestämmelserna i den har skrivits ut som en del av den nationella lagen.

Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter

Säkerhetsstyrelsen (*Sikkerhedsstyrelsen, Danish Safety Technology Authority*) har utsetts till huvudsaklig verkställande myndighet. Den verkställande myndigheten får temporärt förbjuda leverans, försäljning, visning eller annat tillhandahållande av en produkt som anses medföra en risk. I detta sammanhang krävs det inte uttryckligen att risken är allvarlig. Beslutet får riktas till vilken aktör som helst som har släppt ut produkten på marknaden, men dess varaktighet får inte överskrida vad som behövs för att genomföra tillsynsåtgärden. Den verkställande myndigheten får ge kompletterande anvisningar till en ekonomisk aktör som inte iakttar reglerna i den allmänna lagen, tillämpliga sektorlagar eller marknadskontrollförordningen. Inspektionsrätten har också utsträckt till privata lokaler, men endast till den del det krävs för den lagstadgade tillsynen över hissar och annan lyftutrustning, tryckbärande anläggningar, elektriska produkter eller gasdrivna anordningar.

I 17–19 § i den allmänna lagen finns något striktare bestämmelser än i marknadskontrollförordningen om begränsning av åtkomsten till onlinegränssnitt. Den verkställande myndigheten kan ålägga ägaren av ett onlinegränssnitt att ändra eller avlägsna innehåll som hänvisar till en produkt som inte överensstämmer med kraven. Om ett förbud inte iakttas eller onlinegränssnittet upprepade gånger har sålt eller förmedlat produkter som medför en allvarlig risk, beslutar en domstol om blockering av onlinegränssnittet. Också om den ekonomiska aktören åtgärden gäller begär att blockeringen ska hävas ska ärendet föras till domstol. Den verkställande myndigheten får påföra tjänsteleverantörer en påföljdsavgift för verkställande av åtgärderna. Vid behov får den verkställande myndigheten rikta sitt beslut till vilken som helst ekonomisk aktör som har anknytning till produkten och inte enbart till den som har släppt ut produkten på marknaden eller annars tillhandahållit den.

Det ställs inget egentligt nödvändighetskrav för rätten att skaffa produkter under annan identitet, men nödvändigheten ska bedömas i förhållande till den aktuella risken och ändamålsenligheten och proportionaliteten ska prövas.

Ersättning för kostnader

När marknadskontrollmyndigheten tar en produkt för testning, får den ta ut kostnaderna för anskaffningen. Om en produkt tas för undersökning, ska den ekonomiska aktören på marknadskontrollmyndighetens begäran leverera den till marknadskontrollmyndigheten.

Marknadskontrollmyndigheten får kräva att den ekonomiska aktören ersätter kostnader för tekniska undersökningar, inspektioner och expertbedömningar, om det konstateras att produkten inte överensstämmer med kraven. Av aktören får också kostnader tas ut för sådana åtgärder som det varit nödvändigt att ålägga eller vidta därför att den ekonomiska aktören inte har iakttagit de primära föreläggandena. Den ekonomiska aktören ansvarar också för kostnaderna för att förstöra en produkt som inte överensstämmer med kraven.

Sanktioner

Påföljderna enligt den allmänna lagen tillämpas sekundärt i förhållande till speciallagarna. Påföljdsbestämmelserna är strängare än i Sverige. Bötesstraff som döms ut av domstol är den huvudsakliga påföljden för de brott som förtecknas i lagen, men under försvårande omständigheter kan straffet vara fängelse i högst två år. Flera brott kan bestraffas både enligt den allmänna lagen och enligt en produktspecifik speciallag. Om någon upprepade gånger har brutit mot den allmänna lagen eller mot regler som meddelats med stöd av den och ett av brotten medför fängelse och ett annat böter, får domstolen utöver fängelsestraffet också döma ut böter.

Estland

Lagstiftningslösning

I Estland föreskrivs det om marknadskontroll och produktsäkerhet i TNVS-lagen (*toote nõuetele vastavuse seadust*), och dessutom föreskrivs det närmare om produktkrav i speciallagar.

Marknadskontrollförordningen genomförs huvudsakligen genom nödvändiga ändringar i den allmänna TNVS-lagen, dels genom direkta hänvisningar till förordningen, dels genom nya materiella ändringar i lagen; till exempel skrivs de nya befogenheterna för tillsynsmyndigheterna in i den allmänna lagen. Nödvändiga ändringar görs också i vissa sektorlagar. Den allmänna lagen tillämpas på tillsynen över produkter såväl inom tillämpningsområdet för den harmoniserade unionsrätten som den nationella lagstiftningen. Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter tillämpas på samma sätt på tillsynen över alla produktsektorer.

Begränsning av åtkomst till onlinegränssnitt

Redan enligt den gällande allmänna lagen har marknadskontrollmyndigheterna bland annat befogenhet att begränsa tillhandahållandet av en produkt, kräva att varningar framförs när produkten tillhandahålls eller återkalla en produkt från marknaden. I reformen utsträcks dock befogenheten uttryckligen till att också omfatta åtgärder för att begränsa åtkomsten till onlinegränssnitt. I det sammanhanget föreskrivs det också om rätten att vid behov under vissa förutsättningar identifiera slutanvändare på nätet. Befogenheten att begränsa åtkomsten till onlinegränssnitt ska utövas i sista hand. Tillsynsmyndigheterna har tillgång till bestämmelser som kompletterar befogenheterna enligt marknadskontrollförordningen, vilket till exempel gör det möjligt att registrera ett domännamn i den behöriga myndighetens namn. Ett domännamn kan också strykas och erbjudas för registrering på nytt.

Övrigt

Bestämmelserna i den allmänna lagen om ekonomiska aktörers skyldigheter motsvarar i stor utsträckning marknadskontrollförordningen. I 14–17 § förtecknas kompletterande skyldigheter för tillverkare, importörer, tillverkares representanter och distributörer vid tillämpningen av den harmoniserade produktlagstiftningen. En distributör ska till exempel innan en produkt släpps ut på marknaden se till att tillverkaren och importören har fullgjort sina skyldigheter enligt TNVS-lagen. Skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen fogas till de befintliga skyldigheterna och kompletterar dem, och dessutom utsträcks de till att också omfatta leverantörer av distributionstjänster. Skyldigheterna avgränsas alltså till produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde; i den allmänna lagen föreskrivs det också om allmänna skyldigheter som gäller ekonomiska aktörer i alla situationer.

I 54 § i lagen finns så pass omfattande bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens befogenheter att de egentliga nya befogenheterna liksom i Finland kommer att vara möjligheten till köp under annan identitet samt begränsning av åtkomsten till onlinegränssnitt. Möjligheten till återkallelse utvidgas till att omfatta alla slutanvändare och inte enbart konsumenter. Med hänvisning till det effektiverade samarbetet fogas också till lagen en formulering om att presumtionen om överensstämmelse inte får tillämpas på en produkt som marknadskontrollmyndigheten i en annan medlemsstat har ansett strida mot kraven.

Gratis produktprover får begäras av ekonomiska aktörer, men i övrigt får kostnader för marknadskontrollen endast tas ut vid fall av bristande överensstämmelse med kraven. För brott mot den allmänna lagen kan böter utdömas, och deras belopp varierar med brottet.

Tyskland

Allmänna iakttagelser om regleringsmodellen

Allmänna bestämmelser om marknadskontroll finns i avsnitt 6 i produktsäkerhetslagen (*Produktsicherheitsgesetz, ProdSG*) och i författningar som utfärdats med stöd av den. Största delen av de bestämmelserna överförs till en ny marknadskontrolllag (*Marktüberwachungsgesetz, MÜG*) som stiftas i samband med genomförandet av marknadskontrollförordningen och som ska tillämpas i hela förbundsstaten. Den nya marknadskontrollagen är en allmän lag, och produktsäkerhetslagen blir en speciellag vad gäller bestämmelser om marknadskontroll. Avsikten är också att överföra bestämmelserna om informations- och anmälningsplikt i avsnitt 7 i den gällande produktsäkerhetslagen till den nya marknadskontrollagen. I den nya marknadskontrollagen kommer det att finnas bestämmelser om tillsynen över produkter såväl inom tillämpningsområdet för den harmoniserade unionsrätten som den nationella lagstiftningen.

Förbundsstatens Tysklands myndigheter har huvudansvaret för att verkställa marknadskontrollen, men en del av ansvaret har också fördelats mellan förbundsländernas myndigheter, såsom tillsynen över kemikaliers och byggnadsprodukters överensstämmelse med kraven.

I samband med översynen av produktsäkerhetslagen överförs dessutom de nationella bestämmelserna om tillsyn över anläggningar och övervakningssystem i avsnitt 9 till den nya lagen om övervakningspliktiga anläggningar (*Gesetz über überwachungsbedürftige Anlagen, ÜAnlG*). Efter reformen kommer det i produktsäkerhetslagen i enlighet med rubriken endast att föreskrivas om produktsäkerhet.

6 Remissvar

Sammanlagt gavs 44 remissvar, av vilka 13 inte innehöll några anmärkningar mot förslaget. Propositionen ansågs värd att understödja som helhet.

I fråga om konsekvensbedömningen sades det i flera utlåtanden att särskild vikt bör fästas vid tillräckliga resurser för marknadskontrollmyndigheterna i fråga om kontrollen av produkter som marknadsförs från tredjeländer och näthandeln. I fråga om konsekvenserna för myndigheterna betonades det att införandet av nya befogenheter förutsätter datatekniskt kunnande och datautrustning. Dessutom påpekades det i remissvaren att företagen får knappt med tid för att förbereda sig för bestämmelsernas ikraftträdande, trots att inga nya skyldigheter föreslås för dem.

Lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016)

I miljöministeriets och Finlands miljöcentrals remissvar föreslogs det att bestämmelserna i 3 § i marknadskontrollagen bibehålls eller ändras i stället för att de upphävs. I remissvaren anses det nödvändigt med tanke på uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna att arbets- och näringsministeriet fortsättningsvis uttryckligen styr tillsynen över efterlevnaden av marknadskontrollagen. I denna proposition föreslås det att den paragrafen upphävs, för när marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas till att också gälla tillsyn över produktsektorer inom andra förvaltningsområden är bestämmelsen om arbets- och näringsministeriets styrningsansvar inte längre ändamålsenlig. Varje ansvarigt ministerium ansvarar för produktsektorbestämmelserna inom sitt verksamhetsområde och för marknadstillsynen i samband med dem inom sitt förvaltningsområde. Arbets- och näringsministeriet ansvarar fortsättningsvis för marknadskontrollagen och koordinerar lagberedningen i fråga om den. Att paragrafen upphävs förändrar inte ansvarsfördelningen mellan eller styrningsansvaret för förvaltningsområdena.

Säkerhets- och kemikalieverket föreslog i sitt remissvar att det ska föreskrivas om marknadskontrollmyndigheterna i sektorlagarna i stället för i 4 § i marknadskontrollagen. Förslaget har beaktats i specialmotiveringen till 4 §, där kompetensfördelningen mellan marknadskontrollmyndigheterna preciseras i fråga om de olika sektorlagarna. Säkerhets- och kemikalieverket ansåg också att den kontrollplan som avses i den gällande 7 § i marknadskontrollagen inte längre behövs, åtminstone för alla sektorer. Motiveringen till paragrafen har preciserats så att kontrollplanens syfte och behovet av den vid sidan av marknadskontrollstrategin som avses i artikel 13 i marknadskontrollförordningen bättre framgår.

I synnerhet i Dataskyddsombudsmannens byrås utlåtande fästes det vikt vid behovet att behandla förhållandet mellan bestämmelsen om rätten till information för kontrollmyndigheternas enligt 8 § i marknadskontrollagen och bestämmelserna om skydd för personuppgifter. Specialmotiveringen till paragrafen samt avsnittet om lagstiftningsordning har preciserats enligt detta.

Den föreslagna nya befogenheten för marknadskontrollmyndigheten att skaffa produkter under annan identitet fick understöd och ansågs ändamålsenlig. Motiveringen till paragrafen har preciserats kortfattat i fråga om hur befogenheten i praktiken ska utövas.

Det föreslagna nya 17 § 2 mom. fick understöd i remissvaren. I fråga om den befogenheten fästes det i remissvaren dessutom vikt vid att det bör framgå av motiveringen att det är fråga om tillsyn över lagstadgade förfaranden. Dessutom föreslogs det att förhållandet till 46 § 1 mom. i kemikalielagen ska preciseras. Under den fortsatta beredningen har det kontrollerats att tillräckligt vikt fästs vid dessa frågor i motiveringen. Säkerhets- och kemikalieverket föreslog en ny ordalydelse för bestämmelsen, men under den fortsatta beredningen bedömdes den som eventuellt alltför snäv i förhållande till bestämmelsens syfte.

Den föreslagna nya 22 a § och bestämmelserna om befogenheter som berör onlinegränssnitt fick allmänt stöd men vissa preciseringar önskades i fråga om terminologin samt förutsättningarna för utövande av befogenheten, vilket har lett till att motiveringen har kompletterats. I remissvaren framfördes det särskilt att det tydligt bör framgå av propositionen att befogenheterna ska utövas i sista hand och att de är graderade. Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry, samt Finlands Näringsliv rf med hänvisning till FiComs remissvar, fäster vikt vid att befogenheterna enligt den föreslagna 22 a § i marknadskontrollagen får utövas av en betydligt vidare myndighetskrets, det vill säga de myndigheter som anges i 4 § i marknadskontrollagen samt alla finländska kommuner. Den stora mängden instanser som tillämpar lagen gör en enhetlig tolkning utmanande, vilket har ansetts försvaga rättsskyddet och rättssäkerheten för de näringsidkare som berörs av bestämmelsen. Dessutom får de föreslagna befogenheterna konsekvenser för näringsfriheten och yttrandefriheten, och därför bör det särskilt ses till att de utövas på behörigt sätt och endast i sista hand. Därför och för att beakta remissvaren har den fortsatta beredningen utmynnat i förslaget att kommunerna inte ska ges befogenheter enligt 22 a §. I stället för kommunerna föreslås Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira vara den enda behöriga myndigheten för utövande av befogenheter som berör onlinegränssnitt i fråga om produkter som avses i tobakslagen samt detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem.

I sitt remissvar fäste justitieministeriet särskild vikt vid de föreslagna straffbestämmelserna. Justitieministeriet ansåg att de föreslagna straffbestämmelserna bör preciseras bland annat så att det bättre framgår av propositionen varför det är nödvändigt att uttryckligen föreskriva om straffrättsliga påföljder för brott mot skyldigheterna och bestämmelserna. I remissvaret fästes det också vikt vid grunderna för kriminaliseringen och motiveringen för graden av tillräknande, samt vid gärningsbeskrivningens exakthet. I remissvaret fästes det dessutom i fråga om hänvis-

ningen till artikel 4.3 i marknadskontrollförordningen bland annat vikt vid ordalydelsens enhetlighet. Motiveringen till de föreslagna straffbestämmelserna har preciserats till följd av justitieministeriets remissvar. Behövliga preciseringar till följd av remissvaret har också gjorts i de sektorlagar där nya straffbestämmelser föreslås. Säkerhets- och kemikalieverket föreslogs att det ska föreskrivas om en påföljdsavgift i stället för en straffrättslig påföljd. Det framgår av motiveringen varför man i denna proposition har stannat för straffrättsliga påföljder.

Lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018)

I sitt remissvar fäste justitieministeriet vikt vid de straffbestämmelser som föreslås ingå i lagen till följd av marknadskontrollförordningen. Utöver de allmänna påpekandena om straffbestämmelserna i remissvaret anser justitieministeriet att specialmotiveringen bör preciseras i fråga om graden av tillräknande. Justitieministeriets utlåtande har beaktats, och bestämmelsen och motiveringen har utvecklats.

Lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1105/2008)

Justitieministeriet, Säkerhets- och kemikalieverket samt Ålands landskapsregering tog ställning till ekodesignlagen i sina remissvar.

I sitt remissvar fäste justitieministeriet vikt vid de straffbestämmelser som föreslås ingå i lagen till följd av marknadskontrollförordningen. Responsten gav inte orsak att ändra de bestämmelser som beretts, men motiveringen utvecklades ytterligare.

Ålands landskapsregering föreslog att märkningarna ska vara på svenska på Åland. 20 § i ekodesignlagen anses uppfylla den förutsättningen.

Säkerhets- och kemikalieverket föreslog att förhållandet mellan termerna ekonomisk aktör och näringsidkare bör förtydligas. Slutsatsen är dock att inte ta in termen ekonomisk aktör i lagen, utan det har ansetts tillräckligt att definiera vad termen ekonomisk aktör som definieras i marknadskontrollagen syftar på i ekodesignlagens referensram.

Tobakslagen (549/2016)

Remissvaren innehåller enstaka omnämmanden om de föreslagna ändringarna i tobakslagen. Utifrån remissvaren föreslås det att till tobakslagen också fogas en hänvisning till marknadskontrollförordningen.

Kemikalielagen (599/2013)

Social- och hälsovårdsministeriet och Säkerhets- och kemikalieverket konstaterar i sina remissvar att termen "behandlad vara" används i kemikalielagen, och föreslår att den ska användas i lagen och motiveringen i stället för termen "föremål som behandlats med kemikalier". Social- och hälsovårdsministeriet och Säkerhets- och kemikalieverket föreslår också i sina remissvar att definitionen av ekonomisk aktör preciseras i 45 § 2 mom. i kemikalielagen. Också en så kallad enda representant enligt artikel 8 i Reach-förordningen är en ekonomisk aktör. De remissinstanser som nämns ovan föreslår att 45 b § i kemikalielagen preciseras så att rätten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter vid marknadskontroll också gäller expertmyndigheter och sakkunniginrättningar för bedömning av sanitära olägenheter eller hälsorisker. Justitieministeriet föreslår i sitt remissvar att motiveringen till 45 b § preciseras i fråga om huruvida utlämnandet av uppgifter gäller känsliga uppgifter. Justitieministeriet föreslår också att motiveringen

till 46 § 2 mom. preciseras, och till den delen är tillsynsbefogenheterna för Säkerhets- och kemikalieverket och Finlands miljöcentral enligt PIC-förordningen och 23 § 2 mom. i lagen parallella.

Under den fortsatta beredningen har det också bedömts att Tullens roll vid marknadskontrollen behöver bestå. Tullens roll som marknadskontrollmyndighet anges i 13 § i kemikalielagen, och Tullens nuvarande roll som marknadskontrollmyndighet inom kemikaliesektorn utvärderas i avsnittet om nuläget i denna proposition. Också Tullens dubbelroll som ansvarig myndighet för den yttre gränskontrollen och som marknadskontrollmyndighet utvärderas ur ett EU-rättsligt perspektiv. Dessutom behandlas Tullens roll i andra EU-länder i avsnitt 5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.

Lagen om kosmetiska produkter (492/2013)

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet konstaterar i sitt remissvar att det ansvarar för tillsynen över god laboratoriesed enligt artikel 10.3 i EU:s kosmetikförordning. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet anser det viktigt att det i samband med de ändringar som görs i lagen garanteras möjligheten att anlita utomstående experter vid fullgörandet av tillsynsuppgifter, och att i det sammanhanget har rätt att trots sekretessbestämmelserna få uppgifter av andra myndigheter. Social- och hälsovårdsministeriet föreslår i sitt remissvar till följd av Säkerhets- och utvecklingscentrets för läkemedelsområdet oro att 5 § 4 mom. ändras så att det i fråga om utlämnande av uppgifter och anlita av sakkunniga hänvisas till 12–14 § i marknadskontrolllagen, eftersom det föreslås att 15 och 16 § i lagen om kosmetiska produkter där det föreskrivs om de frågorna upphävs eftersom de överlappar marknadskontrolllagen.

Säkerhets- och kemikalieverket föreslår att till motiveringen till 7 § 2 mom. fogas en formulering om att det i 8 § i den gällande lagen föreskrivs om temporärt förbud, vilket berör det nuvarande 7 § 2 mom. Trots att ett temporärt förbud enligt den gällande lagen inte berör 7 § 1 mom., som föreslås bli 2 mom., fungerar bestämmelsen i 8 § dock fortfarande. Säkerhets- och kemikalieverket föreslår dessutom i sitt remissvar att rubriken för 13 § ändras att lyda "rätt att företa inspektioner i lokaler som används för stadigvarande boende". Social- och hälsovårdsministeriet och Säkerhets- och kemikalieverket påpekar dessutom att det under den fortsatta beredningen av propositionen bör utredas om Tullen bör höra till marknadskontrollmyndigheterna enligt 4 § i marknadskontrolllagen. Om Tullen inte inkluderas bland marknadskontrollmyndigheterna enligt marknadskontrolllagen, har Tullen endast tillgång till tillsynsmetoder enligt tullagen som dock inte är tillräckliga för att fortsätta med tillsynen i nuvarande form.

Tullens roll som marknadskontrollmyndighet anges i 5 § i lagen om kosmetiska produkter. Tullens nuvarande roll som marknadskontrollmyndighet inom kosmetiksektorn utvärderas i avsnittet om nuläget i denna proposition. Också Tullens dubbelroll som ansvarig myndighet för den yttre gränskontrollen och som marknadskontrollmyndighet utvärderas ur ett EU-rättsligt perspektiv. Dessutom behandlas Tullens roll i andra EU-länder i avsnitt 5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.

Remissvaren har beaktats när propositionen har färdigställts, och nödvändiga tekniska preciseringar har gjorts i propositionen utifrån remissvaren. Därför har bestämmelserna om Tullens uppgifter i 13 § i kemikalielagen och 5 § i lagen om kosmetiska produkter preciserats..

Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014)

Två remissvar gavs om förslaget till lag om tjänster inom elektroniska kommunikation. Transport- och kommunikationsverket ansåg att tekniska preciseringar av ordalydelse och hänvisningar bör göras i propositionen. De har beaktats, och propositionen har korrigerats till de delarna.

Dessutom ansåg Transport- och kommunikationsverket att de föreslagna 348 § 5–8 punkten i straffbestämmelsen innebär en avsevärd utvidgning av de straffrättsliga påföljdernas tillämpningsområde, och att de inte kan anses proportionerliga och nödvändiga med beaktande av att bestämmelserna om tillsynsbeslut och tvångsmedel i 42 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation också tillämpas på tillsynen över radioutrustning.

Under den fortsatta beredningen har det bedömts vara motiverat att de föreslagna punkterna fogas till lagen. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelser, som ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Det bör beaktas att de föreslagna straffbestämmelserna är blankettbestämmelser. Det förutsätts då 1) en behörig hänvisnings- och befullmäktigandedekja, 2) att den betendenorm som det avses bli straffbart att bryta mot är noga avgränsad, 3) att den på något sätt karaktäriseras i sak också i själva straffbestämmelsen, samt 4) att det i betendenormen hänvisas tillbaka till straffbestämmelsen. Därför är det motiverat att de föreslagna 348 § 5–8 punkten fogas till lagen för att kraven enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen och den straffrättsliga legalitetsprincipen ska uppfyllas.

Justitieministeriet ansåg i sitt remissvar att graden av tillräknande bör nämnas i bestämmelsen, och i fråga om straffbestämmelsen i 348 § att hänvisningen till 253 d § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation bör preciseras så att den endast gäller de lagrum där det föreskrivs om sådana förbud eller bestämmelser som det föreslås bli straffbart att bryta mot. Justitieministeriets utlåtande har beaktats så att graden av tillräknande anges i bestämmelsen och laghänvisningen har preciserats så att den endast omfattar de lagrum som det är straffbart att bryta mot.

Lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015)

I fråga om ändringen av lagen om fritidsbåtar påpekade justitieministeriet att bestämmelsen om myndigheternas rätt till uppgifter samt utlämnande av uppgifter i 52 § i lagen om fritidsbåtar, det vill säga Olycksutredningscentralens rätt att få information trots sekretessbestämmelserna, bör preciseras i fråga om vilka uppgifter som lämnas ut och hurdana uppgifter det mer specifikt kan vara fråga om. I stället för behövliga uppgifter bör rätten till information begränsas till nödvändiga uppgifter. Paragrafen och specialmotiveringen till den har ändrats i enlighet med utlåtandet.

I justitieministeriets utlåtande fästes det också vikt vid motiveringen till straffbestämmelsen i 56 § i lagen om fritidsbåtar. Enligt utlåtandet bör specialmotiveringen preciseras i fråga om graden av tillräknande. Dessutom ansåg justitieministeriet i sitt utlåtande att straffbestämmelsen i 56 § bör innehålla någon slags beskrivning av vad som utgör en straffbar gärning och att det i fråga om 42 § förblir oklart vilken gärning eller försummelse hotet om straff gäller. I justitieministeriets utlåtande ansåg man också att det är ändamålsenligt att i straffbestämmelsen förtydliga syftningen för hotet om straff så att det endast hänför sig till de bestämmelser där det avses bli föreskrivet om straff för den berörda gärningen eller försummelsen. Justitieministeriets utlåtande har beaktats, och den motivering som gäller graden av tillräknande har kompletterats. I 42 § beskrivs nu närmare det innehåll i skyldigheten att vidta åtgärder som hotet om straff gäller, och laghänvisningarna har preciserats så att de endast omfattar de bestämmelser vars överträdelse leder till straff.

Lagen om marin utrustning

Teknologiindustrin rf lämnade ett remissvar om förslaget till lag om marin utrustning, enligt vilket den fria rörlighetens och resiliensens betydelse som en del av den inre marknaden bör beaktas vid marknadskontrollen av produkter för marin utrustning. Inget behov att ändra de författningar som beretts har upptäckts med anledning av remissvaret.

Lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013)

Påpekanden om RoHS-lagen framfördes i synnerhet i två remissvar, från Säkerhets- och kemikalieverket och justitieministeriet. Säkerhets- och kemikalieverket fäste i synnerhet vikt vid den allmänna motiveringen till RoHS-lagen samt vid specialmotiveringen, och föreslog bland annat att specialmotiveringen till 6, 9–14 och 23 § preciseras genom att det tydligare anges att tillsynen enligt RoHS-lagen i sin helhet utgör marknadskontroll samt genom att förhållandet mellan att ta produkter för undersökning och den undersökning av produkter som sker i samband med en inspektion förtydligas i motiveringen till 20 §. I justitieministeriets remissvar framfördes flera korrigeringsförslag både för andra bilagelagars del och för den föreslagna nya straffbestämmelsen i RoHS-lagen. Utifrån remissvaren har ordalydelsen i gärningsbeskrivningarna i paragrafen preciserats, och i specialmotiveringen beskrivs det tydligare och mer exakt hurdana gärningar i strid med RoHS-lagen som kan medföra en påföljd enligt bestämmelsen. Utifrån justitieministeriets påpekanden är det också motiverat att graden av tillräknande enligt straffbestämmelsen, sekundaritetsbestämmelsen samt behovet av straffbestämmelser motiveras tydligare.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

1 §. Tillämpningsområde. I 1 mom. anges för åtta nya lagar att marknadskontrollagen ska tillämpas på de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för dem, om inte något annat föreskrivs i de lagarna. Tillämpningsområdet utökas med lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015), lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), lagen om marin utrustning (1503/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), kemikalielagen (599/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013) samt tobakslagen (549/2016). Att utvidga tillämpningsområdet till att omfatta nationella lagar om nya produktsektorer som hör till tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen är motiverat för att bestämmelserna om marknadskontroll också på nationell nivå framöver ska vara så enhetliga som möjliga. Det föreslås att lagen ska komplettera marknadskontrollförordningen i fråga om marknadskontrollåtgärder. I fortsättningen ersätter marknadskontrollförordningen artiklarna 15–24 om marknadskontroll i NLF-förordningen, som har tillämpats på en del av de produktsektorer som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde.

I 2 mom. föreslås det att hänvisningen till artikel 27–29 i NLF-förordningen ersätts med en hänvisning till artikel 25–28 i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att lagen ska tillämpas på tillsynsmyndigheternas åtgärder för yttre gränskontroll med avseende på kapitel VII i marknadskontrollförordningen, i de situation som avses i artikel 25–28 i förordningen. Tidigare har lagen på motsvarande sätt tillämpats på tillsynsmyndighetens åtgärder för yttre gränskontroll med avseende på kapitel III i NLF-förordningen. Den tidigare hänvisningen bör ersättas

med en hänvisning till marknadskontrollförordningen, eftersom kapitel VII i marknadskontrollförordningen ersätter kapitel III i NLF-förordningen. Det föreslås att lagen fortfarande ska tillämpas på åtgärder för yttre gränskontroll.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom., enligt vilket lagen ska tillämpas på tillsynen över de skyldigheter som anges i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans. I artikel 4 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om uppgifterna för vissa ekonomiska aktörer, vilket tillämpas på utsläppandet på marknaden av produkter som hör till tillämpningsområdet för de produktbestämmelser som särskilt förtecknas i artikeln. Artikeln ska tillämpas på sammanlagt produkter som hör till tillämpningsområdet för sammanlagt 18 olika EU-produktbestämmelser som berör byggprodukter, personlig skyddsutrustning, gasdrivna anordningar, buller från utrustning som är avsedd att användas utomhus, maskiner, leksaker, ekodesign för energirelaterade produkter, begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (RoHS-direktivet), pyrotekniska artiklar, fritidsbåtar och vattenskotrar, enkla tryckkärl, elektromagnetisk kompatibilitet (EMC-direktivet), icke-automatiska vågar (vågdirektivet), mätinstrument, utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (ATEX-direktivet), elektrisk utrustning (lågspänningsdirektivet, LVD-direktivet), radioutrustning och tryckbärande anordningar.

Enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen får en produkt som hör till dess tillämpningsområde släppas ut på marknaden i EU endast om en ekonomisk aktör som nämns i artikel 4.2 är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3. På tillsynen över de ekonomiska aktörernas skyldigheter tillämpas framöver utöver marknadskontrollförordningen också marknadskontrolllagen. Marknadskontrollagen är dock sekundär om något annat till exempel föreskrivs i produktspecifika sektorlagar.

2 §. Definitioner. I denna proposition föreslås det att definitionerna av marknadskontroll, ekonomisk aktör, yttre gränskontroll och produkt som inte överensstämmer med kraven ändras. Dessutom föreslås det att definitionen av återkallelse stryks som obehövlig, eftersom den termen inte används utom någon annanstans i lagen än i rubriken till 19 §. Därför ändras också numreringen av de andra punkterna i paragrafen jämfört med nuläget. Dessutom föreslås det att till paragrafen fogas en ny definition av onlinegränssnitt, som har samband med de föreslagna nya 8 a § 2 mom. och 22 a §. Av författningstekniska skäl föreslås en helt ny paragraf.

Definitionen av marknadskontroll behöver ändras, eftersom den i nuläget är kopplad till definitionen av marknadskontroll enligt NLF-förordningen som upphävs i och med marknadskontrollförordningen. I detta sammanhang anses det också ändamålsenligt att formulera definitionen av marknadskontroll i lagen utan någon hänvisning till EU-författningen för att definitionen ska vara bättre lämpad också för sådan marknadskontroll som inte baseras på EU-rätten eller på marknadskontrollförordningen. På så sätt blir det möjligt att i framtiden inkludera icke-harmoniserade produktsektorer i marknadskontrollagens tillämpningsområde. Definitionen av marknadskontroll motsvarar dock till sitt innehåll definitionen av marknadskontroll i marknadskontrollförordningen.

Det föreslås att definitionen av ekonomisk aktör utöver ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom. också ska omfatta ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen. Definitionen behövs för att de tillsynsåtgärder som riktas till ekonomiska aktörer enligt marknadskontrollagen också ska kunna tillämpas vid tillsynen över skyldigheter enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen. Avgränsningen av ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen avviker i någon mån från de ansvariga ekonomiska aktörer inom olika produktsektorer om vilka det föreskrivs i sektorlagar.

RP 139/2021 rd

I definitionen av yttre gränskontroll föreslås det att hänvisningen till artikel 27–29 i NLF-förordningen ersätts med en hänvisning till artikel 25–28 i marknadskontrollförordningen. Genom marknadskontrollförordningen upphävdes bestämmelserna om yttre gränskontroll i NLF-förordningen, och i stället för dem tillämpas artikel 25–28 i marknadskontrollförordningen.

Det föreslås att i definitionen av produkt som inte överensstämmer med kraven också nämns tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. I den gällande definitionen beaktas vid bedömningen av överensstämmelse med kraven endast kraven på produkterna enligt de lagar som hör till tillämpningsområdet. Genom ändringen beaktas bättre de krav som ställs på produkterna i den direkt tillämpliga EU-rätten, och marknadskontrollagen tillämpas också på tillsynen över dem.

Det föreslås att till paragrafen fogas en ny definition av onlinegränssnitt, som motsvarar definitionen av onlinegränssnitt enligt marknadskontrollförordningen. Ett program kan till exempel vara ett program för databehandling i en dator. Den nya definitionen behövs för tillämpningen av de föreslagna nya 8 § 2 mom. och 22 a §. Det nya 8 § 2 mom. gäller marknadskontrollmyndighetens rätt att av ekonomiska aktörer få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt. Den nya 22 a § gäller begränsning av tillgången till onlinegränssnitt, och i bestämmelsen ges tillsynsmyndigheten befogenheter som berör de produkter som är tillgängliga via onlinegränssnittet.

3 §. Den högsta styrningen av tillsynen. Det föreslås att 3 § i den gällande marknadskontrollagen upphävs i detta sammanhang. I paragrafen föreskrivs det att den högsta styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i lagen handhas av arbets- och näringsministeriet, och det anses inte längre att bestämmelsen behövs. När marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas till att också gälla tillsyn över produktsektorer inom andra förvaltningsområden är bestämmelsen om arbets- och näringsministeriets styrningsansvar inte längre ändamålsenlig. Den gällande bestämmelsen ansågs nödvändig på sin tid eftersom lagen när den trädde i kraft endast innehöll bestämmelser som hörde till arbets- och näringsministeriets ansvarsområde, lagens struktur var ny och avsikten var att bevara det dåvarande läget där motsvarande paragrafer om styrningsansvar fanns i bestämmelserna om olika produktsektorer.

Avsikten är inte att ändra styrningsförhållandena mellan de ansvariga ministerierna i detta sammanhang. Trots att avsikten är att börja tillämpa marknadskontrollagen i större utsträckning för produktsektorer inom olika förvaltningsområden är det till många delar fråga om en lagstiftningsteknisk lösning och tillämpningen av marknadskontrollagen är starkt beroende av de sektorbestämmelser som hör till dess tillämpningsområde. Varje ansvarigt ministerium ansvarar för produktsektorbestämmelserna inom sitt verksamhetsområde och för marknadstillsynen i samband med dem inom sitt förvaltningsområde och styr den underställda förvaltningen. Finansministeriet ansvarar för tullagstiftningen och styr Tullen.

Det kan bedömas att också behovet av bevakning av lagens funktion och koordinering av lagberedningen ökar när marknadskontrollagens tillämpningsområde utvidgas. När lagens funktion bedöms och lagändringar övervägs och bereds bör fler produktsektorer och förvaltningsområdens perspektiv på frågan beaktas än tidigare. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för marknadskontrollagen och koordinerar lagberedningen i fråga om marknadskontrollagen.

4 §. Tillsynsmyndigheter. När tillämpningsområdet för marknadskontrollagen utvidgas, utvidgas också tillämpningsområdet för denna paragraf till att omfatta flera olika marknadskontrollmyndigheter. Det föreslås att paragrafens struktur förtydligas så att dess ordalydelse tydligare som motsvarar behörighetsfördelningen mellan myndigheterna. I 1 mom. föreslås inga ändringar. I momentet anges det att Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet

RP 139/2021 rd

enligt denna lag. Säkerhets- och kemikalieverket föreslås fortsättningsvis vara marknadskontrollmyndighet för en stor del av de produkter som avses i de lagar som anges i 1 § 1 mom. Tukes är marknadskontrollmyndighet i fråga om följande lagar: hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), kemikalielagen (599/2013) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013). I de föreslagna 3–4 och 6 mom. föreskrivs det om andra marknadskontrollmyndigheter enligt lagen, som är behöriga i fråga om de sektorlagar som nämns i respektive moment. De utgör undantag till 1 mom., och Tukes har ingen roll som marknadskontrollmyndighet för de sektorlagarnas del. Förslaget utesluter eller begränsar inte samtidig tillämpning av de lagar som avses i 1 § 1 mom. på samma produkter. En produkt kan samtidigt beröras av krav i två olika sektorlagar. En produkt kan till exempel beröras av kraven på elektriska produkter enligt elsäkerhetslagen samt kraven på produkter som orsakar strålning enligt strålningslagen. Exempelvis då kan Säkerhets- och kemikalieverket i egenskap av marknadskontrollmyndighet enligt elsäkerhetslagen och Strålsäkerhetscentralen i egenskap av marknadskontrollmyndighet enligt strålskyddslagen samtidigt rikta marknadskontrollåtgärder till samma produkt.

I 2 mom. föreslås det att hänvisningen till artikel 27–29 i NLF-förordningen ersätts med en hänvisning till artikel 25.1 i marknadskontrollförordningen. Artikel 27–29 i NLF-förordningen har ersatts med bestämmelser om yttre gränskontroll i marknadskontrollförordningen. Enligt artikel 25.1 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna utse en eller flera ansvariga myndigheter för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Det föreslås att Tullen ska vara en sådan myndighet för yttre gränskontroll.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att till momentets inledning fogas en precisering enligt vilken Strålsäkerhetscentralens behörighet som marknadskontrollmyndighet när det gäller produkter som avses i strålsäkerhetslagen utgör ett undantag från Säkerhets- och kemikalieverkets behörighet enligt 1 mom. Genom den föreslagna ändringen ändras inte uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna, eftersom Strålsäkerhetscentralen redan i nuläget har uteslutande behörighet som marknadskontrollmyndighet när det gäller produkter som avses i strålsäkerhetslagen. Ändringens syfte är att ge paragrafen en tydligare ordalydelse som motsvarar behörighetsfördelningen mellan myndigheterna.

Enligt 4 mom. är Transport- och kommunikationsverket marknadskontrollmyndighet när det gäller produkter som avses i luftfartslagen och fordonslagen. Det föreslås att i momentet också anges att Transport- och kommunikationsverket är marknadskontrollmyndighet i fråga om lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om marin utrustning. Tillägget har samband med att de lagar som nämns ovan fogas till marknadskontrollagens tillämpningsområde, och det innebär ingen ändring i nuläget i fråga om tillsynsmyndigheten eftersom Transport- och kommunikationsverket redan i nuläget är marknadskontrollmyndighet för de produktsektorerna. Det föreslås också att till inledningen av 4 mom. liksom till 3 mom. fogas en precisering om att Transport- och kommunikationsverkets behörighet som marknadskontrollmyndighet när för dessa sektorer utgör ett undantag från Säkerhets- och kemikalieverkets behörighet enligt 1 mom.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom., enligt vilket utöver Säkerhets- och kemikalieverket också Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är marknadsstillsynsmyndighet det gäller produkter som avses i RoHS-lagen. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är marknadskontrollmyndighet när det i enlighet med 17 § i RoHS-lagen gäller de produkter för hälso- och sjukvård som omfattas av lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård. Tillägget har samband med att det i detta sammanhang föreslås att RoHS-lagen fogas till marknadskontrollagens tillämpningsområde. Förslaget motsvarar nuläget, eftersom Säkerhets- och kemikalieverket och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet redan i nuläget bägge är marknadskontrollmyndigheter för produkter som avses i RoHS-lagen.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., enligt vilket Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och kommunen på sitt område är marknadskontrollmyndighet i fråga om produkter som avses i tobakslagen. Förslaget motsvarar nuläget, eftersom Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och kommunerna redan i nuläget är marknadskontrollmyndighet i fråga om produkter som avses i tobakslagen. Det föreslås att till inledningen momentet fogas en precisering om att de myndigheternas behörighet utgör ett undantag från Säkerhets- och kemikalieverkets behörighet enligt 1 mom.

5 §. Samarbetsförfarandet vid kontrollen av produkter som förs in på unionens marknad. Det föreslås att hänvisningen till artikel 27–29 i NLF-förordningen om yttre gränskontroll ersätts med en hänvisning till artikel 25–28 i marknadskontrollförordningen. Artiklarna om yttre gränskontroll i NLF-förordningen har upphävts och ersatts med artikel 25–28 om yttre gränskontroll i marknadskontrollförordningen. Hänvisningen till marknadskontrollförordningen är informativ, liksom hänvisningen till NLF-förordningen.

6 §. Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioriteringsordning. Det föreslås att till paragrafen fogas en hänvisning till artikel 11.3 om riskbedömning i marknadskontrollförordningen. Enligt den gällande paragrafen ska marknadskontrollmyndigheten sköta sina uppgifter på ett så effektivt och utifrån en riskbedömning så ändamålsenligt sätt som möjligt, och om omständigheterna det fordrar ska en prioritering av uppgifterna göras. I fortsättningen föreskrivs det närmar om de faktorer som ska beaktas vid riskbedömningen i artikel 11.3 i marknadskontrollförordningen, som marknadskontrollmyndigheten också ska tillämpa. Hänvisningen är informativ.

7 §. Kontrollplan. I paragrafen stryks hänvisningen till artikel 18 i NLF-förordningen, som har upphävts genom marknadskontrollförordningen. I stället föreslås det att strategin för marknadskontroll enligt artikel 13 i marknadskontrollförordningen, som ska upprättas i varje medlemsstat, ska beaktas när kontrollplanen upprättas. Dessutom föreslås det att det nämns i paragrafen att kommunen inte är skyldig att göra upp någon kontrollplan. Enligt förslaget är kommunerna utöver Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården marknadskontrollmyndigheter i fråga om produkter som avses i tobakslagen. Att göra upp en kontrollplan är fortsättningsvis motiverat med tanke på kontrollens planmässighet. Kontrollplanen stödjer myndighetens arbete. I den gällande 7 § ställs inga exakta formkrav på kontrollplanen eller dess omfattning, och inga ändringar föreslås i fråga om den principen. Marknadskontrollmyndigheten kan göra upp kontrollplanen på det sätt som är mest ändamålsenligt för dess kontrollverksamhet, och skyldigheten medför ingen onödig administrativ börda för myndigheten. Liksom i nuläget kan utöver traditionell kontroll också andra former av påverkan komma i fråga, som syftar till att minska mängden produkter på marknaden som inte överensstämmer med kraven. När tillsynsplanen upprättas bör riktlinjerna i den nationella strategin för marknadskontroll beaktas, till exempel i fråga om riktlinjer och prioriteringar för kontrollen och om eventuella andra former av påverkan vid kontrollen. Det gör det lättare att rikta marknadskontrollåtgärderna utifrån en riskbedömning

samt att samordna marknadskontrollmyndighetens och Tullens tillsynsåtgärder för olika produktsektorer. På så sätt gör tillsynsplanen också tillsynen mer verkningsfull. Ett syfte med de nuvarande marknadskontrollprogrammen har varit att hjälpa andra länders myndigheter och medborgare i allmänhet att förstå hur, när, var och i vilka branscher marknadskontrollen genomförs, genom att uppgifter om marknadskontrollprogrammet är tillgängliga på nätet. Strategin för marknadskontroll enligt artikel 13 i marknadskontrollförordningen ersätter marknadskontrollprogrammet. Strategin för marknadskontroll ska meddelas kommissionen och övriga medlemsstater och varje medlemsstat ska offentliggöra en sammanfattning av sin strategi, vilket ökar transparensen i kontrollen. I Finland bereder det centrala samordningskontoret strategin i samarbete med samarbetsgruppen. Medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter ska överväga hur det är ändamålsenligt att kommunicera om kontrollen.

8 §. Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer. Det föreslås att paragrafen ändras. I artikel 14.4 i marknadskontrollförordningen förtecknas de befogenheter som medlemsstaterna åtminstone ska tilldela marknadskontrollmyndigheterna. Delegeringen av befogenheter till nationella marknadskontrollmyndigheter förutsätter bestämmelser i lag. Det föreslås att till 1 mom. fogas en hänvisning till artikel 14.4 a och b i marknadskontrollförordningen, där det finns bestämmelser om de uppgifter som ska begäras av de ekonomiska aktörerna. Till de uppgifter som anges i de leden hör bland annat relevanta handlingar, tekniska specifikationer och uppgifter om produktens överensstämmelse med kraven och till exempel uppgifter om leveranskedjan och antalet produkter. Befogenheten i fråga om produkter som hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde baseras på 8 § 1 mom. i lagen, där det redan i nuläget föreskrivs om marknadskontrollmyndighetens och Tullens rätt att av en ekonomisk aktör få sådan information som är nödvändig för tillsynen. Genom hänvisningen till artikel 14.4 a och b i förordningen preciseras det att också de uppgifter som nämns i de punkterna kan höra till de uppgifter som avses i 8 § 1 mom. i marknadskontrollagen och att tillsynsmyndigheten därmed enligt den bestämmelsen har rätt att få de uppgifterna av de ekonomiska aktörerna.

En förutsättning enligt 8 § 1 mom. i marknadskontrollagen är fortfarande att uppgifterna är nödvändiga för de kontroller marknadskontrollmyndigheten och Tullen utför. Myndighetens rätt att få information har också hittills omfattat de uppgifter som avses i förordningen. Enligt 8 § i den gällande lagen gäller rätten att få information även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehåller av en myndighet. Det är ofta fråga om en ekonomisk aktörs affärshemligheter eller till exempel uppgifter om olyckor, om produkterna har lett till personskador (RP 40/2016 rd).

Det föreslås också att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket marknadskontrollmyndigheten har rätt att av den ekonomiska aktören få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt. Bestämmelsen behövs för tillämpningen av artikel 14.4 c i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att den nationella marknadskontrollmyndighetens befogenhet enligt den punkten ska baseras på 8 § 2 mom. i fråga om produktsektorer som hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde. En förutsättning är att uppgifterna är nödvändiga för tillsynen. Uppgifter som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt kan vara nödvändiga för att utreda om en produkt överensstämmer med kraven och för en exakt inriktning av bestämmelserna i den föreslagna 22 a § i marknadskontrollagen. Till exempel uppgifter om innehavaren av ett domännamn kan därför komma i fråga. Den föreslagna 22 a § i marknadskontrollagen baseras på artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen.

I artikel 14.2 i marknadskontrollförordningen förutsätts det att de befogenheter som anges i artikeln utövas i enlighet med kraven i allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. När personuppgifter behandlas i samband med en befogenhet som berör rätten att få information ska behandlingen överensstämma med principerna om behandling av personuppgifter, och det bör ses till att de registrerades rättigheter fullgörs i enlighet med allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen (1050/2018). Det gäller om en fysisk person direkt eller indirekt kan identifieras utifrån de identifieringsuppgifter, såsom namn, personnummer, adress eller domännamn som fås när rätten att få information utövas. I detta fall är rättsgrunden för behandlingen av personuppgifter antingen en sådan rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige som avses i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen eller ett sådant behov att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning som avses i artikel 6.1 e.

I samband med att befogenheten enligt 8 § 1 mom. i den gällande marknadskontrollagen kan det i undantagsfall också vara nödvändigt att behandla särskilda kategorier av personuppgifter. Då ska artikel 9 i allmänna dataskyddsförordningen och 6 § i dataskyddslagen iaktas. Det kan vara fråga om uppgifter om en persons hälsotillstånd enligt 8 § 1 mom., som det kan vara nödvändigt att behandla till exempel i samband med utredningen av en olycka. Befogenheten enligt det föreslagna nya 8 § 2 mom. berättigar inte till behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, eftersom det inte är nödvändigt för att verifiera ägare av onlinegränssnitt.

Tillsynsmyndigheten ska motivera varför det är nödvändigt att få information för att fullgöra kontrollens syfte samt varför behandlingen är laglig på det sätt som föreskrivs i dataskyddsförordningen och i den nationella dataskyddslagen som kompletterar den. Tillsynsmyndigheten ska i enlighet med 4 § 1 mom. 2 punkten i dataskyddslagen i synnerhet bedöma om behandlingen behövs och är proportionell i en myndighets verksamhet för utförande av en uppgift av allmänt intresse. Enligt 8 § i marknadskontrollagen betraktas utövandet av en begränsad rätt att få information som proportionell när den är nödvändig för att fullgöra kontrollens syfte för att trygga allmänna intressen.

9 §. Rätt att företa inspektioner. I detta sammanhang föreslås det att Tullens befogenhet enligt 1 mom. att få tillträde till alla lokaler där det bedrivs sådan verksamhet som avses i de lagar som nämns i 1 mom. eller där det förvaras uppgifter som är betydelsefulla för kontrollen och utföra sådana inspektioner som behövs för kontrollen stryks, eftersom det redan föreskrivs om motsvarande befogenheter annanstans i lagstiftningen om Tullen. Enligt artikel 25.3 i marknadskontrollförordningen ska produkter som omfattas av unionsrätten och som ska hänföras till "tullförfarandet för övergång till fri omsättning" vara föremål för kontroller som utförs av de myndigheter som utsetts. I Finland har Tullen utsetts till sådan myndighet. Enligt artikel 25.3 ska kontrollerna utföras på grundval av riskanalyser i enlighet med artiklarna 46 och 47 i unionens tullkodex, det vill säga förordning (EU) nr 952/2013, och i förekommande fall på grundval av den riskbaserade metod som avses i artikel 11.3 andra stycket i marknadskontrollförordningen. I de artiklarna i tullkodexen föreskrivs det bland annat om tullkontroller och om de kontrollåtgärder de innefattar. Samtidigt som unionens tullkodex började tillämpas trädde också den nationella tullagen (304/2016) som kompletterar tullkodexen i kraft, och i den föreskrivs det bland annat om Tullens befogenheter att vidta tullkontroller enligt tullkodexen. Eftersom marknadskontrollförordningen förutsätter att kontrollerna genomförs enligt tullkodexen, behöver det inte längre föreskrivas i marknadskontrollagen eller lagarna om genomförande av EU:s produktbestämmelser om de befogenheter för Tullen som kontrollerna kräver eftersom befogenheterna enligt 3–6 kap. i tullagen (304/2016) blir tillämpliga enligt den helhet som bildas av marknadskontrollförordningen, tullkodexen och tullagen. Därför behövs inte likadana bestämmelser i marknadskontrollagen om Tullens kontrollbefogenheter som redan finns i tullagen.

För marknadskontrollmyndigheternas del behövs befogenheterna enligt paragrafen fortfarande för att tilldela marknadskontrollmyndigheterna befogenheter enligt artikel 14.4 d och e i marknadskontrollförordningen.

10 §. Rätt att ta produkter för undersökning. I detta sammanhang föreslås det att befogenheten för Tullen enligt 1 mom. att ta produkter för undersökning stryks, eftersom det redan föreskrivs om motsvarande befogenhet annanstans i lagstiftningen om Tullen. Eftersom situationen är densamma som beskrivs i fråga om 9 §, gäller samma motiveringar också 10 §.

För marknadskontrollmyndighetens del behövs befogenheterna enligt paragrafen fortfarande för att, utöver de andra bestämmelserna i paragrafen, tilldela marknadskontrollmyndigheterna befogenheter enligt artikel 14.4 f i marknadskontrollförordningen.

10 a §. Rätt att skaffa produkter under annan identitet. Det föreslås att en ny 10 a § fogas till marknadskontrolllagen. Genom bestämmelsen tilldelas marknadskontrollmyndigheterna befogenheten enligt artikel 14.4 j i marknadskontrollförordningen att köpa varuprover under fingerad identitet. Enligt 1 mom. har marknadskontrollmyndigheten rätt att ta produkter för undersökning under annan identitet, om det är nödvändigt för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Med stöd av bestämmelsen är det tillåtet att använda ett fingerat namn som konstruerats med tanke på testköpet och till exempel ett e-postkonto som skapats för ändamålet. Enligt 2 mom. ska den ekonomiska aktören och en personuppgiftsansvarig informeras om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med användningen av annan identitet äventyras.

Att använda annan identitet kan vara nödvändigt speciellt vid anskaffning av produkter via nätet, eftersom anskaffning via nätet ofta förutsätter inmatning av personuppgifter och vissa produkter kan vara tillgängliga endast på nätet. Avsikten med myndighetstillsynen kan bli oförverkligad, om man vid köpet uppträder som en myndighet. Det kan inte heller anses skäligt att anställda hos en marknadskontrollmyndighet ska använda sina egna personuppgifter vid anskaffning av produktprover. Annan identitet kan behövas också i en situation där en ekonomisk aktör inte går med på att lämna ett produktprov när myndigheten begär det.

Med tanke på förvaltningens lagenlighet är det viktigt att tillsynsmyndigheternas befogenheter begränsas till genomförandet av vanliga civilrättsliga rättshandlingar. Användning av annan identitet motsvarar till sin omfattning alltså inte till exempel de befogenheter som polisen har i anslutning till användning av annan identitet. En förutsättning är att användningen av annan identitet är nödvändig för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. I förslaget ingår ingen sådan bestämmelse enligt vilken marknadskontrollmyndigheten kan få tillgång till fingerade dokument (personnummer, kreditkort etc.) som uppgjorts eller tillverkats för användningen av annan identitet. I praktiken begränsar detta i många situationer användningen av annan identitet. Att föreskriva om en sådan möjlighet för tillsynsmyndigheterna innebär i princip en betydande förändring jämfört med nuläget och kräver i praktiken en mer omfattande översyn av lagstiftningen, och därför är det inte ändamålsenligt att göra en sådan ändring i detta sammanhang. Det kan dock vara till exempel vara tillåtet att använda ett prepaid-kreditkort som skaffats för tillsynssyftet, eftersom det inte förutsätter att man förbinder sig till att bli kund hos en viss bank eller till ett visst kreditkonto. Det bör noteras att en genomförd affär inte kan återtgas i efterhand med hänvisning till att köpet gjorts under annan identitet.

Den personuppgiftsansvarige som avses i artikel 4.7 i allmänna dataskyddsförordningen behandlar i praktiken de uppgifter som marknadskontrollmyndigheten använt för anskaffning av en produkt som personuppgifter. För att säkerställa att den personuppgiftsansvarige får en korrekt bild av registeruppgifternas innehåll, ska den behöriga myndigheten enligt förslaget vara

skyldig att informera den personuppgiftsansvarige om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med anskaffningen av produkten äventyras. Det betraktas som ändamålsenligt också med tanke på en öppen och pålitlig förvaltning. Eftersom det är möjligt att den personuppgiftsansvarige är någon annan än den ekonomiska aktör som varit part i avtalet, såsom tillverkaren eller importören av en produkt, föreskrivs det i momentet separat om skyldigheten att informera också den ekonomiska aktören om användningen av annan identitet.

17 §. Åtgärdsföreläggande. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., i vilket det föreskrivs om en ny befogenhet för marknadskontrollmyndigheten att meddela en ekonomisk aktör ett föreläggande att vidta korrigerande åtgärder för att få förfarandena enligt de lagar som anges i 1 § 1 mom. i marknadskontrollagen att överensstämja med kraven. Den nya befogenheten stödjer också genomförandet av artikel 14.4 g och 16.2 i marknadskontrollförordningen.

Ett åtgärdsföreläggande som berör förfarandena bedöms vara nödvändigt när det i lagstiftningen ställs sådana krav avseende en produkt som finns på marknaden, som det är ändamålsenligt att marknadskontrollmyndigheten övervakar samtidigt som det övervakas att själva produkten samt uppgifterna och handlingarna om den överensstämmer med kraven. Avsikten är dock inte att tyngdpunkten i marknadskontrollen i och med den nya befogenheten övergår till kontroll av de ekonomiska aktörernas förfaranden, utan marknadskontrollen ska fortfarande styras av ett riskbaserat perspektiv enligt proportionalitetsprincipen. Avsikten är inte heller att marknadskontrollmyndigheten ska kontrollera efterlevnaden av eventuella krav enligt lagstiftningen på användningen av produkten eller förhållandena under användningen. Med stöd av den nya befogenheten är det inte möjligt att meddela allmänna förelägganden om att en ekonomisk aktör ska iaktta den aktuella förfarandebestämmelsen i allmänhet, utan ett åtgärdsföreläggande om förfarandena berör alltid endast ett fel i förfarandet som uppdragats i ett enskilt fall.

Befogenheten att meddela ålägganden att få förfarandena att överensstämja med kraven behövs till exempel vid marknadskontrollen av kemikalier. I nuläget övervakas överensstämmelse med kraven för förfarandena enligt lagen med stöd av kemikalielagen, och i denna proposition föreslås det att den inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde. I kemikalielagstiftningen föreskrivs det om många olika krav på förfarandet för nedströmsanvändare, och marknadskontrollmyndigheten bör ha möjlighet att ingripa om den vid tillsynen märker att en ekonomisk aktör har förfarit i strid med lagstiftningen. I praktiken har marknadskontrollmyndigheten haft behov att med stöd av 46 § 1 mom. i kemikalielagen meddela verksamhetsutövare förelägganden att uppfylla kraven enligt lagstiftningen till exempel i följande fall: en kemikalieleverantör har försummat sin skyldighet enligt artikel 31 i Reach-förordningen att förse mottagaren med ett säkerhetsdatablad, en tillverkare eller importör har försummat sina skyldigheter enligt artikel 40 i CLP-förordningen att lämna Europeiska kemikaliemyndigheten en klassificeringsanmälan eller en verksamhetsutövare har i sin reklam för kemikalier försummat kraven enligt artikel 48 i CLP-förordningen att nämna en farlig kemikalie. Det föreslås att 46 § 1 mom. i kemikalielagen inte längre ska tillämpas på marknadskontroll, utan motsvarande förelägganden också i fråga om kemikalier ska meddelas med stöd av 17 § 2 mom. i marknadskontrollagen.

Det bedöms dock också finnas behov av horisontella förelägganden om förfaranden inom andra produktsektorer som hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde, och därför är det också motiverat att inkludera en ny befogenhet med tanke på en enhetlig marknadskontroll för olika sektorer. Till exempel i de NLF-harmoniserade produktbestämmelserna föreskrivs det bland annat om följande skyldigheter i fråga om förfarandet, i vilka det bedöms att marknadskontrollmyndigheten vid behov behöver kunna ingripa: skyldigheten för distributören att underrätta tillverkaren eller importören om produkten medför fara/risk (t.ex. 15 § 2 mom. i ATEX-lagen, 14 § 3 mom. i lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven och artikel

11.2 i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning) och skyldigheten för ekonomiska aktörer att omedelbart informera de nationella behöriga myndigheterna i de EU-medlemsstater på vilkas marknader denne tillhandahållit den elektriska utrustningen och meddela detaljerade uppgifter om bristande överensstämmelse med kraven och de korrigerande åtgärder som vidtagits (t.ex. 25 § 3 mom. i elsäkerhetslagen, 23 § i hissäkerhetslagen och artikel 9.7 i EU:s gasanordningsförordning).

22 a §. Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn. Det föreslås att en ny 22 a § fogas till marknadskontrollagen. Genom bestämmelsen tilldelas marknadskontrollmyndigheterna befogenheten enligt artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om rätten för marknadskontrollmyndigheten att ålägga tjänsteleverantören att avlägsna innehåll som hänvisar till en produkt från ett onlinegränssnitt eller visa slutanvändaren en tydlig varning i samband med åtkomsten till ett onlinegränssnitt. Enligt paragrafen är det också tillåtet att ålägga de åtgärderna samtidigt. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om befogenheter som får utövas först när ett föreläggande som avses i 1 mom. inte har iakttagits. Marknadskontrollmyndigheten får då ålägga tjänsteleverantören att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt, eller ålägga den som förvaltar ett domännamnsregister eller registraren att avregistrera ett domännamn eller att registrera domännamnet i marknadskontrollmyndighetens namn. De befogenheter som avses i 2 mom. är alternativa, och marknadskontrollmyndigheten får alltså inte samtidigt ålägga åtgärder enligt både 1 och 2 mom. Befogenheterna enligt paragrafen bildar en helhet i två steg på det sätt som beskrivs ovan. Marknadskontrollmyndigheten ska första utöva befogenheterna enligt 1 mom. för att undanröja den allvarliga risken. Först därefter är det tillåtet att utöva de striktare befogenheterna enligt 2 mom. När befogenheterna utövas meddelar marknadskontrollmyndigheten föreläggandena genom förvaltningsbeslut.

Befogenheter som gäller onlinegränssnitt har i marknadskontrollförordningen fastställts som ett sista alternativ i en situation där det inte finns andra effektiva metoder för att undanröja en allvarlig risk. Det föreslås att tröskeln för att utöva befogenheterna ska vara relativt hög. En förutsättning för att utöva befogenheterna enligt momentet är för det första att det är fråga om innehåll som hänvisar till produkter som medför allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. Utövandet av befogenheten i fråga bör dessutom vara nödvändigt för att eliminera den aktuella allvarliga risken, det vill säga en förutsättning för utövande av befogenheten är att andra effektiva metoder inte är tillgängliga. Det kan alltså bli aktuellt att utöva befogenheten i situationer när en ekonomiska aktör inte samtycker till att förfara på det sätt som förutsätts i förelägganden som marknadskontrollmyndigheten förelägger i första hand, såsom en åtgärdsföreläggande eller förbud. Om en allvarlig risk kan elimineras på lämpligt sätt genom metoder som i mindre grad ingriper i den ekonomiska aktörens verksamhetsförutsättningar, bör utövande av de i paragrafen angivna befogenheterna undvikas. Konsekvenserna för den ekonomiska aktörens näringsfrihet av att befogenheterna utövas bör innefattas i bedömningen av föreläggandets proportionalitet. I fråga om de befogenheter som avses i 2 mom. bör det dessutom fästas särskild vikt vid att eventuella förelägganden att förhindra eller begränsa åtkomst riktas noggrant samt vid eventuella konsekvenser för den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen (EU) 2016/679.

Tjänsteleverantörer enligt paragrafen är leverantörer av hosting-, internet- och plattformstjänster samt teleföretag eller motsvarande aktörer som i övrigt svarar för publicering eller förmedling av information eller för att hålla sådan tillgänglig på nätet. Utgångspunkten i bestämmelsen är att marknadskontrollmyndighetens beslut kan rikta sig till aktörer som har faktisk

möjlighet att använda de metoder som nämns i bestämmelsen, och det är därför inte ändamålsenligt att på ett uttömmande sätt definiera vilka tjänsteleverantörer som kan komma i fråga. Marknadskontrollmyndigheten ska sträva efter att ett beslut riktar sig till en aktör som faktiskt förvaltar det innehåll som gäller innehållet avseende en produkt som strider mot de angivna kraven och som medför en allvarlig risk. Marknadskontrollmyndigheten bör också rikta beslutet till den instans som har möjlighet att genomföra åtgärder för att begränsa ett onlinegränssnitts aktivitet i så liten utsträckning som möjligt så att beslutets syfte ändå uppnås. Om föreläggandet till exempel riktas till ett teleföretag, kan det vara skäl att överväga en spärning som stryker adresserna för namntjänstsystemet på namnservern, vilket skadar nättrafiken mindre än andra metoder som teleföretaget har tillgång till.

Minimibefogenheterna enligt marknadskontrollförordningen inbegriper ingen befogenhet att ålägga att ett domännamn ska registreras i den behöriga myndighetens namn. En sådan befogenhet förhindrar dock situationer där samma aktör efter det att ett domännamn har avregistrerats tar i bruk domännamnet på nytt och således fortsätter med sin tidigare verksamhet. Andra aktörer kan inte ta i bruk ett domännamn på nytt när det är registrerat i marknadskontrollmyndighetens namn. Det är fråga om ett nationellt tillägg i förhållande till de minimibefogenheter som anges i marknadskontrollförordningen. Om marknadskontrollmyndigheten utövar den befogenheten, bör den också svara för kostnaderna för att domännamnet registreras i myndighetens namn.

Enligt 164 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) förvaltar Transport- och kommunikationsverket ett register över domännamn under den nationella toppdomänen för Finland, dvs. toppdomänen fi. I fråga om dessa domännamn raderar Transport- och kommunikationsverket vid behov ett domännamn genom att avregistrera det ur domännamnsregistret. Marknadskontrollmyndigheten kan meddela ett föreläggande om att ett domännamn ska avregistreras även i fråga om andra toppdomäner genom att rikta sig till den som förvaltar toppdomänen eller till registraren. Enligt artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen ska marknadskontrollmyndigheterna också ha befogenhet att kräva att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas, inbegripet genom att begära att en relevant tredje part genomför sådana åtgärder. Registraren och den som förvaltar ett domännamnsregister är sådana tredje parter av vilka marknadskontrollmyndigheten i sista hand kan kräva åtgärder.

Marknadskontrollförordningen ger handlingsutrymme i fråga om huruvida befogenheten utövas av myndigheten eller till exempel av en domstol på ansökan av myndigheten. För att säkerställa möjligheten att reagera snabbt och effektiva kontrollåtgärder i fall av allvarlig risk föreslås det i denna proposition att marknadskontrollmyndigheten ska utöva befogenheten.

Enligt 3 mom. får marknadskontrollmyndigheten även meddela ett interimistiskt beslut, och då gäller beslutet tills ärendet är slutligt avgjort. Marknadskontrollmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt.

I 4 mom. föreskrivs det om marknadskontrollmyndighetens skyldighet att innan det meddelar ett beslut enligt 1–3 mom. ge mottagaren av beslutet samt den ekonomiska aktören tillfälle att bli hörda. Undantag från hörandeplikten kan göras när ett interimistiskt föreläggande enligt 3 mom. meddelas, om detta inte kan ordnas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

I 5 mom. begränsas utövningen av befogenheterna enligt paragrafen dessutom i fråga om produkter enligt tobakslagen samt detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för dem till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Avgränsningen anses ändamålsenlig därför att distansförsäljningen av produkter enligt tobakslagen är mycket begränsad, och därför

förutspås behovet att utöva befogenheten inom den sektorn bli mycket litet. Därför lämnas kommunerna utanför tillämpningsområdet för paragrafen. Avgränsningen motiveras också av att utövningen av de befogenheter som föreslås i 1–2 mom. innebär betydande inskränkningar i näringsfriheten för de näringsidkare som blir föremål för föreläggandena, och därför bör särskild vikt fästas vid att de utövas på ett konsekvent sätt och endast i sista hand.

27 §. Information till Europeiska kommissionen. I detta sammanhang föreslås det att hänvisningen i 2 mom. till lagen om underrättelser till Europeiska gemenskapernas kommission om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009) ersätts med en hänvisning till artikel 20 i marknadskontrollförordningen. I den lag som nämns ovan föreskrivs det om de nationella förfarandena för att underrätta Europeiska kommissionen om produkter som medför risk. I artikel 20 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om motsvarande underrättelser. Bestämmelserna i förordningen bedöms vara så exakta att inga nationella bestämmelser om förfarandena om underrättelserna längre behövs i fråga om produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Därför föreslås det att den tidigare hänvisningen till den nationella lagen ersätts med en hänvisning till marknadskontrollförordningen. Hänvisningen är informativ.

7.2 Lagen om ändring av lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar

4 §. Definitioner. Till paragrafen fogas det en ny 23 punkt. I den punkten definieras leverantör av distributionstjänster. Med leverantör av distributionstjänster avses en sådan fysisk eller juridisk person som avses i artikel 3.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen.

5 §. Förhållande till annan lagstiftning. Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf. I 1 mom. föreslås det att hänvisningen till NLF-förordningen korrigeras med beaktande av de ändringar i NLF-förordningen och dess tillämpningsområde som EU:s marknadskontrollförordning medför. I NLF-förordningen föreskrivs det i fortsättningen endast om minimikraven för ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter.

Det föreslås att författningshänvisningen i 2 mom. korrigeras. I stället för till artikel 27–29 om yttre gränskontroll i NLF-förordningen hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. Det föreslås att momentet blir nytt 3 mom.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. i vilket det hänvisas till EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen är informativ. EU:s marknadskontrollförordning utgör direkt förpliktande reglering i medlemsstaterna, och den innehåller också sådana bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll som gäller myndigheterna, t.ex. tillbakadragande av produkter som medför en allvarlig risk från marknaden, tullkontroller samt informationsutbyte och kommunikation mellan Europeiska unionens övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen. På ATEX-produkter tillämpas de regler som fastställts i marknadskontrollförordningen och som gäller marknadskontroll i unionen, samarbete med ekonomiska aktörer och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Det föreslås att 3–6 mom. blir nya 4–7 mom.

23 §. Ändringssökande. Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

24 §. Straffbestämmelse. Det föreslås att till 1 mom. fogas två nya punkter, och dessutom föreslås det att 2 och 3 mom. ändras. Dessa ändringar berör straffbarheten för åsidosättande av skyldigheterna enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen omfattar också sådan utrustning och sådana säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar och som hör till tillämpningsområdet för ATEX-direktivet (2014/34/EU). Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande. Det har ansetts nödvändigt att föreskriva om straffbarhet för brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt ATEX-lagen eftersom kraven enligt ATEX-lagen berör produktsäkerhet och förhindrandet av risker, vilket innebär att följderna av oaktsamhet kan vara mycket allvarliga. I detta sammanhang bör bestämmelsen om straffbarhet utvidgas till att också beröra åsidosättandet av ekonomiska aktörers skyldigheter enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen. Det är jämlikt och likvärdigt för att straffbestämmelserna inom samma produktsektor ska beröra de ekonomiska aktörerna likvärdigt i enlighet med hur ansvaret graderas i leverantörskedjan och hur det föreskrivs särskilt om ansvaret.

Enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen får en produkt på vilken den lagstiftning som avses i artikel 4.5 tillämpas trots den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten släppas ut på marknaden endast om en ekonomisk aktör med säte i unionen är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3. Enligt artikeln är ansvaret graderat, och skyldigheterna för en ekonomisk aktör som har rollen av motpart enligt artikel 4 begränsar inte andra aktörers skyldigheter.

En aktör som avses i artikel 4 är kontaktperson för produkten. Eftersom straffbarheten för åsidosättande av skyldigheterna för tillverkare, importörer och distributörer i huvudsak redan beaktas i ATEX-lagen, behövs i detta sammanhang bestämmelser om kriminalisering av åsidosättande av skyldigheterna för tillverkare och importörer endast till vissa delar. Däremot har åsidosättande av skyldigheterna enligt förordningen för en tillverkares representant som avses i artikel 4 inte tidigare sanktionerats, trots att det i ATEX-lagen föreskrivs om vissa skyldigheter för tillverkarens representant. I ATEX-direktivet eller ATEX-lagen föreskrivs det inte om några skyldigheter för en leverantör av distributionstjänster, och det är fråga om en nya ekonomisk aktör för ATEX-produktsektorn.

Under beredningen har också möjligheten att införa en administrativ påföljdsavgift för ATEX-sektorn behandlats. Under beredningen har bedömningen varit att det för närvarande inte är möjligt att införa administrativa påföljder i ATEX-lagen. En reform av påföljdssystemet kräver en vidsträckt granskning, och inom tidsramen för det nationella genomförandet av marknadskontrollförordningen finns det inte förutsättningar för en sådan. Det bör också noteras att det i den gällande ATEX-lagen endast föreskrivs om straffrättsliga påföljder. Under beredningen har det bedömts vara motiverat att tillämpa straffrättsliga påföljder till följd av den verksamhets art som föreslås sanktioneras.

Det föreslås att brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen ska kunna leda till böter, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör skyldigheter för sådana ekonomiska aktörer som inte omfattas av de sektorvisa

bestämmelserna och straffbestämmelserna i ATEX-lagen. Sådana ekonomiska aktörer är i fråga om ATEX-produkter tillverkares representanter och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen för alla skyldigheter enligt artikel 4.3, och dessutom tillverkare och importörer i fråga om vissa skyldigheter enligt artikel 4.3 a och 4.3 b.

Enligt den föreslagna nya 14 punkten i 1 mom. är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.4 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Det föreskrivs också om den skyldigheten för tillverkarens del i 9 § i lagen, och för importörens del i 14 §. Enligt den bestämmelse som berör tillverkare börjar tioårsfristen löpa när produkten har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk, och enligt den bestämmelse som berör importörer när produkten har släppts ut på marknaden. Enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen bör aktören också kontrollera att en EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. Det föreslås dock inte att den skyldigheten i detta sammanhang ska kriminaliseras för tillverkarens och importörens del, eftersom straffbarheten för åsidosättande av motsvarande skyldighet redan ingår i 1 mom. 4 och 8 punkten för tillverkarens och importörens del.

Enligt den föreslagna nya 1 mom. 15 punkten är det straffbart att försumma skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation. Enligt det lagrummet ska en ekonomisk aktör på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Sådana uppgifter och dokument kan beroende på situationen till exempel innefatta produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten, uppgifter om den ursprungliga tillverkaren av produkten, beställningsdokument för produkten, tillgång till programvara som produkten innehåller, uppgifter om leveranskedjan och produktmängder eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Uppfyllelsen av språkkravet bör bedömas i det enskilda fallet. Det är klart att dokument som tillställs marknadskontrollmyndigheten på finska eller svenska uppfyller språkkravet. Också uppgifter och dokument på engelska kan anses uppfylla språkkravet enligt marknadskontrollförordningen till den del det är fråga om sådana uppgifter som avses i artikel 4.3 b i förordningen som lämnas till marknadskontrollmyndigheten.

Enligt den föreslagna 2 mom. 1 punkten är det straffbart att uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den period som krävs samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen, om den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten föreskriver en EU-försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation. I fråga om produkter enligt ATEX-lagen föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i ATEX-direktivet och ATEX-lagen, enligt vilka den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse ska hållas tillgängliga för kontrollmyndigheten i tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för ATEX-produkter. Därför föreslås en tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster förfarande i fråga om ATEX-produkter vara straffbart, om aktören

inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den tioårsperiod som krävs eller om aktören inte säkerställer att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan uppsåtligen eller av grov oaktsamhet föreslås vara straffbart.

Enligt den föreslagna 2 mom. 2 punkten är det också straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation. Det är fråga om ett brott mot samma skyldighet som för tillverkares och importörens del föreslås kriminaliseras i den föreslagna nya 1 mom. 15 punkten. Det föreslås att brott mot denna skyldighet ska bedömas på samma sätt som enligt den punkten.

Enligt den föreslagna 2 mom. 3 punkten är det också straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören informera marknadskontrollmyndigheterna om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att aktören har skäl att tro att produkten utgör en risk uppfylls. Meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan till exempel uppfylla denna förutsättning. Meddelandet till marknadskontrollmyndigheterna bör göras redan i det skedet när det finns skäl att tro att en risk föreligger, och i ett sådant läge ska aktören inte vänta på ytterligare information eller bekräftelse på att risken föreligger.

Enligt den föreslagna 2 mom. 4 punkten är det straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för den ekonomiska aktören inte är så exakt att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret endast ska gälla brott mot skyldigheter enligt andra led.

Det föreslås vara straffbart om en aktör inte i enlighet med artikel 4.3 d i förordningen ser till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktören har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas, utan vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören, om det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder bör aktören minska de risker som den produkten medför på de villkor som anges i förordningen. En aktör som till exempel på marknadskontrollmyndighetens begäran minskar de risker produkten medför i enlighet med förordningen trots att det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder uppfyller sin skyldighet enligt förordningen, och förfarandet är inte

straffbart. Frågan när aktören har skäl att tro att en berörd produkt utgör en riskbedöms på samma sätt som enligt 3 punkten.

Det föreslås att graden av tillräknande i fråga om de punkter som fogas till 1 mom. ska vara uppsåt eller oaktsamhet. Också försummelse av de andra skyldigheter som sanktioneras i ATEX-lagen, som berör tillverkare, importörer och distributörer av utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, har sanktionerats så att graden av tillräknande är uppsåt eller oaktsamhet. Av sådana aktörer krävs specialkunnande och särskild yrkeskompetens, som innebär omsorgsplikt. Kraven enligt lagen berör produkternas säkerhet och förebyggandet av fara. Följderna av ett oaktsamt förfarande vara mycket allvarliga, och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna.

Däremot bedöms en motiverad grad av tillräknande för sanktioner för de skyldigheter som föreslås i det nya 2 mom. vara uppsåt eller grov oaktsamhet. Det bedöms inte vara motiverat att av tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster vid hot om straff förutsätta en fullt lika hög grad av aktsamhet som av tillverkaren eller tillverkarens representant som i första hand ansvarar för produkten. Om tillverkaren eller importören inte har säte i unionen, är tillverkarens representant eller i sista hand leverantören av distributionstjänster ansvarig enligt artikel 4. Å andra sidan är det också motiverat att av tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster förutsätta aktsamhet när de i sin egenskap av aktörer ansvarar för ATEX-produkter som om de inte överensstämmer med kraven kan medföra betydande säkerhetsrisker.

I fall av brott mot ATEX-lagen är principen att administrativa tvångsmedel tillämpas i första hand och att bötesstraff enligt lagen endast tillgrips i de grävsta fallen. Det är motiverat att tillämpa motsvarande princip också om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna enligt artikel 4 i förordningen. Bestämmelser om tillsynsmyndighetens administrativa tvångsmedel finns i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter. Också hittills har administrativa tvångsmedel tillämpats vid motsvarande förseelser. Straffbestämmelsens betydelse ska i första hand betraktas som preventiv och avskräckande.

I 1 mom. ingår en sekundäritetsbestämmelse, som också berör de nya 14 och 15 punkten som föreslås fogas till momentet. På de föreslagna punkterna som är förenade med straff kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet bli tillämplig, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott eller straffbestämmelsen om brott mot bestämmelserna om explosiva varor enligt 44 kap. 11 § i strafflagen.

I det föreslagna 2 mom. ingår en sekundäritetsbestämmelse, enligt vilken det ska dömas för de gärningar som avses i 2 mom. om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. En motsvarande sekundäritetsbestämmelse ingår också i 1 mom. Enligt det föreslagna momentet kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet tillämpas på straffbart åsidosättande av skyldigheterna, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott.

De gällande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom. Det föreslagna 3 mom. preciseras så att det utöver 1 mom. också omfattar förseelser enligt 2 mom. Enligt 3 mom. får den som bryter mot ett förbud eller ett åläggande som förenats med vite inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 mom.

Det föreslagna nya 4 mom. motsvarar det gällande 3 mom.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.3 Elsäkerhetslagen

2 §. *Lagens tillämpningsområde.* I 2 mom. föreslås det att författningstiteln informationssamhällsbalken ändras till den gällande titeln. Titeln informationssamhällsbalken ändrades i lag 68/2018 till lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Ändringen trädde i kraft den 1 juni 2018.

4 §. *Definitioner.* Det föreslås att hänvisningen i 12 punkten till NLF-förordningen ändras så att den motsvarar den gällande förordningens rubrik. Rubriken för förordning (EG) nr 765/2008 ersattes i enlighet med artikel 39 i marknadskontrollförordningen med rubriken "Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93".

5 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf. Det föreslås att i hänvisningen i 1 mom. till NLF-förordningen beaktas de ändringar EU:s marknadskontrollförordning medför i NLF-förordningen och dess tillämpningsområde. I NLF-förordningen föreskrivs det i fortsättningen endast om minimikraven för ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. i vilket det hänvisas till EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen är informativ. EU:s marknadskontrollförordning utgör direkt förpliktande reglering i medlemsstaterna, och den innehåller också sådana bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll som gäller myndigheterna, t.ex. tillbakadragande av produkter som medför en allvarlig risk från marknaden, tullkontroller samt informationsutbyte och kommunikation mellan Europeiska unionens övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen. På elektriska produkter tillämpas de regler som fastställts i marknadskontrollförordningen och som gäller marknadskontroll i unionen, samarbete med ekonomiska aktörer och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Paragrafens 3 och 4 mom. motsvarar de gällande 5 § 2 och 3 mom.

I det nya 5 mom. hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. Momentet motsvarar det nuvarande 5 § 4 mom., i vilket hänvisningen gäller artikel 27–29 om yttre gränskontroll i NLF-förordningen.

De föreslagna 6–8 mom. motsvarar de gällande 5 § 5–7 mom.

Författningshänvisningen i det nya 9 mom. motsvarar författningshänvisningen i det gällande 5 § 8 mom. Det föreslås dock att titeln informationssamhällsbalken ersätts med författningens gällande titel lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

117 §. *Straffbestämmelser.* I paragrafen ingår en straffbestämmelse om brott mot bestämmelserna om elsäkerhet. Det föreslås att 1 mom. ändras så att till den fogas en ny 31 och 32 punkt som berör straffbarhet för åsidosättande av tillverkares och importörers skyldigheter enligt artikel 4.3 a och 4.3 b i marknadskontrollförordningen. Dessutom föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som berör straffbarheten för åsidosättande av skyldigheterna för tillver-

karens representant och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och brott mot skyldigheter för dem som inte redan i nuläget omfattas av elsäkerhetslagen.

Tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen omfattar också elektriska produkter, om vilkas överensstämmelse med kraven det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (omarbetning), nedan *EMC-direktivet*, och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/35/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning, nedan *lågspänningsdirektivet*. I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning förutsätts det att det för brott mot förordningen och sektorbestämmelserna föreskrivs om påföljder som är effektiva, proportionella och avskräckande. Det har ansetts nödvändigt att föreskriva om straffbarhet för brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt elsäkerhetslagen eftersom kraven enligt elsäkerhetslagen berör produktsäkerhet och förhindrandet av risker. Till vissa delar är syftet dock att med hjälp av bestämmelserna om administrativa tvångsmedel i marknadskontrollagen säkerställa att de ekonomiska aktörerna uppfyller sina skyldigheter.

I detta sammanhang anses det nödvändigt att utvidga straffbestämmelserna till att omfatta sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som avses i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, mot vilka det inte ännu är straffbart att bryta enligt elsäkerhetslagen. Det är jämlikt och likvärdigt för att straffbestämmelserna inom samma produktsektor ska beröra de ekonomiska aktörerna likvärdigt i enlighet med hur ansvaret graderas i leverantörskedjan och hur det föreskrivs särskilt om ansvaret.

Enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen får en produkt på vilken den lagstiftning som avses i artikel 4.5 tillämpas trots den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten släppas ut på marknaden endast om en ekonomisk aktör med säte i unionen är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3. Enligt artikeln är ansvaret graderat, och skyldigheterna för en ekonomisk aktör som har rollen av motpart enligt artikel 4 begränsar inte andra aktörers skyldigheter.

En aktör som avses i artikel 4 är kontaktperson för produkten. I elsäkerhetslagen beaktas redan till vissa delar påföljderna för brott mot tillverkarens, importörens och tillverkarens representants skyldigheter. Därför behöver det inte i detta sammanhang föreskrivas om kriminalisering av åsidosättande av skyldigheten för tillverkare och importörer att upprätta dokument enligt artikel 4.3 a. Situationen är också densamma i fråga om artikel 4.3 c och 4.3 d. Också åsidosättande av anmälningsplikten för tillverkarens representant enligt artikel 4.3 c i förordningen sanktioneras redan i elsäkerhetslagen. I EMC-direktivet, lågspänningsdirektivet eller elsäkerhetslagen föreskrivs det inte om några skyldigheter för en leverantör av distributionstjänster, och det är fråga om en nya ekonomisk aktör för sektorn för elektrisk utrustning.

Det föreslås att brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen ska kunna leda till böter, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som inte omfattas av de sektorvisa bestämmelserna i EMC-direktivet, lågspänningsdirektivet och elsäkerhetslagen. Sådana ekonomiska aktörer är i fråga om elektrisk utrustning tillverkarens representanter och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen för alla skyldigheter enligt artikel 4.3, och dessutom tillverkare och importörer i fråga om vissa skyldigheter enligt artikel 4.3 a–4.3 d. För likvärdigheten och jämlikheten har det ansetts nödvändigt att

straffbestämmelsen också gäller tillverkare och importörer till den del det är fråga om andra skyldigheter gällande sådana dokument som avses i artikel 4.3 a och 4.3 b än skyldigheten att upprätta dem, för vilken åsidosättande redan kriminaliseras i elsäkerhetslagen.

I den föreslagna nya 2 mom. 1 punkten föreslås det att uppsåtliga eller grovt oaktsamma brott mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller en leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats ska vara straffbart. I fråga om elektrisk utrustning föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation i EMC-direktivet, lågspänningsdirektivet och elsäkerhetslagen. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för elektriska utrustningar. Därför föreslås det i fråga om elektrisk utrustning vara straffbart om tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. I fråga om tillverkare föreskrivs det om straff för underlåtenhet att upprätta dokumentation i 117 § 4 och 5 punkten. I fråga om importörer föreskrivs det om straffbarhet i 17 § 9 punkten.

Enligt de föreslagna nya 1 mom. 31 punkten och 2 mom. 1 punkten är det dessutom straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för tillverkare, importörer, tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster att hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen, om den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten föreskriver en EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation. I fråga om elektrisk utrustning föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i EMC-direktivet, lågspänningsdirektivet och elsäkerhetslagen. I bestämmelserna förutsätts det att den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse ska hållas tillgängliga för kontrollmyndigheten i tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för elektriska utrustningar. Därför föreslås en tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster förfarande i fråga om elektriska utrustningar vara straffbart, om de inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, håller försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den tioårsperiod som krävs eller säkerställer att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan uppsåtligt eller av oaktsamhet föreslås kunna vara straffbart för tillverkare och importörer. I fråga om tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster förutsätter straffbarhet dock uppsåt eller grov oaktsamhet. Den författningstekniska lösningen att föreskriva om straffbarhet för en gärning för tillverkare och importörer i 1 mom. och för tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster i 2 mom. baseras på den föreslagna gradskillnaden i tillräknelighet mellan de aktörerna.

Enligt de föreslagna nya 1 mom. 32 punkten och 2 mom. 2 punkten är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för tillverkare, importörer, tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation. Enligt det lagrummet ska en ekonomisk aktör på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Sådana uppgifter och dokument kan beroende på situationen till exempel innefatta produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten, uppgifter om den ursprungliga tillverkaren av produkten, beställningsdokument för produkten eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär

för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Uppfyllelsen av språkravet bör bedömas i det enskilda fallet. Det är klart att dokument som tillställs marknadskontrollmyndigheten på finska eller svenska uppfyller språkravet. Också uppgifter och dokument på engelska kan anses uppfylla språkravet enligt marknadskontrollförordningen till den del det är fråga om sådana uppgifter som avses i artikel 4.3 b i förordningen som lämnas till marknadskontrollmyndigheten.

Enligt den föreslagna 2 mom. 3 punkten är det också straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en leverantör av distributionstjänster att informera om en risk. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören informera marknadskontrollmyndigheterna om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att aktören har skäl att tro att produkten utgör en risk uppfylls. Meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan till exempel uppfylla denna förutsättning. Meddelandet till marknadskontrollmyndigheterna bör göras redan i det skedet när det finns skäl att tro att en risk föreligger, och i ett sådant läge ska aktören inte vänta på ytterligare information eller bekräftelse på att risken föreligger. I 25 § 3 mom. föreskrivs det om skyldigheten för ekonomiska aktörer att informera marknadskontrollmyndigheten om en risk som en elektrisk utrustning orsakar. I 117 § 1 mom. 15 punkten föreskrivs det om straff för brott mot den bestämmelsen. Enligt definitionsbestämmelsen i 4 § 7 punkten avses med ekonomisk aktör en tillverkare, en auktoriserad representant, en importör eller en distributör. Leverantörer av distributionstjänster är därmed de enda av de ekonomiska aktörer som anges i artikel 4.3 c på vilka straffbestämmelserna i den gällande 117 § 1 mom. 15 punkten inte kan tillämpas.

Enligt den föreslagna 2 mom. 4 punkten är det straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för den ekonomiska aktören inte är så exakt att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret endast ska gälla brott mot skyldigheter enligt andra led.

Det föreslås vara straffbart om en aktör inte i enlighet med artikel 4.3 d i förordningen ser till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas. Vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören, om det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder bör aktören minska de risker som den produkten medför på de villkor som anges i förordningen. En aktör som till exempel på marknadskontrollmyndighetens begäran minskar de risker produkten medför i enlighet med förordningen när det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder uppfyller sin skyldighet enligt förordningen, och förfarandet är inte straffbart. Frågan när aktören har skäl att tro att en berörd produkt utgör en riskbedöms

på samma sätt som enligt 3 punkten. I fråga om tillverkare och importörer föreskrivs det om motsvarande skyldighet i 25 § 1 mom. i elsäkerhetslagen. Enligt det momentet ska tillverkaren eller importören omedelbart vidta åtgärder för att få den elektriska utrustningen att överensstämma med kraven, dra tillbaka den eller vid behov ordna med återkallelse av den, om tillverkaren eller importören har skäl att misstänka att den elektriska utrustning som denne släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven. I 117 § 1 mom. 13 punkten föreskrivs det om straff för brott mot den bestämmelsen.

Det föreslås att graden av tillräknande för tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster ska vara uppsåt eller grov oaktsamhet. Åsidosättande av andra skyldigheter som sanktioneras i elsäkerhetslagen berör tillverkare, importörer och distributörer av elektriska utrustningar, samt i fråga om den skyldighet att informera om en risk som nämns ovan också tillverkarens representant. Gradens av tillräknande är till denna del uppsåt eller oaktsamhet. Av sådana aktörer krävs specialkunnande och särskild yrkeskompetens, som innebär omsorgsplikt, också för tillverkarens representant i fråga om skyldigheten att informera om en risk. Kraven enligt lagen berör produkternas säkerhet och förebyggandet av fara. Följderna av ett oaktsamt förfarande vara mycket allvarliga, och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna.

Däremot bedöms en motiverad grad av tillräknande för sanktioner för de skyldigheter som föreslås i det nya 2 mom. för tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster vara uppsåt eller grov oaktsamhet. Det bedöms inte vara motiverat att av tillverkarens representant (med undantag för skyldigheten att informera om en risk) eller en leverantör av distributionstjänster vid hot om straff förutsätta en fullt lika hög grad av aktsamhet som av tillverkaren eller tillverkarens representant som i första hand ansvarar för produkten. Om tillverkaren eller importören inte har säte i unionen, är tillverkarens representant eller i sista hand leverantören av distributionstjänster ansvarig enligt artikel 4. Å andra sidan är det också motiverat att av tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster förutsätta aktsamhet när de i sin egenskap av aktörer ansvarar för elektriska utrustningar som om de inte överensstämmer med kraven kan medföra betydande säkerhetsrisker.

I fråga om brott mot elsäkerhetsbestämmelserna är marknadskontrollmyndighetens första åtgärd sällan att anmäla det till polisen och kräva straff. En polisanmälan hör till de strängaste sätten att reagera, och enligt den förvaltningsrättsliga proportionalitetsprincipen tillämpas den inte i fråga om lindriga brister. I första hand ska marknadskontrollmyndigheten tillgripa administrativa tvångsmedel. Också framöver är det mest ändamålsenligt att administrativa tvångsmedel primärt tillämpas vid brott mot elsäkerhetslagen, och att bötesstraff endast tillgrips vid grövre förseelser. Dock är det viktigt med tanke på fullgörandet av skyldigheterna enligt elsäkerhetslagen att bötesstraff kan utdömas vid grova fall av brott mot elsäkerhetslagen. Vid brott mot elsäkerhetsbestämmelserna är böter i praktiken den mest ändamålsenliga sanktionen om åsyftad verkan inte i alla lägen längre kan uppnås till exempel genom vite.

Det är motiverat att tillämpa motsvarande princip också om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna enligt artikel 4 i förordningen. Bestämmelser om tillsynsmyndighetens administrativa tvångsmedel finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Också hittills har administrativa tvångsmedel huvudsakligen tillämpats vid motsvarande förseelser. Straffbestämmelsens betydelse ska i första hand betraktas som preventiv och avskräckande.

I det föreslagna 2 mom. ingår en sekundärhetsbestämmelse, enligt vilken det ska dömas för de gärningar som avses i 2 mom. om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annan-

stans i lag. En motsvarande sekundaritetsbestämmelse ingår också i 1 mom. Enligt det föreslagna momentet kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet tillämpas på straffbart åsidosättande av skyldigheterna, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott.

De gällande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom. Det föreslagna 3 mom. preciseras så att det utöver 1 mom. också omfattar förseelser enligt 2 mom. Enligt 3 mom. får den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som förenats med vite inte för samma gärning dömas till straff.

Det föreslagna nya 4 mom. motsvarar gällande 3 mom.

118 §. Sökande av ändring i elsäkerhetsmyndighetens beslut. Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

119 §. Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman. Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.4 Hissäkerhetslagen

4 §. Definitioner. Det föreslås att hänvisningen i 5 punkten till NLF-förordningen ändras så att den motsvarar den gällande förordningens rubrik. Rubriken för förordning (EG) nr 765/2008 ersattes i enlighet med artikel 39 i marknadskontrollförordningen med rubriken "Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93".

5 §. Lagens förhållande till annan lagstiftning. Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf, och att rubriken för paragrafen ändras. Paragrafens 1 mom. motsvarar det nuvarande 1 mom.

Det föreslås att i hänvisningen i 2 mom. till NLF-förordningen beaktas de ändringar EU:s marknadskontrollförordning medför i NLF-förordningen och dess tillämpningsområde. I NLF-förordningen föreskrivs det i fortsättningen endast om minimikraven för ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., i vilket det hänvisas till EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen är informativ. EU:s marknadskontrollförordning utgör direkt förpliktande reglering i medlemsstaterna, och den innehåller också sådana bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll som gäller myndigheterna, t.ex. tillbakadragande av produkter som medför en allvarlig risk från marknaden, tullkontroller samt informationsutbyte och kommunikation mellan Europeiska unionens övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen. På hissar tillämpas de regler som fastställts i marknadskontrollförordningen och som gäller marknadskontroll i unionen, samarbete med ekonomiska aktörer och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011. Paragrafens 3– mom. blir 4–9 mom.

RP 139/2021 rd

I det nya 4 mom. hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. Bestämmelsen motsvarar det gällande 5 § 4 mom., men i stället för till artikel 27–29 om yttre gränskontroll i NLF-förordningen hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens 5 mom. motsvarar det gällande 3 mom.

De föreslagna 6–9 mom. motsvarar de gällande 5 § 5–8 mom.

85 §. Sökande av ändring i hissäkerhetsmyndighetens beslut. Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

86 §. Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman. Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.5 Lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven

4 §. Förhållande till annan lagstiftning. Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf. Det föreslås att i hänvisningen i 1 mom. till NLF-förordningen beaktas de ändringar EU:s marknadskontrollförordning medför i NLF-förordningen och dess tillämpningsområde. I NLF-förordningen föreskrivs det i fortsättningen endast om minimikraven för ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. i vilket det hänvisas till EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen är informativ. EU:s marknadskontrollförordning utgör direkt förpliktande reglering i medlemsstaterna, och den innehåller också sådana bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll som gäller myndigheterna, t.ex. tillbakadragande av produkter som medför en allvarlig risk från marknaden, tullkontroller samt informationsutbyte och kommunikation mellan Europeiska unionens övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen. På pyrotekniska artiklar tillämpas de regler som fastställts i marknadskontrollförordningen och som gäller marknadskontroll i unionen, samarbete med ekonomiska aktörer och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

De föreslagna 3–6 mom. motsvarar de gällande 4 § 2–5 mom.

I det nya 7 mom. hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. Momentet motsvarar det nuvarande 4 § 6 mom., i vilket hänvisningen gäller artikel 27–29 om yttre gränskontroll i NLF-förordningen.

Innehållet i paragrafens 8 mom. motsvarar det nuvarande 4 § 7 mom.

46 §. Straffbestämmelser. I paragrafen ingår en straffbestämmelse om brott mot bestämmelserna om pyrotekniska artiklar. Det föreslås att 2 mom. ändras så att till den fogas en ny 15,16 och 17

punkt, av vilka 15 och 16 punkten berör straffbarhet för åsidosättande av tillverkares och importörers skyldigheter enligt artikel 4.3 a och 4.3 b i marknadskontrollförordningen. Punkt 17 berör straffbarhet för åsidosättandet av skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare. Dessutom föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som berör straffbarheten för åsidosättande av skyldigheterna för tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och brott mot skyldigheter för dem, som inte redan i nuläget omfattas av lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven.

Tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen omfattar också pyrotekniska artiklar, om vilkas överensstämmelse med kraven det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar, nedan *pyroteknikdirektivet*. I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning förutsätts det att det för brott mot förordningen och sektorbestämmelserna föreskrivs om påföljder som är effektiva, proportionella och avskräckande. Det har ansetts nödvändigt att föreskriva om straffbarhet för brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt lagen om pyrotekniska artiklar, eftersom kraven enligt lagen om pyrotekniska artiklar berör produktsäkerhet och förhindrandet av risker, vilket innebär att följderna av oaktksamhet kan vara mycket allvarliga. Till vissa delar är syftet dock att med hjälp av bestämmelserna om administrativa tvångsmedel i marknadskontrollagen säkerställa att de ekonomiska aktörerna uppfyller sina skyldigheter.

I detta sammanhang anses det nödvändigt att utvidga straffbestämmelserna till att omfatta sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som avses i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, mot vilka det inte ännu är straffbart att bryta enligt lagen om pyrotekniska artiklar. Det är jämlikt och likvärdigt för att straffbestämmelserna inom samma produktsektor ska beröra de ekonomiska aktörerna likvärdigt i enlighet med hur ansvaret graderas i leverantörskedjan och hur det föreskrivs särskilt om ansvaret.

Enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen får en produkt på vilken den lagstiftning som avses i artikel 4.5 tillämpas trots den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten släppas ut på marknaden endast om en ekonomisk aktör med säte i unionen är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3. Enligt artikeln är ansvaret graderat, och skyldigheterna för en ekonomisk aktör som har rollen av motpart enligt artikel 4 begränsar inte andra aktörers skyldigheter.

En aktör som avses i artikel 4 är kontaktperson för produkten. I lagen om pyrotekniska artiklar beaktas redan till vissa delar påföljder för åsidosättande av tillverkarens och importörens skyldigheter. Därför behöver det inte i detta sammanhang föreskrivas om kriminalisering av åsidosättande av skyldigheten för tillverkare och importörer att upprätta dokument enligt artikel 4.3 a. För tillverkarens och importörers del är situationen också densamma i fråga om skyldigheten att vidta korrigerande åtgärder enligt artikel 4.3 d, samt för importörers del i fråga om anmälningsskyldigheten enligt artikel 4.3 c. Också åsidosättande av anmälningsskyldigheten för importören enligt artikel 4.3 c i förordningen sanktioneras redan i lagen om pyrotekniska artiklar. Eftersom det inte föreskrivs om några skyldigheter för tillverkarens representant eller leverantörer av distributionstjänster i pyroteknikdirektivet eller lagen om pyrotekniska artiklar, är de nya ekonomiska aktörer i pyrotekniksektorn.

Det föreslås att brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen ska kunna leda till böter, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt

artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som inte omfattas av de sektorvisa bestämmelserna i pyroteknikdirektivet och sektorbestämmelserna i lagen om pyrotekniska artiklar. Sådana ekonomiska aktörer är i fråga om pyrotekniska artiklar tillverkarens representanter och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen. För likvärdigheten och jämlikheten har det ansetts nödvändigt att straffbestämmelsen också gäller tillverkare och importörer när det är fråga om tillverkarens anmälningsplikt enligt artikel 4.3 c samt i fråga om tillverkare och importörer till den del det är fråga om andra skyldigheter gällande sådana dokument som avses i artikel 4.3 a och 4.3 b än skyldigheten att upprätta dem, för vilken åsidosättande redan kriminaliseras i lagen om pyrotekniska artiklar.

I den föreslagna nya 3 mom. 1 punkten föreskrivs det om straffbarhet för uppsåtliga eller grovt oaktsamma brott mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. I fråga om pyrotekniska artiklar föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i pyroteknikdirektivet och lagen om pyrotekniska artiklar. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för pyrotekniska artiklar. Därför föreslås det i fråga om pyrotekniska artiklar vara straffbart om tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. I fråga om tillverkare föreskrivs det om straff för underlåtenhet att upprätta dokumentation i 46 § 2 mom. 3 punkten. I fråga om importörer föreskrivs det om straffbarhet i 46 § 2 mom. 9 punkten.

Enligt de föreslagna nya 2 mom. 15 punkten och 3 mom. 1 punkten är det dessutom straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för tillverkare, importörer, tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster att hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen, om den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten föreskriver en EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation. I fråga om pyrotekniska artiklar föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i pyroteknikdirektivet och lagen om pyrotekniska artiklar. I bestämmelserna förutsätts det att den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse ska hållas tillgängliga för kontrollmyndigheten i tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för pyrotekniska artiklar. Därför föreslås en tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster förfarande i fråga om pyrotekniska artiklar vara straffbart, om de inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, håller försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den tioårsperiod som krävs eller säkerställer att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan uppsåtligt eller av oaktsamhet föreslås kunna vara straffbart för tillverkare och importörer. I fråga om tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster förutsätter straffbarhet dock uppsåt eller grov oaktsamhet. Den författningstekniska lösningen att föreskriva om straffbarhet för en gärning för tillverkare och importörer i 2 mom. och för tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster i 2 mom. baseras på den föreslagna gradskillnaden i tillräknelighet mellan de aktörerna.

Enligt de föreslagna nya 2 mom. 16 punkten och 2 mom. 2 punkten är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för tillverkare, importörer, tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation. Enligt det lagrummet ska en ekonomisk aktör på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för

att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Sådana uppgifter och dokument kan beroende på situationen till exempel innefatta produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten, eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Uppfyllelsen av språkravet bör bedömas i det enskilda fallet. Det är klart att dokument som tillställs marknadskontrollmyndigheten på finska eller svenska uppfyller språkravet. Också uppgifter och dokument på engelska kan anses uppfylla språkravet enligt marknadskontrollförordningen till den del det är fråga om sådana uppgifter som avses i artikel 4.3 b i förordningen som lämnas till marknadskontrollmyndigheten.

Enligt den föreslagna 2 mom. 17 punkten är det också straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören informera marknadskontrollmyndigheterna om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att aktören har skäl att tro att produkten utgör en risk uppfylls. Meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan till exempel uppfylla denna förutsättning. Meddelandet till marknadskontrollmyndigheterna bör göras redan i det skedet när det finns skäl att tro att en risk föreligger, och i ett sådant läge ska aktören inte vänta på ytterligare information eller bekräftelse på att risken föreligger. I 13 § 3 mom. i lagen om pyrotekniska artiklar föreskrivs det om skyldigheten för importörer att informera kontrollmyndigheten och tillverkaren om en risk som en pyroteknisk artikel medför. I 46 § 2 mom. 10 punkten föreskrivs det om straff för brott mot den bestämmelsen.

Enligt den föreslagna 3 mom. 4 punkten är det straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för den ekonomiska aktören inte är så exakt att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret endast ska gälla brott mot skyldigheter enligt andra led.

Det föreslås vara straffbart om en aktör inte i enlighet med artikel 4.3 d i förordningen ser till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas. Vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören, om det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder bör aktören minska de risker som den produkten medför på de villkor som anges i förordningen. En aktör som till exempel på marknadskontrollmyndighetens begäran minskar de risker produkten medför i enlighet med förordningen när det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder uppfyller sin skyldighet enligt förordningen, och förfarandet

är inte straffbart. Frågan när aktören har skäl att tro att en berörd produkt utgör en riskbedöms på samma sätt som enligt 3 punkten. I fråga om tillverkare och importörer föreskrivs det om motsvarande skyldighet i 16 § 1 mom. Enligt det momentet ska tillverkaren eller importören omedelbart vidta åtgärder för att få den pyrotekniska artikeln att överensstämma med kraven, dra tillbaka den eller vid behov ordna med återkallelse av den, om tillverkaren eller importören har skäl att misstänka att den pyrotekniska artikel som denne släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven. I 46 § 2 mom. 13 punkten föreskrivs det om straff för brott mot den bestämmelsen.

Det föreslås att graden av tillräknande för tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster ska vara uppsåt eller grov oaktsamhet. Försummelse av de andra skyldigheter som sanktioneras i lagen om pyrotekniska artiklar berör tillverkare, importörer och distributörer av pyrotekniska artiklar. Gradens av tillräknande är till denna del uppsåt eller oaktsamhet. Av sådana aktörer krävs specialkunnande och särskild yrkeskompetens, som innebär omsorgsplikt. Kraven enligt lagen berör produkternas säkerhet och förebyggandet av fara. Följderna av ett oaktsamt förfarande vara mycket allvarliga, och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna.

Däremot bedöms en motiverad grad av tillräknande för sanktioner för de skyldigheter som föreslås i det nya 3 mom. för tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster vara uppsåt eller grov oaktsamhet. Det bedöms inte vara motiverat att av tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster vid hot om straff förutsätta en fullt lika hög grad av aktsamhet som av tillverkaren eller tillverkarens representant som i första hand ansvarar för produkten. Om tillverkaren eller importören inte har säte i unionen, är tillverkarens representant eller i sista hand leverantören av distributionstjänster ansvarig enligt artikel 4. Å andra sidan är det också motiverat att av tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster förutsätta aktsamhet när de i sin egenskap av aktörer ansvarar för pyrotekniska artiklar som om de inte överensstämmer med kraven kan medföra betydande säkerhetsrisker.

I fråga om brott mot bestämmelserna om pyrotekniska artiklar är marknadskontrollmyndighetens första åtgärd sällan att anmäla det till polisen och kräva straff. En polisanmälan hör till de strängaste sätten att reagera, och enligt den förvaltningsrättsliga proportionalitetsprincipen tillämpas den inte i fråga om lindriga brister. I första hand ska marknadskontrollmyndigheten tillgripa administrativa tvångsmedel. Också framöver är det mest ändamålsenligt att administrativa tvångsmedel primärt tillämpas vid brott mot bestämmelserna om pyrotekniska artiklar, och att bötesstraff endast tillgrips vid grövre förseelser. Dock är det viktigt med tanke på fullgörandet av skyldigheterna enligt lagen om pyrotekniska artiklar att bötesstraff kan utdömas vid grova fall av brott mot lagen om pyrotekniska artiklar. Vid brott mot bestämmelserna om pyrotekniska artiklar är böter i praktiken den mest ändamålsenliga sanktionen, om åsyftad verkan inte i alla lägen längre kan uppnås till exempel genom vite.

Det är motiverat att tillämpa motsvarande princip också om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna enligt artikel 4 i förordningen. Bestämmelser om tillsynsmyndighetens administrativa tvångsmedel finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Också hittills har administrativa tvångsmedel huvudsakligen tillämpats vid motsvarande förseelser. Straffbestämmelsens betydelse ska i första hand betraktas som preventiv och avskräckande.

I det föreslagna 2 mom. ingår en sekundaritetsbestämmelse, enligt vilken det ska dömas för de gärningar som avses i 2 mom. om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. En motsvarande sekundaritetsbestämmelse ingår också i 1 mom. Enligt det föreslagna momentet kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet tillämpas på straffbart åsidosättande av skyldigheterna, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott.

Det gällande 3 mom. blir 4 mom.

Det föreslagna 4 mom. preciseras så att det utöver 2 mom. också omfattar förseelser enligt 3 mom. Enligt 4 mom. får den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som förenats med vite inte för samma gärning dömas till straff.

48 §. *Ändringssökande.* Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.6 Lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven

5 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf. Det föreslås att i hänvisningen i 1 mom. till NLF-förordningen beaktas de ändringar EU:s marknadskontrollförordning medför i NLF-förordningen och dess tillämpningsområde. I NLF-förordningen föreskrivs det i fortsättningen endast om minimikraven för ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. i vilket det hänvisas till EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen är informativ. EU:s marknadskontrollförordning utgör direkt förpliktande reglering i medlemsstaterna, och den innehåller också sådana bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll som gäller myndigheterna, t.ex. tillbakadragande av produkter som medför en allvarlig risk från marknaden, tullkontroller samt informationsutbyte och kommunikation mellan Europeiska unionens övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen. På explosiva varor tillämpas de regler som fastställts i marknadskontrollförordningen och som gäller marknadskontroll i unionen, samarbete med ekonomiska aktörer och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

I det nya 3 mom. hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. Momentet motsvarar det nuvarande 5 § 2 mom., i vilket hänvisningen gäller artikel 27–29 om yttre gränskontroll i NLF-förordningen.

De föreslagna 4–7 mom. motsvarar de gällande 5 § 3 och 5–7 mom. Av författningstekniska skäl anses det inte nödvändigt att den gällande 5 § 4 mom. utfärdas på nytt, eftersom det redan föreskrivs i 3 § 1 mom. 2 punkten att det föreskrivs om pyrotekniska artiklar i lagen om pyrotekniska artiklar.

21 §. *Ändringssökande.* Paragrafen revideras i enlighet med den nya lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Genom lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) upphävdes förvaltningsprocesslagen den 1 januari 2020.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.7 Lagen om tryckbärande anordningar

2 §. Definitioner. Det föreslås att hänvisningen i 11 punkten till NLF-förordningen ändras så att den motsvarar den gällande förordningens rubrik. Rubriken för förordning (EG) nr 765/2008 har i enlighet med artikel 39 i marknadskontrollförordningen ersatts med rubriken "Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93".

3 §. Förhållande till annan lagstiftning. Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 1 mom. i vilket det hänvisas till EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen är informativ. EU:s marknadskontrollförordning utgör direkt förpliktande reglering i medlemsstaterna, och den innehåller också sådana bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll som gäller myndigheterna, t.ex. tillbakadragande av produkter som medför en allvarlig risk från marknaden, tullkontroller samt informationsutbyte och kommunikation mellan Europeiska unionens övriga medlemsstater och Europeiska kommissionen. På tryckbärande anordningar tillämpas de regler som fastställts i marknadskontrollförordningen och som gäller marknads kontroll i unionen, samarbete med ekonomiska aktörer och kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Bestämmelser om en ram för marknads kontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

I det nya 2 mom. hänvisas det till artikel 25–28 om yttre gränskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. Momentet motsvarar det nuvarande 3 § 1 mom., i vilket hänvisningen gäller NLF-förordningen.

Det föreslås att i hänvisningen i 3 mom. till NLF-förordningen beaktas de ändringar EU:s marknadskontrollförordning medför i NLF-förordningen och dess tillämpningsområde. I NLF-förordningen föreskrivs det i fortsättningen endast om minimikraven för ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter.

Innehållet i paragrafens 4 mom. motsvarar det nuvarande 3 § 2 mom.

Paragrafens 5 och 6 mom. motsvarar de gällande 3 § 4 och 5 mom.

104 §. Straffbestämmelse. I paragrafen ingår en straffbestämmelse om överträdelse av bestämmelserna om tryckbärande anordningar. Det föreslås att 1 mom. ändras så att nya 23–27 punkter fogas till momentet. De föreslagna nya punkterna berör straffbarheten för brott mot skyldigheterna enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och brott mot skyldigheter för dem som inte redan i nuläget omfattas av lagen om tryckbärande anordningar.

Det föreslås att försummelse att iaktta skyldigheterna för visa ekonomiska aktörer enligt den nya artikel 4 i EU:s marknadskontrollförordning sanktioneras på motsvarande sätt som i nuläget föreskrivs om förseelser i sektorvisa bestämmelser. Tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen omfattar också tryckbärande anordningar, om vilkas överensstämmelse med kraven det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av tryckbärande anordningar, nedan *direktivet om tryckbärande anordningar*, och i Europaparlamentets

och rådets direktiv 2014/29/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av enkla tryckkärl, nedan *direktivet om enkla tryckkärl*. I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning förutsätts det att det för brott mot förordningen och sektorbestämmelserna föreskrivs om påföljder som är effektiva, proportionella och avskräckande. Det har ansetts nödvändigt att föreskriva om straffbarhet för brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt lagen om tryckbärande anordningar. Alla de försummelser för vilka det föreskrivs om straff är sådana att de också var för sig kan leda till att säkerheten för tryckbärande anordningar försämras. Till vissa delar är syftet dock att säkerställa att de ekonomiska aktörerna uppfyller sina skyldigheter med hjälp av de bestämmelser om administrativa tvångsmedlen enligt marknadskontrollagen.

I detta sammanhang anses det nödvändigt att utvidga straffbestämmelserna till att omfatta sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som avses i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, mot vilka det inte ännu är straffbart att bryta enligt lagen om tryckbärande anordningar. Det är jämlikt och likvärdigt för att straffbestämmelserna inom samma produktsektor ska beröra de ekonomiska aktörerna likvärdigt i enlighet med hur ansvaret graderas i leverantörskedjan och hur det föreskrivs särskilt om ansvaret.

Enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen får en produkt på vilken den lagstiftning som avses i artikel 4.5 tillämpas trots den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten släppas ut på marknaden endast om en ekonomisk aktör med säte i unionen är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3. Enligt artikeln är ansvaret graderat, och skyldigheterna för en ekonomisk aktör som har rollen av motpart enligt artikel 4 begränsar inte andra aktörers skyldigheter.

En aktör som avses i artikel 4 är kontaktperson för produkten. I lagen om tryckbärande anordningar beaktas redan till vissa delar påföljder för åsidosättande av tillverkarens och importörens skyldigheter. Därför behöver det inte i detta sammanhang föreskrivas om kriminalisering av åsidosättande av skyldigheten för tillverkare och importörer att upprätta dokument enligt artikel 4.3 a. Situationen är också densamma i fråga om anmälningsskyldigheten för importören enligt artikel 4.3 c. Också åsidosättande av anmälningsskyldigheten för importören enligt artikel 4.3 c i förordningen sanktioneras redan i lagen om tryckbärande anordningar. I direktivet om tryckbärande anordningar, direktivet om enkla tryckkärl eller lagen om tryckbärande anordningar föreskrivs det inte om några skyldigheter för en leverantör av distributionstjänster, och det är fråga om en nya ekonomisk aktör för sektorn för elektrisk utrustning.

Det föreslås att brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen ska kunna leda till böter, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som inte omfattas av de sektorvisa bestämmelserna i direktivet om tryckbärande anordningar, direktivet om enkla tryckkärl eller lagen om tryckbärande anordningar. Sådana ekonomiska aktörer är i fråga om tryckbärande anordningar tillverkarens representanter och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen. För likvärdigheten och jämlikheten anses det nödvändigt att straffbestämmelsen också gäller tillverkare och importörer när det är fråga om tillverkarens anmälningsskyldighet enligt artikel 4.3 c samt i fråga om tillverkare och importörer till den del det är fråga om andra skyldigheter gällande sådana dokument som avses i artikel 4.3 a och 4.3 b än skyldigheten att upprätta dem, för vilken åsidosättande redan kriminaliseras i lagen om tryckbärande anordningar. Det bedöms som nödvändigt att utvidga straffbestämmelsen till att också omfatta tillverkare och importörer till den del det är fråga om skyldigheten att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna enligt artikel 4.3 d.

I den föreslagna nya 1 mom. 23 punkten föreskrivs det om straffbarhet för uppsåtliga eller grovt oaktsamma brott mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. I fråga om tryckbärande anordningar föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i direktivet om tryckbärande anordningar, direktivet om enkla tryckkärl och lagen om tryckbärande anordningar. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för tryckbärande anordningar. Därför föreslås det i fråga om tryckbärande anordningar vara straffbart om tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. I fråga om tillverkare föreskrivs det om straff för underlåtenhet att upprätta dokumentation i 104 § 2 mom. 6 punkten. I fråga om importörer föreskrivs det om straffbarhet i 104 § 2 mom. 11 punkten.

Enligt den föreslagna nya 24 punkten är det dessutom straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för tillverkare, importörer, tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster att hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen, om den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten föreskriver en EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation. I fråga om tryckbärande anordningar föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i direktivet om tryckbärande anordningar, direktivet om enkla tryckkärl och lagen om tryckbärande anordningar. I bestämmelserna förutsätts det att den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse ska hållas tillgängliga för kontrollmyndigheten i tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk. Däremot krävs ingen prestandadeklaration för tryckbärande anordningar. Därför föreslås en tillverkarens representants eller en leverantörs av distributionstjänster förfarande i fråga om tryckbärande anordningar vara straffbart, om de inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, håller försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den tioårsperiod som krävs eller säkerställer att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet föreslås kunna vara straffbart.

Enligt den föreslagna nya 1 mom. 25 punkten är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för tillverkare, importörer, tillverkarens representant och en leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation. Enligt det lagrummet ska en ekonomisk aktör på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Sådana uppgifter och dokument kan beroende på situationen till exempel innefatta produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten, eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Uppfyllelsen av språkkravet bör bedömas i det enskilda fallet. Det är klart att dokument som tillställs marknadskontrollmyndigheten på finska eller svenska uppfyller språkkravet. Också uppgifter och dokument på engelska kan anses uppfylla språkkravet enligt marknadskontrollförordningen till den del det är fråga om sådana uppgifter som avses i artikel 4.3 b i förordningen som lämnas till marknadskontrollmyndigheten.

Enligt 35 § i lagen om tryckbärande anordningar ska tillverkaren, importören och distributören på begäran ge tillsynsmyndigheterna den information och dokumentation som behövs för tillsynen över att lagen iaktas och för lagens verkställighet, på finska eller svenska eller på något

annat språk som tillsynsmyndigheten godtar, samt även i övrigt samarbeta med tillsynsmyndigheterna för att säkerställa att tryckbärande anordningar överensstämmer med kraven. I fråga om tillverkarens representant föreskrivs det om motsvarande skyldigheter i 33 § 3 mom. Det föreskrivs dock inget straff för brott mot dessa bestämmelser.

Enligt den föreslagna 1 mom. 26 punkten är det också straffbart att av uppsåt eller grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören informera marknadskontrollmyndigheterna om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att aktören har skäl att tro att produkten utgör en risk uppfylls. Meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan till exempel uppfylla denna förutsättning. Meddelandet till marknadskontrollmyndigheterna bör göras redan i det skedet när det finns skäl att tro att en risk föreligger, och i ett sådant läge ska aktören inte vänta på ytterligare information eller bekräftelse på att risken föreligger. I 30 § 3 mom. i lagen om tryckbärande anordningar föreskrivs det om skyldigheten för importörer att informera kontrollmyndigheten om en risk som en tryckbärande anordning medför. I 104 § 2 mom. 12 punkten föreskrivs det om straff för brott mot den bestämmelsen. Importörer är därmed de enda av de ekonomiska aktörer som anges i artikel 4.3 c för vilka det redan föreskrivs om straff för brott mot skyldigheten att meddela om fara.

Enligt den föreslagna nya 1 mom. 27 punkten är det straffbart att av uppsåt eller grov oaktsamhet bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna. Enligt det lagrummet ska den ekonomiska aktören samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för den ekonomiska aktören inte är så exakt att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret endast ska gälla brott mot skyldigheter enligt andra led.

Det föreslås vara straffbart om en aktör inte i enlighet med artikel 4.3 d i förordningen ser till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas. Vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören, om det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder bör aktören minska de risker som den produkten medför på de villkor som anges i förordningen. En aktör som till exempel på marknadskontrollmyndighetens begäran minskar de risker produkten medför i enlighet med förordningen när det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder uppfyller sin skyldighet enligt förordningen, och förfarandet är inte straffbart. Frågan när aktören har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk bedöms på samma sätt som enligt 26 punkten. I fråga om tillverkare och importörer föreskrivs det om motsvarande skyldighet i 20 och 34 § i lagen om tryckbärande anordningar. Enligt de paragra-

ferna ska en tillverkare eller importör som har anledning att misstänka att en tryckbärande anordning som denne har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta åtgärder för att få anordningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka eller återkalla den. Det föreskrivs dock inget straff för brott mot dessa bestämmelser.

Det föreslås att graden av tillräknande ska vara uppsåt eller grov oaktsamhet, liksom för andra förseelser enligt 104 §. Försummelse av de skyldigheter som sanktioneras i lagen om tryckbärande anordningar berör tillverkare, importörer och distributörer av tryckbärande anordningar. Av sådana aktörer krävs specialkunnande och särskild yrkeskompetens, som innebär omsorgsplikt. Kraven enligt lagen berör produkternas säkerhet och förebyggandet av fara. Följderna av ett oaktsamt förfarande kan vara allvarliga och av denna anledning kan aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna. Därför föreslås det att överträdelse av bestämmelserna om tryckbärande anordningar ska vara straffbart, inte bara när det sker genom uppsåt men också när det sker genom vållande. En tryckbärande anordning som inte överensstämmer med kraven kan medföra en betydande säkerhetsrisk.

I fråga om brott mot bestämmelserna om tryckbärande anordningar är marknadskontrollmyndighetens första åtgärd sällan att anmäla det till polisen och kräva straff. En polisanmälan hör till de strängaste sätten att reagera, och enligt den förvaltningsrättsliga proportionalitetsprincipen tillämpas den inte i fråga om lindriga brister. I första hand ska marknadskontrollmyndigheten tillgripa administrativa tvångsmedel. Också framöver är det mest ändamålsenligt att administrativa tvångsmedel primärt tillämpas vid brott mot bestämmelserna om tryckbärande anordningar, och att bötesstraff endast tillgrips vid grövre förseelser. Dock är det viktigt med tanke på fullgörandet av skyldigheterna enligt lagen om tryckbärande anordningar att bötesstraff kan utdömas vid grova fall av brott mot lagen om tryckbärande anordningar. Vid brott mot bestämmelserna om tryckbärande anordningar är böter i praktiken den mest ändamålsenliga sanktionen, om åsyftad verkan inte i alla lägen längre kan uppnås till exempel genom vite.

Det är motiverat att tillämpa motsvarande princip också om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna enligt artikel 4 i förordningen. Bestämmelser om tillsynsmyndighetens administrativa tvångsmedel finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Också hittills har administrativa tvångsmedel huvudsakligen tillämpats vid motsvarande förseelser. Straffbestämmelsens betydelse ska i första hand betraktas som preventiv och avskräckande.

Sekundäritetsbestämmelsen i det föreslagna 1 mom. berör också de nya lagrum som nu föreslås. Enligt sekundäritetsbestämmelsen ska det dömas för de gärningar som avses i 1 mom. om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Enligt det föreslagna momentet kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet tillämpas på straffbart åsidosättande av skyldigheterna, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.8 Lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. 1 mom. kvarstår i nuvarande form. Innehållet i 2 mom. ändras genom en hänvisning till marknadskontrollförordningen. Det gällande 2 mom. om hänvisning till NLF-förordningen blir nytt 4 mom. och laghänvisningen uppdateras. Det gällande 3 mom. ändras så att hänvisningarna till NLF-förordningen ersätts med hänvisningar till den nya marknadskontrollförordningen. Det gällande 4 mom. blir nytt 5 mom.

6 §. Tillsyn. Det föreslås att den gällande paragrafen ändras så att hänvisningen till NLF-förordningen ändras till en hänvisning till marknadskontrollförordningen.

9 §. Straffbestämmelser. I paragrafen ingår en straffbestämmelse om förseelse i fråga om anordningars säkerhet. I 1 mom. i den gällande paragrafen ingår en gärningsbeskrivning för straffbarhet för brott mot EU-förordningen om personlig skyddsutrustning. Det föreslås att paragrafen ändras så att till 1 mom. fogas nya 7–11 punkter, som berör straffbarheten för brott mot skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att straffbestämmelsen avgränsas så att den i situationer enligt artikel 4 berör sådana ekonomiska aktörer och skyldigheter för dem som inte redan i nuläget omfattas av lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter eller av sektorbestämmelserna i förordningen om personlig skyddsutrustning. Det är jämlikt och likvärdigt för att straffbestämmelserna inom samma produktsektor ska beröra de ekonomiska aktörerna likvärdigt i enlighet med hur ansvaret graderas i leverantörskedjan och hur det föreskrivs särskilt om ansvaret.

Det föreslås att paragrafen ändras så att till 1 mom. fogas nya 7–11 punkter, som berör straffbarheten för brott mot skyldigheterna för ekonomiska aktörer enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Till tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen hör också personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter, och det föreskrivs om deras överensstämmelse med kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning. I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning förutsätts det att det för brott mot förordningen föreskrivs om påföljder som är effektiva, proportionella och avskräckande. Det föreslås att brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i förordningen ska kunna leda till böter. De föreslagna 7–11 punkten berör försummelse av skyldigheterna för tillverkarens representanter och leverantörer av distributionstjänster enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen. Ett undantag i fråga om den krets som förpliktas enligt vad som sägs ovan är den föreslagna 7 punkten, där straffbarheten för underlåtelse begränsas till tillverkarens representanter och leverantörer av distributionstjänster. Det är en konsekvens av att åsidosättande av skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats redan är straffbar för tillverkarens och importörens del enligt 1 mom. 1–2 och 5 punkten. Säkerhets- och kemikalieverket övervakar i egenskap av marknadskontrollmyndighet säkerheten och överensstämmelsen med kraven hos personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter.

I den 7 punkt som föreslås fogas till 1 mom. föreskrivs det om straff för underlåtelse att kontrollera att en EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats. I den 8 punkt som föreslås fogas till momentet är det straffbart att försumma att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den period som krävs samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Enligt EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska tillverkaren utarbeta en skriftlig EU-försäkran om överensstämmelse för en modell av personlig skyddsutrustning och hålla den tillgänglig för de nationella myndigheterna i tio år efter att den personliga skyddsutrustningen har släppts ut på marknaden. Under tio år efter det att den personliga skyddsutrustningen släppts ut på marknaden ska importören kunna uppvisa en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse för marknadskontrollmyndigheterna och se till att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Det föreslås vara straffbart om en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller en leverantör av distributionstjänster inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, om en sådan aktör inte håller försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den tioårsperiod som krävs eller om aktören inte säkerställer att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de

skyldigheter som anges ovan uppsåtligen eller av grov oaktsamhet föreslås vara straffbart. Bestämmelser om skyldigheterna enligt punkt 7 och 8 som föreslås fogas till 1 mom. finns i artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen. Enligt 9 punkten är det straffbart att underlåta att på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Det föreskrivs om detta i artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen. Enligt 10 punkten föreslås det bli straffbart att försumma att informera marknadskontrollmyndigheten om en produkt som utgör en risk. Det föreskrivs om detta i artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen. Enligt 11 punkten föreslås det bli straffbart att försumma att se till att en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller en leverantör av distributions-tjänster vidtar omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärder om en produkt inte överensstämmer med de krav som gäller den eller, om detta inte är möjligt, att minska de risker som den produkten medför. Det föreskrivs om detta i artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen.

I fråga om 7–11 punkten som föreslås fogas till momentet bör det beaktas att det i enlighet med artikel 4.5 i marknadskontrollförordningen endast föreslås tillämpas på personlig skyddsutrustning. Det föreslås att graden av tillräknande i fråga om de 7–11 punkten som fogas till 1 mom. ska vara uppsåt eller oaktsamhet. Enligt gällande lag förutsätter förseelse i fråga om anordningars säkerhet uppsåt eller grov oaktsamhet. Också försummelse av de andra skyldigheter som sanktioneras i lagen, som berör tillverkare, importörer och distributörer av personlig skyddsutrustning, har sanktionerats så att graden av tillräknande är uppsåt eller oaktsamhet. Av sådana aktörer krävs specialkunnande och särskild yrkeskompetens, som innebär omsorgsplikt. Kraven enligt förordningen och lagen om personlig skyddsutrustning berör produkternas säkerhet och förebyggandet av fara.

Enligt 3 kap. 5 § i strafflagen förutsätts uppsåt eller oaktsamhet för straffbarhet. Enligt den bestämmelsen är en gärning som avses i strafflagen straffbar endast när den begås uppsåtligen, o inte något annat föreskrivs. Det gäller också en gärning som avses någon annanstans i lag, om det föreskrivna strängaste straffet för gärningen är fängelse i mer än sex månader eller om straffbestämmelsen har utfärdats efter ikraftträdandet av strafflagen. Om avsikten är att föreskriva om straff också för en gärning av oaktsamhet, ska det uttryckligen föreskrivas om det. I 3 kap. 7 § i strafflagen definieras oaktsamhet och grov oaktsamhet. En gärningsmans förfarande är oaktsamt, om gärningsmannen åsidosätter den aktsamhetsplikt som han eller hon under de rådande omständigheterna har, trots att han eller hon hade kunnat rätta sig efter den. Frågan om oaktsamheten ska anses vara grov avgörs utifrån en helhetsbedömning. Vid bedömningen ska beaktas hur betydande den åsidosatta aktsamhetsplikten är, hur viktiga de äventyrade intressena och hur sannolik kränkningen är, hur medveten gärningsmannen är om att han eller hon tar en risk samt övriga omständigheter som har samband med gärningen och gärningsmannen. I sin utlåtandepraxis har grundlagsutskottet ansett att bestämmelser om straffbarhet för oaktsamhet har betydelse såväl för den straffrättsliga legalitetsprincipen som för det allmänna proportionalitetskrav som innefattas i de grundläggande fri- och rättigheterna. O det finns behov av att föreskriva om straff för en gärning som inte är uppsåtlig, bör utgångspunkten vara att grov oaktsamhet krävs.

Åsidosättandet av de skyldigheter som föreslås sanktioneras i den föreslagna lagen berör tillverkare och importörer av personlig skyddsutrustning, tillverkarens representant och leverantörer av distributionstjänster. Av dessa aktörer kan specialkunnande och omsorgsfullhet krävas för att trygga säkerhetskontrollen för personlig skyddsutrustning. De skyldigheter som föreskrivs för de aktörerna berör säkerhetskontrollen för personlig skyddsutrustning och förebyggande av fara. Följderna av ett oaktsamt förfarande vara mycket allvarliga, och av denna anledning kan särskild aktsamhet krävas av ekonomiska aktörer vid skötseln av uppgifterna. Därför föreslås det att åsidosättande av skyldigheterna enligt artikel 4 i förordningen är straffbart inte

enbart vid uppsåt utan också vid grov oaktsamhet. Den föreslagna graden av tillräknande överensstämmer också med den nuvarande bestämmelsen om förseelse i fråga om anordningars säkerhet. Punkt 7–11 som föreslås fogas till momentet motsvarar inte enbart i fråga om tillräknandet utan också till innehållet vad som i fråga om förordningen om personlig skyddsutrustning föreskrivs i det föreslagna nya 13 § 3 mom. i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004, nedan anordningslagen). Därför benämns också förseelsen lika. Med avvikelse från vad som föreslås föreskrivas i anordningslagen anses det dock motiverat i fråga om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter att ta in en bestämmelse om sekundäritet.

I fall av brott mot lagen är målet att administrativa tvångsmedel ska tillämpas i första hand och att bötesstraff enligt lagen endast tillgrips i de grövsta fallen. Det är motiverat att tillämpa motsvarande princip också om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna enligt artikel 4 i förordningen. Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens administrativa tvångsmedel finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Också hittills har administrativa tvångsmedel huvudsakligen tillämpats vid motsvarande förseelser. Straffbestämmelsens betydelse ska i första hand betraktas som preventiv och avskräckande.

I 1 mom. ingår en sekundäritetsbestämmelse, som också berör de nya 7–11 punkten som föreslås fogas till momentet. Enligt de föreslagna punkterna kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet tillämpas på straffbart åsidosättande av skyldigheterna, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott.

Den föreslagna bestämmelsen är förenlig med de påföljdsbestämmelser som föreslås ingå i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (RP 94/2021 rd) och med de påföljdsbestämmelser som föreslås för vissa andra nationella produktsektorer enligt artikel 4.5 i marknadskontrollförordningen.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.9 Lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

3 a §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 3 a §, i vars 1 mom. det föreskrivs om lagens förhållande till lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016, nedan *marknadskontrollagen*) samt till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter (nedan *marknadskontrollförordningen*).

Dessutom föreskrivs det om vilka aktörer som betraktas som sådana ekonomiska aktörer som avses i marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen.

I 2 mom. finns en allmän hänvisning till marknadskontrollförordningen.

27 §. Tillsynsmyndighet. Det föreslås att paragrafen ändras till en hänvisningsbestämmelse, i vilken det hänvisas till 4 § 1 mom. i marknadskontrollagen, och bestämmelsen är av informativ art. I den gällande 27 § föreskrivs det om Säkerhets- och kemikalieverkets ställning som tillsynsmyndighet enligt lagen. Den överlappar den bestämmelse i marknadskontrollagen som nämns ovan. Enligt 4 § 1 mom. i marknadskontrollagen är Säkerhets- och kemikalieverket marknadskontrollmyndighet enligt den lagen, och har också befogenhet i frågor som hör till denna lags tillämpningsområde.

28 §. Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få uppgifter. Paragrafen föreslås upphävas. I artikel 14.4 a–14.4 c i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om marknadskontrollmyndighetens rätt att få uppgifter, och i den föreslagna 8 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om myndighetens rätt att få uppgifter av ekonomiska aktörer. Bestämmelserna överlappar 28 § i ekodesignlagen.

29 §. Säkerhets- och kemikalieverkets inspektionsrätt. Paragrafen föreslås upphävas. I artikel 11.3 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om marknadskontrollmyndighetens skyldighet att företa inspektioner. I den föreslagna 9 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om rätten att företa inspektioner. Bestämmelserna överlappar 29 § i ekodesignlagen.

31 §. Krav som gäller utomstående sakkunniga. Paragrafen föreslås upphävas. I den gällande 14 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om anlåtande av utomstående experter vid tillsynen. Bestämmelsen överlappar 31 § i ekodesignlagen.

32 §. Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få uppgifter och utlämna sekretessbelagda uppgifter. Paragrafen föreslås upphävas. I 12 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om rätt att få information av anmält organ, och i 13 § om rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter. Bestämmelserna överlappar 32 § i ekodesignlagen.

37 §. Straffbestämmelser. Det föreslås att straffbestämmelserna i 37 § i ekodesignlagen kompletteras med nya 14–17 punkter till följd av marknadskontrollförordningen. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande. De energirelaterade produkter som omfattas av tillämpningsområdet för ekodesigndirektivet (2009/125/EG) omfattas också av tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrolldirektivet. I detta sammanhang bör bestämmelsen om straffbarhet utvidgas till att också beröra åsidosättandet av ekonomiska aktörers skyldigheter enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen. Det är jämlikt och likvärdigt för att straffbestämmelserna inom samma produktsektor ska beröra de ekonomiska aktörerna likvärdigt i enlighet med hur ansvaret graderas i leverantörskedjan och hur det föreskrivs särskilt om ansvaret.

Enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen får en produkt på vilken den lagstiftning som avses i artikel 4.5 tillämpas trots den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten släppas ut på marknaden endast om en ekonomisk aktör med säte i unionen är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3. Eftersom ansvaret graderat, begränsar skyldigheterna för en ekonomisk aktör som har rollen av motpart enligt artikel 4 inte andra aktörers skyldigheter. En aktör som avses i artikel 4 är i sista hand kontaktperson för produkten.

Under beredningen har också möjligheten att införa en administrativ påföljdsavgift inom tillämpningsområdet för ekodesigndirektivet behandlats. Under beredningen har bedömningen varit att det för närvarande inte är möjligt att införa administrativa påföljder i denna lagstiftning. En reform av påföljdssystemet kräver en vidsträckt granskning, och inom tidsramen för det nationella genomförandet av marknadskontrollförordningen finns det inte förutsättningar för en sådan.

Det föreslås att brott mot vissa skyldigheter för ekonomiska aktörer enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen ska kunna leda till böter, om inte strängare straff föreskrivs för gärningen i någon annan lag.

Dessutom föreslås det att straffbestämmelsen i 37 § 1 mom. 3 punkten, som överlappar marknadskontrollagen och/eller marknadskontrollförordningen stryks för iakttagande av förbudet mot dubbel straffbarhet.

Enligt *14 punkten* är det straffbart att bryta mot skyldigheten för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för Säkerhets- och kemikalieverket under den period som krävs samt säkerställa att Säkerhets- och kemikalieverket på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Bestämmelsen baseras på artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen. Som en sådan straffbar gärning kan det till exempel betraktas om en aktör som anges i paragrafen inte ser till att Säkerhets- och kemikalieverket på begäran får nödvändig teknisk dokumentation.

Enligt *15 punkten* är det straffbart att bryta mot skyldigheten för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven. Bestämmelsen baseras på artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen. Som en sådan straffbar gärning kan det till exempel betraktas om Säkerhets- och kemikalieverket misstänker att en produkt till någon del inte överensstämmer med kraven, men importören av produkten inte på begäran lämnar uppgifter om överensstämmelsen med kraven.

Enligt *16 punkten* är det straffbart att bryta mot skyldigheten för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att informera marknadskontrollmyndigheten om en produkt som utgör en risk. I detta sammanhang avses med risk en risk för bristande överensstämmelse med kraven enligt ekodesignlagen, vilket i praktiken innebär en risk för att produkten medför oönskade miljökonsekvenser. Bestämmelsen baseras på artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen. Som en sådan straffbar gärning kan det till exempel betraktas om en produkt bedöms medföra en risk av det nämnda slaget, men tillverkaren inte anmäler risken till Säkerhets- och kemikalieverket.

Enligt *17 punkten* är det straffbart att bryta mot skyldigheten för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att se till att omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärder vidtas. Bestämmelsen baseras på artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen. Som en sådan straffbar gärning kan det till exempel betraktas om tillverkarens representant efter att ha fått reda på att en produkt inte överensstämmer med kraven enligt ekodesignlagen underlåter att underrätta en instans som har möjlighet att bringa produkten i överensstämmelse med kraven.

I de fall som avses i 14–17 punkten är det lämpligt att begränsa graden av tillräknande till uppsåt eller grov oaktsamhet, liksom enligt de andra straffbestämmelserna i lagen. Förseelserna och försummelserna enligt de punkterna anses inte till sin grovhet avvika från vad som redan tidigare föreskrivits i ekodesignlagen, och inga ändringsbehov har heller till denna del konstaterats i fråga om de tidigare straffbestämmelserna.

I det föreslagna 2 mom. ingår en sekundaritetsbestämmelse, enligt vilken det ska dömas för de gärningar som avses i 2 mom. om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. En motsvarande sekundaritetsbestämmelse ingår också i 1 mom. Enligt det föreslagna momentet kan också 16 kap. 8 § i strafflagen om ingivande av osant intyg till myndighet tillämpas på straffbart åsidosättande av skyldigheterna, liksom 33 kap. om förfalskningsbrott.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.10 Lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

1 §. Lagens syfte. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom., som innehåller en informativ hänvisning till marknadskontrollagen. I 1 § i marknadskontrollagen föreslås en bestämmelse om att den lagen kan tillämpas på tillsynen över efterlevnaden av denna lag. Genom ändringen harmoniseras bestämmelserna om marknadskontroll mellan olika sektorer.

5 §. Definitioner. Det föreslås att definitionerna i 15 punkten (tillhandahållande på marknaden) och i 29 punkten (anmält organ) samt definitionen av marknadskontroll i 32 punkten ändras så att de motsvarar marknadskontrollagen. I 35 punkten föreslås en teknisk ändring. Dessutom föreslås det att till paragrafen fogas en ny 36 punkt, i vilken marknadskontrollförordningen definieras.

35 a §. Tillämpningsområde för marknadskontrollen.

I lagen föreslås en ny 35 a § i vilken det föreskrivs om tillämpningsområdet för lagens 5 kap. I 1 mom. föreslås bestämmelser som tar hänsyn till skillnaden mellan marknadskontroll enligt lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar och allmän marknadskontroll enligt marknadskontrollagen. Vid marknadskontroll enligt lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar behöver som ett särdrag i lagen beaktas skillnaderna i fråga om den marknadskontroll som riktas till privatimportörer. Enligt 1 mom. ska bestämmelserna om marknadskontroll i 5 kap. i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar och de allmänna bestämmelserna om marknadskontroll i 3 kap. i marknadskontrollagen tillämpas på den marknadskontroll som riktas till privatimportörer.

Enligt 2 mom. ska vid tillämpningen av denna lag en verksamhetsutövare betraktas som en i marknadskontrollagen avsedd ekonomisk aktör. På en verksamhetsutövare ska i regel tillämpas det som i marknadskontrollagen föreskrivs om ekonomiska aktörer, dock med beaktande av de särskilda bestämmelserna i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar. Med en verksamhetsutövare avses enligt 5 § 1 mom. 23 punkten tillverkare, auktoriserade representanter, importörer och distributörer.

36 §. Marknadstillsynsmyndigheter. Det föreslås att 2 mom. upphävs såsom obehövligt, eftersom det föreslås att en motsvarande bestämmelse fogas till 1 § 3 mom.

37 §. Rätt till information. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom det redan föreskrivs om detta i 35 a §.

38 §. Inspektionsrätt. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom dess innehåll motsvarar 9 § i marknadskontrollagen.

39 §. Rätt att ta produkter för undersökning. Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet och att överlappningarna med marknadskontrollagen stryks. Enligt 1 mom. är utgångspunkten för marknadskontrollen enligt lagen om fritidsbåtar fortfarande att Transport- och kommunikationsverket ska reparera en produkt som det tagit för undersökning om den skadas i samband med undersökningen. Endast i andra hand, om det inte är möjligt att reparera produkten, tillämpas ersättningsskyldigheten enligt 10 § 2 mom. i marknadskontrollagen på såväl en verksamhetsutövare som på en privatimportör. Eftersom produkter som tas för undersökning med stöd av lagen om fritidsbåtar kan vara mycket dyra är det inte motiverat att de ersätts i sin helhet, om de inte skadas så att det inte är möjligt att reparera dem.

40 §. Anlitande av utomstående sakkunniga. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom dess innehåll motsvarar 14 § i marknadskontrollagen.

41 §. Åläggande att korrigera brist. Det föreslås att paragrafen utfärdas på nytt och att överlappningarna med marknadskontrollagen stryks. Bestämmelser om verksamhetsutövare föreslås ingå i 17 § i marknadskontrollagen. Dock föreslås det att bestämmelserna om privatimportörer kvarstår i paragrafen, och enligt dem ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål meddela en privatimportör vilka åtgärder som ska genomföras för att en vattenfarkost ska överensstämma med kraven, om verket vid tillsynen konstaterar att en vattenfarkost som en privatimportör har importerat för eget bruk, dokument som gäller farkosten eller uppgifter som ges om den inte överensstämmer med kraven.

42 §. Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara. Det föreslås att paragrafen ändras. I den gällande bestämmelsen sägs det att om den fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön som är förenad med en produkt på ett effektivt sätt kan avvärjas eller farans omfattning avsevärt minskas genom korrigerings-, rättelse- eller informationsåtgärder, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga verksamhetsutövaren eller privatimportören att vidta sådana åtgärder inom utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer. Enligt förslaget ska Transport- och kommunikationsverket kunna ålägga en privatimportör att vidta åtgärder för att se till att en produkt överensstämmer med kraven, om verket i samband med tillsynen upptäcker att en produkt som importerats av en privatimportör under normala och rimligen förutsebara användningsförhållanden kan medföra risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön. Transport- och kommunikationsverket ska meddela privatimportören vilka åtgärder som ska vidtas för att få produkten att överensstämma med kraven. Privatimportören ska vidta de åtgärder som krävs inom en skälig tid som Transport- och kommunikationsverket bestämmer. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll marknadskontrollagens 17 § 1 mom. 2 punkt, som tillämpas på ekonomiska aktörer. Syftet med ändringen är att med noggrann avgränsning beskriva de åtgärder som Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en privatimportör att vidta. Således kan det i 56 § 1 mom. 4 punkten hänvisas till den föreslagna bestämmelsen i enlighet med kraven enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen.

43 §. Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande. Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet och att överlappningarna med marknadskontrollagen stryks. Enligt 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användning eller ibruktagande av en produkt, om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som har ålagts med stöd av 41 § 1 mom. Eftersom marknadskontrollagen inte känner någon sådan möjlighet, är det motiverat att föreskriva om den i en speciallag. Enligt 2 mom. får ett förbud som avses i 1 mom. meddelas temporärt för den tid saken utreds. Bestämmelsen motsvarar den gällande 44 § i lagen om fritidsbåtar. Det föreslagna 3 mom. kompletterar 18 § i marknadskontrollagen, och tillåter också att Transport- och kommunikationsverket förbjuder en verksamhetsutövare att ta i bruk en produkt. Det motsvarar den gällande 43 §. I det föreslagna 4 mom. föreskrivs det om skyldigheten för Transport- och kommunikationsverket att också underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett temporärt förbud. Ingen motsvarande skyldighet ställs upp i marknadskontrollagen, och skyldigheten grundas på artikel 44 i direktivet om fritidsbåtar. I det föreslagna 5 mom. föreskrivs det under vilka omständigheter Transport- och kommunikationsverket får återkalla ett förbud som det meddelat. I marknadskontrollagen finns ingen motsvarande bestämmelse, och det föreslås att momentet ska gälla såväl verksamhetsutövare som privatimportörer. Bestämmelsen motsvarar 43 § 5 mom. i den gällande lagen. I det föreslagna 6 mom. föreskrivs det liksom i 43 § 4 mom. i den gällande lagen att Transport- och

kommunikationsverket ska meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

44 §. Temporärt förbud. Det föreslås att paragrafen upphävs som obehövlig. De väsentliga bestämmelserna i den gällande 44 § föreslås ingå i 43 §.

45 §. Åläggande om att en produkt ska förstöras. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom dess innehåll motsvarar 25 § i marknadskontrollagen.

46 §. Åläggande om reparation eller byte av en produkt eller om hävning av köp. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom dess innehåll motsvarar 19 § i marknadskontrollagen.

47 §. Åläggande att lämna information. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom dess innehåll motsvarar 22 § i marknadskontrollagen.

48 §. Meddelanden till Europeiska kommissionen och medlemsstaterna. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom dess innehåll motsvarar 27 § i marknadskontrollagen.

49 §. Åtgärder i fråga om produkter vars bristande överensstämmelse med kraven har konstaterats i andra medlemsstater. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom obehövlig, eftersom innehållet ingår i artikel 16.7 i marknadskontrollförordningen.

50 §. Vite. Genom den föreslagna paragrafen kompletteras bestämmelserna om vite i 28 § i marknadskontrollagen. Sakligt sett motsvarar paragrafen bestämmelserna om vite i den gällande lagen, men det föreslås att det i paragrafen hänvisas till de föreslagna 41–43 § och till 17–25 § i marknadskontrollagen, som till sitt innehåll motsvarar de gällande 41–47 §. I 1 mom. åläggs Transport- och kommunikationsverket att förena ett förbud eller åläggande som det har meddelat med vite, om det inte av särskilda skäl är onödigt. Till följd av särdragen i fråga om lagens tillämpningsområde är striktare bestämmelser om meddelande av vite än i marknadskontrollagen motiverade. Brister i vattenfarkosters överensstämmelse med kraven medför förhöjd säkerhetsrisk såväl för dem som använder vattenfarkosterna som för andras säkerhet och för miljön. Det föreslagna 2 mom. motsvarar det gällande 2 mom., men innehåller också en hänvisning till 8 § i marknadskontrollagen. Det föreslås att 3 och 4 mom. upphävs som onödiga.

52 §. Rätt att få information av andra myndigheter och använda prover som tagits av andra. I den föreslagna paragrafen hänvisas det primärt till 11 och 13 § i marknadskontrollagen. Utöver vad som föreskrivs i de paragraferna föreslås det att också Transport- och kommunikationsverket och Tullen till Olycksutredningscentralen lämna ut sådana uppgifter som omfattas av sekretess som är nödvändiga för att centralen ska kunna utföra sina uppgifter som gäller fritidsbåtstrafik eller fritidsbåtar, såsom utredandet av olyckor. Enligt 20 § i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser har en utredare oberoende av bestämmelserna om sekretess och utan avgift rätt att av myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag få för utredningen behövliga uppgifter ur sådant polis- och förundersökningsmaterial och om sådan utredning av dödsorsak som gäller saken, behövliga uppgifter om polisens, räddningsväsendets, nödcentralers, hälsovårdsmyndigheters och andra myndigheters verksamhet i samband med olyckan och om deras beredskap för olyckor, behövliga uppgifter från apparater som har registrerat i olyckan inblandade fordons, anläggningars och signal- och trafikledningssystemers verksamhet, omständigheter kring olyckan och tele- och datakommunikation samt motsvarande upptagningar som har samband med olyckan, nödvändiga uppgifter om i olyckan inblandade personers hälsotillstånd, samt andra uppgifter som är nödvändiga för att utreda händelseförlopp

eller omständigheter som påverkat uppkomsten eller följderna av en olycka eller ett tillbud eller därmed jämförliga omständigheter.

56 §. Straffbestämmelser. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten kvarstår i nuvarande form.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten föreslås bli ändrad så att där endast föreskrivs om brott mot verksamhetsutövarens skyldighet att lämna uppgifter enligt 26 §. Däremot föreslås det att bestämmelser om brott mot tillverkarens skyldighet enligt 14 § 2 mom., importörens skyldighet enligt 19 § 2 mom. eller distributörens skyldighet enligt 22 § 2 mom. att ge uppgifter och dokument utfärdas i 1 mom. 8 punkten, där det också föreslås bli föreskrivet om brott mot skyldigheterna enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen. Enligt förslaget ska en verksamhetsutövare i sin marknadsföring lämna konsumenter och personer som kan jämföras med konsumenter de uppgifter som behövs för att dessa ska kunna bedöma de faror som är förenade med produkten. Med en verksamhetsutövare avses enligt 5 § 1 mom. 23 punkten tillverkare, auktoriserade representanter, importörer och distributörer. Det föreslås vara straffbart om en verksamhetsutövare uppsåtligen eller av grov oaktsamhet undlåter att lämna tillräckliga uppgifter i sin marknadsföring eller att ge dem i begriplig form. Syftet med ändringen är att förtydliga lagstiftningen, och den ändrar inte det rådande rättsläget.

Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras så att hänvisningen till gällande 41–47 § ersätts med en hänvisning till 17–22, 23 och 25 § i marknadskontrollagen. I de nämnda bestämmelserna i marknadskontrollagen föreskrivs det om åtgärdsföreläggande och förbud som marknadskontrollmyndigheten kan meddela ekonomiska aktörer i syfte att säkerställa att produkter är säkra och överensstämmer med kraven. Med ekonomisk aktör ska avses tillverkare, auktoriserade representanter, importörer och distributörer enligt lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar. Det föreslås vara straffbart om en ekonomisk aktör inte iakttar ett åtgärdsföreläggande eller ett förbud som meddelats av en marknadskontrollmyndighet.

I 1 mom. föreslås en ny 4 punkt, enligt vilken det ska vara straffbart om en privatimportör uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte vidtar sådana åtgärder som Transport- och kommunikationsverket med stöd av 42 § har förelagt i samband med tillsynen. En förutsättning för att ett åtgärdsföreläggande ska kunna meddelas är att den berörda produkten under normala och rimligen förutsebara användningsförhållanden kan medföra risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön. Transport- och kommunikationsverket ska informera privatimportören om de åtgärder som ska vidtas för att bringa produkten i överensstämmelse med kraven. Privatimportören ska vidta de åtgärder som krävs inom en skälig tid som Transport- och kommunikationsverket bestämmer. Det föreslås vara straffbart om en privatimportör inte vidtar sådana åtgärder som Transport- och kommunikationsverket har förelagt och som syftar till att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven.

I 1 mom. föreslås en ny 5 punkt, enligt vilken det också ska vara straffbart om en privatimportör bryter mot ett förbud som meddelats med stöd av 43 § 1 mom. och som Transport- och kommunikationsverket har meddelat på grund av att privatimportören inte har vidtagit åtgärder som förelagts med stöd av 41 § i syfte att få en produkt att överensstämma med kraven. Enligt föreslagna 43 § ska Transport- och kommunikationsverket få förbjuda användningen eller ibruktandet av en produkt, om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som har förelagts med stöd av 41 §. Syftet med 41 § är att säkerställa att vattenfarkostar och de dokument som gäller dem eller uppgifter som ges om dem överensstämmer med kraven. Det föreslås vara straffbart om en privatimportör bryter mot ett förbud som meddelats av Transport- och kommunikationsverket och fortsätter att använda produkten eller ta den i bruk trots förbudet.

RP 139/2021 rd

Det föreslås att till 1 mom. fogas nya 6–9 punkter, som gäller straffbarhet för åsidosättande av skyldigheterna enligt artiklarna 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen.

Skyldigheterna enligt artikel 4.3 i marknadskontrollförordningen tillämpas på tillverkare, importörer, tillverkares representanter samt leverantörer av distributionstjänster (ekonomiska aktörer). Nationella bestämmelser om motsvarande skyldigheter i fråga om fritidsbåtar finns i 10 § 3 mom., 14 §, 15 §, 16 §, 19 §, 20 § 21 §, 22 § och 24 § i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande.

Marknadskontrollagen innehåller inga bestämmelser om straff för brott mot skyldigheterna enligt artikel 4.3 i marknadskontrollförordningen, utan bestämmelser om detta finns i sektorslagarna. Med hänsyn till artikel 41 i marknadskontrollförordningen behöver det till lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar fogas särskilda straffbestämmelser i fråga om brott mot dessa skyldigheter. Med ekonomisk aktör ska med stöd av artikel 3.13 i marknadskontrollförordningen avses tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören, leverantören av distributionstjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Ekonomiska aktörer enligt lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar är tillverkare, auktoriserade representanter, importörer och distributörer. Definitionerna av tillverkare, tillverkarens representanter, importörer och distributörer i artikel 3 i marknadskontrollförordningen och i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar har samma innehåll. I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar definieras dock inte leverantörer av distributionstjänster. Därför hänvisas det i 6–9 punkten både till artiklarna 4.3 a och 4.3 b i marknadskontrollförordningen och till lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar. I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar åläggs dessutom också privatimportörer motsvarande skyldigheter. Med privatimportör avses enligt 5 § 1 mom. 21 punkten en fysisk eller juridisk person som är etablerad i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som i samband med icke-kommersiell verksamhet importerar en produkt från ett land utanför unionen till unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i syfte att ta den i bruk för egen del.

Enligt den föreslagna 1 mom. 6 punkten ska det vara straffbart om en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör, leverantör av distributionstjänster eller privatimportör uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheterna enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen eller 10 § 3 mom., 15 § 2 mom. 1 punkten, 16 § 1 mom., 20 §, 21 § 2 mom. eller 24 § 2 mom. i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar när det gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation. Enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen ska den ekonomiska aktören kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats och hålla försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna under den period som krävs enligt lagstiftningen samt säkerställa att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar har det föreskrivits en bevarandetid på tio år från det att produkten har släppts ut på marknaden. I lagen föreskrivs det dessutom likalydande skyldigheter för tillverkare, importörer, distributörer och privatimportörer. I artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen föreskrivs motsvarande skyldighet i fråga om leverantörer av distributionstjänster. I fråga om leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen. Det föreslås vara straffbart om en aktör underlåter att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation för produkten har upprättats, underlåter att hålla försäkran och den tekniska dokumentationen tillgängliga för Transport- och kommunikationsverket under den tioårsperiod som krävs

eller underlåter att säkerställa att Transport- och kommunikationsverket på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet föreslås kunna vara straffbart. Den auktoriserade representantens skyldighet skiljer sig från andra aktörers skyldighet så till vida att den auktoriserade representanten kan ges fullmakt att bevara enbart en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen. I fråga om en auktoriserad representant föreslås det vara straffbart om denne i enlighet med 15 § 2 mom. 1 punkten har getts fullmakt att bevara en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen och den auktoriserade representanten försummar denna bevarandeskyldighet.

Enligt den föreslagna 1 mom. 7 punkten ska det också vara straffbart om en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör, leverantör av distributionstjänster eller privatimportör uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen eller enligt 14 § 3 mom., 15 § 2 mom. 2 punkten, 19 § 3 mom., 22 § 3 mom. eller 24 § 3 mom. i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar att på en motiverad begäran från Transport- och kommunikationsverket, som är marknadskontrollmyndighet, ge verket all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven. Sådan information och dokumentation kan beroende på situationen till exempel innefatta försäkran om produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Informationen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av Transport- och kommunikationsverket. Huruvida språkkravet kan uppfyllas på något annat språk än finska eller svenska ska bedömas från fall till fall. I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar föreskrivs likalydande skyldigheter för tillverkare, auktoriserade representanter, importörer, distributörer och privatimportörer. I artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen föreskrivs dessutom en motsvarande skyldighet i fråga om leverantörer av distributionstjänster. I fråga om leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen. Det ska vara straffbart om en aktör trots en motiverad begäran från Transport- och kommunikationsverket inte lämnar den information och den dokumentation som behövs för bedömningen av en produkts överensstämmelse med kraven, eller lämnar dem på ett språk som inte godtas av Transport- och kommunikationsverket. I fråga om en auktoriserad representant föreslås det vara straffbart om representanten i enlighet med 15 § 2 mom. 2 punkten har bemyndigats att på en motiverad begäran ge Transport- och kommunikationsverket all information och dokumentation som behövs för att visa överensstämmelsen med kraven och trots Transport- och kommunikationsverkets begäran inte lämnar informationen och dokumentationen.

Enligt den föreslagna 1 mom. 8 punkten ska det dessutom vara straffbart om en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen eller 14 § 2 mom., 19 § 2 mom. eller 22 § 2 mom. i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar att informera Transport- och kommunikationsverket, som är marknadskontrollmyndighet, om en produkt som utgör en risk. Aktören ska informera marknadskontrollmyndigheten om det finns skäl att anta att en produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att den ekonomiska aktören utifrån sin yrkesskicklighet borde kunna sluta sig till att produkten kan medföra fara uppfylls. Exempelvis meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan uppfylla denna förutsättning. Anmälan till Transport- och kommunikationsverket bör göras redan i det skedet när det finns skäl att anta att en risk föreligger; i ett sådant läge bör aktören inte vänta på ytterligare information eller på att få bekräftelse på att risken föreligger. I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar föreskrivs likalydande skyldigheter för tillverkare, importörer och

distributörer. Dessutom föreskrivs det i artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen om en motsvarande skyldighet i fråga om auktoriserade representanter samt leverantörer av distributionstjänster. I fråga om auktoriserade representanter och leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen. Det föreslås vara straffbart om aktören inte gör en anmälan till Transport- och kommunikationsverket, trots att aktören har skäl att anta att produkten utgör en risk.

Enligt den föreslagna 1 mom. 9 punkten det också vara straffbart om en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen eller enligt 14 § 1 mom., 19 § 1 mom. eller 22 § 1 mom. i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar att se till att omedelbara behövliga åtgärder vidtas om en produkt inte överensstämmer med de krav som gäller den eller, om detta inte är möjligt, att vidta nödvändiga åtgärder för att dra tillbaka produkten från marknaden eller återkalla den. Enligt artikel 4.3.d i marknadskontrollförordningen ska den ekonomiska aktören samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktören har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. I lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar föreskrivs likalydande skyldigheter för tillverkare, importörer och distributörer. Dessutom föreskrivs det i artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen om en motsvarande skyldighet i fråga om auktoriserade representanter och leverantörer av distributionstjänster. I fråga om auktoriserade representanter och leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen.

Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för en aktör inte är så exakt definierad att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret ska gälla brott mot skyldigheter enligt de övriga leden. Det föreslås vara straffbart om en aktör inte vidtar behövliga åtgärder i det fall att en produkt inte överensstämmer med kraven i lagstiftningen eller, om det inte är möjligt, undlåter att på begäran av Transport- och kommunikationsverket eller på eget initiativ minska de risker som produkten medför, i en situation där aktören antar eller har skäl att anta att produkten utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas, utan vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören i det fall att det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder ska minska de risker som produkten medför. Om aktören exempelvis på Transport- och kommunikationsverkets begäran minskar de risker produkten medför, trots att det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder, uppfyller aktören sin skyldighet enligt förordningen och förfarandet är inte straffbart.

I paragrafen ingår en sekundäritetsbestämmelse. Enligt bestämmelsen ska en ekonomisk aktör som berörs av de skyldigheter som beskrivs ovan och som bryter mot dem kunna dömas till böter för brott mot lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Som strängare straff kunde betraktas påföljder som gäller brott mot liv och hälsa enligt 21 kap. i strafflagen (39/1889). Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheterna och bestämmelserna enligt lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar kan göra sig skyldig till vållande av personskada enligt strafflagens 21 kap. 10 § eller till orsakande av fara enligt lagens 21 kap. 13 §. I fråga om brott mot skyldigheterna enligt de nya 1 mom. 6–9 punkterna kan även bestämmelserna i strafflagens

16 kap. 8 § som gäller ingivande av osant intyg till myndighet eller bestämmelserna i strafflagens 33 kap. som gäller förfalskningsbrott bli tillämpliga.

Som grad av tillräknande föreslås uppsåt och grov oaktsamhet. Försummelser av de skyldigheter och förbud för vilka sanktioner bestäms i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar gäller produktens tillverkare, auktoriserade representanter, importörer och distributörer samt privatimportörer. I artikel 4.3 i marknadskontrollförordningen föreskrivs dessutom om motsvarande skyldigheter i fråga om leverantörer av distributionstjänster. Av sådana aktörer krävs särskild kompetens och sakkunskap, vilket förutsätter omsorg. Syftet med kraven i lagen är att säkerställa att produkter är säkra och att förebygga farliga situationer. Eftersom försummelse av de skyldigheter och förbud som anges i lagen kan ha allvarliga konsekvenser, kan det av ekonomiska aktörer förutsättas särskild omsorg vid skötseln av uppgifterna. Därför är brott mot bestämmelserna om produkters säkerhet straffbart inte bara när det sker genom uppsåt men också när det sker av oaktsamhet.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att hänvisningen till 44–47 § som föreslås bli upphävda ersätts med en hänvisning till 17–22, 23 och 25 § i marknadskontrollagen.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.11 Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

260 §. *Marknadskontroll av radioutrustning samt hantering av radioutrustning som utgör en risk.* Det föreslås förtydligande ändringar i paragrafen. Det föreslås att paragrafen ändras så att de gällande 1–5 mom. upphävs, eftersom de överlappar marknadskontrollagen. Det föreslås att rubriken för paragrafen ändras så att den bättre än hittills motsvarar det föreslagna innehållet i paragrafen. Som ny rubrik föreslås Marknadskontroll av radioutrustning samt hantering av radioutrustning som utgör en risk.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att det föreskrivs om tillämpningen av marknadskontrollagen och marknadskontrollförordningen på marknadskontrollen av radioutrustning. I det gällande 1 mom. föreskrivs det om skyldigheten för Transport- och kommunikationsverket att göra en heltäckande bedömning av en radioutrustnings överensstämmelse, om verket av grundad anledning anser att radioutrustningen utgör en risk med hänsyn till de krav som ställts i 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Det föreslås att den formuleringen i paragrafen stryks, eftersom det föreskrivs heltäckande om samma sak i 16 § i marknadskontrollagen. Det föreslås att det föreskrivs i 1 mom. om tillämpningen av marknadskontrollagen på marknadskontrollen av radioutrustning samt på yttre gränskontroll till den del inte något annat föreskrivs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Dessutom föreslås det att i 1 mom. tas in en ny informativ hänvisning om tillämpning av marknadskontrollförordningen på marknadskontroll av radioutrustning.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att de bestämmelser som överlappar 17 och 19 § i marknadskontrollagen stryks. Det föreslås att det föreskrivs i 2 mom., att om Transport- och kommunikationsverket av grundad anledning anser att radioutrustning utgör en risk med hänsyn till de krav som ställts i enlighet med denna lag, ska verket göra en heltäckande bedömning av radioutrustningens överensstämmelse. Ändringens syfte är att göra lagstiftningen tydligare och mer konsekvent för konsekvensen i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och till följd av artikel 40.1 i direktivet om radioutrustning om skyldigheten för Transport- och kommunikationsverket att göra en heltäckande bedömning av radioutrustningars överensstämmelse med kraven.

I 3 mom. föreskrivs det att den tidsfrist som sätts ut ska stå i rätt proportion till risken. Det föreslås att bestämmelsen upphävs, eftersom den överlappar 17 § i marknadskontrollagen.

I 4 mom. föreskrivs det om skyldigheten för Transport- och kommunikationsverket att informera det berörda anmälda organet om radioutrustning som inte uppfyller kraven. Det föreslås att momentet upphävs, eftersom det föreskrivs heltäckande om samma sak i 26 § i marknadskontrollagen.

I 5 mom. föreskrivs det om skyldigheten för Transport- och kommunikationsverket att informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om bedömningsresultaten och om de åtgärder som verket har ålagt de berörda ekonomiska aktörerna att vidta, om verket anser att den bristande överensstämmelsen inte enbart gäller Finlands territorium. Det föreslås att momentet upphävs, eftersom det föreskrivs heltäckande om samma sak i 27 § i marknadskontrollagen.

Det föreslås att 6 mom. kvarstår i sin nuvarande form.

Det föreslås att 7 mom. upphävs, eftersom det föreskrivs heltäckande om samma sak i 18, 19 och 21–25 § i marknadskontrollagen.

Det föreslås att 8 mom. upphävs, eftersom det föreskrivs heltäckande om samma sak i 20 § i marknadskontrollagen.

261 §. Samråd som gäller begränsande åtgärder. Det föreslås att en hänvisningsteknisk ändring görs i 4 mom. I det gällande 4 mom. föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att upphäva en åtgärd enligt 260 § i marknadskontrollagen eller ändra den, om kommissionen meddelar att den anser att åtgärden strider mot EU-rätten. Det föreslås att den gällande hänvisningen till 260 § 7 mom., som föreslås upphävas, ersätts med en hänvisning till 21 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om samma sak.

262 §. Förfarande som gäller överensstämmande radioutrustning som utgör en risk. Det föreslås att 1 och 2 mom. upphävs, eftersom det föreskrivs heltäckande om samma sak i 17–20 § i marknadskontrollagen. Det föreslås att 3 mom. kvarstår, eftersom det behövs för genomförandet av artikel 42.3 i direktivet om radioutrustning. Det föreslås att hänvisningen till 1 mom., som föreslås upphävas, ersätts med en hänvisning till 3 kap. i marknadskontrollagen, som gäller tillsynsåtgärder.

263 §. Korrigering av formell bristande överensstämmelse. I paragrafen föreslås hänvisningstekniska ändringar. Det föreslås att hänvisningen till NLF-förordningen i 1 mom. 1 punkten ersätts med en hänvisning till den nya marknadskontrollförordningen. Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. till 260 § 7 mom., som föreslås upphävas, stryks.

307 §. Vissa andra myndigheters uppgifter. Det föreslås att författningshänvisningen som gäller Polisen och Gränsbevakningsväsendet uppdateras genom att hänvisningen korrigeras så att den avser 257 §. Dessutom föreslås det att termen teleutrustning ändras till radioutrustning. Det föreslås att till Tullens uppgifter fogas övervakning av efterlevnaden av sjötrafiklagen, och i samband därmed övervakning av radioutrustning.

348 §. Radioutrustningsförseelse. Det föreslås att 1 mom. ändras så att i det inledande stycket också uppsåt anges som grad av tillräknande. Med beaktande av 3 kap. 5 § 3 mom. i strafflagen förutsätter tillämpningen av bestämmelsen redan i nuläget uppsåt. Tillägget innebär alltså ingen ändring i det rådande rättsläget. Exempelvis i sådana situationer som avses i 1 mom. 1 punkten, när en radiosändare används utan tillstånd, anses gärningsmannen ha handlat uppsåtligt. Också

de gärningsbeskrivningar som föreslås fogas till paragrafen är av sådan art att de förutsätter uppsåt hos gärningsmannen. Syftet med den ändring som nu föreslås är att precisera graden av tillräknande så att rättsläget förtydligas.

Det föreslås att 1 mom. 1 och 2 punkten kvarstår i sin nuvarande form.

Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras så att hänvisningen till 260 § 7 mom., som föreslås upphävas, ersätts med en hänvisning till 18, 19, 21–23 och 25 § i marknadskontrollagen, samt att hänvisningen till 262 § 1 mom. som föreslås upphävas ersätts med en hänvisning till 17–20 § i marknadskontrollagen. Bestämmelser om åtgärder och förbud som motsvarar de bestämmelser i 260 § och 262 § 1 mom. som föreslås bli upphävda finns i marknadskontrollagen. I 17–22, 23 och 25 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om åtgärdsföreläggande och förbud som marknadskontrollmyndigheten kan meddela ekonomiska aktörer i syfte att säkerställa att produkter är säkra och överensstämmer med kraven. Med ekonomisk aktör ska avses tillverkare, tillverkarens representanter, importörer och distributörer enligt lagen tjänster inom elektronisk kommunikation. Det föreslås vara straffbart om en ekonomisk aktör inte iakttar ett åtgärdsföreläggande eller ett förbud som meddelats av en marknadskontrollmyndighet.

I 1 mom. 4 punkten föreslås en ändring som förtydligar bestämmelsen. Lagens 263 § 2 mom. tillämpas på ekonomiska aktörer. Därmed är det ändamålsenligt att även inkludera ekonomiska aktörer i straffbestämmelsen i 1 mom. 4 punkten.

Det föreslås att till 1 mom. fogas nya 5–8 punkter som berör straffbarheten för åsidosättande av skyldigheterna enligt artikel 4.3 a–4.3 d i marknadskontrollförordningen.

Skyldigheterna enligt artikel 4.3 i marknadskontrollförordningen tillämpas på tillverkare och importörer av radioutrustningar som omfattas av tillämpningsområdet för direktivet om radioutrustning samt på tillverkarens representanter och leverantörer av distributionstjänster (ekonomiska aktörer). Nationella bestämmelser om de skyldigheter som följer av direktivet om radioutrustningar finns i 30 kap i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, i 253 § 4–6 punkten, 253 a § 2 mom. 1 punkten, 253 b § 1 och 8 punkten och i 253 d §. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande.

I lagen om marknadskontrollen av vissa produkter föreskrivs det inte om brott mot de skyldigheter som avses i artikel 4.3 i marknadskontrollförordningen, och därför behöver det till följd av artikel 41 i marknadskontrollförordningen tas in särskilda straffbestämmelser om brott mot de skyldigheter i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt artikel 3.13 i marknadskontrollförordningen avses med ekonomisk aktör tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören, leverantören av distributionstjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller i bruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Ekonomiska aktörer enligt 253 d § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören.

Enligt den föreslagna 5 punkten är det straffbart om en tillverkare, importör, tillverkarens representant, distributör eller leverantör av distributionstjänster uppsåtligt bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen eller 253 § 4–6 punkten, 253 a § 2 mom. 1 punkten eller 253 b § 1 eller 8 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse eller teknisk dokumentation. Enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen ska den ekonomiska aktören kontrollera att EU-

försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation har upprättats och hålla försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration tillgänglig för marknadskontrollmyndigheterna under den period som krävs enligt den lagstiftningen samt säkerställa att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation har det för dessa handlingar föreskrivits en bevarandetid på tio år från det att radioutrustningen har släppts ut på marknaden.

I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det likalydande skyldigheter för tillverkare, tillverkares representanter och importörer. I artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om motsvarande skyldighet i fråga om distributörer och leverantörer av distributionstjänster. I fråga om distributörer och leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen. Det föreslås vara straffbart om en aktör underlåter att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation för radioutrustning har upprättats, underlåter att hålla försäkran och den tekniska dokumentationen tillgängliga för Transport- och kommunikationsverket under den tioårsperiod som krävs eller underlåter att säkerställa att Transport- och kommunikationsverket på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Uppsåtligt brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan kan vara straffbart.

Enligt den föreslagna 6 punkten ska det också vara straffbart om en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster uppsåtligen bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 2 mom. 1 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation att på en motiverad begäran från Transport- och kommunikationsverket, som är marknadskontrollmyndighet, ge verket all information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven. Sådan information och dokumentation kan beroende på situationen till exempel innefatta försäkran om produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten, eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Uppfyllelsen av språkravet bör bedömas i det enskilda fallet. Dokument som tillställs marknadskontrollmyndigheten på finska eller svenska uppfyller åtminstone språkravet. Också i 3 och 4 punkten, som berör uppvisande och bevarande av identifieringsuppgifter, föreskrivs det om straff för uppsåtligt brott mot skyldigheterna. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det likalydande skyldigheter för tillverkare, tillverkares representanter, importörer och distributörer. I artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen föreskrivs dessutom motsvarande skyldighet i fråga om leverantörer av distributionstjänster. I fråga om leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen. Det föreslås vara straffbart om aktören trots en motiverad begäran från Transport- och kommunikationsverket inte lämnar den information och dokumentation som behövs för bedömningen av överensstämmelsen med kraven.

Enligt 7 punkten är det straffbart om en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster uppsåtligen bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation att underrätta Transport- och kommunikationsverket, som är marknadskontrollmyndighet för radioutrustning, om en produkt som utgör en risk. Den ekonomiska aktören ska informera marknadskontrollmyndigheterna om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att aktören har skäl att tro att produkten utgör en risk uppfylls. Meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan till exempel uppfylla denna förutsättning. Meddelandet till marknadskontrollmyndigheterna bör göras redan i det skedet när det finns skäl att tro att en risk föreligger, och i ett sådant läge ska aktören inte vänta på ytterligare information eller bekräftelse

på att risken föreligger. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det likalydande skyldigheter för tillverkare, tillverkares representanter, importörer och distributörer. I artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen föreskrivs dessutom en motsvarande skyldighet i fråga om leverantörer av distributionstjänster. I fråga om leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen. Det föreslås vara straffbart om en aktör inte gör en anmälan till Transport- och kommunikationsverket trots att aktören har skäl att anta att en produkt utgör en risk.

Enligt den föreslagna 8 punkten är det straffbart om en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster uppsåtligen bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation att vidta omedelbara korrigerande åtgärder om radioutrustningen inte överensstämmer med de krav som gäller den, eller, om detta inte är möjligt, att minska de risker som den radioutrustningen medför. Den ekonomiska aktören ska samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktör som avses i punkt 1 har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det likalydande skyldigheter för tillverkare, tillverkares representanter, importörer och distributörer. I artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen föreskrivs dessutom motsvarande skyldighet i fråga om leverantörer av distributionstjänster. I fråga om leverantörer av distributionstjänster föreskrivs denna skyldighet endast i artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen.

Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för den ekonomiska aktören inte är så exakt definierad att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret ska gälla brott mot skyldigheter enligt de övriga leden. Det föreslås vara straffbart om en aktör inte vidtar behövliga åtgärder i det fallet att radioutrustning inte överensstämmer med kraven i lagstiftningen eller, om det inte är möjligt, undlåter att på begäran av Transport- och kommunikationsverket eller på eget initiativ minska de risker som produkten medför, i en situation där aktören antar eller har skäl att anta att produkten utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas, utan vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören i det fall att det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder ska minska de risker som produkten medför. Om aktören exempelvis på Transport- och kommunikationsverkets begäran minskar de risker radioutrustningen medför, trots att det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder, uppfyller aktören sin skyldighet enligt förordningen och förfarandet är inte straffbart.

En ekonomisk aktör som berörs av de skyldigheter som beskrivs ovan och som bryter mot dem kan, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för radioutrustningsförseelse dömas till böter. Som strängare straff kunde betraktas påföljder enligt strafflagens 16 kap. 8 § som gäller ingivande av osant intyg till myndighet och strafflagens 33 kap. som gäller förfalskningsbrott. Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av 332 § och som förenats med vite eller med hot om att verksamheten avbryts, får dock inte dömas till straff för samma gärning. Straff ska inte heller utdömas om förseelsen är ringa.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.12 Lagen om marin utrustning

2 §. Definitioner. I 11 punkten föreslås en teknisk ändring så att den avslutande punkten ändras till ett komma, eftersom det föreslås att till paragrafen fogas en ny definition och denna punkt inte längre är den sista definitionen i paragrafen. Det föreslås att till paragrafen fogas en ny 12 punkt, enligt vilken med marknadskontroll avses den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att se till att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och med skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen. Definitionen motsvarar den definition som föreslås ingå i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Definitionen behövs för att tydliggöra den bestämmelse som fogas till lagens tillämpningsområde, eftersom ingen definition ingår i den gällande lagen.

3 §. Övrig lagstiftning. I 4 och 6 mom. görs tekniska korrigeringar i författningshänvisningarna. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 7 mom., i vilket det ingår informativa hänvisningar till lagen om marknadskontroll av vissa produkter och marknadskontrollförordningen.

9 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. I 2 punkten föreskrivs det om rätten för Transport- och kommunikationsverket att lämna ut information till åklagare, polisen och Tullen för förebyggande och utredande av brott. Eftersom punkten överlappar 13 § i marknadskontrolllagen, föreslås det att det upphävs. Av författningstekniska skäl föreslås en ny paragraf.

21 §. Avhjälpande av brister eller av bristande överensstämmelse. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom dess innehåll motsvarar marknadskontrolllagen. Kravet enligt 1 mom. att avhjälpa en brist eller bristande överensstämmelse motsvarar 17 och 18 § i marknadskontrolllagen. Kravet i 2 mom. att underrätta det anmälda organet om åtgärderna motsvarar 26 § i marknadskontrolllagen, och kravet att underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen motsvarar 27 § i marknadskontrolllagen.

23 §. Reparation, byte eller hävande av köp av marin utrustning. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom dess innehåll motsvarar marknadskontrolllagen. Åtgärderna enligt 1 mom. motsvarar 17 och 19 § i marknadskontrolllagen. Kravet i 2 mom. att underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen om åtgärderna motsvarar 27 § i marknadskontrolllagen.

24 §. Skyldighet att informera om förbud och ålägganden. I paragrafen föreslås en lagteknisk korrigering så att hänvisningen till 21 §, som föreslås upphävas, stryks.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrolllagen.

7.13 Kemikalielagen

2 §. Lagens tillämpningsområde. Det föreslås att 1 mom. andra satsen ändras så att hänvisningen till NLF-förordningen ersätts med en informativ hänvisning till EU:s nya marknadskontrollförordning. Dessutom föreslås det till skillnad från nuläget att till momentet fogas en informativ hänvisning till marknadskontrolllagen, enligt vilken bestämmelser om marknadskontroll, den yttre gränskontrollen enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Det föreslås att 2 mom. kvarstår oförändrat.

13 §. Tullen. Enligt 1 mom. är Tullen marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen i fråga om efterlevnaden av Europeiska unionens kemikalielagstiftning som gäller import, export och transitering av i denna lag avsedda kemikalier och varor som innehåller sådana. Detsamma gäller tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om biocidprodukter i denna lag vid import, export och transitering av biocidprodukter.

Dessutom iakttas bestämmelserna om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) samt bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning om ramarna för marknadskontrollen, samarbetet med ekonomiska aktörer och kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden. Genom propositionen säkerställs att nuläget fortsätter, vilket varit i kraft så länge NLF-förordningen, som delvis upphävs genom EU:s marknadskontrollförordning, varit i kraft. Enligt nuvarande praxis genomför Tullen inte endast inspektioner och tar prov som analyseras vid tulllaboratoriet, utan fattar också förvaltningsbeslut i tillsynsärenden.

Det föreslås att 2 mom. kvarstår oförändrat.

Det föreslås att det föreskrivs i 3 mom. om Tullens behörighet på EU:s inre marknad i vissa situationer, uttryckligen i egenskap av marknadskontrollmyndighet. Genom de föreslagna ändringarna säkerställs att nuläget fortsätter, vilket innebär att Tullen inte endast vidtar inspektioner och tar prov som analyseras vid tulllaboratoriet, utan fattar också förvaltningsbeslut i tillsynsärenden. I övrigt motsvarar momentets innehåll det gällande 3 mom.

I 4 mom. föreslås det att Tullen vid tillsynen ska iaktta marknadskontrolllagen, och dessutom ska Tullen vid tillsynen iaktta tullagen, liksom i nuläget. Det föreslås att hänvisningen till tullagen uppdateras så att den gäller den omarbetade tullagen (304/2016) i stället för den upphävda tullagen (1466/1994). Utgångspunkten är att Tullens roll och verksamhet ska förbli oförändrad, trots att metoderna enligt bestämmelserna om marknadskontroll kan tillämpas i större utsträckning än tidigare. Eftersom det inte alltid är möjligt att klart särskilja mellan tillsyn enligt tullagen och marknadskontroll är det nödvändigt att myndigheterna har befogenheter att fullgöra sina uppgifter enligt bägge författningarna. Ibland är samma myndighet både marknadskontrollmyndighet och den myndighet som fullgör andra skyldigheter eller annan tillsyn enligt författningen. När en myndighet fullgör tillsyn eller marknadskontroll, tillämpas den lagstiftning som är tillämplig på respektive situation.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till tullag och vissa andra lagar som har samband med den (RP 153/2015 rd) sägs följande i avsnitt 1.15 Specialmotivering till lagen om kosmetiska produkter: "[Tullagen] ska tillämpas i enlighet med de bestämmelser som gäller dess tillämpningsområde även om man inte uttryckligen hänvisar till lagen. Liknande bestämmelser om tillsyn som i lagen om kosmetiska produkter finns i exempelvis konsument säkerhetslagen, lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar (621/2005), livsmedelslagen (23/2006) och lagen om växtskyddsmedel (1563/2011). De innehåller inga hänvisningar till tullagen, men Tullen följer den lagens bestämmelser också när den utövar tillsyn enligt de lagarna. I vissa fall har man däremot ansett att en informativ hänvisning behövs för klarhets skull. Det gäller bland annat kemikalielagen och lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002)."

45 §. Kapitlets tillämpningsområde. Paragrafen är ny. I 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken lagens 7 kap. tillämpas på annan tillsyn än marknadskontrollen av kemikalier. Eftersom marknadskontrollagen i fortsättningen uttryckligen ska iakttas vid marknadskontroll, behöver det föreskrivas särskilt att 7 kap. ska tillämpas på annan tillsyn än marknadskontrollen av kemikalier. Därför behöver bestämmelserna i kapitlet kvarstå i lagen.

RP 139/2021 rd

I 2 mom. föreslås ett undantag från huvudregeln enligt 1 mom. Enligt det föreslagna momentet ska, med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom., 45 a § och 45 b § 3 mom. tillämpas på marknadskontrollen av kemikalier.

Det föreslås att det föreskrivs i 3 mom. att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*, tillämpas på marknadskontroll av kemikalier, föremål som innehåller kemikalier och föremål som behandlats med kemikalier om inte något annat föreskrivs någon annanstans. Det är ändamålsenligt att Säkerhets- och kemikalieverket vid sin kontroll av kemikalier övergår till att tillämpa kontrollmetoder enligt marknadskontrollagen, eftersom Säkerhets- och kemikalieverket redan i nuläget är så kallad marknadskontrollmyndighet enligt marknadskontrollagen. När kemikalielagen och lagen om kosmetiska produkter genom denna proposition läggs till marknadskontrollagens tillämpningsområde enligt dess 2 §, kontrolleras framöver verkets olika produktsektorer på ett enhetligt sätt med stöd av marknadskontrollagen.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken som i marknadskontrollagen avsedda produkter vid tillämpningen av den föreslagna lagen lag betraktas kemikalier, varor som innehåller kemikalier eller behandlade varor och med ekonomisk aktör den som på det sätt som avses i denna lag eller i Europeiska unionens kemikalielagstiftning tillverkar, själv eller i egenskap av den enda representanten importerar, för in, på marknaden släpper ut, exporterar, för ut, lagrar, förpackar eller distribuerar en produkt. I marknadskontrollförordningen är produkt och ekonomisk aktör centrala termer som inte definieras i marknadskontrollagen och inte ens i marknadskontrollförordningen definieras produkt, och därför behöver det i denna lag föreskrivas om de definitionernas förhållande till termen kemikalie som definieras i 6 § och till de aktörer i branschen till vilka myndighetens kontroll riktas. I 6 § definieras termen verksamhetsutövare nationellt baserat på olika aktörers roller enligt EU:s kemikalielagstiftning (t.ex. enligt Reach-förordningen innefattar leverantörskedjan olika aktörer såsom tillverkare, importör, distributör och nedströmsanvändare). Termen ekonomisk aktör används i EU:s marknadskontrollförordning.

I 4 mom. föreslås en bestämmelse om att när åtgärder för marknadskontroll av kemikalier riktas mot en ekonomisk aktör tillämpas vad som i Europeiska unionens kemikalielagstiftning föreskrivs om definitionen av utsläppande på marknaden, och i fråga om biocider, definitionen av tillhandahållande på marknaden. Innehållet i definitionerna avviker från 2 § i marknadskontrollagen. Med utsläppande på marknaden av nationellt godkända biocidprodukter avses dock utsläppande på marknaden i Finland.

Definitionen av ”utsläppande på marknaden” av kemikalier enligt Reach-förordningen och CLP-förordningen avviker betydligt från termen ”utsläppande av produkter på marknaden” som avses i marknadskontrollagen. Därför, och för att beslut om kontroll av ekonomiska aktörer ska riktas rätt, finns det skäl att för undvikande av konflikter särskilt föreskriva att termerna ”utsläppande på marknaden” och ”tillhandahållande på marknaden” definieras enligt EU:s kemikalielagstiftning, inte enligt marknadskontrollagen. I fråga om marknadskontrollen av sådana nationellt godkända biocidprodukter som avses i 5 kap. ska med den i marknadskontrollagen avsedda termen ”utsläppande på marknaden” av en biocidprodukt avses ”utsläppande på marknaden i Finland” av en biocidprodukt.

45 a §. *Rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter om marknadskontroll.* I paragrafen föreslås bestämmelser om marknadskontrollmyndigheten utöver vad som föreskrivs i 13 § i marknadskontrollagen får lämna ut i paragrafen avsedda sekretessbelagda uppgifter om sammansättningen av ett ämne eller en blandning eller motsvarande sekretessbelagda uppgifter också till de hälsoskyddsmyndigheter som nämns i 2 kap. i hälsoskyddslagen eller till expertmyndigheter

och sakkunniginrättningar för bedömning av sanitära olägenheter eller hälsorisker. Expertmyndigheter och sakkunniginrättningar är till exempel Institutet för hälsa och välfärd samt Arbetshälsoinstitutet. Expertmyndigheter och sakkunniginrättningar bistår ofta hälsoskyddsmyndigheterna vid bedömningen av sanitära olägenheter. Hälsoskyddsmyndigheter som nämns i hälsoskyddslagen är social- och hälsovårdsministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, regionförvaltningsverket och den kommunala hälsoskyddsmyndigheten samt i vissa fall försvarsmakten. I vissa fall kan expertmyndigheter och sakkunniginrättningar ha ett självständigt behov av information för bedömning av en hälsorisk med ett ämne eller en blandning. Enligt 13 § i marknadskontrollagen får information lämnas ut till vissa myndigheter samt dessutom till "andra marknadskontrollmyndigheter som utövar tillsyn över produktlagstiftningen", vilket inte omfattar den som nämns ovan som inte är marknadskontrollmyndighet, och därför behövs en särskild bestämmelse om saken i denna lag.

45 b §. *Förbud mot eller begränsning av kemikalier som orsakar allvarlig olägenhet eller fara.* Den gällande 45 § har blivit nya 45 b §. I övrigt kvarstår paragrafen oförändrad.

46 §. *Tillsynsmyndighetens förbud och förelägganden.* Det föreslås att 2 mom. preciseras så att Finlands miljöcentral kan förbjuda att en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller meddela förelägganden om att kemikalien eller varan ska dras tillbaka från marknaden, om förfarandet vid returnering eller om information som ska ges om faran eller om att kemikalien ska oskadliggöras på behörigt sätt, när det är fråga om tillsyn över efterlevnaden av PIC-förordningen eller av 23 § 1 eller 2 mom. Det föreslås att det motsvarande befullmäktigandet för Säkerhets- och kemikalieverket stryks, eftersom det överlappar befullmäktigandet i marknadskontrollagen. Finlands miljöcentral är inte en marknadskontrollmyndighet, och därför behövs det befullmäktigande för den som föreslås ingå i momentet fortfarande. Det föreslås att 3 mom., där det föreskrivs om rätten för Säkerhets- och kemikalieverket och dess inspektörer att meddela temporära förbud, upphävs eftersom det blivit onödigt och överlappar marknadskontrollagen.

55 §. *Ändringssökande.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att rätten att söka ändring i temporära förbud som Säkerhets- och kemikalieverket eller dess inspektör meddelat stryks med beaktande av att 46 § 3 mom. föreslås upphävas i denna proposition.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.14 Lagen om kosmetiska produkter

2 §. *Förhållande till andra författningar.* Det föreslås att det föreskrivs i 1 mom. att bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*. Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*.

5 §. *Tillsynsmyndigheterna och deras uppgifter.* Paragrafens 1 mom. ändras inte till innehållet.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket Tullen är marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 25–28 i EU:s marknadskontrollförordning i fråga om i denna lag avsedda produkter. Genom propositionen säkerställs att nuläget fortsätter, vilket varit i kraft så

länge NLF-förordningen, som delvis upphävs genom EU:s marknadskontrollförordning, varit i kraft. Enligt nuvarande praxis genomför Tullen inte endast inspektioner och tar prov som analyseras vid tulllaboratoriet, utan fattar också förvaltningsbeslut i tillsynsärenden.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i huvudsak det gällande 2 mom. I momentet föreskrivs det om Tullens uppgifter vid den yttre gränskontrollen. I momentet hänvisas det till Tullens uppgift att till skillnad från nuläget övervaka exportförbudet enligt 23 § i marknadskontrollagen, eftersom bestämmelsen om exportförbud i 12 § i denna lag föreslås upphävas då det överlappar marknadskontrollagen.

Det föreslås att det föreskrivs i 4 mom. om Tullens behörighet på EU:s inre marknad i vissa situationer, uttryckligen i egenskap av marknadskontrollmyndighet. Genom den föreslagna ändringen säkerställs att nuläget fortsätter, vilket innebär att Tullen inte endast vidtar inspektioner och tar prov som analyseras vid tulllaboratoriet, utan fattar också förvaltningsbeslut i tillsynsärenden. Momentets innehåll motsvarar det gällande 3 mom.

Det föreslås att 5 mom. ändras så att det i fråga om rätten att få uppgifter och utlämnandet av uppgifter och anlita utomstående sakkunniga hänvisas till 12–14 § i marknadskontrollagen, eftersom det föreslås att 15 och 16 § i denna lag, där det föreskrivs om de frågorna, upphävs då de överlappar marknadskontrollagen. I övrigt föreslås det att momentet kvarstår oförändrat.

7 §. Förbud och förelägganden. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

8 §. Temporärt förbud. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

9 §. Föreläggande om återkallelse. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

10 §. Informationsföreläggande. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

11 §. Föreläggande att bortska en produkt. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

12 §. Förbud mot export. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

13 §. Rätt att företa inspektioner. Det föreslås att 1 mom. upphävs, eftersom det överlappar marknadskontrollagen.

Det föreslås att 2 mom. preciseras så att dess inledande del om rätt att företa inspektioner stryks, eftersom det överlappar marknadskontrollagen. I övrigt kvarstår paragrafen oförändrad.

14 §. Rätt att få prover och utföra undersökningar. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

15 §. Anlitande av experter. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

16 §. Rätt att få uppgifter av andra myndigheter samt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

17 §. Handräckning. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

18 §. Vite samt hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

20 §. Ändringssökande. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom den överlappar marknadskontrollagen.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.15 Tobakslagen

86 §. Inspektions- och provtagningsrätt. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., enligt vilket vad som föreskrivs i paragrafen inte gäller inspektioner eller provtagning inom marknadskontrollen. I momentet ingår dessutom en informativ hänvisning till 9 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om rätten att företa inspektioner, och till 10 § i den lagen, där det föreskrivs om rätten att ta produkter för undersökning. Dessutom bör det beaktas att en ny kontrollmetod vid marknadskontrollen av sådana produkter som avses i tobakslagen föreslås vara rätten enligt 11 § 2 mom. i marknadskontrollagen att använda prover eller produkter som inhämtats av någon annan för sådana undersökningar som behövs för kontrollen.

Trots det som sägs ovan är det motiverat att bestämmelsen om inspektions- och provtagningsrätt kvarstår i tobakslagen. Inspektioner och provtagning vid tillsyn enligt tobakslagen kan beröra annat än marknadskontroll, till exempel tillsyn över försäljning.

87 §. Rätt till information. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket vad som föreskrivs i paragrafen inte gäller rätten att få information vid marknadskontroll. I momentet föreslås också in informativ hänvisning till 8 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer, och till 11 § i den lagen, där det föreskrivs om rätten att få information av andra myndigheter.

88 §. Utlämnande av uppgifter. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket bestämmelserna i 1 mom. inte gäller rätten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter vid marknadskontroll. I momentet ingår dessutom en informativ hänvisning till 13 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om rätten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter.

96 §. Förbud som meddelas av kommunen. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket bestämmelserna i 1 mom. inte gäller förbud som meddelas vid marknadskontroll. I momentet ingår dessutom en informativ hänvisning till 18 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om förbud. I 96 § 2 mom. i tobakslagen föreslås dock ett undantag från huvudregeln i 18 § 2 mom. i marknadskontrollagen, enligt vilket kommunen inte får ålägga en ekonomisk aktör att dra tillbaka en produkt från marknaden eller med stöd av 18 § 2 mom. i ovannämnda lag bestämma om andra åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden. Detta eftersom kommunen övervakar efterlevnaden av tobakslagen inom sitt område, och det inte är ändamålsenligt att kommunens befogenhet till den delen överlappar Valviras.

100 §. Försäljningsförbud. Paragrafen berör Valvira rätt att förbjuda försäljning av sådana produkter som avses i tobakslagen i vissa situationer. Det föreslås att förteckningen i 1 mom. ändras så att bestämmelser som överlappar marknadskontrollagen stryks. Det berör 1–5 och 10 punkten i det gällande 1 mom.

De punkter i förteckningen som föreslås förbli i kraft berör inte själva produktens eller dess minutförsäljningsförpacknings överensstämmelse med kraven, utan till exempel huruvida produktens tillverkare eller importör har lämnat de uppgifter som krävs till Valvira eller har betalt avgiften för anmälan. Det föreslås också att de punkter som förblir i kraft ges en ny ordningsföljd så att den gällande 6 punkten blir ny 1 punkt, den gällande 7 punkten ny 2 punkt, den gällande 8 punkten ny 3 punkt och den gällande 9 punkten ny 4 punkt.

Enligt det gällande 100 § 2 mom. ska Valvira underrätta kommissionen om ett förbud som meddelats med stöd av 1 mom. 1 punkten på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten. Anmälningsskyldigheten baseras på artikel 7.1 underpunkt 3 och 9 i tobaksproduktdirektivet. Det föreslås att 100 § 1 mom. 1 punkten i tobakslagen upphävs, och därför föreslås det att 2 mom. ändras så att det i stället för till ett försäljningsförbud som meddelats med stöd av 1 mom. 1 punkten hänvisas till ett försäljningsförbud som meddelats med stöd av 18 §.

Enligt 27 § 1 mom. i marknadskontrollagen ska marknadskontrollmyndigheten utan dröjsmål informera Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett beslut som den fattat med stöd av 16–19 §, om marknadskontrollmyndigheten anser att en produkts bristande överensstämmelse med kraven inte är begränsad endast till finskt territorium. Enligt 100 § 2 mom. i tobakslagen ska kommissionen i alla situationer underrättas om ett förbud på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten. Den skyldigheten baseras på tobaksproduktdirektivet på det sätt som beskrivs ovan. Därför behöver specialbestämmelsen om anmälningsplikt kvarstå i tobakslagen.

På anmälning till kommissionen och de andra medlemsstaterna av förbud som meddelas av något annat skäl än att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten tillämpas 27 § i marknadskontrollagen. Anmälningsplikten enligt 27 § i marknadskontrollagen är mer omfattande än enligt det gällande 100 § 2 mom. i tobakslagen i det avseendet att 27 § i marknadskontrollagen innebär en skyldighet att anmäla alla beslut som fattats med stöd av 16–19 i marknadskontrollagen.

101 §. Tillbakadragning från marknaden. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket bestämmelserna i 1 mom. inte gäller tillbakadragning från marknaden vid marknadskontroll. I momentet föreslås dessutom ingå en informativ hänvisning till 18 § 2 mom. i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om tillbakadragning från marknaden. Dessutom kan 19 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om återkallelse, bli tillämplig.

Vid återkallelse enligt marknadskontrollagen har marknadskontrollmyndigheten mer omfattande befogenhet än vid tillbakadragning från marknaden enligt den gällande tobakslagen. Vid återkallelse enligt marknadskontrollagen kan kontrollmyndigheten förelägga en ekonomisk aktör att återta en produkt både från marknaden och från konsumenten, medan tillbakadragning från marknaden enligt tobakslagen inte sträcker sig ända till konsumenten.

102 §. Temporärt förbud. Det föreslås att 2 mom. ändras. I det gällande 2 mom. föreskrivs det om Valvira befogenhet att temporärt förbjuda försäljning och annan överlåtelse av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare till konsumenter trots att produkten uppfyller kraven enligt

tobakslagen och Europeiska unionens lagstiftning. Så är fallet om Valvira konstaterar eller har grundad anledning att förmoda att specifika elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare eller en viss typ av elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa.

Det gällande 2 mom. överlappar 16, 21 och 27 § i marknadskontrollagen. I 16 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om produkters överensstämmelse med kraven samt om marknadskontrollmyndighetens rätt att meddela förelägganden eller förbud, om produkten utgör en allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet eller egendom eller för miljön. I 21 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om tillfälligt förbud och i 27 § om information till Europeiska kommissionen.

Det föreslås att 102 § 2 mom. ändras så att det föreskrivs att bestämmelserna i 1 mom. inte gäller tillbakadragning från marknaden vid marknadskontroll. I momentet ingår dessutom en informativ hänvisning till 21 § i marknadskontrollagen om temporärt förbud.

105 §. Vite och hot om tvångsutförande. Det föreslås att till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken bestämmelserna i momentet inte gäller vite och hot om tvångsutförande som föreläggs vid marknadskontroll, om vilka det föreskrivs i 28 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Dessutom bör det noteras att marknadskontrollmyndigheten enligt 24 § i marknadskontrollagen rätt att besluta att åtgärder som är nödvändiga för avvärjande av faran ska utföras på den ekonomiska aktörens bekostnad, om det är uppenbart att en produkt inte överensstämmer med kraven och medför en allvarlig risk för människors hälsa eller säkerhet och risken inte kan avvärjas på något annat sätt och aktören inte vidtar de åtgärder som myndigheten kräver.

117 a §. Marknadskontroll. Det föreslås att till lagen fogas en ny 117 a §, i vars 1 mom. det ingår en informativ hänvisning till marknadskontrollagen och i 2 mom. till marknadskontrollförordningen.

Dessutom föreskrivs det i 3 mom. att marknadskontrollagen och marknadskontrollförordningen också tillämpas på marknadskontrollen av detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för produkter enligt tobakslagen. Bestämmelsen behövs eftersom marknadskontrollagen enligt bestämmelsen om dess tillämpningsområde tillämpas på marknadskontroll av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för tobakslagen. Dock är det nödvändigt att tillsynsmetoder enligt marknadskontrollagen och marknadskontrollförordningen vid tobakstillsynen också kan tillämpas på detaljhandelsförpackningar och eventuella ytterförpackningar för produkter. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.16 Lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

3 §. Definitioner. I 3 § definieras de termer som används i denna lag. Definitionen i 8 punkten ändras så att det i stället för näringsidkare gäller ekonomisk aktör, vilket motsvarar terminologin i EU:s rättsakter. I artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (nedan RoHS-direktivet) definieras ekonomisk aktör på motsvarande sätt som näringsidkare enligt denna lag, så att termen avser tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören. I artikel 3.1 led 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (nedan *marknadskontrollförordningen*) avses med ekonomisk aktör tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören, leverantören av distributionstjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på

marknaden eller ibruktagande av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Också i 2 § 9 punkten i den nationella marknadskontrollagen definieras termen ekonomisk aktör, och i den bestämmelsen hänvisas det till de lagar som nämns i 1 §. För bestämmelsernas enhetlighets och tydlighets skull föreslås det att terminologin i denna lag ändras så att den motsvarar definitionen av ekonomisk aktör enligt marknadskontrollförordningen. Dessutom föreslås det att ordalydelsen i definitionen av aktör i 2 punkten preciseras.

Det föreslås att till 3 § i lagen fogas en ny 16 punkt, i vilken termen leverantör av distributions-tjänster definieras. På det sätt som beskrivs ovan avses i artikel 3.1 led 13 i marknadskontrollförordningen med ekonomisk aktör bland annat leverantörer av distributionstjänster. I artikel 4 i marknadskontrollförordningen ingår flera skyldigheter bland annat för leverantörer av distributionstjänster. Tillämpningsområdet för artikel 4 omfattar bland annat RoHS-direktivet. Av de skälen är det ändamålsenligt att i denna lag definiera termen leverantör av distributionstjänster. I RoHS-direktivet ställs inga skyldigheter upp för leverantörer av distributionstjänster, utan skyldigheterna för den aktören härrör ur marknadskontrollförordningen.

Enligt marknadskontrollförordningen kräver internationaliseringen av marknaden och alltmer komplexa leveranskedjor, samt ökningen av produkter som erbjuds till försäljning online till slutanvändare, åtgärder för förstärkning och utveckling av tillsynen. Leverantörskedjorna kan omfatta ekonomiska aktörer som inte lätt passar in i traditionella leverantörskedjor, och detta gäller särskilt leverantörer av distributionstjänster, som utför många av de funktioner som importörer utför men som kanske inte alltid motsvarar den traditionella definitionen av importör i EU:s produktbestämmelser. Därför är det lämpligt att inkludera leverantörer av distributions-tjänster i den förteckning över ekonomiska aktörer mot vilka det är möjligt för marknadskontrollmyndigheter att vidta tillsynsåtgärder. Skyldigheterna enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen gäller en leverantör av distributionstjänster, om ingen annan ekonomisk aktör tidigare i leverantörskedjan (tillverkare, importör, tillverkarens eventuella representant) är etablerad i unionen.

4 §. Begränsningar i användningen av farliga ämnen och undantag från dem. I 2 mom. föreslås det att termen näringsidkare ändras till tillverkare, tillverkarens representant, importör eller distributör, eftersom skyldigheterna enligt bestämmelsen riktas till de ekonomiska aktörerna. Eftersom termen som definieras i 3 § i denna lag har ändrats från näringsidkare till ekonomisk aktör och delvis har utvidgats, bör också definitionen i denna bestämmelse preciseras. Skyldigheterna enligt 2 mom. gäller tillverkare, tillverkarens representanter, importörer och distributörer, men inte leverantörer av distributionstjänster. Bestämmelsen i 2 mom. baseras på RoHS-direktivet, och därför gäller den inte leverantörer av distributionstjänster.

6, 9–14 §. I samtliga paragrafer föreslås samma tekniska precisering. I bestämmelserna ändras termen tillsynsmyndigheten till marknadskontrollmyndigheten, eftersom all tillsyn enligt RoHS-lagen betraktas som marknadskontroll.

17 §. Marknadskontroll. Det föreslås att paragrafen ändras så att dess innehåll preciseras och rubriken ändras. Det föreslås att rubriken för paragrafen ska lyda marknadskontroll, eftersom all tillsyn enligt denna lag anses utgöra sådan marknadskontroll av produkter om vilken det föreskrivs i EU:s marknadskontrollförordning och i marknadskontrollagen.

Enligt artikel 10.2 i marknadskontrollförordningen ska varje medlemsstat utse en eller flera marknadskontrollmyndigheter i sina territorier. Marknadskontrollförordningen tillämpas på de rättsakter som nämns i bilaga 1 till förordningen. Genom lagen om begränsning av användning

av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning har RoHS-direktivet genomförts nationellt, och det direktivet hör till tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen. Därför behöver det föreskrivas i denna lag om marknadskontrollmyndigheten och dess befogenheter.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att marknadskontrollmyndigheten nämns i stället för tillsynsmyndigheten. Det föreslås att bestämmelsens innehåll kvarstår oförändrat i övrigt, vilket innebär att Säkerhets- och kemikalieverket fortsättningsvis är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för de produkter för hälso- och sjukvård som omfattas av lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård.

Det föreslås att nya 2 och 3 mom. fogas till paragrafen. Det föreslås att det i 2 mom. i fråga om marknadskontrollmyndighetens befogenheter, yttre gränskontroll samt sökande av ändring i marknadskontrollmyndigheternas beslut hänvisas till den nationella marknadskontrollagen (1137/2016) och i 3 mom. till EU:s marknadskontrollförordning. I EU:s marknadskontrollförordning föreskrivs det om ramarna för marknadskontrollen, samarbetet med ekonomiska aktörer och kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden. Det är ändamålsenligt att en del av skyldigheterna enligt marknadskontrollförordningen genomförs genom en ändring i den nationella marknadskontrollagen. Marknadskontrollförordningen tillämpas parallellt med de rättsakter som hör till dess tillämpningsområde, men det föreskrivs om principerna för marknadskontrollen, myndigheternas befogenheter, yttre gränskontroll och sökande av ändring i marknadskontrollmyndigheternas beslut i marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen. Eftersom marknadskontrollmyndigheternas befogenheter baseras på marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, är det ändamålsenligt att det hänvisas till dem i de förslagna 2 och 3 mom. Framöver tillämpas de rättsakter och författningar som nämns ovan på marknadskontrollen av produkter enligt denna lag.

19 §. Tullens befogenheter före övergång till fri omsättning. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. På marknadskontrollen enligt denna lag tillämpas i fortsättningen marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, i vilka motsvarande bestämmelser ingår om Tullens skyldigheter, yttre gränskontroll och Tullens förfaranden.

20 §. Utlämnande av uppgifter. Det föreslås att rubriken för paragrafen ändras och att formuleringen om samarbete med myndigheten stryks, eftersom bestämmelsen om samarbete stryks i paragrafen. Det föreslås att paragrafen preciseras så att tillsynsmyndigheten ersätts med marknadskontrollmyndigheten. I 1 mom. föreslås det att näringsidkare ändras till ekonomisk aktör och att bestämmelsen om utlämnande av uppgifter ändras så att det hänvisas till 8 § i marknadskontrollagen, där det föreskrivs om marknadskontrollmyndighetens rätt att få uppgifter för marknadskontrollen av ekonomiska aktörer, vilket överlappar bestämmelsen i artikel 7 i marknadskontrollförordningen om skyldighet att samarbeta med myndigheten.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att marknadskontrollmyndigheten i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden har rätt att på begäran få uppgifter av en tillverkare, tillverkarens representant, importör eller distributör om alla ekonomiska aktörer som har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören eller som den har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till. Bestämmelsen baseras på artikel 12 i RoHS-direktivet och är mer exakt än marknadskontrollagen. Bestämmelsen utgör en specialbestämmelse i förhållande till marknadskontrollagen, och gäller därför endast ekonomiska aktörer enligt RoHS-direktivet.

21 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tilläm-

pas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. I fortsättningen baseras marknadskontrollmyndighetens rätt att utlämna sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter på marknadskontrollförordningen och 13 § i marknadskontrollagen.

22 §. Anlitande av utomstående experter. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tillämpas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om anlitande av utomstående experter. I fortsättningen baseras marknadskontrollmyndighetens rätt att anlita utomstående experter på marknadskontrollförordningen och 14 § i marknadskontrollagen.

23 §. Inspektionsrätt. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tillämpas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om inspektionsrätt. I fortsättningen baseras marknadskontrollmyndighetens rätt att vidta inspektioner på marknadskontrollförordningen och 9 § i marknadskontrollagen.

Med inspektion enligt marknadskontrollagen avses inte ett förfarande där myndigheten tar en produkt för undersökning, till exempel genom att köpa den i en butik eller via en nättjänst. Det föreskrivs om myndighetens rätt att vidta inspektioner i 9 § i marknadskontrollagen och om rätten att ta produkter för undersökning i 10 § i marknadskontrollagen. En produkt får också tas för undersökning i samband med en inspektion om det behövs för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven, och då tillämpas 9 och 10 § i marknadskontrollagen. När myndigheten tar en produkt för undersökning utan samband med en inspektion tillämpas inte 9 § i marknadskontrollagen.

24 §. Rätt att ta utrustning för undersökning och testning. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. På marknadskontrollen enligt denna lag tillämpas i fortsättningen marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, och det behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om rätt att ta utrustning för undersökning och testning. I fortsättningen baseras befogenheterna att ta utrustning för undersökning och testning på marknadskontrollförordningen och 10 § i marknadskontrollagen.

25 §. Ersättande av kostnader. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tillämpas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om ersättande av kostnader. Tröskeln för ersättande av kostnader höjs jämfört med nuläget. I fortsättningen baseras ersättandet av kostnader på marknadskontrollförordningen och 10 § 3 mom. i marknadskontrollagen.

26 §. Åtgärder i fråga om utrustning som inte överensstämmer med kraven. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tillämpas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om åtgärder i fråga om utrustning som inte överensstämmer med kraven. Bestämmelser om motsvarande befogenheter finns i 17, 18, 19, 20, 22 och 25 § i marknadskontrollagen. Myndighetens rätt att förelägga att en produkt ska bortföras för behandling som avfall ingår i fortsättningen i befogenheterna enligt 25 § i marknadskontrollagen.

27 §. Vite och hot om tvångsutförande. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tillämpas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om vite och hot

om tvångsutförande. I fortsättningen baseras åtgärder som berör vite och hot om bortförande på 28 § i marknadskontrollagen.

28 §. Sökande av ändring i tillsynsmyndighetens beslut. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Eftersom på marknadskontrollen enligt denna lag i fortsättningen tillämpas marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, behövs inte längre några bestämmelser i denna lag om sökande av ändring. I fortsättningen baseras myndighetens beslut på marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen, och ändringssökandet baseras på 29 § i marknadskontrollagen.

28 a §. Straffbestämmelse. Det föreslås att till lagen fogas en ny bestämmelse om påföljder för brott mot lagen. Enligt artikel 23 i RoHS-direktivet ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt direktivet. Därför föreslås bestämmelser om påföljder för brott mot denna lag ingå i den nya 28 a § 1–9 punkten.

I artikel 4 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om vissa ytterligare skyldigheter för ekonomiska aktörer. Tillämpningsområdet för artikel 4 omfattar bland annat RoHS-direktivet. Det bedöms som nödvändigt att föreskriva särskilt om påföljder enligt den artikeln i varje författning som hör till dess tillämpningsområde, och enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande. Därför är det nödvändigt att föreslå att i den nya 28 a § i RoHS-lagen ingår 10–13 punkten, där det föreskrivs om påföljder för brott mot artikel 4 i marknadskontrollförordningen. En del av de gärningar som föreslås bli straffbara enligt 10–13 punkten kan delvis överlappa de gärningar som är straffbara enligt 1–9 punkten. Exempelvis motsvarar försummelse av importörens skyldigheter enligt 11 §, som föreslås bli straffbar enligt 28 a § 6 punkten, i stor utsträckning försummelse av skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen som avses i 10 punkten. För tydlighets skull är det dock ändamålsenligt, trots att överlappningar kan finnas mellan de gärningar som föreslås bli straffbara enligt 1–9 respektive 10–13 punkten, att föreslå straffbarhet för gärningarna enligt 10–13 punkten för alla de ekonomiska aktörer som avses i RoHS-lagen.

Enligt artikel 23 i RoHS-direktivet ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. I RoHS-lagen har inte tidigare ingått någon straffbestämmelse, utan det har ansetts tillräckligt att det i lagen har föreskrivits om administrativa tvångsmedel om kraven enligt lagen inte uppfylls. Syftet med administrativa tvångsmedel är att återställa ett lagenligt tillstånd. I samband med denna ändring av marknadskontrollagen föreslås det att bestämmelserna om administrativa tvångsmedel i RoHS-lagen upphävs och att motsvarande bestämmelser i marknadskontrollagen ska tillämpas. I detta sammanhang har det bedömts att administrativa tvångsmedel inte är tillräckliga påföljder för gärningar i strid med RoHS-lagen. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska det uttryckligen fastställas sanktioner, och de ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. En straffrättslig påföljd kan bedömas vara ett proportionerligt straff för den som bryter mot RoHS-lagen, när en följd till exempel kan vara betydande skadliga följder för dem som använder elektrisk utrustning och deras hälsa, till följd av farliga ämnen som utrustningen innehåller. Dessutom kan administrativa tvångsmedel inte anses vara tillräckliga och effektiva påföljder i RoHS-lagen, eftersom det också i andra lagar som omfattas av marknadskontrollagens tillämpningsområde föreskrivs om straffrättsliga påföljder och inte enbart om administrativa tvångsmedel.

I miljölagstiftningen har påföljdsbestämmelserna av hävd utformats så att tillsynsmyndigheterna har tillgång till administrativa tvångsmedel för att åstadkomma en lagenlig situation. Vid

brott mot RoHS-lagen ska marknadskontrollmyndighetens första åtgärd inte vara en begäran om undersökning till polisen, utan först ska man sträva efter att uppnå ett lagenligt tillstånd med de metoder marknadskontrollmyndigheten har tillgång till enligt 3 kap. i marknadskontrollagen. Ett förbud eller föreläggande kan förstärkas med vite eller hot om tvångsutförande enligt 28 § i marknadskontrollagen. Dessutom kan straffrättsliga påföljder tillämpas för att korrigera egentliga förseelser eller försummelser. Praxis har varit att straffbestämmelser för förseelser har funnits i speciallagstiftningen. Vid brott mot RoHS-lagen är böter i praktiken i många fall den mest ändamålsenliga sanktionen, eftersom åsyftad verkan inte i alla lägen längre kan uppnås till exempel genom vite.

I den föreslagna straffbestämmelsen föreskrivs det om straff för sådana gärningar som står i strid med kraven på produkter i RoHS-lagen. Genom märkningskraven på produkterna samt skyldigheterna för de aktörer som nämns i lagen i fråga om överensstämmelse med kraven, behörig märkning samt åtgärder vid utsläppandet på marknaden eller vid bristande överensstämmelse med kraven säkerställs det att farliga ämnen inte i strid med bestämmelserna används i elektriska och elektroniska produkter och att de inte medför skada eller fara för miljön eller människors hälsa. Strävan har varit att beskriva de straffbara handlingarna så att de uppfyller den straffrättsliga legalitetsprincipen enligt 8 § i grundlagen, vilket innebär att det utifrån en bestämmelses ordalydelse ska gå att sluta sig till om en gärning eller försummelse är straffbar eller inte (GrUU 17/2006 rd). Straffhotet för gärningar som strider mot RoHS-lagen bör vara tillräckligt effektivt, preventivt och stå i rätt proportion till gärningens grovhet. Påföljden för handlingar som enligt den föreslagna bestämmelsen är straffbara är bötesstraff.

Målet med miljöbestämmelserna, inklusive RoHS-lagen, är att trygga vars och ens rätt till en sund miljö enligt 20 § i grundlagen. Det innefattar också en skärpt omsorgsplikt, och den som försummar den visar likgiltighet för miljön och människors hälsa. Tillsynen över och förebyggandet av gärningar som får allvarigare miljökonsekvenser beror delvis på förhållningssättet till gärningar av mindre betydelse. Sanktionssäkerheten för gärningarna ökar också det allmänna förtroendet för att miljön, naturen och människors hälsa skyddas, vilket också främjar fullgörandet av rätten till en sund miljö.

Tillräknandetröskeln i straffbestämmelsen, uppsåtligen eller av oaktsamhet, motsvarar etablerad praxis i miljöbestämmelser. I regel har miljöbrottslighet samband med ekonomisk verksamhet, och en gärnings positiva och negativa konsekvenser bedöms. I sådana fall har sanktionssäkerheten ett tydligt samband med straffbestämmelsens preventiva verkan. I fråga om miljöbrott är det vanligt att anmälda förseelser inte utreds eller, om de utreds, att åtal inte väcks. När tillräknandetröskeln är låg får straffbestämmelsen preventiv verkan. När tillräknandetröskeln går vid oaktsamhet minskar också bevisproblemen i fråga om ringa gärningar, vilket ökar sanktionssäkerheten.

Enligt 3 kap. 7 § i strafflagen om allmänna förutsättningar för brott är en gärningsmans förfarande oaktsamt, om gärningsmannen åsidosätter den aktsamhetsplikt som han eller hon under de rådande omständigheterna har, trots att han eller hon hade kunnat rätta sig efter den. Frågan om oaktsamheten ska anses vara grov avgörs utifrån en helhetsbedömning. Vid bedömningen ska beaktas hur betydande den åsidosatta aktsamhetsplikten är, hur viktiga de äventyrade intressena och hur sannolik kränkningen är, hur medveten gärningsmannen är om att han eller hon tar en risk samt övriga omständigheter som har samband med gärningen och gärningsmannen.

Syftet med RoHS-lagen är att förhindra betydande fara och skada såväl för miljön som för människors hälsa. Lagen främjar också vars och ens rätt till en sund miljö enligt 20 § i grundlagen. I miljölagstiftningen anses redan orsakande av fara vara förbjudet och tröskeln för brott mot

RoHS-lagen är därför låg, vilket innebär en skärpt omsorgsplikt. Den föreslagna tillräknandetröskeln betonar betydelsen av det rättsgoda som skyddas i grundlagen och genomförandet av det i praktiken.

Det föreslås att graden av tillräknande ska vara uppsåt eller oaktsamhet. De gärningar för vilka det fastställs sanktioner i RoHS-lagen, i praktiken åsidosättandet av olika skyldigheter, berör skyldigheterna för de ekonomiska aktörerna enligt lagen, till exempel tillverkare, importörer och distributörer, såsom till exempel att märkningar och dokument för elektrisk och elektronisk utrustning inte uppfyller de krav som ställs på dem. Straffbestämmelsen i lagen riktas alltså till yrkesmässiga aktörer av vilka det krävs specialkunnande och kompetens. Av sådana aktörer förväntas särskild omsorg vid iakttagandet av lagen. Genom åtgärderna säkerställs det att elektrisk och elektronisk utrustning inte innehåller sådana farliga ämnen som i värsta fall kan leda till allvarliga följder och fara för miljön samt betydande skada för de människors hälsa som använder utrustningen. Av de yrkespersoner som avses i lagen, det vill säga ekonomiska aktörer, förutsätts särskild kompetens och omsorg vid iakttagandet av lagens krav: de ska känna till egenskaperna hos farliga ämnen enligt RoHS-lagen samt deras effekter på utrustningens funktion och vilka skadliga effekter de eventuellt kan medföra. I miljölagstiftningen har redan orsakande av fara ansetts vara straffbart, och därför är det ändamålsenligt att tillräknandetröskeln också för denna lags del i stället för grov oaktsamhet är oaktsamhet. Följderna av ett oaktsamt förfarande kan vara mycket allvarliga. Avsikten är att föreskriva att gärningar av oaktsamhet är straffbara, och därför föreslås det att tillräknandetröskeln ska vara uppsåtliga eller av oaktsamhet.

Enligt 1 mom. 1 punkten i den föreslagna paragrafen är det straffbart att bryta mot tillverkarens skyldighet enligt 4 § 1 mom. att säkerställa att elektrisk och elektronisk utrustning inte innehåller farliga ämnen. Elektrisk eller elektronisk utrustning får alltså inte innehålla större halter än den högsta tillåtna halten av sådana farliga ämnen som begränsas i RoHS-direktivet. Det kan till exempel vara en sådan försummelse eller gärning som avses här om en tillverkare för tillverkningen av en elektrisk eller elektronisk utrustning eller dess komponenter använder ämnen som förbjuds i denna lag, eller om tillverkaren inte beaktar att undantag föreligger eller upphör, eller att tillämpningen av ett undantag har ändrats.

Enligt 1 mom. 2 punkten är det straffbart att bryta mot tillverkarens skyldighet enligt 5 § att säkerställa att elektrisk och elektronisk utrustning överensstämmer med kraven. Det är straffbart om en tillverkare i strid med 5 § 1 mom. inte före en elektrisk eller elektronisk utrustning släpps ut på marknaden kontrollerar att utrustningen har planerats och tillverkats i enlighet med kraven i denna lag. Dessutom är det straffbart om en tillverkare i strid med 5 § 2 mom. inte för att säkerställa att den elektriska och elektroniska utrustningen stämmer överens med kraven sörjer för den interna tillverkningskontrollen och upprättandet av teknisk dokumentation enligt modul A i bilaga II till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG. Det är också straffbart om tillverkaren i strid med 5 § 3 mom. inte bevarar den tekniska dokumentationen i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden. Sådana underlåtelser att uppfylla kraven kan uppkomma till exempel om tillverkaren släpper ut en sådan elektrisk utrustning på marknaden för vilken produktionskontroll inte har utförts eller tillräckliga bedömningskriterier inte har tillämpats.

Enligt 1 mom. 3 punkten är det straffbart att bryta tillverkarens skyldighet enligt 6 § 1 mom. att upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse. Enligt 6 § 1 mom. ska en tillverkare efter att ha försäkrat sig om att en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller vad som föreskrivs i 4 § upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse enligt bilaga VI till RoHS-direktivet på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av tillsynsmyndigheten. Tillverkaren ska

bevara EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden. Enligt bestämmelsen är det till exempel straffbart om en EU-försäkran om överensstämmelse inte upprättats på det språk marknadskontrollmyndigheten förutsätter, utan till exempel på ett språk som används av en tillverkare i ett land utanför EU och som marknadskontrollmyndigheten inte godtar. Det kan också vara straffbart om EU-försäkran om överensstämmelse inte bevaras under den tid som förutsätts i bestämmelsen.

Enligt 1 mom. 4 punkten är det straffbart att bryta mot tillverkarens skyldighet enligt 7 § att iaktta kraven på märkning och kontaktuppgifter på elektrisk och elektronisk utrustning. Försummelsen innebär till exempel att ingen CE-märkning har fästs vid utrustningen eller dess märkskylt, eller märkningen inte är läsbar eller fattas på utrustningens förpackning och den medföljande dokumentationen. Likaså är det straffbart om tillverkaren inte i enlighet med 7 § 2 mom. säkerställer att den elektriska eller elektroniska utrustningen förses med typnummer, partinumner, serienummer eller annan identifieringsmärkning eller att de medföljer förpackningen eller dokumentationen. Dessutom är det straffbart om tillverkaren åsidosätter sin skyldighet enligt 7 § 3 mom. att ange sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och sin adress på den elektriska eller elektroniska utrustningen eller de inte medföljer förpackningen eller dokumentationen.

Enligt 1 mom. 5 punkten är det straffbart att bryta mot det förfarande enligt 9 § som tillverkaren är skyldig att iaktta vid bristande överensstämmelse med kraven. Det är straffbart om tillverkaren inte i enlighet med 9 § 1 mom. omedelbart vidtar åtgärder för att få elektrisk eller elektronisk utrustning att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka utrustningen, eller vid behov vidta åtgärder för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till tillverkaren. Det är också straffbart om tillverkaren inte har anmält den bristande överensstämmelsen och alla åtgärder som vidtagits till marknadskontrollmyndigheten. Dessutom är det straffbart om tillverkaren inte i enlighet med 9 § 2 mom. har fört register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av utrustning och information till distributörer.

Enligt 1 mom. 6 punkten är det straffbart att bryta mot importörens skyldigheter enligt 11 § när utrustning släpps ut på marknaden. Det är föreslås vara straffbart om importören åsidosätter sin skyldighet enligt 11 § 1 mom. att säkerställa att tillverkaren har fullgjort sina skyldigheter enligt bestämmelsen. Det betraktas också som en underlåtelse om importören inte omedelbart underrettar tillverkaren och tillsynsmyndigheten om en misstanke om att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i RoHS-lagen. Det är straffbart om importören släpper ut utrustningen på marknaden före den uppfyller kraven enligt RoHS-lagen. Dessutom är det straffbart om importören i strid med 11 § 2 mom. inte anger sitt namn, sitt registrerade produktnamn eller registrerade varumärke och en adress där importören kan nås på den elektriska eller elektroniska utrustningen eller, på förpackningen eller på ett dokument som följer med utrustningen. Dessutom är det straffbart om i strid med 11 § 3 mom. en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse inte hålls tillgänglig för tillsynsmyndigheten i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden och säkerställer att myndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

Enligt 1 mom. 7 punkten är det straffbart att bryta mot importörens skyldigheter enligt 12 § när utrustning som släppts ut på marknaden inte överensstämmer med kraven. Det är straffbart om importören i strid med 12 § 1 mom. inte omedelbart vidtar åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka utrustningen eller vid behov för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till importören, om importören har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som importören har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag. Det är straffbart om importören i strid med 12 § 2 mom.

inte omedelbart underrättar marknadskontrollmyndigheten om den elektriska eller elektroniska utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits. Dessutom är det straffbart om importören i strid med 12 § 3 mom. inte har fört register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och inte har informerat distributörerna om den.

Enligt 1 mom. 8 punkten är det straffbart att bryta mot distributörens skyldigheter enligt 13 § när utrustning tillhandahålls på marknaden. Det är straffbart om distributören i strid med 13 § 1 mom. inte kontrollerar att utrustningen är försedd med all den märkning och information som avses i 7 § och 11 § 2 mom. Dessutom är det straffbart om distributören inte har informerat såväl tillverkaren eller importören som tillsynsmyndigheten om utrustningen inte uppfyller kraven enligt RoHS-lagen. Det är också straffbart om distributören släpper ut en utrustning på marknaden innan de uppfyller kraven enligt RoHS-lagen.

Enligt 1 mom. 9 punkten är det straffbart att bryta mot distributörens skyldigheter enligt 14 § när utrustning som tillhandahållits på marknaden inte överensstämmer med kraven. Det är straffbart om distributören i strid med 14 § 1 mom. inte säkerställer att tillverkaren, importören eller vid behov distributören själv vidtar åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka utrustningen eller vid behov för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till distributören, om distributören har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som distributören har tillhandahållit på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag. Dessutom är det straffbart om distributören i strid med 14 § 2 mom. inte omedelbart underrättar marknadskontrollmyndigheten om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Enligt 1 mom. 10 punkten är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation. Enligt den bestämmelsen ska den ekonomiska aktören kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation har upprättats, hålla försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklarationen och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den period som krävs i den aktuella lagstiftningen samt säkerställa att berörda myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen, om den harmoniserade unionslagstiftning som är tillämplig på produkten föreskriver en EU-försäkran om överensstämmelse eller prestandadeklaration och teknisk dokumentation. I fråga om produkter enligt RoHS-lagen föreskrivs det om EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation i RoHS-direktivet och RoHS-lagen, enligt vilka den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse ska hållas tillgängliga för tillsynsmyndigheten i tio år efter det att produkten har släppts ut på marknaden eller tagits i bruk. Därför föreslås en tillverkares, importörs, tillverkares representants eller en leverantörs av distributionstjänster förfarande i fråga om elektrisk och elektronisk utrustning enligt RoHS-lagen vara straffbart, om de inte kontrollerar att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, håller försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den tioårsperiod som krävs eller säkerställer att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen. Brott mot vilken som helst av de skyldigheter som anges ovan uppsåtligt eller av oaktsamhet kan vara straffbart.

Enligt 1 mom. 11 punkten är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation. Enligt den bestämmelsen ska en

ekonomisk aktör på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten. Sådana uppgifter och dokument kan beroende på situationen till exempel innefatta produktens överensstämmelse med kraven, teknisk dokumentation, bruksanvisning för produkten, eller andra nödvändiga tilläggsutredningar som marknadskontrollmyndigheten begär för bedömningen av produktens överensstämmelse med kraven. Uppfyllelsen av språkravet bör bedömas i det enskilda fallet. Det är klart att dokument som tillställs marknadskontrollmyndigheten på finska eller svenska uppfyller språkravet.

Enligt 1 mom. 12 punkten är det straffbart att bryta mot informationsskyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster. Enligt den bestämmelsen ska den ekonomiska aktören informera marknadskontrollmyndigheterna om den har skäl att tro att en berörd produkt utgör en risk. I det enskilda fallet bör det prövas när förutsättningen att aktören har skäl att tro att produkten utgör en risk uppfylls. Meddelanden till aktören om farliga situationer eller olyckor till följd av brister i produkten kan till exempel uppfylla denna förutsättning. Meddelandet till marknadskontrollmyndigheterna bör göras redan i det skedet när det finns skäl att tro att en risk föreligger, och i ett sådant läge ska aktören inte vänta på ytterligare information eller bekräftelse på att risken föreligger.

Enligt 1 mom. 13 punkten är det straffbart att bryta mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna. Enligt den bestämmelsen ska den ekonomiska aktören samarbeta med marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet på motiverad begäran, och se till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när den ekonomiska aktören har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Under beredningen har det bedömts att den allmänna samarbetskyldigheten för den ekonomiska aktören inte är så exakt att det är möjligt att i detta sammanhang föreslå att brott mot den ska vara straffbart. Enbart brott mot samarbetskyldigheten enligt artikel 4.3 led d föreslås därför inte vara straffbart, utan i detta sammanhang föreslås det att straffansvaret endast ska gälla brott mot skyldigheter enligt andra led.

Det föreslås vara straffbart om en ekonomisk aktör inte i enlighet med artikel 4.3 d i förordningen ser till att de omedelbara nödvändiga korrigerande åtgärderna vidtas för att avhjälpa fall av bristande överensstämmelse med de krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som gäller för produkten i fråga eller, om det inte är möjligt, minska de risker som den produkten medför när så krävs av marknadskontrollmyndigheterna eller på eget initiativ, när aktören har skäl att tro att produkten i fråga utgör en risk. Det föreslås alltså inte vara straffbart enbart att aktören inte ser till att omedelbara korrigerande åtgärder vidtas, utan vid bedömningen av straffbarheten bör det också beaktas att aktören i det fall att det inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder bör minska de risker som den produkten medför på de villkor som anges i förordningen. En aktör som till exempel på marknadskontrollmyndighetens begäran minskar de risker produkten medför i enlighet med förordningen trots att det i det läget inte är möjligt att vidta korrigerande åtgärder uppfyller sin skyldighet enligt förordningen, och förfarandet är inte straffbart.

I paragrafen ingår en sekundaritetsbestämmelse. Enligt bestämmelsen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, den som gjort sig skyldig till en försummelse enligt 1 mom. för brott mot lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning dömas till böter. Som strängare straff kan betraktas påföljderna för brott mot liv och hälsa enligt 21 kap. i strafflagen (39/1889), om brottet mot och försummelserna av skyldigheterna och bestämmelserna enligt RoHS-lagen sker uppsåtligen eller av oaktsamhet, vilket till exempel kan innebära vållande av personskada enligt 21 kap. 10 § eller framkallande av fara enligt 21 kap. 13 §. Också enligt motiveringen till 117 § i elsäkerhetslagen i regeringens proposition 116/2016 kan 21 kap. i strafflagen bli tillämplig i fråga om strängare straff för gärningar i strid med skyldigheterna enligt elsäkerhetslagen. Eftersom också RoHS-lagen berör elektrisk och elektronisk utrustning, kan åsidosättande av bestämmelserna om farliga ämnen som de innehåller leda till motsvarande skada eller risk som enligt elsäkerhetslagen. Som strängare straff kan också betraktas påföljderna för miljöbrott enligt 48 kap. i strafflagen. Miljöförstöring enligt 1 § i det kapitlet eller miljöförseelse enligt 3 § kan till exempel bli tillämpligt vid åsidosättande av skyldigheterna enligt RoHS-lagen.

I 3 § i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010) föreskrivs det om straff för gärningar i strid med artikel 30 i NLF-förordningen, där det föreskrivs om CE-märkning. Det är till exempel straffbart att anbringa CE-märkning utan att vara tillverkare av produkten, anbringa CE-märkning på en produkt som det inte föreskrivs i harmoniserad gemenskapslagstiftning att ska försees med sådan märkning eller på en produkt som inte överensstämmer med kraven i den gemenskapslagstiftning där det föreskrivs om CE-märkning. Den lagen kan också bli tillämplig i situationer som strider mot 7 § i denna lag. Påföljden för gärningar som är straffbara enligt lagen kan, liksom enligt den straffbestämmelse som här föreslås, vara bötesstraff.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

7.17 Lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafen ändras, för det första så att hänvisningen i 1 mom. till artikel 22 i NLF-förordningen stryks eftersom de delar av artikeln som berör marknadskontroll har upphävts genom marknadskontrollförordningen. I fortsättningen föreskrivs det om information om produkter som utgör en allvarlig risk via det så kallade Rapex-systemet i artikel 20 i marknadskontrollförordningen i fråga om de produktgrupper som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Innehållet i artikel 20 i marknadskontrollförordningen motsvarar artikel 22 i NLF-förordningen, men en skillnad mellan bestämmelserna är vem som är skyldig att informera. Enligt artikel 22 i NLF-förordningen är medlemsstaterna skyldiga att informera om produkter som utgör en allvarlig risk. I artikel 20 i marknadskontrollförordningen ställs motsvarande skyldighet upp för marknadskontrollmyndigheten. Det har behövts nationell lagstiftning till stöd för tillämpningen av artikel 22 i NLF-förordningen, för att det ska vara tydligt vem skyldigheten att informera gäller. Artikel 20 i marknadskontrollförordningen är tydligare till den delen, och i den föreskrivs det en direkt skyldighet för marknadskontrollmyndigheten. Därför behövs inte längre några nationella bestämmelser till stöd för tillämpningen av den artikeln, och de överlappande nationella bestämmelserna bör upphävas. Därför föreslås det att lagen inte ska tillämpas på underrättelser till Europeiska kommissionen enligt artikel 20 i marknadskontrollförordningen, som motsvarar artikel 22 i NLF-förordningen.

Dock behöver lagen fortfarande tillämpas på informationsplikten enligt artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av om allmän produktsäkerhet, nedan *allmänna produktsäkerhetsdirektivet*. Eftersom skyldigheten i direktivet ställs upp för medlemsstaten, behövs

kompletterande nationella bestämmelser. Allmänna produktsäkerhetsdirektivet hör inte till tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen.

Enligt artikel 20 i marknadskontrollförordningen ska artikel 12.2, 12.3 och 12.4 i allmänna produktsäkerhetsdirektivet i tillämpliga delar tillämpas också på de produktsektorer som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Enligt artikel 12.2 i direktivet ska kommissionen översända medlemsländernas underrättelser till övriga medlemsstater, som i sin tur omedelbart skall underrätta kommissionen om vilka åtgärder de vidtar. Den skyldigheten för medlemsstaterna tillämpas alltså också för produktsektorer som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Tidigare har lagen tillämpats på andra medlemsstaters underrättelser såväl enligt allmänna produktsäkerhetsdirektivet som enligt NLF-förordningen, som kommissionen sänder till andra medlemsstater inklusive Finland. Eftersom skyldigheten i fortsättningen berör medlemsstaterna också i fråga om produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde, behövs till stöd för tillämpningen nationella bestämmelser av vilka arbetsfördelningen mellan de nationella myndigheterna vid behandlingen av underrättelserna framgår. Därför föreslås att det föreskrivs i 1 mom. att det i lagen också föreskrivs om de åtgärder som man i Finland ska vidta med anledning av de underrättelser som skickas till medlemsstaterna med stöd av artikel 12 i allmänna produktsäkerhetsdirektivet och artikel 20 i marknadskontrollförordningen.

I 1 § 1 mom. i den gällande lagen finns också en bestämmelse om att lagen också gäller marknadskontrollmyndigheternas skyldighet att enligt artikel 23 i NLF-förordningen tillhandahålla Europeiska kommissionen vissa uppgifter om produkter som medför en risk. Eftersom det föreslås att 4 § som gäller detta upphävs i detta sammanhang, föreslås det också att motsvarande skrivning stryks i 1 § 1 mom. som gäller tillämpningsområdet. I artikel 34 i marknadskontrollförordningen ingår motsvarande bestämmelse som i artikel 23 i NLF-förordningen, dock är den mer exakt än i NLF-förordningen i synnerhet i fråga om till vem skyldigheterna riktas. I artikel 23 i NLF-förordningen riktades skyldigheten att förmedla uppgifter till medlemsstaterna, medan den i marknadskontrollförordningen riktas till marknadskontrollmyndigheten. Därför bedöms bestämmelsen i marknadskontrollförordningen vara så exakt att inga kompletterande nationella bestämmelser behövs till stöd för tillämpningen, och det föreslås att de överlappande nationella bestämmelserna upphävs.

Det föreslås att till 1 § om tillämpningsområdet fogas ett nytt 2 mom. med en informativ hänvisning till artikel 20 i marknadskontrollförordningen. Enligt det föreslagna 2 mom. finns bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens skyldighet att underrätta Europeiska kommissionen om åtgärder i samband med marknadskontrollen av produkter som medför allvarlig risk i artikel 20 i marknadskontrollförordningen. Det föreslås att den informativa hänvisningen fogas till paragrafen för tydlighetens skull, eftersom lagen inte längre föreslås gälla skyldigheten att underrätta Europeiska kommissionen enligt artikel 20 i marknadskontrollförordningen utan artikel 20 i marknadskontrollförordningen ska tillämpas direkt på de sektorer som hör till förordningens tillämpningsområde. Det föreslås att det tidigare 2 mom. i detta sammanhang blir 3 mom.

2 §. *Underrättelser till Europeiska gemenskapernas kommission om produkter som medför allvarlig risk.* I 1 mom. föreslås att det preciseras att skyldigheten enligt paragrafen endast ska gälla åtgärder enligt artikel 12 i allmänna produktsäkerhetsdirektivet och underrättelser till Europeiska kommissionen om dem. Motsvarande bestämmelse i fråga om produkter som hör till tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen ingår i artikel 20 i marknadskontrollförordningen som utgör direkt tillämpbar rätt, och inga kompletterande nationella bestämmelser behövs längre till stöd för tillämpningen av den.

3 §. Förfarandet för underrättelse om produkter som medför allvarliga risker. Det föreslås att 3 mom. ändras så att hänvisningen till artikel 22 i NLF-förordningen ersätts med en hänvisning till artikel 20 i marknadskontrollförordningen. 3 mom. berör förfarandet i när kommissionen meddelar om en underrättelse från en annan medlemsstat. Enligt artikel 20.4 i marknadskontrollförordningen tillämpas på förfarandet artikel 12.2 i allmänna produktsäkerhetsdirektivet, enligt vilken kommissionen ska översända medlemslänternas underrättelser till övriga medlemsstater, som i sin tur omedelbart skall underrätta kommissionen om vilka åtgärder de vidtar. Eftersom skyldigheten enligt bestämmelsen gäller medlemsstaterna, behövs till stöd för tillämpningen nationella bestämmelser i vilka de nationella myndigheternas uppgifter för fullgörande av skyldigheten preciseras. Enligt förslaget ska förfarandet i fråga om produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde motsvara nuläget och också förfarandet i fråga om produkter som hör till tillämpningsområdet för allmänna produktsäkerhetsdirektivet, vilket innebär att Säkerhets- och kemikalieverket i egenskap av Rapex-kontaktpunkt ska ta emot Europeiska kommissionens underrättelser om andra medlemsstaters åtgärder i syfte att begränsa utsläppande på marknaden, saluföring eller användning av produkter och vidarebefordra underrättelserna utan dröjsmål till de nationella marknadskontrollmyndigheter som i Finland är behöriga att utöva tillsyn över produkterna i fråga. 4 mom. tillämpas liksom i nuläget på underrättelser om de åtgärder som man i Finland har vidtagit med anledning av underrättelser från Europeiska kommissionen.

1 och 2 mom. tillämpas på åtgärder och underrättelser enligt 2 §, vilka enligt förslaget inte ska beröra produkter som hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Därför föreslås det att inte heller 3 § 1 och 2 mom. ska tillämpas på åtgärder eller underrättelser som berör produkter som omfattas av marknadskontrollförordningens tillämpningsområde, utan på dem tillämpas artikel 20 i marknadskontrollförordningen direkt.

4 §. Viss annan information till Europeiska kommissionen i anslutning till marknadskontrollen. Det föreslås att 4 § upphävs. Paragrafen berör marknadskontrollmyndighetens skyldighet att förse Europeiska kommissionen med all tillgänglig information om produkter som medför risk på det sätt som föreskrivs i artikel 23 i NLF-förordningen. I artikel 34 i marknadskontrollförordningen ingår motsvarande bestämmelse som i artikel 23 i NLF-förordningen, dock är den mer exakt än i NLF-förordningen i synnerhet i fråga om till vem skyldigheterna riktas. I artikel 23 i NLF-förordningen riktades skyldigheten att förmedla uppgifter till medlemsstaterna, medan den i marknadskontrollförordningen riktas till marknadskontrollmyndigheten. Därför bedöms bestämmelsen i marknadskontrollförordningen vara så exakt att inga kompletterande nationella bestämmelser behövs till stöd för tillämpningen, och det föreslås att de överlappande nationella bestämmelserna upphävs.

5 §. Sekretessbelagda uppgifter. Det föreslås att den informativa hänvisningen till artikel 16 i NLF-förordningen, som upphävts genom marknadskontrollförordningen, stryks.

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som lagen om ändring av marknadskontrollagen.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft under hösten 2021. Dessutom föreslås det att de ärenden som hade inletts före marknadskontrollagens ikraftträdande behandlas med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Den målsatta tidpunkten för ikraftträdandet påverkas av att alla bestämmelser i marknadskontrollförordningen tillämpas från och med den 16 juli 2021. Regeringens proposition ges senare än planerat. Målet är att de kompletterande nationella bestämmelserna träder i kraft så snart som

möjligt när marknadskontrollförordningen börjar tillämpas. Målsättningen att få lagarna att träda i kraft på hösten beror också på att den tidsfrist som anges i artikel 41 i marknadskontrollförordningen bör beaktas i fråga om den föreslagna påföljdsregleringen. Enligt artikel 41.3 ska medlemsstaterna anmäla sanktionerna till kommissionen senast den 16 oktober 2021, om de inte anmälts tidigare.

9 Förhållande till andra propositioner

Den övriga kompletterande reglering som följer av marknadskontrollförordningen har delvis utfärdats redan under hösten 2020 till följd av de olika förvaltningsområdenas sektorsspecifika behov. Bland annat gavs regeringens proposition till riksdagen med lag om ändring av marknadskontrollen av vissa produkter (RP 154/2020 rd) till riksdagen den 5 oktober 2020, och lagen om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (993/2020) trädde i kraft den 1 januari 2021. Dessutom föreskrivs det i den nya fordonslagen (87/2021) om tillämpningen av marknadskontrollagen på marknadskontrollen av sådana produkter som avses i fordonslagen. Avsikten är att de regeringspropositioner som genomförandet av förordningen förutsätter ska ges till riksdagen under vår- och höstsessionen 2021.

Vid ministerierna bereds för närvarande regeringspropositioner om produktsektorer inom vilka avsikten är att utnyttja marknadskontrollagen och att föreslå en ändring av 1 § i marknadskontrollagen, som gäller lagens tillämpningsområde. I en del propositioner föreslås också ändringar i 4 § i marknadskontrollagen, eftersom utöver Tukes också ett antal andra myndigheter föreslås vara marknadskontrollmyndigheter för vissa produktgrupper. Vid arbets- och näringsministeriet bereds för närvarande regeringens proposition till riksdagen med förslag till ny lag om överensstämmelse med kraven för märkning av textilier och skodon, som avses bli lämnad i oktober 2021.

Vid miljöministeriet bereds en proposition om ändring av vissa författningar om marknadskontroll inom miljöministeriets förvaltningsområde. Vid miljöministeriet bereds en särskild proposition i fråga om de produktgrupper som berörs av miljöskyddslagen (527/2014) och avfallslagen (646/2011) samt lagen om EU-miljömärke (832/2014), eftersom ändringar bestämmelserna om marknadskontroll i de lagarna får konsekvenser för de offentliga finanserna. Avsikten är att regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen, avfallslagen och lagen om EU-miljömärke samt lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ska lämnas i september 2021. I den propositionen föreslås ändringar i 1 och 4 § i marknadskontrollagen, vilka bör beaktas när riksdagen behandlar denna proposition.

Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds för närvarande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av tobakslagen, som avses bli lämnad i september 2021. I den propositionen föreslås, liksom i denna regeringsproposition med förslag till lag om ändring av marknadskontrollagen och till lagar som har samband med den, ändringar i 96 § i tobakslagen (549/2016). Detta bör beaktas vid behandlingen av propositionen i riksdagen.

Vid inrikesministeriet bereds en översyn av lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007) och vid kommunikationsministeriet en helhetsöversyn av lagen om transport av farliga ämnen (719/1994). I förslagen ändras också marknadskontrollagen. Vid jord- och skogsbruksministeriet bereds en översyn av lagen om gödselafabrikat (539/2006), och i samband med den är avsikten att inkludera produkter enligt lagen om gödselafabrikat i marknadskontrollagens tillämpningsområde.

I riksdagen behandlas också för närvarande regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen, lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav och 13 § i lagen om inkomstdatasystemet (RP 94/2021 rd), i vilken det görs sektorvisa ändringar för genomförande av marknadskontrollförordningen.

Vidare behandlas i riksdagen för närvarande regeringens proposition med förslag till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen (RP 121/2021 rd). Avsikten är att i den propositionen görs de sektorvisa ändringar i marknadskontrollen av byggprodukter som behövs för genomförande av marknadskontrollförordningen.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De föreslagna bestämmelserna bör för det första bedömas utifrån rättsstatsprincipen och förvaltningens lagbundenhet, som tryggas i 2 § 3 mom. i grundlagen, eftersom det är fråga om en lag där utövningen av offentlig makt bestäms. Enligt grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag, och lag ska noggrant iaktas i all offentlig verksamhet. Därför föreslås det att det föreskrivs exakt på lagnivå om myndigheterna samt om myndigheternas befogenheter och utövningen av dem.

De föreslagna bestämmelserna om nya befogenheter baseras på artikel 14.4 i marknadskontrollförordningen, enligt vilken marknadskontrollmyndigheterna åtminstone ska tilldelas de befogenheter som förtecknas där. De andra befogenheter som förtecknas i leden i artikel 14.4 har ansetts ingå i den gällande marknadskontrolllagen, men befogenheten enligt led j att köpa varu- prover under fingerad identitet och enligt led k att begränsa innehåll i onlinegränssnitt eller åtkomsten till onlinegränssnitt har ännu inte reglerats nationellt, och därför föreslås det att de ska tas in i marknadskontrollagen. I fråga om de sanktioner som avses i led i föreskrivs det dessutom särskilt i sektorlagarna.

Användningsområdet för de grundläggande fri- och rättigheterna kan inskränkas av andras grundläggande fri- och rättigheter eller av välgående samhällliga intressen. De föreslagna nya befogenheterna bör utövas i enlighet med de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna. Det har ansetts ändamålsenligt att föreskriva om de nya befogenheterna för att göra det möjligt att ingripa effektivt vid allvarliga risksituationer som produkter orsakar och för att en hög nivå på konsumentskyddet ska kunna tryggas också i nätmiljön. Marknadskontrollens syfte är att säkerställa säkerheten hos produkter på marknaden och därigenom skydda människors liv och hälsa, egendom och miljö. De föreslagna bestämmelserna kan därför ses som motiverade också utifrån skyldigheten att främja befolkningens hälsa enligt 19 § 3 mom. i grundlagen och skyldigheten att trygga en sund miljö enligt 20 § 2 mom. i grundlagen.

De föreslagna befogenheter som riktas till produkter och ekonomiska aktörer som omfattas av lagens tillämpningsområde bör granskas utifrån yttrandefriheten enligt 12 § 1 mom., näringsfriheten enligt 18 § 1 mom. och i någon mån också egendomsskyddet enligt 15 § 1 mom. i grundlagen. Likaså ska god förvaltning och garantier för en rättvis rättegång enligt 21 § i grundlagen tryggas. Motsvarande fri- och rättigheter tryggas i artikel 11, 16, 17 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. De föreslagna bestämmelserna bedöms inte som problematiska ur ett grundlagsperspektiv.

Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer (8 § och det föreslagna nya 2 mom.)

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen som berör skydd för privatlivet utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Det föreskrivs också om skydd för personuppgifter i artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Inskränkningar i skyddet för privatlivet ska i det aktuella lagstiftningssammanhanget bedömas utifrån de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna (t.ex. GrUU 42/2016 rd, s. 2–3). Rätten till information är av central betydelse för tillsynsmyndighetens verksamhet, och en effektiv tillsyn förutsätter lagstadgad rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen. Genom effektiva tillsynsåtgärder upprätthålls säkerheten och förhindras eventuella person-, miljö- och förmögenhetsskador som till följd av produkter som inte överensstämmer med kraven eller som annars är farliga. Strävan att endast produkter som överensstämmer med kraven ska finnas på marknaden syftar också till att garantera en hög nivå av konsumentskydd och miljöskydd.

I artikel 14.4 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om de befogenheter som medlemsstaterna åtminstone ska tilldela marknadskontrollmyndigheterna i enlighet med marknadskontrollförordningen. Det föreslås att till det gällande 8 § 1 mom. i marknadskontrollagen fogas en hänvisning till artikel 14.4 a och 14.4 b i marknadskontrollförordningen, där det föreskrivs om de uppgifter som ska begäras av de ekonomiska aktörerna. I det momentet föreskrivs det redan i nuläget om marknadskontrollmyndighetens och Tullens rätt att av ekonomiska aktörer få sådan information som är nödvändig för tillsynen. En förutsättning enligt 1 mom. är fortfarande att uppgifterna är nödvändiga för tillsynen. Sådana uppgifter kan till exempel beröra en ekonomisk aktörs affärshemligheter eller uppgifter om olyckor (RP 40/2016 rd). Det föreslås också att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket marknadskontrollmyndigheten har rätt att av den ekonomiska aktören få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt. Bestämmelsen behövs för tillämpningen av artikel 14.4 c i marknadskontrollförordningen.

När personuppgifter som berör en identifierad eller identifierbar fysisk person behandlas i samband med en befogenhet som berör rätt att få information ska behandlingen överensstämma med principerna om behandling av personuppgifter, och det bör ses till att de registrerades rättigheter fullgörs i enlighet med allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 och dataskyddslagen (1050/2018). I detta fall är rättsgrunden för behandlingen av personuppgifter antingen en sådan rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige som avses i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen eller ett sådant behov att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning som avses i artikel 6.1 e. I samband med att befogenheten enligt 8 § 1 mom. i marknadskontrollagen utövas kan det i undantagsfall också vara nödvändigt att behandla särskilda kategorier av personuppgifter. Befogenheten enligt det föreslagna nya 8 § 2 mom. berättigar inte till behandling av särskilda kategorier av personuppgifter. Tillsynsmyndigheten ska motivera varför det är nödvändigt att få information för att fullgöra kontrollens syfte i det enskilda fallet. Eftersom tillsynssituationerna och tillsynsobjekten kan vara av väldigt olika art, är behandlingen av personuppgifter knuten till att det är nödvändigt att uppnå tillsynens syfte, i stället för att de situationer där behandlingen kan anses vara nödvändig räknas upp.

I artikel 14.2 i marknadskontrollförordningen förutsätts det att de befogenheter som anges i artikeln utövas i enlighet med kraven i dataskyddsförordningen. Grundlagsutskottet har ansett att allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679, som tolkas och tillämpas i enlighet med de rättigheter so tryggas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i allmänhet utgör en tillräcklig författningsgrund också för skyddet av privatlivet och personuppgifter enligt 10 § i grundlagen. Utskottet anser således att skyddet för personuppgifter i första

RP 139/2021 rd

hand bör tryggas med stöd av allmänna dataskyddsförordningen och allmän nationell lagstiftning (GrUU 2/2018 rd, s. 5, GrUU 14/2018 rd, s. 4–5). Detta har beaktats i specialmotiveringen i denna proposition.

I fråga om behandling av känsliga uppgifter bör särskild vikt fästas vid skyddet för privatlivet enligt 10 § 1 mom. i grundlagen, eftersom sådana uppgifter bland annat är förknippade med allvarliga risker för informationssäkerheten och datamissbruk (t.ex. GrUU 14/2018 rd, s. 5, 4/2017 rd, s. 5). I fråga om behandlingen av sådana uppgifter bör det noggrant bedömas och motiveras huruvida förutsättningarna för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna uppfylls, i synnerhet i fråga om inskränkningarnas godtagbarhet och proportionalitet (t.ex. GrUU 29/2016 rd, s. 4–5). Enligt 8 § 1 mom. i marknadskontrollagen får undantag från förbudet mot behandling av särskilda kategorier av personuppgifter göras sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet. Formuleringen i 8 § 1 mom. kan anses uppfylla kravet på exakthet och noga avgränsning. Grundlagsutskottet har inte heller uttalat sig om 8 § i samband med att den stiftades (GrUU 36/2016 rd). Behandling av sådana uppgifter är endast tillåten om det är nödvändigt för att tillsynens syfte ska nås och står i rätt proportion till ett uppnåeligt allmänt intresse, i synnerhet säkerheten och skyddet för människornas liv och hälsa.

Rätten att skaffa produkter under annan identitet (de föreslagna nya 10 a §)

I den föreslagna nya 10 a § föreskrivs det om den befogenhet som avses i artikel 14.4 j i marknadskontrollförordningen att köpa varuprover under fingerad identitet.

På EU-nivå föreskrivs det till exempel i artikel 9.3 d i samarbetsförordningen (EU) 2017/2394 i praktiken på samma sätt som i marknadskontrollförordningen om myndighetens befogenhet att genomföra testköp under dold identitet. Den förordningen har genomförts nationellt genom lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020). I 10 § i den lagen föreskrivs det om den behöriga myndighetens rätt att göra testköp under annan identitet, om det är nödvändigt för att förhindra att testköpet avslöjas.

Regeringens proposition RP 54/2019 rd med förslag till lag om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna behandlades av grundlagsutskottet, som i sitt utlåtande inte påpekade några grundlagsproblem i fråga om användningen av annan identitet (FrUU 12/2019 rd). Dessutom har i livsmedelslagen (23/2006) tagits in motsvarande befogenhet som nu föreslås för tillsynsmyndigheten att beställa prover via fjärrkommunikation utan att identifiera sig, grundlagsutskottet hade inte heller några anmärkningar till denna del i fråga om regeringens proposition (RP 36/2019 rd) i sitt utlåtande (GrUU 6/2019 rd). Detta har beaktats när den nya 10 a § har utarbetats.

Användningen av annan identitet i samband med att produkter tas för undersökning kan bedömas ha beröringspunkter med både näringsfriheten och egendomsskyddet. Syftet med användningen av annan identitet är att för tillsynsändamål skaffa produkter för att utreda deras överensstämmelse med kraven, och själva anskaffningen har inte några direkta konsekvenser för näringsidkarnas verksamhet, eftersom tillsynsmyndigheten i enlighet med tillsynspraxis skaffar produkterna mot normal avgift. Utövanandet av befogenheten inverkar således närmast på verk-

RP 139/2021 rd

samheten hos sådana ekonomiska aktörer vars produkter vid kontrollen konstateras vara oförenliga med kraven, eftersom det kan leda till fortsatta åtgärder som tillsynsmyndigheten förutsätter.

Framför allt handlar det om öppenhet, transparens och tillförlitlighet i myndigheternas verksamhet. Den föreslagna befogenheten bör bedömas utifrån den principen om förvaltningens lagbundenhet enligt 2 § 3 mom. i grundlagen, eftersom den ger myndigheten rätt att sköta uppgifter som berör anskaffning av prover utan att ge till känna att den sköter en sådan uppgift (jfr. RP 54/2019 rd, s. 72).

Enligt 10 a § 1 mom. i den föreslagna lagen har marknadskontrollmyndigheten rätt att ta produkter för undersökning under annan identitet om det är nödvändigt för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven, alltså om kontrollens syfte inte kan uppnås på något annat sätt. Det kan hända att myndighetstillsynens syfte inte uppnås om man vid köpet uppträder som myndighet. Det kan inte heller anses möjligt att anställda hos en marknadskontrollmyndighet ska använda sina egna personuppgifter vid anskaffning av produktprover. Vid anskaffning av produktprover är det möjligt att använda till exempel ett e-postkonto som har skapats för ändamålet i fråga. I detta sammanhang föreslås dock inga bestämmelser om rätt för den behöriga myndigheten att få tillgång till falska handlingar som framställts för detta ändamål.

Användningen av annan identitet föreslås endast gälla genomförandet av vanliga civilrättsliga rättshandlingar, som inte har ansetts vara problematiska utifrån lagbundenhetsprincipen och för vilka det inte kan påvisas något konstitutionellt behov att bedöma befogenheten som oproportionerlig (FrU 35/2018 och GrUU 36/2018).

För att säkerställa att den personuppgiftsansvarige som avses i artikel 4.7 i allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 får en korrekt bild av registeruppgifternas innehåll, ska den behöriga myndigheten enligt förslaget vara skyldig att informera den personuppgiftsansvarige om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med anskaffningen av produkten äventyras. Också att underrätta den ekonomiska aktören om utövandet av befogenheten är viktig och ändamålsenligt med tanke på öppenheten inom förvaltningen och myndighetsverksamhetens tillförlitlighet.

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn (den föreslagna nya 22 a §)

Den föreslagna befogenhet som gäller onlinegränssnitt riktas till tjänsteleverantörer, såsom leverantörer av hosting-, internet- och plattformstjänster, samt till teleföretag och andra aktörer som ansvarar för att publicera eller förmedla information eller hålla den tillgänglig på nätet. Utgångspunkten är att marknadskontrollmyndighetens beslut kan rikta sig till den aktör som har faktisk möjlighet att använda de metoder som nämns i bestämmelsen, och det har därför inte ansetts ändamålsenligt att på ett uttömmande sätt definiera vilka tjänsteleverantörer som kan komma i fråga (se också RP 54/2019 rd, s. 52). Beslutet bör dock i första hand riktas till leverantören av informationssamhällets tjänster, och endast i sista hand till teleföretaget (se också RP 98/2020, s. 297).

De föreslagna bestämmelserna har betydelse i synnerhet för yttrandefriheten enligt 12 § 1 mom. i grundlagen, som innefattar rätten att uttrycka, offentliggöra och ta emot meddelanden utan att någon hindrar det. Grundlagsutskottet brukar anse att skyddet för yttrandefriheten också täcker in reklam och marknadsföring, även om den typen av kommunikation enligt utskottets mening inte direkt hör till yttrandefrihetens kärnområde. Enligt grundlagsutskottets praxis kan reklam

RP 139/2021 rd

och marknadsföring omfattas av mer långtgående begränsningar än vad som annars vore möjligt. Å andra sidan bör också regleringen av reklam och marknadsföring uppfylla de allmänna villkoren för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna (se t.ex. GrUU 6/2019 rd, GrUU 40/2017 rd, GrUU 18/2014 rd). Det centrala är att utövandet av befogenheter sker i sista hand och att det finns grundad och vägende anledning till det. Som sådana har till exempel betraktats fara för människans hälsa eller att konsumenter vilseleds på ett väsentligt sätt (GrUU 6/2019 rd).

För att regleringen ska vara proportionerlig förutsätts det att utövandet av befogenheten står i proportion till hur allvarlig skadan eller risken är och att den står i rätt proportion till det eftersträvade målet (GrUU 5/2009 rd). Ett föreläggande får endast meddelas om nyttan för konsumentskyddet av att innehållet i eller åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas kan anses vara klart större än begränsningarna i yttrandefriheten eller andra grundläggande fri- eller rättigheter (se också RP 98/2020 rd, s. 250). Bedömningen bör baseras på den aktuella riskens allvarlighetsgrad, och när den bestäms bör bland annat beaktas produktens målgrupp och användningsändamål.

De negativa verkningarna för tjänsteleverantören av att befogenheten utövas får inte heller vara oskäligen i förhållande till syftet, utan de negativa effekterna på de lagliga syftena med användningen av onlinegränssnittet och på marknadsföringen av produkter som överensstämmer med kraven bör vara så små som möjligt. Av föreläggandet ska tydligt framgå dess objekt, varaktighet och motiveringar, och den som får beslutet ska ges tillfälle att bli hörd, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver (se också RP 98/2020, s. 250). Också kostnaderna och den administrativa bördan för de begränsningar som berör onlinegränssnittet bör stå i rätt proportion till syftet (GrUU 43/2018 rd).

I den föreslagna 22 a § i marknadskontrollagen knyts utövandet av befogenheterna å ena sidan till den allvarliga risk som produkten medför för människors hälsa, säkerhet, miljö, egendom eller något annat allmänt intresse och å andra sidan till att det är nödvändigt för att undanröja risken i fråga. Grundlagsutskottet har konstaterat att det för proportionaliteten i inskränkningen i yttrandefriheten är nödvändigt att befogenheten delas in i bestämmelsen på ett sätt som visar att en nedläggning av hela webbplatsen är en sista utväg (GrUU 6/2019 rd). I lagförslaget har utövningen av befogenheten graderats så att marknadskontrollmyndigheten får meddela ålägganden som riktas till onlinegränssnittet endast om tjänsteleverantören trots marknadskontrollmyndighetens åläggande inte har vidtagit korrigerande eller lindrigare åtgärder. Sistahandsalternativen är ett föreläggande för tjänsteleverantören att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt eller ett föreläggande för den som förvaltar ett domännamsregister eller registraren att radera ett domännamn eller att registrera domännamnet i marknadskontrollmyndighetens namn (se också RP 54/2019, s. 74). De föreslagna bestämmelserna bedöms uppfylla kraven på proportionalitet och godtagbarhet.

22 a § i den föreslagna lagen anses också uppfylla kraven på exakthet och noga avgränsning, eftersom det framgår av bestämmelsen vem som har rätt att utöva begränsningsfullmakterna samt på vilka grunder och på vilket sätt. Kravet på exakthet och noga avgränsning innebär också att det innehåll i onlinegränssnittet som begränsningen berör ska anges tydligt (se också GrUU 43/2018 rd). Det föreslås att en ny definition av onlinegränssnitt tas in i 2 § 12 punkten i marknadskontrollagen.

Näringsfriheten som tryggas i 18 § 1 mom. i grundlagen förutsätter att var och en har i enlighet med lag att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt, vilket i någon mån påverkas av bestämmelserna om onlinegränssnitt. I synnerhet för näringsidkare som enbart verkar på nätet kan stängningen av ett gränssnitt bli ett hinder för att utöva

näringsfriheten, och därför bör de föreslagna befogenheterna utövas successivt och i sista hand endast om andra metoder visat sig otillräckliga. Näringsfriheten gäller lagenlig verksamhet, medan marknadskontrollmyndighetens förelägganden om onlinegränssnitt riktas till produkter som medför en allvarlig risk och som i regel inte överensstämmer med kraven, och därför anses begränsningen vara motiverad. Ifall det inte föreskrivs om några krav på produkten men den ändå medför en allvarlig risk, kan den anses äventyra människors liv och hälsa eller något annat allmänt intresse i så hög grad att begränsningen av näringsfriheten är proportionell. Dessutom har utövningen av befogenheten graderats, och om det i sista hand blir nödvändigt att meddela ålägganden som berör ett onlinegränssnitt berör de i första hand enskilda produkter eller produktgrupper och ska riktas till den del av onlinegränssnittet via vilken de produkterna marknadsförs (se också RP 36/2019 rd, s. 36). Konsekvenserna för utövandet av näringsverksamhet har också beaktats i det föreslagna 22 a § 5 mom., där det föreslås att kommunerna ska lämnas utanför utövandet av befogenheterna enligt paragrafen för att säkerställa tjänsteleverantörernas rättsskydd och rättssäkerhet. För att säkerställa enhetlighet och tillräcklig sakkunskap har det i detta sammanhang ansetts ändamålsenligt att förbehålla utövningen av befogenheten den centrala förvaltningsnivån.

Egendomsskyddet som tryggas i 15 § 1 mom. i grundlagen omfattar i princip rätt för ägaren att förfoga över, använda och utnyttja sin egendom på önskat sätt samt rätt att bestämma över den. Förelägganden som riktas till ett onlinegränssnitt begränsar makten för tjänsteleverantören eller den som marknadsför produkten att besluta om användningen av de produkter som berörs av föreläggandet, vilket innebär ett ingrepp i egendomsskyddet. Också begränsningen av egendomsskyddet för att utöva den föreslagna befogenheten på det sätt som beskrivs ovan till skydd för ett allmänt intresse kan anses uppfylla de allmänna förutsättningarna för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna.

Minimibefogenheterna enligt artikel 14.4 k i marknadskontrollförordningen inbegriper ingen befogenhet att ålägga att ett domännamn ska registreras i den behöriga myndighetens namn. En sådan befogenhet föreslås dock ingå i marknadskontrolllagen, eftersom den dock förhindrar situationer där samma aktör efter det att ett domännamn har raderats tar i bruk domännamnet på nytt och fortsätter sin tidigare verksamhet. Andra aktörer kan inte ta i bruk ett domännamn på nytt när det är registrerat i marknadskontrollmyndighetens namn. Bestämmelsens syfte är att vid behov i sista hand säkerställa att ett föreläggande som meddelats verkställs effektivt och faktiskt iakttas.

För att garantera rättsskyddet i förfarandet enligt 21 § i grundlagen för den tjänsteleverantör föreläggandet riktas mot föreskrivs det i det föreslagna 22 a § 3 mom. att marknadskontrollmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt om marknadskontrollmyndigheten har meddelat ett interimistiskt föreläggande. I 22 a § 4 mom. i den föreslagna lagen föreskrivs det att marknadskontrollmyndigheten ska ge mottagaren av beslutet samt den ekonomiska aktören tillfälle att bli hörd innan den meddelar ett föreläggande, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver. På sökande av ändring tillämpas 29 § i marknadskontrolllagen och lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Sanktioner enligt marknadskontrollförordningen

Den nya påföljdsregleringen bör bedömas med beaktande av de allmänna kriminaliseringsprinciperna. I 8 § i grundlagen föreskrivs det om den straffrättsliga legalitetsprincipen. Enligt paragrafen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. För brott får inte dömas till strängare straff än

RP 139/2021 rd

vad som var föreskrivet i lag när gärningen begicks. Den straffrättsliga legalitetsprincipen inbegriper ett särskilt krav på att lagen ska vara exakt. Enligt principen ska brottsrekvisitet för varje brott anges tillräckligt exakt i lagen för att det utifrån bestämmelsens lydelse ska gå att sluta sig till om en åtgärd eller försummelse är straffbar (se GrUU 20/2018 rd, s. 2/I, GrUU 37/2016 rd, GrUU 3/2015 rd, GrUU 56/2014 rd).

Det bör beaktas att bötesstraff innebär ingrepp i den dömdes egendom. Enligt grundlagsutskottets etablerade praxis måste straffbestämmelser uppfylla de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna. Kravet på proportionalitet förutsätter en avvägning av om det är nödvändigt att kriminalisera en handling för att skydda det bakomliggande rättsobjektet och om straffpåföljdens stränghet står i rätt proportion till gärningens klanderbarhet (GrUU 56/2014, s. 3).-Eftersom straffrätten till sin karaktär ingriper i de grundläggande fri- och rättigheterna bör den tillämpas som det sista möjliga alternativet (ultima ratio-principen). Det bör göras en avvägning av om samma syfte kan nås på något annat sätt som innebär ett mindre ingrepp i de grundläggande fri- eller rättigheterna än kriminalisering (se GrUU 48/2017 rd s. 7, GrUU 23/1997 rd, s. 2/II) och om det finns ett vägande samhälleligt behov av att kriminalisera en handling och en godtagbar grund inom systemet med de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 9/2016 rd, s. 2, GrUU 23/1997 rd, s. 2/II). Dessa aspekter har beaktats i motiveringarna till de lagar som föreslås bli inkluderade i tillämpningsområdet för marknadskontrollagen och till vilka straffbestämmelser föreslås bli fogade. Införandet av straffrättsliga påföljder har under beredningen bedömts vara motiverat med hänsyn till arten av den verksamhet som enligt förslaget ska vara förenad med sanktioner.

I denna proposition föreslås en ändring i RoHS-lagen, genom vilken en ny 28 a § med en straffbestämmelse fogas till sektorslagstiftningen. I den föreslagna straffbestämmelsen föreskrivs det om straff för sådana gärningar som står i strid med kraven på produkter i RoHS-lagen. Strävan har varit att beskriva de straffbara handlingarna så att de uppfyller den straffrättsliga legalitetsprincipen enligt 8 § i grundlagen, vilket innebär att det utifrån en bestämmelses ordalydelse ska gå att sluta sig till om en gärning eller försummelse är straffbar eller inte (GrUU 17/2006 rd). Straffhotet för gärningar som strider mot RoHS-lagen bör vara tillräckligt effektivt, preventivt och stå i rätt proportion till gärningens grovhet. Påföljden för handlingar som enligt den föreslagna bestämmelsen är straffbara är bötesstraff.

Målet med miljöbestämmelserna, inklusive RoHS-lagen, är att trygga vars och ens rätt till en sund miljö enligt 20 § i grundlagen. Det innefattar också en skärpt omsorgsplikt, och den som försummar den visar likgiltighet för miljön och människors hälsa. Tillsynen över och förebyggandet av gärningar som får allvarigare miljökonsekvenser beror delvis på förhållningssättet till gärningar av mindre betydelse. Sanktionssäkerheten för gärningarna ökar också det allmänna förtroendet för att miljön, naturen och människors hälsa skyddas, vilket också främjar fullgörandet av rätten till en sund miljö.

Dessutom föreslås det att till de lagar som hör till marknadskontrollagens tillämpningsområde, på vilka artikel 4 i marknadskontrollförordningen tillämpas, fogas bestämmelser om brott mot de ekonomiska aktörernas skyldigheter enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen i vilka det uttryckligen hänvisas till respektive led i artikel 4.3 i förordningen. Av bestämmelsen ska det också framgå vems skyldighet som överträds och vilken skyldighet det är fråga om. Utifrån de föreslagna straffbestämmelsernas ordalydelse går det alltså att sluta sig till vilken åtgärd eller försummelse som är straffbar, och bestämmelserna är inte till den delen problematiska med tanke på 8 § i grundlagen.

Bestämmelserna om påföljder i artikel 41 i marknadskontrollförordningen förutsätter att medlemsländerna fastställer effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för överträdelse

av förordningen och i den harmoniserad sektorslagstiftning som förtecknas i bilaga II. Denna skyldighet som ställs upp för medlemsländerna förutsätter att bestämmelser om sanktioner tas in i den nationella lagstiftningen för de sektorer som hör till tillämpningsområdet för artikel 4 i marknadskontrollförordningen för brott mot den artikeln samt för brott mot skyldigheter enligt de sektorbestämmelser som förtecknas i bilaga II för vilka inga påföljder ännu föreskrivs. Under beredningen har det bedömts vara motiverat att tillämpa straffrättsliga påföljder till följd av den verksamhets art som föreslås sanktioneras. Det bör också noteras att det i de gällande bestämmelserna endast föreskrivs om straffrättsliga påföljder.

Ålands behörighet

I 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) finns bestämmelser om fördelningen av behörigheten mellan riket och landskapet Åland. Vid genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning fördelas ansvaret enligt fördelningen av behörighet i självstyrelselagen. Landskapet ansvarar för genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning i de frågor som enligt självstyrelselagen hör till dess behörighet.

Den gällande marknadskontrollagens horisontella karaktär är i stor utsträckning en teknisk lösning genom vilken marknadskontrollen av vissa produktsektorer, den yttre gränskontrollen och myndigheterna har förenhetligats. Den horisontella lagen är starkt beroende av produktbestämmelserna inom dess tillämpningsområde. Därför har utgångspunkten varit att behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet bör bedömas enligt produktbestämmelserna och den bakomliggande EU-lagstiftningen. Bedömningen påverkas också av att landskapet har behörighet i fråga om näringsverksamhet med vissa begränsningar (18 § 22 punkten), beläggande med straff och storleken av straff inom rättsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet (18 § 25 punkten) samt utsättande och utdömande av vite samt användning av andra tvångsmedel inom rättsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet (18 § 26 punkten).

I fråga om de bestämmelser som nu föreslås är behörigheten delad mellan landskapet och riket. De föreslagna bestämmelserna berör delvis frågor som enligt 18 § i självstyrelselagen hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

Av de produktbestämmelser som omfattas av den gällande marknadskontrollagens tillämpningsområde hör lagen om mätutrustningar och lagen om tryckbärande anordningar till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland. Däremot har elsäkerhetslagen, hissäkerhetslagen, ATEX-lagen, lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven och lagen om överrensstämmelse med kraven för aerosoler ansetts beröra sådana frågor som enligt 18 § i självstyrelselagen hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Bestämmelserna om skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter har ansetts höra till landskapets behörighet i fråga om produktsäkerheten. Bestämmelserna om gasdrivna anordningar har ansetts höra till landskapets lagstiftningsbehörighet i fråga om produktsäkerheten och konsumentprodukter. I fråga om explosiva varor för civilt bruk har lagstiftningsbehörigheten ansetts fördelas så att riket enligt 27 § i självstyrelselagen har lagstiftningsbehörighet i fråga om skjutförnödenheter (27 punkten) och explosiva ämnen till den del rikets säkerhet berörs (35 punkten). Till övriga delar hör explosiva varor för civilt bruk till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Av de produktbestämmelser som nu föreslås inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde har till landskapet Ålands behörighet enligt 18 § i självstyrelselagen ansetts höra ärenden enligt lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter, kemikalielagen, lagen om kosmetiska produkter, lagen om begränsning av användningen av farliga ämnen i

RP 139/2021 rd

elektrisk och elektronisk utrustning och tobakslagen. Till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § har ansetts höra ärenden enligt lagen om marin utrustning i fråga om handelssjöfarten (13 punkten) samt televerksamhet i fråga om 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (27 § 40 punkten i självstyrelselagen).

I fråga om ärenden som hör till tillämpningsområdet för lagen om fritidsbåtar är lagstiftningsbehörigheten delad mellan riket och landskapet. Enligt huvudregeln har det ansetts att i 18 § 21 punkten i självstyrelselagen (vägtrafik, båttrafik) också avses utrustning och tekniska föreskrifter för anordningar som används i trafiken, vilka alltså hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. Handelssjöfarten hör till rikets behörighet med stöd av 27 § 13 punkten i självstyrelselagen.

I propositionen ingår inga sådana förslag som gör att propositionen bör behandlas i grundlagsstiftningsordning. Därför kan förslaget till lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och till lagar som har samband med den behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

På de grunder som anges ovan och eftersom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 3 §,
ändras 1 § 1 och 2 mom., 2 och 4–8 §, 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 27 § 2 mom.,
av dem 1 § 1 mom. och 4 § sådana de lyder i lag 88/2021 och 1 § 2 mom. sådant det lyder i
lag 503/2008, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 503/2008, 993/2020 och 88/2021, ett nytt 5 mom., till
lagen en ny 10 a §, till 17 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 22 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), fordonslagen (82/2021), lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015), lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), lagen om marin utrustning (1503/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), kemikalielagen (599/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013) och tobakslagen (549/2016), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 25–28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag tillämpas dessutom på tillsynen över de skyldigheter som anges i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på Europeiska unionens marknad i samband med affärsverksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

2) *anmält organ* ett organ som har utsetts av en av Europeiska unionens medlemsstater och anmälts till Europeiska kommissionen och som är behörigt att utföra bedömningar av överensstämmelse,

3) *marknadskontroll* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen,

4) *tillbakadragande* samtliga åtgärder som syftar till att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

5) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en produkt för första gången på unionsmarknaden,

6) *produkt som utgör en risk* en produkt som kan inverka negativt på människors hälsa och säkerhet i allmänhet, och på den allmänna säkerheten samt på andra allmänna intressen i en omfattning som går utöver vad som anses rimligt och godtagbart under normala eller rimligen förutsebara användningsförhållanden för den berörda produkten, inklusive användningstid och, i förekommande fall, krav som gäller produktens ibruktagande, installation och behov av underhåll,

7) *riskbedömning* identifiering av verkningar samt bestämmande av riskernas omfattning och bedömning av deras betydelse,

8) *ekonomisk aktör* ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom. och enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen,

9) *yttre gränskontroll* kontroller som Tullen gör i de situationer som avses i artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen på produkter som släpps ut på Europeiska unionens marknad,

10) *produkt som inte överensstämmer med kraven* produkter som inte uppfyller de krav som anges för dem i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller i tillämplig harmoniserad unionslagstiftning,

11) *allvarlig risk* sådana situationer som orsakar risker som kräver ett snabbt ingripande och snabb uppföljning, också i de fall där följdverkningarna inte är omedelbara,

12) *onlinegränssnitt* programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennas räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

4 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag.

Tullen är den myndighet som svarar för de yttre gränskontrollerna enligt artikel 25.1 i marknadskontrollförordningen och som övervakar att exportförbudet enligt 23 § och föreläggandet om förstöring enligt 25 § iakttas vid den yttre gränsen.

Med avvikelse från 1 mom. är Strålsäkerhetscentralen marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i strålsäkerhetslagen.

Med avvikelse från 1 mom. är Transport- och kommunikationsverket marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i luftfartslagen, fordonslagen, lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om marin utrustning.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet marknadstillsynsmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

RP 139/2021 rd

Med avvikelse från 1 mom. är Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och kommunerna på sitt område marknadskontrollmyndigheter enligt denna lag när det gäller tobakslagen.

5 §

Samarbetsförfarandet vid kontrollen av produkter som förs in på unionens marknad

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens och Tullens samarbetsförfarande och tidsfrister vid kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen och nedan i denna lag.

6 §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioritetsordning

Marknadskontrollmyndigheten ska sköta sina uppgifter på ett så effektivt och utifrån en riskbedömning så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna det fordrar ska en prioritering av uppgifterna göras. Vid riskbedömningen ska de faktorer som avses i artikel 11.3 i marknadskontrollförordningen beaktas.

7 §

Kontrollplan

För marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § 1 mom. ska marknadskontrollmyndigheten, med undantag av kommunen, göra upp en kontrollplan där bestämmelserna i artikel 13 i marknadskontrollförordningen ska beaktas.

8 §

Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har rätt att av ekonomiska aktörer få sådan information som är nödvändig för att utföra kontroller. Denna information kan även omfatta de uppgifter som avses i artikel 14.4 led a och b i marknadskontrollförordningen. Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet.

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att av ekonomiska aktörer få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt.

9 §

Rätt att företa inspektioner

Marknadskontrollmyndigheten har med tanke på kontrollen rätt att få tillträde till alla lokaler där det bedrivs sådan verksamhet som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller där det förvaras uppgifter som är betydelsefulla för kontrollen, och utföra sådana inspektioner som behövs för kontrollen. Inspektioner får emellertid inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionerna följs bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

10 §

Rätt att ta produkter för undersökning

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att ta produkter för undersökning, om det behövs för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som i denna paragraf föreskrivs om produkter tillämpas också på prover eller delar av dem som tas från produkter.

10 a §

Rätt att skaffa produkter under annan identitet

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att ta produkter för undersökning under annan identitet, om det är nödvändigt för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som föreskrivs i 10 § 2 och 3 mom. tillämpas också när en produkt har tagits för undersökning under annan identitet.

Marknadskontrollmyndigheten ska informera den ekonomiska aktören och en personuppgiftsansvarig som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med användningen av annan identitet äventyras.

17 §

Åtgärdsföreläggande

Om de förfaranden som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. och som gäller en produkt inte överensstämmer med kraven, kan marknadskontrollmyndigheten meddela ett föreläggande enligt 1 mom. att vidta korrigerande åtgärder för att få förfarandena att överensstämma med kraven.

22 a §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Om en produkt medför allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom., får marknadskontrollmyndigheten, om det är nödvändigt för att undanröja den allvarliga risken, ålägga en tjänsteleverantör att från ett onlinegränssnitt avlägsna innehåll som hänvisar till en produkt. Marknadskontrollmyndigheten får under samma förutsättningar ålägga tjänsteleverantören att i samband med slutanvändarens åtkomst till ett onlinegränssnitt visa denne en tydlig varning om den risk som produkten medför.

Om ett åläggande som avses i 1 mom. inte har iakttagits får marknadskontrollmyndigheten

1) ålägga tjänsteleverantören att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt, eller

2) ålägga den som förvaltar ett domännamnregister eller registraren att avregistrera ett domännamn eller att registrera domännamnet i marknadskontrollmyndighetens namn.

RP 139/2021 rd

Marknadskontrollmyndigheten kan även interimistiskt meddela ett föreläggande enligt 1 och 2 mom. Det interimistiska föreläggandet gäller tills marknadskontrollmyndigheten avgör saken slutgiltigt. Marknadskontrollmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt.

Innan marknadskontrollmyndigheten meddelar ett föreläggande som avses i 1–3 mom. ska myndigheten ge mottagaren av beslutet och den ekonomiska aktören tillfälle att bli hörd. Undantag från hörande får göras när ett interimistiskt föreläggande meddelas, om hörandet inte kan förrättas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om marknadskontrollmyndighetens befogenheter gäller inte kommuner.

27 §

Information till Europeiska kommissionen

Dessutom ska vad som i artikel 20 i marknadskontrollförordningen föreskrivs om myndighetens skyldighet att informera Europeiska kommissionen beaktas.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

De ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag behandlas och avgörs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016) 4 § 22 punkten, 5 och 23 § samt 24 § 2 och 3 mom. och
fogas till 4 § en ny 23 punkt, till 24 § 1 mom. nya 14 och 15 punkter och till 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

22) *CE-märkning* märkning genom vilken tillverkaren visar att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning,

23) *leverantör av distributionstjänster* en sådan fysisk eller juridisk person som avses i artikel 3.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse samt för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och sökande av ändring i anmälda organs beslut finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om elsäkerhet finns i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen.

Bestämmelser om förhindrande av explosioner och skydd mot explosioner finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

23 §

Ändringsökande

Omprövning får begäras i fråga om ett anmält organs beslut. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

24 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

14) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

15) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *överträdelse av bestämmelserna om utrustning och säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar* dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för *överträdelse av bestämmelserna om utrustning och säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar* också dömas den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation

2) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk,

4) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna.

Den som bryter mot ett förbud eller ett åläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 och 2 mom.

Bestämmelser om CE-märkningsföreseelse finns i lagen om CE-märkningsföreseelse (187/2010).

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

3.

Lag

om ändring av elsäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i elsäkerhetslagen (1135/2016) 2 § 2 mom., 4 § 12 punkten, 5 §, 117 § 2 mom. och 118 och 119 § samt
fogas till 117 § 1 mom. nya 31 och 32 punkter samt till 117 § ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 och det nuvarande 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på radioutrustning och kommunikationsnät till den del som dessa kan orsaka fara för någons liv, hälsa eller egendom, eller skadliga störningar om vilka det inte föreskrivs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) eller i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) *ackreditering* ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*,

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i NLF-förordningen.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om hissar finns i hissäkerhetslagen (1134/2016).

Bestämmelser om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar finns i lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016).

RP 139/2021 rd

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om ersättningsfrågor i samband med avbrott i elöverföring, eldistribution och elleverans och i samband med fel i eldistribution, den övriga nättjänsten eller elleveransen finns i elmarknadslagen.

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av radioutrustning finns i 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

117 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

31) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

32) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om elsäkerhet* dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för brott mot bestämmelserna om elsäkerhet också dömas den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation,

2) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en leverantör av distributionstjänster att informera om en risk,

4) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 och 2 mom.

118 §

Sökande av ändring i elsäkerhetsmyndighetens beslut

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut av elsäkerhetsmyndigheten får dock verkställas även om besvär har anförts.

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen.

119 §

Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman

Omprövning får begäras i fråga om ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ett beslut får dock verkställas trots ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

4.

Lag

om ändring av hiss säkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hiss säkerhetslagen (1134/2016) 4 § 5 punkten samt 5, 85 och 86 § som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *ackreditering* ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*,

5 §

Lagens förhållande till annan lagstiftning

Om det i annan speciallagstiftning finns bestämmelser om hissar eller säkerhetskomponenter till hissar som avviker från denna lag i fråga om de risker som är förenade med dem, tillämpas den lagstiftningen i stället för denna lag.

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i NLF-förordningen.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Den lagen tillämpas dock inte på tillsynen över efterlevnaden av denna lag när det gäller lätthissar, rulltrappor, rullramper, paternosterhissar för personbefordran och lyftdörrar.

Bestämmelser om säkerheten vid elarbeten och om den elektromagnetiska kompatibiliteten av elanläggningar finns i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av lätthissar, rulltrappor, rullramper och lyftdörrar finns i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och i konsument säkerhetslagen (920/2011).

Bestämmelser om tillträdesvägar till hissars maskinrum och linskiverum finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

85 §

Sökande av ändring i hissäkerhetsmyndighetens beslut

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut av hissäkerhetsmyndigheten får dock verkställas även om besvär har anförts.

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen.

86 §

Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman

Omprövning får begäras i fråga om ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ett beslut får dock verkställas trots ändringssökande.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

5.

Lag

om ändring av lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015) 4 §, 46 § 3 mom. och 48 §, sådana de lyder, 4 § delvis ändrad i lag 1141/2016 och 48 § i lag 1141/2016, samt

fogas till 46 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1141/2016, nya 15–17 punkter och till 46 §, sådan den lyder i lag 1141/2016, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, *nedan NLF-förordningen*.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, *nedan marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om trygg tillverkning och upplagring av pyrotekniska artiklar, om tillståndsplikt för och användning av pyrotekniska artiklar samt om de begränsningar som uppställs för överlåtelse av pyrotekniska artiklar finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Bestämmelser om klassificering och märkning av kemikalier och explosiva varor samt om säkerhetsdatabladet finns i Europeiska unionens kemikalielagstiftning och bestämmelser om de språkkrav som gäller dessa finns i kemikalielagen (599/2013).

Bestämmelser om farlighetsklassificering av farliga ämnen finns i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

Bestämmelser om förseelser vid användningen av CE-märkning finns i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010).

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

46 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

15) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

16) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation,

17) en tillverkares skyldighet enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen att informera om en risk,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar* dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar också dömas den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation,

2) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant och leverantör av distributionstjänster att informera om en risk,

4) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 2 och 3 mom.

48 §

Ändringsökande

Omprövning får begäras i fråga om ett anmält organs beslut. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

6.

Lag

om ändring av 5 och 21 § i lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) 5 och 21 §
som följer:

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om överföring av ammunition finns i skjutvapenlagen (1/1998).

Bestämmelser om tillverkning, upplagring, förvaring, import, överföring, överlåtelse, användning och förstöring av explosiva varor finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

21 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om ett anmält organs beslut. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

7.

Lag

om ändring av lagen om tryckbärande anordningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016) 2 § 11 punkten och 3 §, av dem 3 §
sådan den lyder delvis ändrad i lag 797/2020, samt
fogas till 104 § 1 mom. nya 23–27 punkter som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *CE-märkning* en märkning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, genom vilken tillverkaren visar att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning,

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i NLF-förordningen. Bestämmelser om påföljderna för överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning finns i lagen om CE-märkningsförelse (187/2010).

Bestämmelser om krav på anmälda organ och tillsyn över anmälda organ finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

På tryckbärande anordningar i luftfartyg tillämpas luftfartslagen (864/2014) och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, om inget annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 eller av förordningar som kommissionen utfärdat med stöd av den.

RP 139/2021 rd

Bestämmelser om aerosoler finns i lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020).

104 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot

23) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats,

24) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

25) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

26) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, tillverkarens representant och leverantör av distributionstjänster att informera om en risk,

27) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *överträdelse av bestämmelserna om tryckbärande anordningar* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

8.

Lag

om ändring av lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018) 2 och 6 § samt
fogas till 9 § 1 mom. nya 7–11 punkter som följer:

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om kraven på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iaktta dessa krav finns förutom i denna lag även i förordningen om personlig skyddsutrustning.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrolllagen*.

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som avses i kapitel V i förordningen om personlig skyddsutrustning, om tillsynen över organen och om ändringssökande finns i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010).

6 §

Tillsyn

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av denna lag finns i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning, marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen.

9 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

7) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats,

RP 139/2021 rd

8) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den period som krävs samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

9) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten,

10) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera marknadskontrollmyndigheten om en produkt som utgör en risk,

11) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att se till att omedelbara behövliga korrigerande åtgärder vidtas om en produkt inte överensstämmer med de krav som gäller den eller, om detta inte är möjligt, att minska de risker som den produkten medför,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse i fråga om anordningars säkerhet* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

9.

Lag

om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) 28, 29, 31 och 32 § samt 37 § 1 mom. 3 punkten, av dem 28 och 29 § sådana de lyder i lag 1269/2010, 32 § sådan den lyder i lagarna 1009/2010 och 1269/2010 samt 37 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1175/2018,
ändras 27 § och 37 § 1 mom. 7 punkten, sådana de lyder, 27 § i lag 1269/2010 och 37 § 1 mom. 7 punkten i lag 1175/2018 samt
fogas till lagen en ny 3 a § och till 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1175/2018, nya 14–17 punkter som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*, och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Med en i marknadskontrollagen avsedd ekonomisk aktör jämställs vid tillämpningen av denna lag en näringsidkare samt en produkts importör, auktoriserade representant och tillverkare.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

27 §

Tillsynsmyndighet

Bestämmelser om den myndighet som övervakar att de energirelaterade produkterna överensstämmer med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den finns i 4 § 1 mom. i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.

37 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

7) besiktningsorgans skyldighet enligt 33 § att lämna uppgifter,

RP 139/2021 rd

14) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för Säkerhets- och kemikalieverket under tio år samt säkerställa att Säkerhets- och kemikalieverket på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

15) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven,

16) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera marknadskontrollmyndigheten om en produkt som utgör en risk,

17) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att se till att omedelbara behövliga korrigerande åtgärder vidtas om en produkt inte överensstämmer med de krav som gäller den eller, om detta inte är möjligt, att minska de risker som den produkten medför,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

10.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015) 36 § 2 mom., 37 och 38 §, 40 och 44–49 §, sådana de lyder i lag 963/2018,
ändras 5 § 15, 29, 32 och 35 punkten, 39, 41–43, 50 och 52 § samt 56 §, av dem 39, 41–43, 50 och 52 § sådana de lyder i lag 963/2018, samt
fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 5 § en ny 36 punkt och till lagen en ny 35 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

Bestämmelser om marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrolllagen*.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

15) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på Europeiska unionens marknad i samband med affärsverksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

29) *anmält organ* ett organ som har utsetts av en av Europeiska unionens medlemsstater och anmälts till Europeiska kommissionen och som är behörigt att utföra bedömningar av överensstämmelse,

32) *marknadskontroll* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och för att säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen,

35) *förordningen om ackreditering och marknadskontroll* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

36) *marknadskontrollförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

35 a §

Tillämpningsområde för marknadskontrollen

RP 139/2021 rd

På den marknadskontroll som riktas till privatimportörer tillämpas bestämmelserna i detta kapitel och de allmänna bestämmelserna i 3 kap. i marknadskontrollagen.

Vid tillämpningen av denna lag betraktas verksamhetsutövaren som en i marknadskontrollagen avsedd ekonomisk aktör.

39 §

Rätt att ta produkter för undersökning

Om en produkt som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 10 § 1 mom. i marknadskontrollagen har tagit för undersökning skadas, ska produkten repareras. Om det inte är möjligt att reparera produkten, tillämpas ersättningsskyldigheten enligt 10 § 2 mom. i marknadskontrollagen i fråga om såväl en verksamhetsutövare som en privatimportör.

41 §

Åläggande att korrigera brist

Om Transport- och kommunikationsverket vid tillsynen konstaterar att en vattenfarkost som en privatimportör har importerat för eget bruk, dokumentationen om farkosten eller uppgifter som ges om den inte överensstämmer med kraven, ska verket utan dröjsmål meddela privatimportören vilka åtgärder som ska genomföras för att vattenfarkosten ska överensstämma med kraven. Om en produkt inte överensstämmer med kraven, kan verket ålägga privatimportören att åtgärda den bristande överensstämmelsen innan produkten tas i bruk.

42 §

Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara

Om en produkt som importerats av en privatimportör under normala och rimligen förutsebara användningsförhållanden kan medföra risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön, kan Transport- och kommunikationsverket inom en skälig tid som verket bestämmer ålägga privatimportören att vidta åtgärder för att få produkten att överensstämma med kraven.

43 §

Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande

Om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som har ålagts med stöd av 41 § 1 mom., kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användning eller ibruktagande av produkten.

Om det är uppenbart att en produkt kan strida mot kraven eller att produkten under normala och rimligen förutsebara användningsförhållanden kan medföra risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön, kan ett förbud som avses i 1 mom. meddelas temporärt för den tid saken utreds. Det temporära förbudet gäller tills Transport- och kommunikationsverket avgör saken slutgiltigt. Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ärendet skyndsamt.

Utöver vad som föreskrivs i 18 § i marknadskontrollagen kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda verksamhetsutövaren att ta i bruk en produkt.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett temporärt förbud som det har meddelat med stöd av denna paragraf eller 21

§ i marknadskontrollagen. Ett temporärt förbud anses vara berättigat, om varken kommissionen eller någon av medlemsstaterna reser invändningar inom tre månader från det att underrättelsen har tagits emot.

Transport- och kommunikationsverket återkallar ett förbud som det meddelat en verksamhetsutövare eller en privatimportör, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett förbudet har åtgärdats eller fått en lösning.

Transport- och kommunikationsverket ska meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

50 §

Vite

Utöver vad som i 28 § i marknadskontrollagen föreskrivs om vite och hot om tvångsutförande, ska Transport- och kommunikationsverket förena ett förbud eller åläggande som det har meddelat med stöd av 41–43 § i denna lag eller 17–25 § i marknadskontrollagen med vite, om detta inte av särskilda skäl är onödigt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 26 §, den uppgiftsskyldighet som avses i 6 § 6 mom. samt den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 37 § i denna lag eller i 8 § i marknadskontrollagen med vite.

52 §

Rätt att få information av andra myndigheter och använda prover som tagits av andra

Utöver vad som föreskrivs i 11 och 13 § i marknadskontrollagen får Transport- och kommunikationsverket och Tullen till Olycksutredningscentralen lämna ut sådana uppgifter som omfattas av sekretess som är nödvändiga för att centralen ska kunna utföra sina uppgifter i anknytning till fritidsbåtstrafik eller fritidsbåtar.

56 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) tillhandahåller en produkt på marknaden, släpper ut den på marknaden eller tar den i bruk i strid med bestämmelserna i 6–9 § eller bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dem eller artikel 30 i förordningen om ackreditering och marknads kontroll,

2) bryter mot verksamhetsutövarens skyldighet enligt 26 § att lämna uppgifter i sin marknadsföring,

3) bryter mot ett åläggande eller förbud som med stöd av 17–22, 23 eller 25 § i marknadskontrollagen har meddelats en tillverkare, auktoriserad representant, importör eller distributör på grund av att en produkt inte överensstämmer med kraven eller utgör en risk,

4) bryter mot ett åläggande att vidta åtgärder för att säkerställa en produkts överensstämmelse med kraven som med stöd av 42 § meddelats en privatimportör,

5) bryter mot ett förbud mot att använda eller ta i bruk en produkt som med stöd av 43 § 1 mom. har meddelats en privatimportör,

6) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen eller 10 § 3 mom., 15 § 2 mom. 1 punkten, 16 § 1 mom., 20 §, 21 § 2 mom. eller 24 § 2 mom. i denna lag

RP 139/2021 rd

för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör, leverantör av distributions-tjänster eller privatimportör att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse eller teknisk dokumentation,

7) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen eller 14 § 3 mom., 15 § 2 mom. 2 punkten, 19 § 3 mom., 22 § 3 mom. eller 24 § 3 mom. i denna lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör, leverantör av distributionstjänster eller privatimportör att ge information och dokumentation,

8) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen eller 14 § 2 mom., 19 § 2 mom. eller 22 § 2 mom. i denna lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk, eller

9) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen eller 14 § 1 mom., 19 § 1 mom. eller 22 § 1 mom. i denna lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som har meddelats med stöd av 41–43 § i denna lag eller 17–22, 23 eller 25 § i marknadskontrollagen och förenats med vite behöver inte dömas till straff för samma gärning.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

11.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 260 §, 261 § 4 mom., 262, 263 och 307 § samt 348 § 1 mom., sådana de lyder, 260 § i lagarna 1003/2018 och 1207/2020, 261 § 4 mom., 262, 263 och 307 § i lag 1003/2018 samt 348 § 1 mom. i lag 456/2016 som följer:

260 §

Marknadskontroll av radioutrustning samt hantering av radioutrustning som utgör en risk

Bestämmelser om marknadskontrollen av radioutrustning samt om yttre gränskontroll finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Om Transport- och kommunikationsverket av grundad anledning anser att radioutrustning utgör en risk med hänsyn till de krav som ställts i enlighet med denna lag, ska verket göra en heltäckande bedömning av radioutrustningens överensstämmelse.

Varje ekonomisk aktör ska se till att alla lämpliga korrigerande åtgärder som förutsätts i någon medlemsstat vidtas i fråga om all den radioutrustning som aktören har tillhandahållit på unionsmarknaden.

261 §

Samråd som gäller begränsande åtgärder

Transport- och kommunikationsverket ska upphäva en åtgärd enligt 21 § i marknadskontrollagen eller ändra den, om kommissionen meddelar att den anser att åtgärden strider mot EUrätten.

262 §

Förfarande som gäller överensstämmande radioutrustning som utgör en risk

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål även underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om åtgärder som verket har vidtagit med stöd av 3 kap. i marknadskontrollagen på grund av att radioutrustning trots att den överensstämmer med kraven utgör en risk med avseende på krav som gäller skyddet av allmänna intressen enligt denna lag. Informationen ska innehålla alla de tillgängliga uppgifter som krävs för att kunna identifiera radioutrustningen samt uppgift om dess ursprung och leveranskedja, den risk utrustningen utgör och

RP 139/2021 rd

vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt alla andra tillgängliga uppgifter om saken.

263 §

Korrigerande av formell bristande överensstämmelse

Transport- och kommunikationsverket ska kräva att den berörda ekonomiska aktören inom en av verket utsatt skälig tid och på det sätt som verket bestämmer korrigerar en bristande överensstämmelse som gäller

- 1) att CE-märkning saknas eller har anbringats i strid med artikel 26 i marknadskontrollförordningen eller i strid med bestämmelserna i denna lag,
- 2) att det anmälda organets identifikationsnummer saknas eller strider mot kraven,
- 3) att EU-försäkran om överensstämmelse saknas eller strider mot kraven,
- 4) att den tekniska dokumentationen saknas eller är bristfällig,
- 5) att identifieringen av radioutrustningen eller tillverkarens eller importörens kontaktuppgifter är felaktiga eller bristfälliga,
- 6) att bruksanvisningar och säkerhetsinformation eller anvisningar och information om användningsbegränsningar som medföljer utrustningen är bristfälliga,
- 7) lämnande av uppgifter om andra ekonomiska aktörer till Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 253 d § 2 mom.,
- 8) registrering av radioutrustning som hör till särskilda kategorier eller klasser i enlighet med 252 § 2 mom.

Om den ekonomiska aktören inte korrigerar bristerna inom den rimliga tid som satts ut, får Transport- och kommunikationsverket vidta alla lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda utsläppandet eller tillhandahållandet av radioutrustningen på marknaden eller, om bristen är väsentlig, för att se till att den återkallas eller dras tillbaka från marknaden.

307 §

Vissa andra myndigheters uppgifter

Polisen och Gränsbevakningsväsendet ska utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 39 § om radiotillstånd och bestämmelserna i 257 § om märkning av radioutrustning. Tullen ska i samband med tillsynen över efterlevnaden av sjötrafiklagen (782/2019) övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 39 § om radiotillstånd och bestämmelserna i 257 om märkning av radioutrustning och utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelser och föreskrifter om import av radioutrustning.

348 §

Radioutrustningsförseelse

Den som uppsåtligen

- 1) tar i bruk eller använder en radiosändare utan radiotillstånd som avses i 39 § eller använder en radiosändare utan behörighet som avses i 265 § eller utan kompetens som avses i 266 §,
- 2) bryter mot ett förbud enligt 329 § som avser förhindrande eller begränsning av störningar eller mot ett tillsynsbeslut som avses i 330 §,
- 3) bryter mot ett åläggande eller förbud som med stöd av 17–22, 23 eller 25 § i marknadskontrollagen meddelats en ekonomisk aktör eller mot ett förbud som med stöd av 327 § i denna lag meddelats en ekonomisk aktör i samband med att utrustning tagits för undersökning,

RP 139/2021 rd

4) bryter mot ett åläggande som med stöd av 263 § 2 mom. meddelats en ekonomisk aktör på grund av att radioutrustning formellt inte överensstämmer med kraven,

5) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen eller 253 § 4–6 punkten, 253 a § 2 mom. 1 punkten eller 253 b § 1 eller 8 punkten i denna lag för en tillverkare, importör, tillverkares representant, distributör eller leverantör av distributionstjänster att iakttäta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse eller teknisk dokumentation,

6) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 2 mom. 1 punkten i denna lag för en tillverkare, importör, tillverkares representant, distributör eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

7) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 4 mom. i denna lag för en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk, eller

8) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 3 mom. i denna lag för en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *radioutrustningsförseelse* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

12.

Lag

om ändring av lagen om marin utrustning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marin utrustning (1503/2011) 21 och 23 § sådana de lyder i lag 973/2018,
ändras 2 § 11 punkten, 3 § 4 och 6 mom. samt 9 och 24 §, av dem 2 § 11 punkten och 3 § 4
mom. sådana de lyder i lag 914/2016 samt 9 och 24 § sådana de lyder i lag 973/2018, samt
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 914/2016, en ny 12 punkt och till 3 §, sådan den lyder
delvis ändrad i lagarna 914/2016 och 784/2019, ett nytt 7 moment som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *utsläppande på marknaden* första gången då marin utrustning görs tillgänglig på Europeiska unionens marknad,

12) *marknadskontroll* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads-kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och för att säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen.

3 §

Övrig lagstiftning

Bestämmelser om hur radioutrustnings överensstämmelse med kraven ska säkerställas när överensstämmelsen inte gäller marin utrustning samt bestämmelser om utsläppande på marknaden av radioutrustning finns i 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Bestämmelser om tryckbärande anordningar som ska installeras på ett fartyg och om besiktning av dem finns i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016).

Bestämmelser om marknadskontroll och yttre gränskontroll samt om sökande av ändring i marknadskontrollmyndighetens beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

RP 139/2021 rd

Trots sekretessbestämmelserna är de anmälda organen skyldiga att ge andra anmälda organ som avses i denna lag sådana uppgifter som behövs med tanke på de anmälda organens samarbete.

24 §

Skyldighet att informera om förbud och ålägganden

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillverkaren av marin utrustning eller dennes behöriga representant, importören eller distributören att informera om ett förbud eller åläggande enligt 22 § samt om den risk som är förknippad med den marina utrustningen eller dess användning. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma en tidsfrist för informerandet och även i övrigt bestämma om de förfaranden som ska iakttas vid informerandet.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

13.

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kemikalielagen (599/2013) 46 § 3 mom., sådant det lyder i lag 711/2020,
ändras 2 § 1 mom., 13 och 45 §, 46 § 2 mom. samt 55 § 2 mom., av dem 46 § 2 mom. sådant
det lyder i lag 711/2020, och
fogas till lagen nya 45 a och 45 b § som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet av Europeiska unionens kemikalielagstiftning och om vissa nationella förpliktelser i fråga om kemikalier. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*. Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrolllagen*.

13 §

Tullen

Tullen är marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen i fråga om tillsynen över efterlevnaden av Europeiska unionens kemikalielagstiftning som gäller import, export och transitering av i denna lag avsedda kemikalier och varor som innehåller sådana samt i fråga om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om biocidprodukter i denna lag vid import, export och transitering av biocidprodukter.

Vid tillsynen över att Europeiska unionens kemikalielagstiftning iakttas är det Tullens uppgift att särskilt se till att

- 1) registreringar och anmälningar enligt avdelning II i Reach-förordningen har gjorts när ämnen samt blandningar och varor som innehåller ämnen importeras,
- 2) tillstånd enligt avdelning VII i Reach-förordningen har beviljats när tillståndspliktiga ämnen och blandningar som innehåller sådana importeras,
- 3) begränsningarna enligt artikel 67 i Reach-förordningen iakttas när ämnen och blandningar och varor som innehåller ämnen importeras,
- 4) förbud och restriktioner enligt POP-förordningen iakttas när ämnen som avses i bilagorna I och II i den förordningen importeras,
- 5) skyldigheterna i fråga om import och export av sådana kemikalier som avses i bilaga I i PIC-förordningen och varor som innehåller sådana fullgörs och att exportförbudet i fråga om kemikalier och varor som avses i bilaga V i den förordningen iakttas,

6) exportrestriktionerna i fråga om kvicksilver, kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar i artikel 3 i kvicksilverförordningen och importrestriktionerna i artikel 4 i den förordningen samt förbudet mot export och import av produkter med tillsatt kvicksilver i artikel 5 i den förordningen iakttas,

7) skyldigheterna enligt biocidförordningen i fråga om godkännande av biocidprodukter och import av behandlade varor iakttas.

När ett varuparti anländer till Finland från en medlemsstat i Europeiska unionen är Tullen marknadskontrollmyndighet i fråga om iakttagandet av begränsningarna enligt bilaga XVII till Reach-förordningen och av skyldigheterna enligt biocidförordningen och denna lag i samband med godkännande av biocidprodukter och import av behandlade varor vid lossning av varuparter och tillhörande lagring i Finland.

Vid tillsynen iakttas utöver marknadskontrollagen även tullagen (304/2016), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

45 §

Kapitlets tillämpningsområde

Lagens 7 kap. tillämpas på annan tillsyn än marknadskontrollen av kemikalier.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. ska 45 a och 45 b § 3 mom. tillämpas på marknadskontrollen av kemikalier.

Vid marknadskontrollen av kemikalier ska bestämmelserna i marknadskontrollagen iakttas, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Som i marknadskontrollagen avsedda produkter betraktas vid tillämpningen av denna lag kemikalier, varor som innehåller kemikalier eller behandlade varor och med ekonomisk aktör den som på det sätt som avses i denna lag eller i Europeiska unionens kemikalielagstiftning tillverkar, själv eller i egenskap av den enda representanten importerar, för in, på marknaden släpper ut, exporterar, för ut, lagrar, förpackar eller distribuerar en produkt.

När åtgärder för marknadskontroll av kemikalier riktas mot en ekonomisk aktör tillämpas vad som i Europeiska unionens kemikalielagstiftning föreskrivs om definitionen av utsläppande på marknaden, och i fråga om biocider, definitionen av tillhandahållande på marknaden. Med utsläppande på marknaden av nationellt godkända biocidprodukter avses dock utsläppande på marknaden i Finland.

45 a §

Rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter om marknadskontroll

Utöver vad som föreskrivs i 13 § i marknadskontrollagen får marknadskontrollmyndigheten lämna ut i den paragrafen avsedda nödvändiga uppgifter även till hälsoskyddsmyndigheterna eller till expertmyndigheter och sakkunniginrättningar för bedömning av sanitära olägenheter eller hälsorisker.

45 b §

Förbud mot eller begränsning av kemikalier som orsakar allvarlig olägenhet eller fara

Till den del en kemikalie inte omfattas av begränsningar enligt Reach-förordningen kan statsrådet, om det konstateras att användningen av en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien orsakar eller med fog bedöms orsaka allvarlig olägenhet eller fara för hälsa eller miljö, besluta att för viss tid eller tills vidare begränsa eller förbjuda tillverkning, import, utsläppande

RP 139/2021 rd

på marknaden eller annan överlåtelse, export, användning eller annan därmed jämförlig hantering av kemikalien eller den vara som innehåller kemikalien, samt meddela begränsningar och villkor för verksamheten.

Ett beslut enligt 1 mom. kan fattas också i syfte att utlösa en skyddsklausul som ingår i Europeiska unionens kemikalielagstiftning.

Om avvärjandet av sådan olägenhet eller fara som avses i 1 mom. förutsätter snabba åtgärder, får Säkerhets- och kemikalieverket temporärt meddela behövliga förbud och begränsningar. Saken ska då utan dröjsmål lämnas till statsrådet för beslut.

46 §

Tillsynsmyndighetens förbud och förelägganden

Finlands miljöcentral kan förbjuda att en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller meddela förelägganden om att kemikalien eller varan ska dras tillbaka från marknaden, om förfarandet vid returnering, om information som ska ges om faran eller meddela förelägganden om att kemikalien ska oskadliggöras på behörigt sätt, när det är fråga om tillsyn över efterlevnaden av PIC-förordningen eller av 23 § 1 eller 2 mom.

55 §

Ändringssökande

I ett beslut av Säkerhets- och kemikalieverket om temporärt förbud eller temporär begränsning enligt 45 b § 3 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

14.

Lag

om ändring av lagen om kosmetiska produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om kosmetiska produkter (492/2013) 7–12, 14–18 och 20 §, av dem 16 §
sådan den lyder och 20 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 712/2020, samt
ändras 2 § 2 mom. samt 5 och 13 § som följer:

2 §

Förhållande till andra författningar

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*. Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*.

5 §

Tillsynsmyndigheterna och deras uppgifter

Säkerhets- och kemikalieverket har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs när det gäller tillverkning, utsläppande på marknaden och tillhandahållande på marknaden av kosmetiska produkter.

Tullen är marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen i fråga om kosmetiska produkter.

Tullen har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs när kosmetiska produkter importeras från länder utanför Europeiska unionen samt över att exportförbudet enligt 23 § i marknadskontrollagen iakttas.

Dessutom har Tullen som marknadskontrollmyndighet tillsyn över att EU:s kosmetikaförordning följs vid avlastning av ett varuparti och anknytande lagring i Finland när kosmetiska produkter levereras från medlemsstater i Europeiska unionen till Finland.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet svarar för tillsynen i fråga om god laboratoriesed enligt artikel 10.3 i EU:s kosmetikaförordning. På befogenheterna för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet när det gäller att godkänna och inspektera laboratorier som utför säkerhetstester tillämpas vad som i 12–14 § i marknadskontrollagen föreskrivs om rätt att få uppgifter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter och om anlitande av utomstående experter samt vad som i läkemedelslagen föreskrivs om anmälan om förändringar i laboratoriers verksamhet, om övervakningen av laboratorier, om att förena godkännanden med villkor och begränsningar, om att återkalla godkännanden, om inspektörers befogenheter, om att meddela föreskrifter och om omprövningsförfarandet i fråga om en föreskrift.

RP 139/2021 rd

13 §

Rätt att företa inspektioner

I utrymmen som används för boende av permanent natur får tillsynsåtgärder vidtas endast om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att ett hälsobrott enligt 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts. En utomstående expert får inte ges rätt att utföra inspektioner i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

15.

Lag

om ändring av tobakslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tobakslagen (549/2016) 100 § 1 och 2 mom., 102 § 2 mom. och 105 § 1 mom. samt
fogas till 86 § ett nytt 6 mom., till 87 §, sådan den lyder i lag 248/2019, ett nytt 4 mom., till
88 §, sådan den lyder i lag 701/2018, ett nytt 2 mom., till 96 § ett nytt 2 mom., till 101 § ett nytt
2 mom. och till lagen en ny 117 a §, som följer:

86 §

Inspektions- och provtagningsrätt

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller inte inspektioner inom marknadskontrollen, om vilka det föreskrivs i 9 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*, eller provtagning inom marknadskontrollen, om vilket det föreskrivs i 10 § i den lagen.

87 §

Rätt till information

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller inte rätten att få information vid marknadskontroll, om vilken det föreskrivs i 8 och 11 § i marknadskontrollagen

88 §

Utlämnande av uppgifter

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte rätten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter vid marknadskontroll, om vilken det föreskrivs i 13 § i marknadskontrollagen.

96 §

Förbud som meddelas av kommunen

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte förbud som meddelas vid marknadskontroll, om vilket det föreskrivs i 18 § i marknadskontrollagen. Kommunen får dock inte ålägga en ekonomisk aktör att dra tillbaka en produkt från marknaden eller med stöd av 18 § 2 mom. i den lagen bestämma om andra åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden.

100 §

Försäljningsförbud

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning och örtprodukter för rökning, om

1) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare inte har upprättat eller upprätthållit ett system för övervakning av skadliga effekter enligt 28 § 1 mom. eller vägrar lämna uppgifter ur övervakningssystemet till Valvira,

2) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare i en sådan situation som avses i 28 § 2 mom. inte har vidtagit korrigerande åtgärder enligt bestämmelsen eller har underlåtit att göra en anmälan enligt bestämmelsen,

3) tillverkaren eller importören inte har lämnat uppgifter enligt 14–16, 18, 20, 26, 27 eller 29 § till Valvira på föreskrivet sätt, inom föreskriven tid eller i föreskrivet format eller om de uppgifter som lämnats inte är korrekta,

4) tillverkaren eller importören inte har betalat Valvira de avgifter som avses i 90 § 3 mom.

Valvira ska underrätta kommissionen om ett förbud som meddelats med stöd av 18 § i marknadskontrollagen på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten i denna lag.

101 §

Tillbakadragning från marknaden

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte tillbakadragning från marknaden vid marknadskontroll, om vilket det föreskrivs i 18 § 2 mom. i marknadskontrollagen.

102 §

Temporärt förbud

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte tillfälligt förbud som meddelas vid marknadskontroll, om vilket det föreskrivs i 21 § i marknadskontrollagen.

105 §

Vite och hot om tvångsutförande

Valvira eller en kommun kan förena ett förbud eller ett åläggande som verket eller kommunen meddelar med stöd av bestämmelserna i denna lag med vite eller med hot om att en åtgärd som inte vidtagits inom utsatt tid utförs på den försumliges bekostnad. Bestämmelserna i 1 mom. gäller dock inte vite och hot om tvångsutförande som föreläggs vid marknadskontroll, om vilka det föreskrivs i 28 § i marknadskontrollagen.

117 a §

Marknadskontroll

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas marknadskontrollagen i fråga om marknadskontroll och yttre gränskontroll av produkter som avses i denna lag.

RP 139/2021 rd

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Den författning och den rättsakt som avses i 1 och 2 mom. tillämpas också på detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för produkter som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

16.

Lag

om ändring av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om begränsning av användningen av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013) 19 och 21–28 §, av dem 25 § sådan den lyder i lag 245/2019 och 28 § sådan den lyder i lag 1422/2019,
ändras 3, 4, 6, 9–14, 17 och 20 §, av dem 17 § sådan den lyder i lag 727/2021, samt
fogas till lagen en ny 28 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *elektrisk och elektronisk utrustning* utrustning som är beroende av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att uppfylla åtminstone en av de avsedda funktionerna samt utrustning som används för generering, överföring och mätning av sådan ström och sådana fält och som är utformad för att användas med en spänning på högst 1 000 volt växelström eller högst 1 500 volt likström,

2) *kabel* kabel som har en märkspänning under 250 volt och som tjänar som anslutning eller förlängning för att förbinda elektrisk eller elektronisk utrustning till eluttaget eller för att ansluta två eller flera elektriska eller elektroniska utrustningar till varandra,

3) *reservdel* en sådan separat del av en elektrisk eller elektronisk utrustning som behövs för att utrustningen ska fungera som avsett, som kan ersätta en del i en elektrisk eller elektronisk utrustning och som gör att utrustningens funktionsduglighet återställs eller uppgraderas,

4) *tillverkare* varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, låter tillverka eller låter utforma en elektrisk eller elektronisk utrustning och marknadsför utrustningen i eget namn eller under eget varumärke,

5) *tillverkarens representant* varje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad fysisk eller juridisk person som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att utföra särskilda uppgifter i tillverkarens ställe,

6) *distributör* varje fysisk eller juridisk person i leverantörskedjan, andra än tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden,

7) *importör* varje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad fysisk eller juridisk person som släpper ut elektrisk eller elektronisk utrustning som härrör från ett tredjeland på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

8) *ekonomisk aktör* en i artikel 3.13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*, avsedd tillverkare, tillverkarens representant, importör, distributör och leverantör av distributionstjänster,

9) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en elektrisk eller elektronisk utrustning för distribution, förbrukning eller användning på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

10) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för första gången,

11) *CE-märkning* märkning som avses i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och genom vilken tillverkaren visar att produkten överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning om märkning,

12) *homogent material* material med genomgående konstant sammansättning eller material som består av en kombination av material och som inte kan åtskiljas eller separeras i enskilda material genom mekaniska åtgärder såsom isärskruvning, kapning, krossning eller slipning,

13) *harmoniserad standard* europeisk standard som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG och som antagits på grundval av Europeiska kommissionens begäran för tillämpningen av unionens harmoniseringslagstiftning,

14) *teknisk dokumentation* dokument som innehåller en lämplig analys och bedömning av riskerna, som upprättas av tillverkaren och som utgör grund för en bedömning av om en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller de tillämpliga kraven,

15) *teknisk specifikation* dokument där det fastställs vilka tekniska krav som ska uppfyllas av en elektrisk eller elektronisk utrustning,

16) *leverantör av distributionstjänster* en sådan fysisk eller juridisk person som avses i artikel 3.11 i marknadskontrollförordningen.

4 §

Begränsningar i användningen av farliga ämnen och undantag från dem

Elektrisk och elektronisk utrustning, inklusive kablar och reservdelar för reparation, återanvändning, uppgradering av funktioner eller förbättrad kapacitet, får inte innehålla sådana halter av farliga ämnen som överskrider maximikoncentrationerna enligt RoHS-direktivet. Bestämmelser enligt RoHS-direktivet om vilka farliga ämnen begränsningarna gäller, maximikoncentrationerna och undantag från dessa utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

En tillverkare, tillverkares representant, importör eller distributör får hos Europeiska kommissionen ansöka om beviljande, förnyelse eller återkallelse av ett undantag som avses i artikel 5 i RoHS-direktivet. När ansökan görs och behandlas ska förfarandet enligt RoHS-direktivet iakttas.

6 §

EU-försäkran om överensstämmelse

När en tillverkare har försäkrat sig om att en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller vad som föreskrivs i 4 §, ska tillverkaren upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse enligt bilaga VI till RoHS-direktivet på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av marknadskontrollmyndigheten. Tillverkaren ska bevara EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden.

I EU-försäkran om överensstämmelse ska det på lämpligt sätt tas hänsyn till ändringar i en serietillverkad elektrisk eller elektronisk utrustnings utformning eller egenskaper och till ändringar i de harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer som det hänvisas till vid försäkran om överensstämmelse för en elektrisk eller elektronisk utrustning.

9 §

Förfarandet vid bristande överensstämmelse

En tillverkare som har skäl att misstänka att elektrisk eller elektronisk utrustning som tillverkaren har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka utrustningen, eller vid behov vidta åtgärder för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till tillverkaren. Tillverkaren ska omedelbart underrätta marknadskontrollmyndigheten om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Tillverkarna ska föra register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av utrustning i enlighet med 1 mom. samt informera distributörerna om sådan utrustning och om återkallelse av den.

10 §

Tillverkarens representant

En tillverkare får skriftligen utse en representant. Representanten ska få fullmakt att åtminstone

1) hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgänglig för marknadskontrollmyndigheten i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden,

2) ge marknadskontrollmyndigheten alla dokument som behövs för att visa att den elektriska eller elektroniska utrustningen överensstämmer med kraven,

3) i övrigt samarbeta med marknadskontrollmyndigheten för att säkerställa att den elektriska eller elektroniska utrustningen uppfyller kraven i denna lag.

Tillverkaren får inte överföra sina skyldigheter enligt 5 § 1 och 2 mom. på sin representant.

11 §

Importörens skyldigheter när utrustning släpps ut på marknaden

Importören ska innan en elektrisk eller elektronisk utrustning släpps ut på marknaden säkerställa att tillverkaren har fullgjort sina skyldigheter enligt 5 § 1 och 2 mom., 6 och 7 § och 9 § 2 mom. Om en importör har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i denna lag, ska importören omedelbart underrätta tillverkaren och marknadskontrollmyndigheten om detta. Importören får inte släppa ut utrustningen på marknaden förrän den uppfyller kraven i denna lag.

Importören ska ange sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och en adress där importören kan nås på den elektriska eller elektroniska utrustningen eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som följer med utrustningen.

Importören ska hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheten i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden och säkerställa att myndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

12 §

Importörens skyldigheter när utrustning som släppts ut på marknaden inte överensstämmer med kraven

En importör som har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som importören har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta

RP 139/2021 rd

åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka utrustningen, eller vid behov vidta åtgärder för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till importören.

Importören ska omedelbart underrätta marknadskontrollmyndigheten om den elektriska eller elektroniska utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Importören ska föra register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av utrustning samt informera distributörerna om sådan utrustning och om återkallelse av den.

13 §

Distributörens skyldigheter när utrustning tillhandahålls på marknaden

Distributören ska innan en elektrisk eller elektronisk utrustning tillhandahålls på marknaden kontrollera att utrustningen är försedd med all den märkning och information som avses i 7 § och 11 § 2 mom. Om en distributör har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i denna lag, ska distributören informera såväl tillverkaren eller importören som marknadskontrollmyndigheten om detta. Distributören får inte tillhandahålla utrustningen på marknaden förrän den uppfyller kraven i denna lag.

14 §

Distributörens skyldigheter när utrustning som tillhandahållits på marknaden inte överensstämmer med kraven

En distributör som har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som distributören har tillhandahållit på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska säkerställa att tillverkaren, importören eller vid behov distributören själv vidtar åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka utrustningen eller vid behov för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till distributören.

Distributören ska omedelbart underrätta marknadskontrollmyndigheten om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

4 kap.

Styrning och tillsyn

17 §

Marknadskontroll

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag. För de medicintekniska produkter som omfattas av lagen om vissa medicintekniska produkter enligt EU-direktiv, MD-förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU samt lagen om medicintekniska produkter (719/2021) är det Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet som är marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll och yttre gränskontroll samt om sökande av ändring i marknadskontrollmyndighetens beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

RP 139/2021 rd

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

20 §

Utlämnande av uppgifter

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens rätt att för tillsynen få uppgifter av ekonomiska aktörer finns i 8 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Uppgifter och dokument ska lämnas på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av marknadskontrollmyndigheten.

Marknadskontrollmyndigheten har i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden rätt att av en tillverkare, tillverkares representant, importör eller distributör på begäran få uppgifter om alla ekonomiska aktörer som har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören eller som den har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till.

28 a §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

- 1) tillverkarens skyldighet enligt 4 § 1 mom. att säkerställa att elektrisk och elektronisk utrustning inte innehåller farliga ämnen,
- 2) tillverkarens skyldighet enligt 5 § att säkerställa att elektrisk och elektronisk utrustning överensstämmer med kraven,
- 3) tillverkarens skyldighet enligt 6 § 1 mom. att upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse,
- 4) tillverkarens skyldighet enligt 7 § att iaktta kraven på märkning och kontaktuppgifter på elektrisk och elektronisk utrustning
- 5) tillverkarens skyldighet enligt 9 § att vidta åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven,
- 6) importörens skyldigheter enligt 11 § när utrustning släpps ut på marknaden,
- 7) importörens skyldigheter enligt 12 § när utrustning som släppts ut på marknaden inte överensstämmer med kraven,
- 8) distributörens skyldigheter enligt 13 § när utrustning tillhandahålls på marknaden,
- 9) distributörens skyldigheter enligt 14 § när utrustning som tillhandahållits på marknaden inte överensstämmer med kraven,
- 10) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation,
- 11) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,
- 12) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk, eller
- 13) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkarens representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

RP 139/2021 rd

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

17.

Lag

om ändring av lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009) 4 §, sådan den lyder i lag 1268/2010, samt
ändras 1 §, 2 § 1 mom., 3 § 3 mom. och 5 §, sådana de lyder, 1 §, 2 § 1 mom. och 3 § 3 mom. i lag 1268/2010 och 5 § i lag 697/2018, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om de underrättelser som enligt artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet ska lämnas till Europeiska kommissionen beträffande marknadskontrollen av produkter som medför allvarlig risk. Lagen innehåller också bestämmelser om de åtgärder som man i Finland ska vidta med anledning av de underrättelser som Europeiska kommissionen skickar till medlemsstaterna med stöd av den nämnda bestämmelsen och artikel 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens skyldighet att underrätta Europeiska kommissionen om åtgärder i samband med marknadskontrollen av produkter som medför allvarlig risk finns i artikel 20 i marknadskontrollförordningen.

Denna lag tillämpas inte på underrättelser om sådana åtgärder som omfattas av systemen för informationsutbyte enligt följande EU-rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 om inrättande av gemenskapsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet,

3) rådets direktiv 90/385/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation samt rådets direktiv 93/42/EEG om medicintekniska produkter.

2 §

Underrättelser till Europeiska kommissionen om produkter som medför allvarlig risk

När en marknadskontrollmyndighet vidtar eller ämnar vidta tvingande åtgärder enligt artikel 12 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom. i syfte att hindra eller begränsa utsläppande på mark-

naden, saluföring eller användning av en produkt därför att den medför allvarlig risk, ska Europeiska kommissionen underrättas om detta. Europeiska kommissionen ska underrättas också om rekommendationer till och överenskommelser med verksamhetsutövarna beträffande motsvarande åtgärder.

3 §

Förfarandet för underrättelse om produkter som medför allvarliga risker

Säkerhets- och kemikalieverket tar emot kommissionens underrättelser enligt artikel 12 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom. och artikel 20 i marknadskontrollförordningen om andra medlemsstaters åtgärder i syfte att begränsa utsläppande på marknaden, saluföring eller användning av produkter, och vidarebefordrar underrättelserna utan dröjsmål till de nationella marknadskontrollmyndigheter som i Finland är behöriga att utöva tillsyn över produkterna i fråga.

5 §

Sekretessbelagda uppgifter

Bestämmelser om sekretess för de uppgifter som ingår i underrättelserna enligt denna lag finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På sekretessen tillämpas dessutom bestämmelserna i artikel 16 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom. i denna lag. Oberoende av sekretessen får sådana uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning, företagshemlighet och en enskilds personliga förhållanden som erhållits vid fullgörandet av uppgifter enligt denna lag lämnas ut till Säkerhets- och kemikalieverket, till marknadskontrollmyndigheter och till Europeiska kommissionen.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

Helsingfors den 23 september 2021

Statsminister

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen

1.

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 3 §,
ändras 1 § 1 och 2 mom., 2 och 4–8 §, 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 27 § 2 mom.,
av dem 1 § 1 mom. och 4 § sådana de lyder i lag 88/2021 och 1 § 2 mom. sådant det lyder i
lag 503/2008, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 503/2008, 993/2020 och 88/2021, ett nytt 5 mom., till
lagen en ny 10 a §, till 17 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 22 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 kap

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020) och fordonslagen (82/2021), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), fordonslagen (82/2021), *lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015), lagen om tjänster inom*

Gällande lydelse

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 27–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

2 §

Definitioner

- I denna lag avses med
- 1) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med affärsverksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,
 - 2) *anmält organ* ett organ som utsetts av en av Europeiska unionens medlemsstater och som anmälts till Europeiska kommissionen och som är behörig att utföra bedömningar av överensstämmelse,
 - 3) *marknadskontroll* den verksamhet enligt artikel 2.17 i NLF-förordningen som myndigheterna bedriver för att säkerställa att produkterna överensstämmer med kraven,

Föreslagen lydelse

elektronisk kommunikation (917/2014), lagen om marin utrustning (1503/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), kemikalielagen (599/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013) och tobakslagen (549/2016), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 25–28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om *marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan **marknadskontrollförordningen***, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

2 §

Definitioner

- I denna lag avses med
- 1) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på *Europeiska* unionens marknad i samband med affärsverksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,
 - 2) *anmält organ* ett organ som har utsetts av en av Europeiska unionens medlemsstater och anmälts till Europeiska kommissionen och som är behörigt att utföra bedömningar av överensstämmelse,
 - 3) *marknadskontroll* den verksamhet *som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna* för att säkerställa att produkterna överensstämmer med *de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen*,

Gällande lydelse

4) *tillbakadragande* åtgärder för att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

5) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en produkt för första gången på unionsmarknaden,

6) *återkallelse* varje åtgärd för att dra tillbaka en produkt som redan finns på marknaden eller hos slutanvändaren eller åtgärd för att få produkten att överensstämma med kraven,

7) *produkt som utgör en risk* en produkt som kan inverka negativt på människors hälsa och säkerhet i allmänhet, och på den allmänna säkerheten samt på andra allmänna intressen i en omfattning som går utöver vad som anses rimligt och godtagbart under normala eller rimligen förutsebara användningsförhållanden för den berörda produkten, inklusive användningstid och, i förekommande fall, krav som gäller produktens ibruktagande, installation och behov av underhåll,

8) *riskbedömning* identifiering av verkningar samt bestämmande av riskernas omfattning och bedömning av deras betydelse,

9) *ekonomisk aktör* ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom.,

10) *yttre gränskontroll* kontroller som Tullen gör i de situationer som avses i artiklarna 27–29 i NLF-förordningen på produkter som släpps ut på Europeiska unionens marknad,

11) *produkt som inte överensstämmer med kraven* produkter som inte uppfyller de krav som anges för dem i de lagar som nämns i 1 § 1 mom.,

12) *allvarlig risk* sådana situationer som orsakar risker som kräver ett snabbt ingripande och snabb uppföljning, också i de fall där följdverkningarna inte är omedelbara.

Föreslagen lydelse

4) *tillbakadragande* samtliga åtgärder som syftar till att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

5) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en produkt för första gången på unionsmarknaden,

6) (upphävs)

6) *produkt som utgör en risk* en produkt som kan inverka negativt på människors hälsa och säkerhet i allmänhet, och på den allmänna säkerheten samt på andra allmänna intressen i en omfattning som går utöver vad som anses rimligt och godtagbart under normala eller rimligen förutsebara användningsförhållanden för den berörda produkten, inklusive användningstid och, i förekommande fall, krav som gäller produktens ibruktagande, installation och behov av underhåll,

7) *riskbedömning* identifiering av verkningar samt bestämmande av riskernas omfattning och bedömning av deras betydelse,

8) *ekonomisk aktör* ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom. och enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen,

9) *yttre gränskontroll* kontroller som Tullen gör i de situationer som avses i artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen på produkter som släpps ut på Europeiska unionens marknad,

10) *produkt som inte överensstämmer med kraven* produkter som inte uppfyller de krav som anges för dem i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller i tillämplig harmoniserad unionslagstiftning,

11) *allvarlig risk* sådana situationer som orsakar risker som kräver ett snabbt ingripande och snabb uppföljning, också i de fall där följdverkningarna inte är omedelbara,

12) *onlinegränssnitt* programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennas räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Gällande lydelse

2 kap

Ordnande av tillsynen

3 §

Den högsta styrningen av tillsynen

Den högsta styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag handhas av arbets- och näringsministeriet.

4 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag.

Tullen är den myndighet som svarar för de yttre gränskontrollerna enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen och som övervakar att exportförbudet enligt 23 § och föreläggandet om förstöring enligt 25 § iakttas vid den yttre gränsen.

Strålsäkerhetscentralen är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i strålsäkerhetslagen.

Transport- och kommunikationsverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i luftfartslagen och fordonslagen.

Föreslagen lydelse

2 kap

Ordnande av tillsynen

4 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag.

Tullen är den myndighet som svarar för de yttre gränskontrollerna enligt *artikel 25.1 i marknadskontrollförordningen* och som övervakar att exportförbudet enligt 23 § och föreläggandet om förstöring enligt 25 § iakttas vid den yttre gränsen.

Med avvikelse från 1 mom. är Strålsäkerhetscentralen marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i strålsäkerhetslagen.

Med avvikelse från 1 mom. är Transport- och kommunikationsverket marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i luftfartslagen, fordonslagen, lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om marin utrustning.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet marknadsstillsynsmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

Med avvikelse från 1 mom. är Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och kommunerna på sitt område marknadskontrollmyndigheter enligt denna lag när det gäller tobakslagen.

Gällande lydelse

5 §

Samarbetsförfarandet vid kontrollen av produkter som förs in på unionens marknad

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens och Tullens samarbetsförfarande och tidsfrister vid kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i artiklarna 27–29 i NLF-förordningen och nedan i denna lag.

6 §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioritetsordning

Marknadskontrollmyndigheten ska sköta sina uppgifter på ett så effektivt och utifrån en riskbedömning så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna det fordrar ska en prioritering av uppgifterna göras.

7 §

Kontrollplan

För marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § 1 mom. ska marknadskontrollmyndigheten göra upp en kontrollplan där bestämmelserna i artikel 18.5 i NLF-förordningen ska beaktas.

3 kap

Tillsynsåtgärder

8 §

Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har rätt att av en ekonomisk aktör få sådan information som är nödvändig för att utföra

Föreslagen lydelse

5 §

Samarbetsförfarandet vid kontrollen av produkter som förs in på unionens marknad

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens och Tullens samarbetsförfarande och tidsfrister vid kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i artiklarna 25–28 i *marknadskontrollförordningen* och nedan i denna lag.

6 §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioritetsordning

Marknadskontrollmyndigheten ska sköta sina uppgifter på ett så effektivt och utifrån en riskbedömning så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna det fordrar ska en prioritering av uppgifterna göras. *Vid riskbedömningen ska de faktorer som avses i artikel 11.3 i marknadskontrollförordningen beaktas.*

7 §

Kontrollplan

För marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § 1 mom. ska marknadskontrollmyndigheten, *med undantag av kommunen*, göra upp en kontrollplan där bestämmelserna i artikel 13 i *marknadskontrollförordningen* ska beaktas.

3 kap

Tillsynsåtgärder

8 §

Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har rätt att av ekonomiska aktörer få sådan information som är nödvändig för att utföra

Gällande lydelse

kontroller. Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet.

9 §

Rätt att företa inspektioner

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har med tanke på kontrollen rätt att få tillträde till alla lokaler där det bedrivs sådan verksamhet som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller där det förvaras uppgifter som är betydelsefulla för kontrollen, och utföra sådana inspektioner som behövs för kontrollen. Inspektioner får emellertid inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionerna följs bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

10 §

Rätt att ta produkter för undersökning

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har rätt att ta produkter för undersökning, om det behövs för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som i denna paragraf föreskrivs om produkter tillämpas också på prover eller delar av dem som tas från produkter.

Föreslagen lydelse

kontroller. *Denna information kan även omfatta de uppgifter som avses i artikel 14.4 led a och b i marknadskontrollförordningen.* Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet.

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att av ekonomiska aktörer få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt.

9 §

Rätt att företa inspektioner

Marknadskontrollmyndigheten har med tanke på kontrollen rätt att få tillträde till alla lokaler där det bedrivs sådan verksamhet som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller där det förvaras uppgifter som är betydelsefulla för kontrollen, och utföra sådana inspektioner som behövs för kontrollen. Inspektioner får emellertid inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionerna följs bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

10 §

Rätt att ta produkter för undersökning

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att ta produkter för undersökning, om det behövs för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som i denna paragraf föreskrivs om produkter tillämpas också på prover eller delar av dem som tas från produkter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 a §

Rätt att skaffa produkter under annan identitet

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att ta produkter för undersökning under annan identitet, om det är nödvändigt för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som föreskrivs i 10 § 2 och 3 mom. tillämpas också när en produkt har tagits för undersökning under annan identitet.

Marknadskontrollmyndigheten ska informera den ekonomiska aktören och en personuppgiftsansvarig som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med användningen av annan identitet äventyras.

17 §

Åtgärdsföreläggande

17 §

Åtgärdsföreläggande

Om de förfaranden som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. och som gäller en produkt inte överensstämmer med kraven, kan marknadskontrollmyndigheten meddela ett föreläggande enligt 1 mom. att vidta korrigerande åtgärder för att få förfarandena att överensstämma med kraven.

22 a §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Om en produkt medför allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom., får marknadskontrollmyndigheten, om det är nödvändigt för att undanröja den allvarliga risken, ålägga en tjänsteleverantör att från ett

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

onlinegränssnitt avlägsna innehåll som hänvisar till en produkt. Marknadskontrollmyndigheten får under samma förutsättningar ålägga tjänsteleverantören att i samband med slutanvändarens åtkomst till ett onlinegränssnitt visa denne en tydlig varning om den risk som produkten medför.

Om ett åläggande som avses i 1 mom. inte har iakttagits får marknadskontrollmyndigheten

1) ålägga tjänsteleverantören att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt, eller

2) ålägga den som förvaltar ett domännamnregister eller registraren att avregistrera ett domännamn eller att registrera domännamnet i marknadskontrollmyndighetens namn.

Marknadskontrollmyndigheten kan även interimistiskt meddela ett föreläggande enligt 1 och 2 mom. Det interimistiska föreläggandet gäller tills marknadskontrollmyndigheten avgör saken slutgiltigt. Marknadskontrollmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt.

Innan marknadskontrollmyndigheten meddelar ett föreläggande som avses i 1–3 mom. ska myndigheten ge mottagaren av beslutet och den ekonomiska aktören tillfälle att bli hörd. Undantag från hörande får göras när ett interimistiskt föreläggande meddelas, om hörandet inte kan förrättas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om marknadskontrollmyndighetens befogenheter gäller inte kommuner.

27 §

Information till Europeiska kommissionen

Dessutom ska bestämmelserna i lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009) om myndigheternas skyldighet att underrätta Europeiska kommissionen beaktas.

27 §

Information till Europeiska kommissionen

Dessutom ska vad som i artikel 20 i marknadskontrollförordningen föreskrivs om myndighetens skyldighet att informera Europeiska kommissionen beaktas.

RP 139/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
De ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag behandlas och avgörs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

2.

Lag

om ändring av lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016) 4 § 22 punkten, 5 och 23 § samt 24 § 2 och 3 mom. och *fogas* till 4 § en ny 23 punkt, till 24 § 1 mom. nya 14 och 15 punkter och till 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

22) *CE-märkning* märkning genom vilken tillverkaren visar att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning,

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven avseende ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse, *marknadskontroll och yttre gränskontroll av produkter som importeras från tredjeländer* samt på CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och *marknadskontroll i sam-*

Föreslagen lydelse

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

22) *CE-märkning* märkning genom vilken tillverkaren visar att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning,

23) *leverantör av distributionstjänster* en sådan fysisk eller juridisk person som avses i artikel 3.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse samt för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Gällande lydelse

band med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan NLF-förordningen.

Bestämmelser om marknadskontroll, den yttre gränskontrollen enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav som ställs på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och sökande av ändring i anmälda organs beslut finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om elsäkerhet finns i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen.

Bestämmelser om förhindrande av explosioner och skydd mot explosioner finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

23 §

Ändringssökande

Omprövning av ett anmält organs beslut får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som det anmälda organet meddelar med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

24 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och sökande av ändring i anmälda organs beslut finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om elsäkerhet finns i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen.

Bestämmelser om förhindrande av explosioner och skydd mot explosioner finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

23 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om ett anmält organs beslut. *Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).*

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

24 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om utrustning och säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar dömas till böter.

14) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

15) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om utrustning och säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för överträdelse av bestämmelserna om utrustning och säkerhetssystem avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar också dömas den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation

2) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att ge information och dokumentation,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att informera om en risk,

4) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna.

Den som bryter mot ett förbud eller ett åläggande som har meddelats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte med stöd av 1 mom. dömas till straff för samma gärning.

Den som bryter mot ett förbud eller ett åläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 och 2 mom.

3.

Lag

om ändring av elsäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i elsäkerhetslagen (1135/2016) 2 § 2 mom., 4 § 12 punkten, 5 §, 117 § 2 mom. och 118 och 119 § samt *fogas* till 117 § 1 mom. nya 31 och 32 punkter samt till 117 § ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 och det nuvarande 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på radioutrustning och kommunikationsnät till den del som dessa kan förorsaka fara för någons liv, hälsa eller egendom eller skadliga störningar, om vilka det inte föreskrivs i informations samhällsbalken (917/2014) eller i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) *ackreditering* ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och *marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*,

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven på ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse, *på marknadskontrollen, på yttre gränskontrollen av produkter som importeras*

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på radioutrustning och kommunikationsnät till den del som dessa kan *orsaka* fara för någons liv, hälsa eller egendom, eller skadliga störningar om vilka det inte föreskrivs i *lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation* (917/2014) eller i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

12) *ackreditering* ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*,

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för *CE-märkning* av produkter finns i NLF-förordningen.

Gällande lydelse

från tredjeländer samt på CE-märkningen av produkter finns i NLF-förordningen.

Bestämmelser om hissar finns i hiss säkerhetslagen (1134/2016).

Bestämmelser om överensstämmelse med kraven *i fråga om* utrustning och säkerhetssystem som är avsedda att användas i explosionsfarliga omgivningar finns i lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016).

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheterna och sökande av ändring finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om de krav som ställs på anmälda organ, om tillsynen över anmälda organ och om sökande av ändring finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om kraven avseende säkerheten i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om ersättningsfrågor i samband med avbrott i elöverföring, eldistribution och elleverans och i samband med fel i eldistribution, den övriga nättjänsten eller elleveransen finns i elmarknadslagen.

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av radioutrustning finns i 30 kap. i informationssamhällsbalken.

117 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Bestämmelser om hissar finns i hiss säkerhetslagen (1134/2016).

Bestämmelser om överensstämmelse med kraven *för* utrustning och säkerhetssystem som är avsedda *för användning* i explosionsfarliga omgivningar finns i lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016).

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i *marknadskontrollförordningen*, tillsynsmyndigheter och *ändringssökande* finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser *om krav på* anmälda organ, *tillsyn* över anmälda organ och *ändringssökande* finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om ersättningsfrågor i samband med avbrott i elöverföring, eldistribution och elleverans och i samband med fel i eldistribution, den övriga nättjänsten eller elleveransen finns i elmarknadslagen.

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av radioutrustning finns i 30 kap. i *lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation*.

117 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om elsäkerhet dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 mom.

31) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

32) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om elsäkerhet dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för brott mot bestämmelserna om elsäkerhet också dömas den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation,

2) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att ge information och dokumentation,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en leverantör av distributionstjänster att informera om en risk,

4) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 och 2 mom.

Gällande lydelse

118 §

Sökande av ändring i elsäkerhetsmyndighetens beslut

I ett förvaltningsbeslut som elsäkerhetsmyndigheten har fattat i enlighet med denna lag får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som elsäkerhetsmyndigheten har fattat ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

I ett beslut som gäller föreläggande och utdömmande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutgörande eller hot om avbrytande får ändring dock sökas på det sätt som föreskrivs i viteslagen.

119 §

Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman

Omprövning av ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat med stöd av denna lag får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

I ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

118 §

Sökande av ändring i elsäkerhetsmyndighetens beslut

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut av elsäkerhetsmyndigheten får dock verkställas även om besvär har anförts.

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömmande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen.

119 §

Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman

Omprövning får begäras i fråga om ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ett beslut får dock verkställas trots ändringssökande.

RP 139/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av hiss säkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hiss säkerhetslagen (1134/2016) 4 § 5 punkten samt 5, 85 och 86 §, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

5) *ackreditering* ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*,

5) *ackreditering* ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*,

5 §

5 §

Lagens förhållande till annan lagstiftning

Lagens förhållande till annan lagstiftning

Om det i annan speciallagstiftning finns bestämmelser om hissar eller säkerhetskomponenter till hissar som avviker från denna lag i fråga om de risker som är förenade med dem, tillämpas den lagstiftningen i stället för denna lag.

Bestämmelser om minimikraven på ackrediteringen av organ för bedömning av överensstämmelse, på marknadskontrollen och yttre gränskontrollen av produkter som importeras från tredje länder samt på CE-märkningen av produkter finns i NLF-förordningen.

Bestämmelser om säkerheten vid elarbeten och om den elektromagnetiska kompatibiliteten av elanläggningar finns i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Om det i annan speciallagstiftning finns bestämmelser om hissar eller säkerhetskomponenter till hissar som avviker från denna lag i fråga om de risker som är förenade med dem, tillämpas den lagstiftningen i stället för denna lag.

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i NLF-förordningen.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen.

Gällande lydelse

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheterna och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Den lagen tillämpas dock inte på tillsynen över efterlevnaden av denna lag när det gäller lätthissar, rulltrappor, rullramper, paternosterhissar för personbefordran och lyftdörrar.

I lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016) finns bestämmelser om de krav som ställs på anmälda organ och om tillsynen över anmälda organ och om ändringssökande.

Bestämmelser om kraven avseende säkerheten i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av lätthissar, rulltrappor, rullramper och lyftdörrar finns i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och i konsument säkerhetslagen (920/2011).

Bestämmelser om tillträdesvägar till hissars maskinrum och linskiverum finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i författningar som utfärdats med stöd av den.

85 §

Sökande av ändring i hiss säkerhetsmyndighetens beslut

I ett förvaltningsbeslut som hiss säkerhetsmyndigheten har fattat i enlighet med denna lag får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som hiss säkerhetsmyndigheten har fattat ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvär myndigheten beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i *marknadskontrollförordningen*, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Den lagen tillämpas dock inte på tillsynen över efterlevnaden av denna lag när det gäller lätthissar, rulltrappor, rullramper, paternosterhissar för personbefordran och lyftdörrar.

Bestämmelser om säkerheten vid elarbeten och om den elektromagnetiska kompatibiliteten av elanläggningar finns i elsäkerhetslagen (1135/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om *krav som gäller säkerhet* i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av lätthissar, rulltrappor, rullramper och lyftdörrar finns i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och i konsument säkerhetslagen (920/2011).

Bestämmelser om tillträdesvägar till hissars maskinrum och linskiverum finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

85 §

Sökande av ändring i hiss säkerhetsmyndighetens beslut

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut av hiss säkerhetsmyndigheten får dock verkställas även om besvär har anförts.

Gällande lydelse

I ett beslut som gäller föreläggande och utdömmande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutgörande eller hot om avbrytande får ändring dock sökas på det sätt som föreskrivs i viteslagen.

86 §

Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman

Omprövning av ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat med stöd av denna lag får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

I ett beslut som har meddelats med anledning av en begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat ska iakttas trots ändringsökande, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömmande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen.

86 §

Sökande av ändring i beslut som fattats av ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman

Omprövning får begäras i fråga om ett beslut som ett anmält organ, ett kompetensbedömningsorgan, ett auktoriserat organ eller en auktoriserad besiktningsman har fattat. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ett beslut får dock verkställas trots ändringsökande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015) 4 §, 46 § 3 mom. och 48 §, sådana de lyder, 4 § delvis ändrad i lag 1141/2016 och 48 § i lag 1141/2016, samt

fogas till 46 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1141/2016, nya 15–17 punkter och till 46 §, sådan den lyder i lag 1141/2016, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse, *marknadskontroll och den yttre gränskontrollen av pyrotekniska artiklar som importeras från tredjeländer samt om de minimikrav som ställs på CE-märkningen av pyrotekniska artiklar* finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om trygg tillverkning och upplagring av pyrotekniska artiklar, om tillståndsplikt för och användning av pyrotekniska artiklar samt om de begränsningar som uppställs för överlåtelse av pyrotekniska artiklar finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Bestämmelser om klassificering och märkning av kemikalier och explosiva varor samt om säkerhetsdatabladet finns i Europeiska unionens kemikalielagstiftning och bestämmelser om de språkkrav som gäller dessa finns i kemikalielagen (599/2013).

Föreslagen lydelse

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om *minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter* finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen.

Bestämmelser om trygg tillverkning och upplagring av pyrotekniska artiklar, om tillståndsplikt för och användning av pyrotekniska artiklar samt om de begränsningar som uppställs för överlåtelse av pyrotekniska artiklar finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Bestämmelser om klassificering och märkning av kemikalier och explosiva varor samt om säkerhetsdatabladet finns i Europeiska unionens kemikalielagstiftning och bestämmelser om de språkkrav som gäller dessa finns i kemikalielagen (599/2013).

Gällande lydelse

Bestämmelser om farlighetsklassificering av farliga ämnen finns i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

Bestämmelser om förseelser vid användningen av CE-märkning finns i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010).

Bestämmelser om marknadskontroll, den yttre gränskontrollen enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheterna och sökande av ändring finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav som ställs på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

46 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar dömas till böter.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om farlighetsklassificering av farliga ämnen finns i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

Bestämmelser om förseelser vid användningen av CE-märkning finns i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010).

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

46 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

15) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

16) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare eller importör att ge information och dokumentation,

17) en tillverkares skyldighet enligt artikel 4.3c i marknadskontrollförordningen att informera om en risk,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar också dömas den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

Gällande lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 1 mom.

48 §

Ändringssökande

Omprövning av ett anmält organs beslut som gäller intyg om överensstämmelse får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som det anmälda organet meddelar med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

1) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation,

2) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att ge information och dokumentation,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant och leverantör av distributions-tjänster att informera om en risk,

4) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna.

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om pyrotekniska artiklar dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som utfärdats med stöd av denna lag och som förenats med vite får inte för samma gärning dömas till straff med stöd av 2 och 3 mom.

48 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om ett anmält organs beslut. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

RP 139/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 5 och 21 § i lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) 5 och 21 §
som följer:

Gällande lydelse

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse, *marknadskontroll, yttre gränskontroll av produkter som importeras från tredjeländer* och CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om marknadskontroll, den yttre gränskontrollen enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheterna och sökande av ändring finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav *som ställs* på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven finns i lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven.

Bestämmelser om överföring av ammunition finns i skjutvapenlagen (1/1998).

Föreslagen lydelse

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och *ändringssökande* finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om krav på anmälda organ, tillsyn över anmälda organ och ändringssökande finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Bestämmelser om överföring av ammunition finns i skjutvapenlagen (1/1998).

Gällande lydelse

Bestämmelser om tillverkning, upplagring, förvaring, import, överföring, överlåtelse, användning och förstöring av explosiva varor finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

21 §

Ändringssökande

Omprövning av ett anmält organs beslut som gäller intyg om överensstämmelse får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Det beslut som det anmälda organet meddelar med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om tillverkning, upplagring, förvaring, import, överföring, överlåtelse, användning och förstöring av explosiva varor finns i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005).

Bestämmelser om krav som gäller säkerhet i arbetet finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

21 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om ett anmält organs beslut. *Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).*

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om tryckbärande anordningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016) 2 § 11 punkten och 3 §, av dem 3 §
sådan den lyder delvis ändrad i lag 797/2020, samt
fogas till 104 § 1 mom. nya 23–27 punkter som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *CE-märkning* en märkning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, genom vilken tillverkaren visar att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning,

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

På marknadskontrollen av tryckbärande anordningar tillämpas lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) och NLF-förordningen.

Bestämmelser om krav som ställs på anmälda organ och om tillsyn över anmälda organ finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

11) *CE-märkning* en märkning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, genom vilken tillverkaren visar att en produkt överensstämmer med de tillämpliga kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning,

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen.

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Gällande lydelse

Bestämmelser om minimikraven *med avseende på* ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse, *på marknadskontroll, på yttre gränskontroll av produkter som importeras från tredjeländer* och på CE-märkning av produkter *samt bestämmelser om allmänna principer för CE-märkning* finns i NLF-förordningen. Bestämmelser om påföljderna för överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning finns i lagen om CE-märkningsföreseelse (187/2010).

På tryckbara anordningar i luftfartyg tillämpas luftfartslagen (864/2014) och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, om inget annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG eller av förordningar som kommissionen utfärdat med stöd av den.

Bestämmelser om aerosoler finns i lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020).

104 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om minimikraven *för* ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och *för CE-märkning* av produkter finns i NLF-förordningen. Bestämmelser om påföljderna för överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning finns i lagen om CE-märkningsföreseelse (187/2010).

Bestämmelser om krav på anmälda organ och tillsyn över anmälda organ finns i lagen om anmälda organ för vissa produktgrupper (278/2016).

På tryckbara anordningar i luftfartyg tillämpas luftfartslagen (864/2014) och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, om inget annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av *Europeiska unionens* byrå för luftfartssäkerhet, och *om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91* eller av förordningar som kommissionen utfärdat med stöd av den

Bestämmelser om aerosoler finns i lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020).

104 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot

23) *skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats,*

24) *skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leve-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rantör av distributionstjänster att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten i tio år samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

25) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

26) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, tillverkares representant och leverantör av distributionstjänster att informera om en risk,

27) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om tryckbärande anordningar dömas till böter.

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för överträdelse av bestämmelserna om tryckbärande anordningar dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018) 2 och 6 § samt
fogas till 9 § 1 mom. nya 7–11 punkter som följer:

Gällande lydelse

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om kraven på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iaktta dessa krav finns förutom i denna lag även i förordningen om personlig skyddsutrustning.

Bestämmelser om minimikraven på marknadskontrollen och yttre gränskontrollen av produkter som importeras från tredjeländer samt på CE-märkningen av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om marknads kontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknads kontrollagen*.

Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som avses i kapitel V i förordningen om personlig skyddsutrustning, om

Föreslagen lydelse

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om kraven på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iaktta dessa krav finns förutom i denna lag även i förordningen om personlig skyddsutrustning.

Bestämmelser om en ram för marknads kontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknads kontrollförordningen.

Bestämmelser om marknads kontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknads kontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknads kontrollagen*.

Bestämmelser om minimikraven för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse och för CE-märkning av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som avses i kapitel V i förordningen om personlig skyddsutrustning, om

Gällande lydelse

tillsynen över organen och om ändringssökande finns i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010).

6 §

Tillsyn

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av denna lag finns i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning, NLF-förordningen och marknadskontrollagen.

9 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

Föreslagen lydelse

tillsynen över organen och om ändringssökande finns i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010).

6 §

Tillsyn

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av denna lag finns i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning, *marknadskontrollförordningen* och marknadskontrollagen.

9 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

7) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkares representant eller leverantör av distributions-tjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats,

8) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontrollmyndigheten under den period som krävs samt säkerställa att marknadskontrollmyndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

9) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av den myndigheten,

10) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare,

Gällande lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse i fråga om anordningars säkerhet* dömas till böter.

Föreslagen lydelse

importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera marknadskontrollmyndigheten om en produkt som utgör en risk,

11) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att se till att omedelbara behövliga korrigerande åtgärder vidtas om en produkt inte överensstämmer med de krav som gäller den eller, om detta inte är möjligt, att minska de risker som den produkten medför,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse i fråga om anordningars säkerhet* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) 28, 29, 31 och 32 § samt 37 § 1 mom. 3 punkten, av dem 28 och 29 § sådana de lyder i lag 1269/2010, 32 § sådan den lyder i lagarna 1009/2010 och 1269/2010 samt 37 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1175/2018,
ändras 27 § och 37 § 1 mom. 7 punkten, sådana de lyder, 27 § i lag 1269/2010 och 37 § 1 mom. 7 punkten i lag 1175/2018 samt
fogas till lagen en ny 3 a § och till 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1175/2018, nya 14–17 punkter som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

Förhållande till annan lagstiftning

*Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan **marknadskontrollförordningen**, och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Med en i marknadskontrolllagen avsedd ekonomisk aktör jämföres vid tillämpningen av denna lag en näringsidkare samt en produkts importör, auktoriserade representant och tillverkare.*

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

Gällande lydelse

27 §

Tillsynsmyndighet

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar att de energirelaterade produkterna överensstämmer med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

28 §

Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få uppgifter

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att (upphävs)
få för tillsynen över efterlevnaden av denna lag nödvändiga uppgifter av tillverkaren, den auktoriserade representanten, importören eller någon annan näringsidkare som har förpliktelser enligt denna lag.

29 §

Säkerhets- och kemikalieverkets inspektionsrätt

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att (upphävs)
få tillträde till ett område eller till en lokal eller annat utrymme, om detta behövs med tanke på tillsynen enligt denna lag, att där utföra inspektioner och att vidta andra åtgärder som tillsynen kräver. Tillsynsåtgärderna kan dock utsträckas till sådana lokaler som är avsedda för boende endast om det finns anledning att misstänka att ett brott som avses i 34 kap. 1, 3, 7–9 eller 10 § eller 44 kap. 11 eller 12 § i strafflagen (39/1889) har begåtts.

31 §

Krav som gäller utomstående sakkunniga

Sakkunniga som utför undersökningar och (upphävs)
provningar samt bedömningar av överensstämmelse med kraven för myndighetstillsynen enligt denna lag ska ha den sakkunskap och kompetens som behövs för dessa uppgif-

Föreslagen lydelse

27 §

Tillsynsmyndighet

Bestämmelser om den myndighet som övervakar att de energirelaterade produkterna överensstämmer med denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den finns i 4 § 1 mom. i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.

Gällande lydelse

ter. På sådana utomstående sakkunniga tillämpas vad som i förvaltningslagen bestäms om jäv för tjänsteman.

32 §

Säkerhets- och kemikalieverkets rätt att få uppgifter och utlämna sekretessbelagda uppgifter

Oberoende av sekretessen enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Säkerhets- och kemikalieverket rätt att av andra myndigheter få de uppgifter som behövs för tillsynen enligt denna lag. (upphävs)

Oberoende av sekretessen enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Säkerhets- och kemikalieverket lämna ut sådana sekretessbelagda uppgifter som det erhållit vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag till

- 1) åklagaren, polisen och tullmyndigheten för förebyggande eller utredning av brott,
- 2) miljöförhållnings- och konsumentskyddsmyndigheterna, om den handling som lämnas ut innehåller sådana uppgifter som myndigheten behöver för att utföra sina uppdrag,
- 3) behöriga utländska myndigheter och internationella organ för uppfyllande av sådana förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens regelverk eller internationella avtal som är bindande för Finland.

37 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

3) skyldigheten enligt 8 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av 8 § att avge en försäkran om överensstämmelse,

7) skyldigheten enligt 28 § att lämna uppgifter eller besiktningsorgans skyldighet enligt 33 § att lämna uppgifter,

Föreslagen lydelse

37 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

3) (upphävs)

7) besiktningsorgans skyldighet enligt 33 § att lämna uppgifter,

14) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare,

Gällande lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter dömas till böter.

Föreslagen lydelse

importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att kontrollera att EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation har upprättats, hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för Säkerhets- och kemikalieverket under tio år samt säkerställa att Säkerhets- och kemikalieverket på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen,

15) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att på en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven,

16) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera marknadskontrollmyndigheten om en produkt som utgör en risk,

17) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, auktoriserad representant eller leverantör av distributionstjänster att se till att omedelbara behövliga korrigerande åtgärder vidtas om en produkt inte överensstämmer med de krav som gäller den eller, om detta inte är möjligt, att minska de risker som den produkten medför,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot bestämmelserna om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015) 36 § 2 mom., 37 och 38 §, 40 och 44–49 §, sådana de lyder i lag 963/2018,
ändras 5 § 15, 29, 32 och 35 punkten, 39, 41–43, 50 och 52 § samt 56 §, av dem 39, 41–43, 50 och 52 § sådana de lyder i lag 963/2018, samt
fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till 5 § en ny 36 punkt och till lagen en ny 35 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte

Lagens syfte

*Bestämmelser om marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan **marknadskontrollagen**.*

*På marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag tillämpas lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), **nedan marknadskontrollagen**, till den del något annat inte föreskrivs i denna lag.*

5 §

5 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

 15) *tillhandahållande på marknaden* leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på *marknaden inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis,*

 15) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på *Europeiska unionens marknad i samband med affärsverksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,*

 29) *anmält organ* ett organ som utför kalibrering, provning, certifiering och kontroller eller andra åtgärder som hör till bedömningen av överensstämmelse,

 29) *anmält organ* ett organ som har utsetts av en av *Europeiska unionens medlemsstater och anmälts till Europeiska kommissionen och som är behörigt att utföra bedömningar av överensstämmelse,*

Gällande lydelse

32) *marknadstillsyn* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av myndigheterna för att se till att produkterna är förenliga med de krav som fastställs i tillämplig unionslagstiftning om harmonisering och att de inte äventyrar hälsa, säkerhet eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset,

35) förordningen om ackreditering och marknadskontroll Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

36 §

Marknadstillsynsmyndigheter

Bestämmelser om marknadstillsyn och yttre gränskontroll i fråga om produkterna finns dessutom i förordningen om ackreditering och marknadskontroll.

37 §

Rätt till information

Föreslagen lydelse

32) *marknadskontroll* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och för att säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen,

35) förordningen om ackreditering och marknadskontroll Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

36) *marknadskontrollförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

35 a §

Tillämpningsområde för marknadskontrollen

På den marknadskontroll som riktas till privatimportörer tillämpas bestämmelserna i detta kapitel och de allmänna bestämmelserna i 3 kap. i marknadskontrollagen.

Vid tillämpningen av denna lag betraktas verksamhetsutövaren som en i marknadskontrollagen avsedd ekonomisk aktör.

36 §

Marknadstillsynsmyndigheter

(upphävs 2 mom.)

Gällande lydelse

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av verksamhetsutövare, privatimportörer och övriga som skyldigheterna i denna lag gäller få uppgifter som är nödvändiga för utövande av tillsynen.

Rätten att få uppgifter gäller också sådana uppgifter som är nödvändiga för utförande av uppgifter enligt denna lag och som annars skulle vara sekretessbelagda på grund av att de gäller privat affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd.

38 §

Inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket har rätt att få tillträde till ett område eller till en lokal eller något annat utrymme, om detta behövs med tanke på den övervakning som avses i denna lag, och att där utföra inspektioner och vidta andra åtgärder som övervakningen kräver.

Inspektionsrätten utsträcker sig dock inte till utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionen ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

39 §

Rätt att ta produkter för undersökning och **provning**

Transport- och kommunikationsverket har rätt att ta produkter för undersökning och provning, om det behövs med tanke på tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

40 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Föreslagen lydelse

(upphävs)

(upphävs)

39 §

Rätt att ta produkter för undersökning

Om en produkt som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 10 § 1 mom. i marknadskontrollagen har tagit för undersökning skadas, ska produkten repareras. Om det inte är möjligt att reparera produkten, tillämpas ersättningsskyldigheten enligt 10 § 2 mom. i marknadskontrollagen i fråga om såväl en verksamhetsutövare som en privatimportör.

Gällande lydelse

Transport- och kommunikationsverket kan vid undersökningar och provningar som avses i 39 § samt vid riskbedömning anlita utomstående sakkunniga. En sakkunnig ska ha den sakkunskap och kompetens som behövs för uppgifterna i fråga. En utomstående sakkunnig ska vid behov inför Transport- och kommunikationsverket visa sin kompetens och påvisa att de tillämpade undersöknings- och provningsmetoderna är tillförlitliga.

På en utomstående sakkunnig tillämpas vad som i 34 § föreskrivs om iakttagande av allmänna förvaltningslagar och om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar.

41 §

Åläggande att korrigera brist

Om Transport- och kommunikationsverket vid tillsynen konstaterar att en produkt, de dokument som gäller den eller de uppgifter som ges om den inte uppfyller vad som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, kan verket ålägga en verksamhetsutövare att inom utsatt tid vidta åtgärder för att få en produkt som släppts ut på marknaden, dokument som gäller produkten eller uppgifter som ges om den att överens stämma med kraven. Verksamhetsutövaren ska säkerställa att behövliga åtgärder genomförs på alla produkter som verksamhetsutövaren tillhandahåller på marknaden i övriga medlemsstater i Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det är fråga om en vattenfarkost som en privatimportör har importerat för eget bruk, ska Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål meddela denne vilka åtgärder som ska genomföras för att produkten ska överensstämma med kraven. Verket kan ålägga en privatimportör att åtgärda bristande överensstämmelse med kraven innan en produkt tas i bruk, om produkten inte överensstämmer med kraven.

Åtgärder och tidsfrister som Transport- och kommunikationsverket ålägger med stöd av denna paragraf ska stå i rätt proportion till den fara som produkten medför. Verket ska

Föreslagen lydelse

(upphävs)

41 §

Åläggande att korrigera brist

Om Transport- och kommunikationsverket vid tillsynen konstaterar att en vattenfarkost som en privatimportör har importerat för eget bruk, dokumentationen om farkosten eller uppgifter som ges om den inte överensstämmer med kraven, ska verket utan dröjsmål meddela privatimportören vilka åtgärder som ska genomföras för att vattenfarkosten ska överensstämma med kraven. Om en produkt inte överensstämmer med kraven, kan verket ålägga privatimportören att åtgärda den bristande överensstämmelsen innan produkten tas i bruk.

Gällande lydelse

meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

42 §

Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara

Om den fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön som är förknippad med en produkt på ett effektivt sätt kan avvärjas eller farans omfattning avsevärt minskas genom korrigerings-, rättelse- eller informationsåtgärder, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga verksamhetsutövaren eller privatimportören att vidta sådana åtgärder inom utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer.

Transport- och kommunikationsverket kan också bestämma att en försummad åtgärd vidtas på den försumliges bekostnad.

43 §

Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande

Om en produkt är farlig för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön och faran inte på något annat sätt går att förhindra, kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka eller importera produkten, tillhandahålla eller släppa ut den på marknaden eller ta den i bruk. Verket kan samtidigt ålägga verksamhetsutövaren att effektivt och omedelbart från marknaden dra tillbaka de farliga produkterna eller de produkter som inte stämmer överens med bestämmelserna.

Verksamhetsutövaren är skyldig att för Transport- och kommunikationsverket inom den tid som verket utsatt lägga fram en utredning om hur utövaren har verkställt det åläggande att dra tillbaka produkterna från marknaden som förenats med förbudet enligt denna paragraf.

Verksamhetsutövaren ska dessutom säkerställa att de behövliga åtgärderna genomförs

Föreslagen lydelse

42 §

Åläggande om åtgärder för avvärjande eller minskning av fara

Om en produkt som importerats av en privatimportör under normala och rimligen förutsebara användningsförhållanden kan medföra risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön, kan Transport- och kommunikationsverket inom en skälig tid som verket bestämmer ålägga privatimportören att vidta åtgärder för att få produkten att överensstämma med kraven.

43 §

Förbud mot tillverkning, import, tillhandahållande på marknaden, utsläppande på marknaden och ibruktagande

Om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som har ålagts med stöd av 41 § 1 mom., kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användning eller ibruktagande av produkten.

Om det är uppenbart att en produkt kan strida mot kraven eller att produkten under normala och rimligen förutsebara användningsförhållanden kan medföra risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön, kan ett förbud som avses i 1 mom. meddelas temporärt för den tid saken utreds. Det temporära förbudet gäller tills Transport- och kommunikationsverket avgör saken slutgiltigt. Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ärendet skyndsamt.

Utöver vad som föreskrivs i 18 § i marknadskontrollagen kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda verksamhetsutövaren att ta i bruk en produkt.

Gällande lydelse

på alla produkter som verksamhetsutövaren tillhandahåller på marknaden i övriga medlemsstater i Europeiska unionen eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om en privatimportör inte vidtar de åtgärder som avses i 41 § 2 mom., kan Transport- och kommunikationsverket förbjuda användning eller ibruktagande av produkten.

Transport- och kommunikationsverket ska meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

Transport- och kommunikationsverket återkallar förbudet, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett förbudet har åtgärdats eller fått en lösning.

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett temporärt förbud som det har meddelat med stöd av denna paragraf eller 21 § i marknadskontrollagen. Ett temporärt förbud anses vara berättigat, om varken kommissionen eller någon av medlemsstaterna reser invändningar inom tre månader från det att underrättelsen har tagits emot.

Transport- och kommunikationsverket återkallar ett förbud som det meddelat en verksamhetsutövare eller en privatimportör, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig försäkran om att de omständigheter som föranlett förbudet har åtgärdats eller fått en lösning.

Transport- och kommunikationsverket ska meddela det behöriga anmälda organet om allvarliga brister som har upptäckts.

44 §

Temporärt förbud

Om det är uppenbart att en produkt medför fara för människors säkerhet eller hälsa, för egendom eller för miljön och faran inte på något annat sätt går att förhindra, eller om verksamhetsutövaren eller privatimportören inte inom utsatt tid vidtar åtgärder som har ålagts med stöd av 41 §, kan Transport- och kommunikationsverket temporärt meddela ett i 43 § avsett förbud under den tid som ärendet utreds.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett temporärt förbud som det har meddelat. Ett temporärt förbud anses vara berättigat, om varken kommissionen eller någon av medlemsstaterna reser invändningar inom tre månader från det att underrättelsen har tagits emot.

Transport- och kommunikationsverket återkallar förbudet, när ärendet har fått ett slutligt avgörande eller när verket får en tillräcklig

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

försäkran om att de omständigheter som föranlett det temporära förbudet har åtgärdats eller fått en lösning. När ett temporärt förbud har meddelats ska Transport- och kommunikationsverket i första hand avgöra frågan om huruvida ett i 43 § avsett förbud ska meddelas och för egen del se till att de utredningar som behövs i ärendet görs utan dröjsmål.

45 §

Åläggande om att en produkt ska förstöras

Om de förbud och ålägganden som avses i 41–44 § inte kan anses tillräckliga, kan Transport- och kommunikationsverket bestämma att en produkt som verksamhetsutövaren har i sin besittning eller en produkt som lämnats tillbaka till verksamhetsutövaren med stöd av 46 § ska förstöras eller, om detta inte anses ändamålsenligt, besluta om andra åtgärder i fråga om produkten. (upphävs)

46 §

Åläggande om reparation eller byte av en produkt eller om hävning av köp

När Transport- och kommunikationsverket med stöd av 43 § har meddelat ett förbud beträffande en produkt, kan verket ålägga verksamhetsutövaren att i fråga om sådana produkter som redan släppts ut på marknaden eller tagits i bruk vidta åtgärder för att avvärja den fara som hänförs till produkten och trygga produktinnehavarens rättsliga ställning. (upphävs)

Genom ett åläggande enligt 1 mom. kan en verksamhetsutövare förpliktas att

1) reparera produkten så att den fara som föranleds av ett fel eller en brist i dess konstruktion eller sammansättning eller av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om den avvärjs,

2) återta en produkt som kan äventyra säkerheten och hälsan för människor eller medföra fara för egendom eller miljön samt i stället ge en likadan eller likartad ofarlig produkt, eller

3) häva köpet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket kan meddela ett åläggande enligt 1 mom. även när ett förbud som avses i 43 § inte kan meddelas på grund av att produkterna i fråga inte längre finns hos verksamhetsutövaren och det finns vägande skäl att meddela åläggandet.

47 §

Åläggande att lämna information

Om Transport- och kommunikationsverket har meddelat ett förbud enligt 43 eller 44 § eller ett åläggande enligt 46 §, kan verket inom den tid och på det sätt som det bestämmer förelägga verksamhetsutövaren att informera om förbudet eller åläggandet samt om den risk som är förenad med produkten eller användningen av den och om konsumenternas rättigheter. (upphävs)

Transport- och kommunikationsverket kan på verksamhetsutövarens bekostnad informera om de frågor som avses i 1 mom., om verksamhetsutövaren inte har iakttagit verkets åläggande eller om det på grund av sakens brådskande natur finns vägande skäl för detta informerande.

48 §

Meddelanden till Europeiska kommissionen och medlemsstaterna

Transport- och kommunikationsverket ska underrätta Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om resultaten av den tillsyn som verket utövat och de åtgärder som det har ålagt, om verket anser att produktens bristande överensstämmelse med kraven inte gäller endast Finlands territorium. (upphävs)

49 §

Åtgärder i fråga om produkter vars bristande överensstämmelse med kraven har konstaterats i andra medlemsstater

Gällande lydelse

Om Transport- och kommunikationsverket får vetskap om att det i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen har ålagts en temporär åtgärd som anses berättigad, ska Transport- och kommunikationsverket vidta behövliga åtgärder för att avlägsna en produkt som inte överensstämmer med kraven från den finländska marknaden.

50 §

Vite

Ett förbud eller åläggande som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av 41–47 § ska förenas med vite, om detta inte av särskilda skäl är onödigt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten att lämna uppgifter enligt 26 §, den uppgiftsskyldighet som avses i 6 § 6 mom. samt den skyldighet att lämna uppgifter som anges i 37 § med vite.

Vite som avses i 1 och 2 mom. döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av Transport- och kommunikationsverket.

I fråga om vite, tvångsutförande och avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

52 §

Tillsynsmyndigheternas rätt att få uppgifter från andra myndigheter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Transport- och kommunikationsverket och Tullen har trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet rätt att av andra myndigheter få sådana uppgifter som behövs för tillsynen enligt denna lag.

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter som erhållits vid utförandet av

Föreslagen lydelse

(upphävs)

50 §

Vite

Utöver vad som i 28 § i marknadskontrollagen föreskrivs om vite och hot om tvångsutförande, ska Transport- och kommunikationsverket förena ett förbud eller åläggande som det har meddelat med stöd av 41–43 § i denna lag eller 17–25 § i marknadskontrollagen med vite, om detta inte av särskilda skäl är onödigt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena *den skyldighet* att lämna uppgifter som avses i 26 §, den uppgiftsskyldighet som avses i 6 § 6 mom. samt den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 37 § i denna lag eller i 8 § i marknadskontrollagen med vite.

52 §

Rätt att få information av andra myndigheter och använda prover som tagits av andra

Utöver vad som föreskrivs i 11 och 13 § i marknadskontrollagen får Transport- och kommunikationsverket och Tullen till Olycksutredningscentralen lämna ut sådana uppgifter som omfattas av sekretess som är nödvändiga för att centralen ska kunna utföra sina uppgifter i anknytning till fritidsbåtstrafik eller fritidsbåtar.

Gällande lydelse

uppdrag enligt denna lag och som omfattas av sekretess lämnas ut till

1) åklagaren, polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen för förebyggande eller utredning av brott,

2) miljövårds- och konsumentskyddsmyndigheterna samt Olycksutredningscentralen i fall där den handling som överläts innehåller sådana uppgifter som myndigheten behöver för att utföra sina uppdrag, och

3) andra staters behöriga myndigheter och internationella organ för uppfyllande av sådana förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens regelverk eller på internationella avtal som är bindande för Finland.

56 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) tillhandahåller en produkt på marknaden, släpper ut den på marknaden eller tar den i bruk i strid med bestämmelserna i 6–9 § eller bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dem eller artikel 30 i förordningen om ackreditering och marknadskontroll,

2) bryter mot den anmälningsskyldighet som avses i 14 § 2 mom., 19 § 2 mom. eller 22 § 2 mom. eller den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 26 §, eller

3) bryter mot ett förbud eller åläggande som avses i 41–47 §, ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms på något annat ställe i lag,

Föreslagen lydelse

56 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) tillhandahåller en produkt på marknaden, släpper ut den på marknaden eller tar den i bruk i strid med bestämmelserna i 6–9 § eller bestämmelser som har utfärdats eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dem eller artikel 30 i förordningen om ackreditering och marknadskontroll,

2) bryter mot *verksamhetsutövarens* skyldighet enligt 26 § att lämna uppgifter i sin marknadsföring,

3) bryter mot ett åläggande eller förbud som med stöd av 17–22, 23 eller 25 § i marknadskontrollagen har meddelats en tillverkare, auktoriserad representant, importör eller distributör på grund av att en produkt inte överensstämmer med kraven eller utgör en risk,

4) bryter mot ett åläggande att vidta åtgärder för att säkerställa en produkts överensstämmelse med kraven som med stöd av 42 § meddelats en privatimportör,

5) bryter mot ett förbud mot att använda eller ta i bruk en produkt som med stöd av 43 § 1 mom. har meddelats en privatimportör,

6) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen eller 10 § 3 mom., 15 § 2 mom. 1 punkten, 16 § 1 mom., 20 §, 21 § 2 mom. eller 24 § 2 mom. i denna

Gällande lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms på något annat ställe i lag, för brott mot lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller åläggande som har meddelats med stöd av 41—47 § och som har förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.

Föreslagen lydelse

lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör, leverantör av distributionstjänster eller privatimportör att iakttäta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse eller teknisk dokumentation,

7) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen eller 14 § 3 mom., 15 § 2 mom. 2 punkten, 19 § 3 mom., 22 § 3 mom. eller 24 § 3 mom. i denna lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör, leverantör av distributionstjänster eller privatimportör att ge information och dokumentation,

8) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen eller 14 § 2 mom., 19 § 2 mom. eller 22 § 2 mom. i denna lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk, eller

9) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen eller 14 § 1 mom., 19 § 1 mom. eller 22 § 1 mom. i denna lag för en tillverkare, auktoriserad representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som har meddelats med stöd av 41—43 § i denna lag eller 17—22, 23 eller 25 § i marknadskontrolllagen och förenats med vite behöver inte dömas till straff för samma gärning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 260 §, 261 § 4 mom., 262, 263 och 307 § samt 348 § 1 mom., sådana de lyder, 260 § i lagarna 1003/2018 och 1207/2020, 261 § 4 mom., 262, 263 och 307 § i lag 1003/2018 samt 348 § 1 mom. i lag 456/2016 som följer:

Gällande lydelse

260 §

Hantering av radioutrustning som utgör en risk

Om Transport- och kommunikationsverket av grundad anledning anser att radioutrustning utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller andra sådana aspekter av skydd av allmänna intressen som omfattas av kraven i detta kapitel, ska verket utföra en heltäckande bedömning av radioutrustningens överensstämmelse.

Om Transport- och kommunikationsverket vid bedömningen konstaterar att radioutrustningen inte uppfyller kraven i denna lag och de övriga åtgärderna inte anses tillräckliga, kan verket ålägga den berörda ekonomiska aktören att utan dröjsmål vidta alla lämpliga korrigerande åtgärder för att få radioutrustningen att uppfylla kraven, dra tillbaka utrustningen från marknaden eller återkalla den inom en rimlig tid som verket sätter ut. Med tillbakadragande avses åtgärder för att förhindra att radioutrustning i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden. Med återkallelse avses åtgärder för att dra tillbaka produkter som redan tillhandahållits användaren av radioutrustningen samt i stället ge en produkt som överensstämmer med kraven eller häva köpet.

Tidsfristen ska stå i rätt proportion till den risk som den bristande överensstämmelsen medför.

Transport- och kommunikationsverket ska informera det berörda anmälda organet om radioutrustning som inte uppfyller kraven.

Föreslagen lydelse

260 §

Marknadskontroll av radioutrustning samt hantering av radioutrustning som utgör en risk

*Bestämmelser om marknadskontrollen av radioutrustning samt om yttre gränskontroll finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan **marknadskontrollagen**. Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan **marknadskontrollförordningen**.*

Om Transport- och kommunikationsverket av grundad anledning anser att radioutrustning utgör en risk med hänsyn till de krav som ställts i enlighet med denna lag, ska verket göra en heltäckande bedömning av radioutrustningens överensstämmelse.

Varje ekonomisk aktör ska se till att alla lämpliga korrigerande åtgärder som förutsätts i någon medlemsstat vidtas i fråga om all den radioutrustning som aktören har tillhandahållit på unionsmarknaden.

Gällande lydelse

Om Transport- och kommunikationsverket anser att den bristande överensstämmelsen inte enbart gäller Finlands territorium, ska verket informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om bedömningsresultaten och om de åtgärder som verket har ålagt de berörda ekonomiska aktörerna att vidta.

Varje ekonomisk aktör ska se till att alla lämpliga korrigerande åtgärder som förutsätts i någon medlemsstat vidtas i fråga om all den radioutrustning som aktören har tillhandahållit på unionsmarknaden.

Om en ekonomisk aktör inte vidtar tillräckliga korrigerande åtgärder inom den tid som satts ut enligt 2 mom., kan Transport- och kommunikationsverket vidta lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda den ekonomiska aktören att på marknaden släppa ut, att på den nationella marknaden tillhandahålla eller att överlåta radioutrustning med bristande överensstämmelse, eller åtgärder för att dra tillbaka radioutrustningen från marknaden. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma om andra kompletterande åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden. Den ekonomiska aktören kan ytterligare åläggas att vidta åtgärder för att återkalla radioutrustningen som utgör en risk genom att dra tillbaka den från användarna av radioutrustningen, och i stället ge en överensstämmande produkt eller häva köpet, om åtgärderna för tillbakadragande är otillräckliga. Det tillfälliga förbudet gäller tills ärendet är slutligt avgjort efter ett sådant förfarande som avses i 261 §.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga den ekonomiska aktören att till verket inom en skälig tid som verket bestämmer lämna en redogörelse för hur ett åläggande enligt 2 mom. eller ett förbud enligt 7 mom. har verkställts.

261 §

Samråd som gäller begränsande åtgärder

Transport- och kommunikationsverket ska upphäva en åtgärd enligt 260 § 7 mom. eller

Föreslagen lydelse

261 §

Samråd som gäller begränsande åtgärder

Gällande lydelse

ändra den, om kommissionen meddelar att den anser att åtgärden strider mot EU-rätten.

262 §

Förfarande som gäller överensstämmande radioutrustning som utgör en risk

Om Transport- och kommunikationsverket, efter en bedömning i enlighet med 260 §, konstaterar att sådan radioutrustning som överensstämmer med kraven trots detta utgör en risk med avseende på krav som gäller skyddet av allmänna intressen enligt denna lag, får verket ålägga den berörda ekonomiska aktören att vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att radioutrustningen inte utgör en sådan risk. Alternativt kan verket ålägga den ekonomiska aktören att dra tillbaka eller återkalla radioutrustningen från marknaden inom en rimlig tid som verket sätter ut. Tidsfristen ska stå i rätt proportion till risken.

Varje ekonomisk aktör ska se till att det vidtas korrigerande åtgärder i fråga om all berörd radioutrustning som aktören har tillhandahållit på unionsmarknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om de åtgärder som avses i 1 mom. Informationen ska innehålla alla de tillgängliga uppgifter som krävs för att kunna identifiera radioutrustningen samt uppgift om dess ursprung och leveranskedja, den risk utrustningen utgör och vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt alla andra tillgängliga uppgifter om saken.

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket ska upphäva en åtgärd enligt 21 § i marknadskontrollagen eller ändra den, om kommissionen meddelar att den anser att åtgärden strider mot EU-rätten.

262 §

Förfarande som gäller överensstämmande radioutrustning som utgör en risk

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål även underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om åtgärder som verket har vidtagit med stöd av 3 kap. i marknadskontrollagen på grund av att radioutrustning trots att den överensstämmer med kraven utgör en risk med avseende på krav som gäller skyddet av allmänna intressen enligt denna lag. Informationen ska innehålla alla de tillgängliga uppgifter som krävs för att kunna identifiera radioutrustningen samt uppgift om dess ursprung och leveranskedja, den risk utrustningen utgör och vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt alla andra tillgängliga uppgifter om saken.

Gällande lydelse

263 §

Korrigerande av formell bristande överensstämelse

Transport- och kommunikationsverket ska kräva att den berörda ekonomiska aktören inom en av verket utsatt rimlig tid och på det sätt som verket bestämmer korrigerar en bristande överensstämelse som gäller

1) att CE-märkning saknas eller har anbringats i strid med artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 eller i strid med bestämmelserna i denna lag,

2) att det anmälda organets identifikationsnummer saknas eller strider mot kraven,

3) att EU-försäkran om överensstämelse saknas eller strider mot kraven,

4) att den tekniska dokumentationen saknas eller är bristfällig,

5) att identifieringen av radioutrustningen eller tillverkarens eller importörens kontaktuppgifter är felaktiga eller bristfälliga,

6) att bruksanvisningar och säkerhetsinformation eller anvisningar och information om användningsbegränsningar som medföljer utrustningen är bristfälliga,

7) lämnande av uppgifter om andra ekonomiska aktörer till Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 253 d § 2 mom.,

8) registrering av radioutrustning som hör till särskilda kategorier eller klasser i enlighet med 252 § 2 mom.

Om den ekonomiska aktören inte korrigerar bristerna inom den rimliga tid som satts ut, får Transport- och kommunikationsverket vidta alla lämpliga åtgärder *enligt 260 § 7 mom.* för att begränsa eller förbjuda utsläppandet eller tillhandahållandet av radioutrustningen på marknaden eller, om bristen är väsentlig, för att se till att den återkallas eller dras tillbaka från marknaden.

307 §

Vissa andra myndigheters uppgifter

Föreslagen lydelse

263 §

Korrigerande av formell bristande överensstämelse

Transport- och kommunikationsverket ska kräva att den berörda ekonomiska aktören inom en av verket utsatt skälig tid och på det sätt som verket bestämmer korrigerar en bristande överensstämelse som gäller

1) att CE-märkning saknas eller har anbringats i strid med artikel 26 i *marknadskontrollförordningen* eller i strid med bestämmelserna i denna lag,

2) att det anmälda organets identifikationsnummer saknas eller strider mot kraven,

3) att EU-försäkran om överensstämelse saknas eller strider mot kraven,

4) att den tekniska dokumentationen saknas eller är bristfällig,

5) att identifieringen av radioutrustningen eller tillverkarens eller importörens kontaktuppgifter är felaktiga eller bristfälliga,

6) att bruksanvisningar och säkerhetsinformation eller anvisningar och information om användningsbegränsningar som medföljer utrustningen är bristfälliga,

7) lämnande av uppgifter om andra ekonomiska aktörer till Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 253 d § 2 mom.,

8) registrering av radioutrustning som hör till särskilda kategorier eller klasser i enlighet med 252 § 2 mom.

Om den ekonomiska aktören inte korrigerar bristerna inom den rimliga tid som satts ut, får Transport- och kommunikationsverket vidta alla lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda utsläppandet eller tillhandahållandet av radioutrustningen på marknaden eller, om bristen är väsentlig, för att se till att den återkallas eller dras tillbaka från marknaden.

307 §

Vissa andra myndigheters uppgifter

Gällande lydelse

Polisen och Gränsbevakningsväsendet ska utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 39 § om radiotillstånd och bestämmelserna i 262 § 1 mom. om märkning av teleutrustning. *Tullen ska utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelser och föreskrifter som gäller import av teleutrustning.*

348 §

Radioutrustningsföreseelse

Den som obehörigen

1) tar i bruk eller använder en radiosändare utan radiotillstånd som avses i 39 § eller använder en radiosändare utan behörighet som avses i 265 § eller utan kompetens som avses i 266 §,

2) bryter mot ett förbud enligt 329 § som avser förhindrande eller begränsning av störningar eller mot ett tillsynsbeslut som avses i 330 §,

3) bryter mot ett åläggande som meddelats med stöd av 260 § 7 mom. eller 262 § 1 mom. på grund av en risk som är förknippad med radioutrustning eller mot ett förbud som med stöd av 327 § meddelats i samband med att utrustningen tagits för undersökning, *eller*

4) bryter mot ett åläggande som *meddelats* med stöd av 263 § 2 mom. på grund av att radioutrustning formellt inte överensstämmer med kraven,

Föreslagen lydelse

Polisen och Gränsbevakningsväsendet ska utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 39 § om radiotillstånd och bestämmelserna i 257 § om märkning av *radioutrustning*. *Tullen ska i samband med tillsynen över efterlevnaden av sjötrafiklagen (782/2019) övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 39 § om radiotillstånd och bestämmelserna i 257 om märkning av radioutrustning och utöver Transport- och kommunikationsverket övervaka efterlevnaden av bestämmelser och föreskrifter om import av radioutrustning.*

348 §

Radioutrustningsföreseelse

Den som *uppsåtligen*

1) tar i bruk eller använder en radiosändare utan radiotillstånd som avses i 39 § eller använder en radiosändare utan behörighet som avses i 265 § eller utan kompetens som avses i 266 §,

2) bryter mot ett förbud enligt 329 § som avser förhindrande eller begränsning av störningar eller mot ett tillsynsbeslut som avses i 330 §,

3) bryter mot ett åläggande *eller förbud som med stöd av 17–22, 23 eller 25 § i marknadskontrollagen meddelats en ekonomisk aktör* eller mot ett förbud som med stöd av 327 § *i denna lag* meddelats *en ekonomisk aktör* i samband med att utrustning tagits för undersökning,

4) bryter mot ett åläggande som med stöd av 263 § 2 mom. *meddelats en ekonomisk aktör* på grund av att radioutrustning formellt inte överensstämmer med kraven,

5) bryter *mot skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen eller 253 § 4–6 punkten, 253 a § 2 mom. 1 punkten eller 253 b § 1 eller 8 punkten i denna lag för en tillverkare, importör, tillverkares representant, distributör eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse eller teknisk dokumentation,*

6) bryter *mot skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen eller 253 d*

Gällande lydelse

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för radioutrustningsförseelse dömas till böter.

Föreslagen lydelse

§ 2 mom. 1 punkten i denna lag för en tillverkare, importör, tillverkares representant, distributör eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

7) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 4 mom. i denna lag för en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk, eller

8) bryter mot skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen eller 253 d § 3 mom. i denna lag för en tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för radioutrustningsförseelse dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om marin utrustning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marin utrustning (1503/2011) 21 och 23 § sådana de lyder i lag 973/2018,
ändras 2 § 11 punkten, 3 § 4 och 6 mom. samt 9 och 24 §, av dem 2 § 11 punkten och 3 § 4
 mom. sådana de lyder i lag 914/2016 samt 9 och 24 § sådana de lyder i lag 973/2018, samt
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 914/2016, en ny 12 punkt och till 3 §, sådan den lyder
 delvis ändrad i lagarna 914/2016 och 784/2019, ett nytt 7 moment som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

11) *utsläppande på marknaden* första gången då marin utrustning görs tillgänglig på unionsmarknaden.

11) *utsläppande på marknaden* första gången då marin utrustning görs tillgänglig på *Europeiska unionens marknad*,

12) **marknadskontroll** den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och för att säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen.

3 §

3 §

Övrig lagstiftning

Övrig lagstiftning

Bestämmelser om hur radioanläggningars överensstämmelse med kraven ska säkerställas när överensstämmelsen inte gäller marin utrustning samt om utsläppande av radioanläggningar på marknaden finns i informationssamhällsbalken (917/2014).

Bestämmelser om hur radioutrustnings överensstämmelse med kraven ska säkerställas när överensstämmelsen inte gäller marin utrustning *samt bestämmelser om utsläppande på marknaden av radioutrustning finns i 30 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).*

Bestämmelser om tryckbärande anordningar som ska installeras på ett fartyg och om besiktning av dem finns i lagen om tryckbärande anordningar (869/1999).

Bestämmelser om tryckbärande anordningar som ska installeras på ett fartyg och om besiktning av dem finns i lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om marknadskontroll och yttre gränskontroll samt om sökande av ändring i marknadskontrollmyndighetens beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016). Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

9 §

9 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna

1) är de anmälda organen skyldiga att ge andra anmälda organ som avses i denna lag sådana uppgifter som behövs med tanke på de anmälda organens samarbete,

2) får Transport- och kommunikationsverket lämna ut information som erhållits i samband med skötseln av uppgifter som avses i denna lag till åklagare, polisen och Tullen för förebyggande och utredande av brott.

Trots sekretessbestämmelserna är de anmälda organen skyldiga att ge andra anmälda organ som avses i denna lag sådana uppgifter som behövs med tanke på de anmälda organens samarbete.

21 §

Avhjälpande av brister eller av bristande överensstämmelse

Om en marin utrustning som är försedd med rattmärke, dokument som gäller utrustningen eller uppgifter som ges om den inte överensstämmer med denna lag eller om ett rattmärke har anbringats i strid med denna lag, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga tillverkaren eller dennes behöriga representant, importören eller distributören att inom en tid som verket bestämmer avhjälpa bristen eller den bristande överensstämmelsen. Om bristen eller den bristande överensstämmelsen inte avhjälps inom utsatt tid, ska Transport- och kommunikationsverket förbjuda tillhandahållandet av den marina utrustningen

(upphävs)

Gällande lydelse

på marknaden, förbjuda utsläppandet av utrustningen på marknaden eller bestämma att utrustningen ska dras tillbaka från marknaden eller återkallas.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart underrätta Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen samt det anmälda organ som saken gäller om sina åtgärder och grunderna för dem.

23 §

Reparation, byte eller hävande av köp av marin utrustning

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en tillverkare, en behörig representant, en importör eller en distributör som har fått ett förbudsbeslut enligt 22 § att (upphävs)

1) reparera den marina utrustningen så att den inte är farlig eller skadlig,

2) återta den marina utrustningen och ersätta den med en produkt som inte är farlig eller skadlig, eller

3) häva köpet.

Transport- och kommunikationsverket ska omedelbart informera Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen om sina åtgärder och grunderna för dem.

24 §

Skyldighet att informera om förbud och ålägganden

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillverkaren av marin utrustning eller dennes behöriga representant, importören eller distributören att informera om ett förbud eller åläggande enligt 21 eller 22 § samt om den risk som är förknippad med den marina utrustningen eller dess användning. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma en tidsfrist för informerandet och även i övrigt bestämma om de förfaranden som ska iakttas vid informerandet.

Föreslagen lydelse

24 §

Skyldighet att informera om förbud och ålägganden

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillverkaren av marin utrustning eller dennes behöriga representant, importören eller distributören att informera om ett förbud eller åläggande enligt 22 § samt om den risk som är förknippad med den marina utrustningen eller dess användning. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma en tidsfrist för informerandet och även i övrigt bestämma om de förfaranden som ska iakttas vid informerandet.

RP 139/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i kemikalielagen (599/2013) 46 § 3 mom., sådant det lyder i lag 711/2020, ändras 2 § 1 mom., 13 och 45 §, 46 § 2 mom. samt 55 § 2 mom., av dem 46 § 2 mom. sådant det lyder i lag 711/2020, och fogas till lagen nya 45 a och 45 b § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om genomförande av Europeiska unionens kemikalielagstiftning och om vissa nationella förpliktelser i fråga om kemikalier. Genom lagen genomförs till viss del också Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter.

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet av Europeiska unionens kemikalielagstiftning och om vissa nationella förpliktelser i fråga om kemikalier. *Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan **marknadskontrollförordningen**. Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan **marknadskontrolllagen**.*

13 §

Tullen

Tullen övervakar att bestämmelserna om import, export och transitering av kemikalier och varor som innehåller sådana i Europeiska unionens kemikalielagstiftning iakttas och att bestämmelserna om biocidprodukter i denna

13 §

Tullen

Tullen är marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen i fråga om tillsynen över efterlevnaden av Europeiska unionens kemikalielagstiftning som gäller import, export och transitering av i denna lag avsedda kemikalier och

Gällande lydelse

lag följs vid import, export och transitering av biocidprodukter.

Vid tillsynen över att Europeiska unionens kemikalielagstiftning iakttas är det Tullens uppgift att särskilt se till att

1) registreringar och anmälningar enligt avdelning II i Reach-förordningen har gjorts när ämnen samt blandningar och varor som innehåller ämnen importerats,

2) tillstånd enligt avdelning VII i Reach-förordningen har beviljats när tillståndspliktiga ämnen och blandningar som innehåller sådana importerats,

3) begränsningarna enligt artikel 67 i Reach-förordningen iakttas när ämnen och blandningar och varor som innehåller ämnen importerats,

4) förbud och restriktioner enligt POP-förordningen iakttas när ämnen som avses i bilagorna I och II i den förordningen importerats,

5) skyldigheterna i fråga om import och export av sådana kemikalier som avses i bilaga I i PIC-förordningen och varor som innehåller sådana fullgörs och att exportförbudet i fråga om kemikalier och varor som avses i bilaga V i den förordningen iakttas,

6) exportrestriktionerna i fråga om kvicksilver, kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar i artikel 3 i kvicksilverförordningen och importrestriktionerna i artikel 4 i den förordningen samt förbudet mot export och import av produkter med tillsatt kvicksilver i artikel 5 i den förordningen iakttas,

7) skyldigheterna enligt biocidförordningen i fråga om godkännande av biocidprodukter och import av behandlade varor iakttas.

När ett varuparti anländer till Finland från en annan medlemsstat i Europeiska unionen övervakar Tullen att de begränsningar som avses i bilaga XVII till Reach-förordningen iakttas och att skyldigheterna enligt biocidförordningen och denna lag i fråga om godkännande av biocidprodukter och import av behandlade varor fullgörs.

Föreslagen lydelse

varor som innehåller sådana samt i fråga om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om biocidprodukter i denna lag vid import, export och transitering av biocidprodukter.

Vid tillsynen över att Europeiska unionens kemikalielagstiftning iakttas är det Tullens uppgift att särskilt se till att

1) registreringar och anmälningar enligt avdelning II i Reach-förordningen har gjorts när ämnen samt blandningar och varor som innehåller ämnen importerats,

2) tillstånd enligt avdelning VII i Reach-förordningen har beviljats när tillståndspliktiga ämnen och blandningar som innehåller sådana importerats,

3) begränsningarna enligt artikel 67 i Reach-förordningen iakttas när ämnen och blandningar och varor som innehåller ämnen importerats,

4) förbud och restriktioner enligt POP-förordningen iakttas när ämnen som avses i bilagorna I och II i den förordningen importerats,

5) skyldigheterna i fråga om import och export av sådana kemikalier som avses i bilaga I i PIC-förordningen och varor som innehåller sådana fullgörs och att exportförbudet i fråga om kemikalier och varor som avses i bilaga V i den förordningen iakttas,

6) exportrestriktionerna i fråga om kvicksilver, kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar i artikel 3 i kvicksilverförordningen och importrestriktionerna i artikel 4 i den förordningen samt förbudet mot export och import av produkter med tillsatt kvicksilver i artikel 5 i den förordningen iakttas,

7) skyldigheterna enligt biocidförordningen i fråga om godkännande av biocidprodukter och import av behandlade varor iakttas.

När ett varuparti anländer till Finland från en medlemsstat i Europeiska unionen är *Tullen marknadskontrollmyndighet i fråga om iakttagandet av begränsningarna enligt bilaga XVII till Reach-förordningen och av skyldigheterna enligt biocidförordningen och denna lag i samband med godkännande av biocidprodukter och import av behandlade varor vid lossning av varupartier och tillhörande lagring i Finland.*

Gällande lydelse

I fråga om denna tillsyn iakttas tullagen (1466/1994), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

7 kap.

Tillsyn

45 §

Föreslagen lydelse

Vid tillsynen iakttas utöver marknadskontrollagen även tullagen (304/2016), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

7 kap.

Tillsyn

45 §

Förbud mot eller begränsning av kemikalier som medför allvarlig olägenhet eller fara

Till den del en kemikalie inte omfattas av begränsningar enligt Reach-förordningen kan statsrådet, om det konstateras att användningen av en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien orsakar eller med fog bedöms orsaka allvarlig olägenhet eller fara för hälsa eller miljö, besluta att för viss tid eller tills vidare begränsa eller förbjuda tillverkning, import, utsläppande på marknaden eller annan överlåtelse, export, användning eller annan därmed jämförlig hantering av kemikalien eller den vara som innehåller kemikalien, samt meddela begränsningar och villkor för verksamheten.

Ett beslut enligt 1 mom. kan fattas också i syfte att använda en skyddsklausul som ingår i Europeiska unionens kemikalielagstiftning.

Om avvärjandet av sådan olägenhet eller fara som avses i 1 mom. förutsätter snabba åtgärder, får Säkerhets- och kemikalieverket temporärt meddela behövliga förbud och begränsningar. Saken ska då utan dröjsmål lämnas till statsrådet för beslut.

Kapitlets tillämpningsområde

Lagens 7 kap. tillämpas på annan tillsyn än marknadskontrollen av kemikalier.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. ska 45 a och 45 b § 3 mom. tillämpas på marknadskontrollen av kemikalier.

Vid marknadskontrollen av kemikalier ska bestämmelserna i marknadskontrollagen iakttas, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Som i marknadskontrollagen avsedda produkter betraktas vid tillämpningen av denna lag kemikalier, varor som innehåller kemikalier eller behandlade varor och med ekonomisk aktör den som på det sätt som avses i denna lag eller i Europeiska unionens kemikalielagstiftning tillverkar, själv eller i egenskap av den enda representanten importerar, för in, på marknaden släpper ut, exporterar, för ut, lagrar, förpackar eller distribuerar en produkt.

När åtgärder för marknadskontroll av kemikalier riktas mot en ekonomisk aktör tillämpas vad som i Europeiska unionens kemikalielagstiftning föreskrivs om definitionen av utsläppande på marknaden, och i fråga om biocider, definitionen av tillhandahållande på marknaden. Med utsläppande på marknaden av nationellt godkända biocidprodukter avses dock utsläppande på marknaden i Finland.

45 a §

Rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter om marknadskontroll

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Utöver vad som föreskrivs i 13 § i marknadskontrollagen får marknadskontrollmyndigheten lämna ut i den paragrafen avsedda nödvändiga uppgifter även till hälsoskyddsmyndigheterna eller till expertmyndigheter och sakkunniginrättningar för bedömning av sanitära olägenheter eller hälsorisker.

45 b §

Förbud mot eller begränsning av kemikalier som orsakar allvarlig olägenhet eller fara

Till den del en kemikalie inte omfattas av begränsningar enligt Reach-förordningen kan statsrådet, om det konstateras att användningen av en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien orsakar eller med fog bedöms orsaka allvarlig olägenhet eller fara för hälsa eller miljö, besluta att för viss tid eller tills vidare begränsa eller förbjuda tillverkning, import, utsläppande på marknaden eller annan överlåtelse, export, användning eller annan därmed jämförlig hantering av kemikalien eller den vara som innehåller kemikalien, samt meddela begränsningar och villkor för verksamheten.

Ett beslut enligt 1 mom. kan fattas också i syfte att utlösa en skyddsklausul som ingår i Europeiska unionens kemikalielagstiftning.

Om avvärjandet av sådan olägenhet eller fara som avses i 1 mom. förutsätter snabba åtgärder, får Säkerhets- och kemikalieverket temporärt meddela behövliga förbud och begränsningar. Saken ska då utan dröjsmål lämnas till statsrådet för beslut.

46 §

Tillsynsmyndighetens förbud och förelägganden

Säkerhets- och kemikalieverket kan i sådana fall som avses i 1 mom. förbjuda att en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien eller en behandlad vara släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller meddela förelägganden om att kemikalien eller varan eller den

46 §

Tillsynsmyndighetens förbud och förelägganden

Finlands miljöcentral kan förbjuda att en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller meddela förelägganden om att kemikalien eller varan ska dras tillbaka från marknaden, om förfarandet vid returnering, om information som ska ges om faran eller

Gällande lydelse

behandlade varan ska dras tillbaka från marknaden, om förfarandet vid returnering eller om information som ska ges om faran eller om att kemikalien eller den vara som innehåller kemikalien eller den behandlade varan ska oskadliggöras på behörigt sätt. Förelägganden eller förbud meddelas dock av Finlands miljöcentral när det är fråga om tillsyn över efterlevnaden av PIC-förordningen eller av 23 § 1 eller 2 mom.

Om en lagstridig kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien eller en behandlad vara kan medföra allvarlig fara för hälsa eller miljö, och faran inte kan avvärjas på något annat sätt, har Säkerhets- och kemikalieverket eller dess inspektör rätt att meddela ett temporärt förbud beträffande kemikalien. Ett temporärt förbud gäller tills ärendet har avgjorts slutligt. Om det är en inspektör vid Säkerhets- och kemikalieverket som meddelar förbudet, ska inspektören utan dröjsmål lämna över ärendet till Säkerhets- och kemikalieverket. Säkerhets- och kemikalieverket ska avgöra ärendet skyndsamt.

55 §

Ändringssökande

I ett beslut av Säkerhets- och kemikalieverket om temporärt förbud eller temporär begränsning enligt 45 § 3 mom. eller ett beslut om temporärt förbud enligt 46 § 3 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

meddela förelägganden om att kemikalien ska oskadliggöras på behörigt sätt, när det är fråga om tillsyn över efterlevnaden av PIC-förordningen eller av 23 § 1 eller 2 mom.

(upphävs)

55 §

Ändringssökande

I ett beslut av Säkerhets- och kemikalieverket om temporärt förbud eller temporär begränsning enligt 45 b § 3 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om kosmetiska produkter

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om kosmetiska produkter (492/2013) 7–12, 14–18 och 20 §, av dem 16 § sådan den lyder och 20 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 712/2020, samt ändras 2§ 2mom. samt 5 och 13 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Förhållande till andra författningar

Förhållande till andra författningar

Lagen tillämpas på verkställigheten av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 när det gäller kosmetikatillsyn enligt denna lag.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen. Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan marknadskontrolllagen.

5 §

5 §

Tillsynsmyndigheterna och deras uppgifter

Tillsynsmyndigheterna och deras uppgifter

Säkerhets- och kemikalieverket har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs när det gäller tillverkning, utsläppande på marknaden och tillhandahållande på marknaden av kosmetiska produkter.

Säkerhets- och kemikalieverket har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs när det gäller tillverkning, utsläppande på marknaden och tillhandahållande på marknaden av kosmetiska produkter.

Tullen är marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen i fråga om kosmetiska produkter.

Gällande lydelse

Tullen har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs när kosmetiska produkter importeras från länder utanför Europeiska unionen samt över att exportförbudet enligt 12 § iakttas.

Dessutom har Tullen tillsyn över att EU:s kosmetikaförordning följs vid avlastning av ett varuparti och anknytande lagring i Finland när kosmetiska produkter levereras från medlemsstater i Europeiska unionen till Finland.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet svarar för tillsynen i fråga om god laboratoriesed enligt artikel 10.3 i EU:s kosmetikaförordning. På befogenheterna för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet när det gäller att godkänna och inspektera laboratorier som utför säkerhetstester tillämpas vad som i 15 och 16 § föreskrivs om *anlitande av experter samt* rätt att få uppgifter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter och vad som i läkemedelslagen föreskrivs om anmälan om förändringar i laboratoriers verksamhet, om övervakningen av laboratorier, om att förena godkännanden med villkor och begränsningar, om att återkalla godkännanden, om inspektörers befogenheter, om att meddela föreskrifter och om omprövningsförfarandet i fråga om en föreskrift.

7 §

Förbud och förelägganden

Om en sådan importör, tillverkare eller distributör som avses i artikel 2 eller en ansvarig person enligt artikel 4 i EU:s kosmetikaförordning (verksamhetsutövare) inte iakttar bestämmelserna i denna lag eller i EU:s kosmetikaförordning, kan tillsynsmyndigheten

1) förbjuda verksamhetsutövaren att fortsätta med eller att upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna,

2) förelägga verksamhetsutövaren att vidta sådana åtgärder som är nödvändiga för att undanröja risken, eller på verksamhetsutövarens bekostnad själv vidta sådana åtgärder,

Föreslagen lydelse

Tullen har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs när kosmetiska produkter importeras från länder utanför Europeiska unionen samt över att exportförbudet enligt 23 § i *marknadskontrollagen* iakttas.

Dessutom har Tullen *som marknadskontrollmyndighet* tillsyn över att EU:s kosmetikaförordning följs vid avlastning av ett varuparti och anknytande lagring i Finland när kosmetiska produkter levereras från medlemsstater i Europeiska unionen till Finland.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet svarar för tillsynen i fråga om god laboratoriesed enligt artikel 10.3 i EU:s kosmetikaförordning. På befogenheterna för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet när det gäller att godkänna och inspektera laboratorier som utför säkerhetstester tillämpas vad som i 12–14 § i *marknadskontrollagen* föreskrivs om rätt att få uppgifter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter och *om anlitande av utomstående experter samt* vad som i läkemedelslagen föreskrivs om anmälan om förändringar i laboratoriers verksamhet, om övervakningen av laboratorier, om att förena godkännanden med villkor och begränsningar, om att återkalla godkännanden, om inspektörers befogenheter, om att meddela föreskrifter och om omprövningsförfarandet i fråga om en föreskrift.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) förelägga verksamhetsutövaren att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller EU:s kosmetikaförordning.

Dessutom kan tillsynsmyndigheten förbjuda verksamhetsutövaren att på marknaden släppa ut eller tillhandahålla en lagstridig kosmetisk produkt eller förbjuda verksamhetsutövaren att annars överlåta produkten samt förelägga verksamhetsutövaren att effektivt och omedelbart dra tillbaka lagstridiga kosmetiska produkter från marknaden.

Därtill kan tillsynsmyndigheten avbryta tillverkningen eller produktionen till den del det är nödvändigt för att undanröja risken. Tillsynsmyndigheten ska agera skyndsamt i frågan.

9 §

Föreläggande om återkallelse

Bestämmelser om Säkerhets- och kemikalieverkets skyldighet att förelägga en verksamhetsutövare att av slutanvändarna ta tillbaka en kosmetisk produkt som utgör en risk för hälsan finns i artiklarna 25 och 26 i EU:s kosmetikaförordning. (upphävs)

10 §

Informationsföreläggande

Om Säkerhets- och kemikalieverket har meddelat ett förbud eller föreläggande enligt 7–9 § eller om en kosmetisk produkt eller användningen av den är förenad med en hälso-risk, kan Säkerhets- och kemikalieverket förelägga verksamhetsutövaren att inom utsatt tid informera offentligt om saken på det sätt som verket bestämmer. Dessutom kan Säkerhets- och kemikalieverket förelägga verksamhetsutövaren att lämna slutanvändarna de uppgifter och anvisningar som behövs för att garantera säkerheten. (upphävs)

Säkerhets- och kemikalieverket kan på verksamhetsutövarens bekostnad informera om de omständigheter som avses i 1 mom., om verksamhetsutövaren inte har iakttagit det informationsföreläggande som myndigheten medde-

Gällande lydelse

*lat eller om det på grund av sakens bråds-
kande natur är behövt att ge information
om en risk för människors hälsa.*

11 §

Föreläggande att bortska en produkt

*Om de förbud och förelägganden som avses
i 7, 9 och 10 § inte kan anses vara tillräckliga
för att undanröja en hälsorisk, kan tillsyns-
myndigheten bestämma att en kosmetisk pro-
dukt som verksamhetsutövaren innehar eller
en kosmetisk produkt som en slutanvändare
returnerat till verksamhetsutövaren enligt 9 §
ska bortska eller, om detta inte anses vara
ändamålsenligt, besluta om andra åtgärder
beträffande produkten.* (upphävs)

13 §

Rätt att få uppgifter och företa inspektioner

*Tillsynsmyndigheten har, oberoende av sek-
retessbestämmelserna, rätt att av verksam-
hetsutövaren och andra som omfattas av skyl-
digheterna enligt denna lag och de bestäm-
melser som utfärdats med stöd av den samt
skyldigheterna enligt Europeiska unionens
kosmetikalagstiftning få tillgång till de upp-
gifter som behövs för tillsynen över efterlev-
naden av denna lag och EU:s kosmetikaför-
ordning.*

*Tillsynsmyndigheten har rätt att företa de
inspektioner som behövs för tillsynen över ef-
terlevnaden av denna lag och EU:s kosme-
tikaförordning. I utrymmen som används för
boende av permanent natur får tillsynsätgär-
der emellertid vidtas endast om inspektionen
är nödvändig för att utreda de omständigheter
som inspektionen gäller och det finns anled-
ning att misstänka att ett hälsobrott enligt 44
kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts. En
sådan utomstående expert som avses nedan i
15 § får inte ges rätt att utföra inspektioner i
utrymmen som används för boende av perma-
nent natur.*

Föreslagen lydelse

13 §

Rätt att företa inspektioner

I utrymmen som används för boende av per-
manent natur får tillsynsätgärder vidtas endast
om inspektionen är nödvändig för att utreda
de omständigheter som inspektionen gäller
och det finns anledning att misstänka att ett
hälsobrott enligt 44 kap. 1 § i strafflagen
(39/1889) har begåtts. En utomstående expert
får inte ges rätt att utföra inspektioner i utrym-
men som används för boende av permanent
natur.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

Rätt att få prover och utföra undersökningar

Tillsynsmyndigheten har rätt att ta prover av kosmetiska produkter, om det behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller EU:s kosmetikaförordning. (upphävs)

Ett prov som avses i 1 mom. ska, om verksamhetsutövaren kräver det, ersättas enligt gängse pris, om det inte framgår att den kosmetiska produkten strider mot bestämmelserna i denna lag eller i EU:s kosmetikaförordning. Om avgift tas ut för provet eller undersökningen av det i enlighet med vad som föreskrivs särskilt, behöver ingen ersättning betalas för provet.

Om den kosmetiska produkten inte uppfyller de krav som ställs i denna lag eller i EU:s kosmetikaförordning, kan tillsynsmyndigheten ålägga verksamhetsutövaren att ersätta kostnaderna för anskaffning, testning och undersökning av produkten.

15 §

Anlitande av experter

En tillsynsmyndighet får i sin tillsynsverksamhet, för att klarlägga omständigheter som är av betydelse för tillsynen, anlita kompetenta utomstående experter med den sakkunskap som behövs för att utföra inspektioner, undersökningar och utredningar. (upphävs)

På experter som avses i 1 mom. ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när de utför uppgifter av biträdande art som anknyter till tillsynsverksamheten. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

16 §

Rätt att få uppgifter av andra myndigheter samt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

De myndigheter som har tillsyn över att denna lag och EU:s kosmetikaförordning följs (upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

har, utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, rätt att av andra tillsynsmyndigheter få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen och att använda varandras prover för sådana undersökningar som behövs för tillsynen. Rätt att få personuppgifter föreligger också endast om uppgifterna är nödvändiga för tillsynen.

I enlighet med vad som föreskrivs i 1 mom. får en tillsynsmyndighet lämna ut för tillsynen erhållna uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning och företagshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden till andra tillsynsmyndigheter, andra myndigheter och expertmyndigheter som behöver uppgifterna för utförande av en myndighetsuppgift som gäller säkerheten för kosmetiska produkter, samt till de övriga EU-ländernas behöriga myndigheter i enlighet med vad som föreskrivs i artiklarna 29 och 30 i EU:s kosmetikaförordning.

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag lämnas ut till åklagaren och polisen för förebyggande och utredning av brott.

17 §

Handräckning

Polisen är skyldig att ge handräckning för tillsynen över att denna lag, de förelägganden som meddelats med stöd av den och bestämmelserna i EU:s kosmetikaförordning följs samt för verkställigheten av dem. Bestämmelser om handräckning av polisen finns i polislagen (493/1995). (upphävs)

18 §

Vite samt hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande

Säkerhets- och kemikalieverket kan förena ett förbud eller ett föreläggande som det meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på (upphävs)

Gällande lydelse

den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts.

Vitet döms ut av förvaltningsdomstolen. Bestämmelser i övrigt om vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

20 §

Ändringsökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som en myndighet meddelat med stöd av denna lag finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden(808/2019). (upphävs)

Trots bestämmelserna i 1 mom. får ett beslut av tillsynsmyndigheten om temporärt förbud enligt 8 § eller temporärt exportförbud enligt 12 § 2 mom. inte överklagas genom separata besvär.

I ett beslut som fattas med stöd av 7 och 9–11 § kan det bestämmas att beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av tobakslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i tobakslagen (549/2016) 100 § 1 och 2 mom., 102 § 2 mom. och 105 § 1 mom. samt *fogas* till 86 § ett nytt 6 mom., till 87 §, sådan den lyder i lag 248/2019, ett nytt 4 mom., till 88 §, sådan den lyder i lag 701/2018, ett nytt 2 mom., till 96 § ett nytt 2 mom., till 101 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 117 a §, som följer:

<i>Gällande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
86 §	86 §
<i>Inspektions- och provtagningsrätt</i>	<i>Inspektions- och provtagningsrätt</i>
-----	-----
87 §	87 §
<i>Rätt till information</i>	<i>Rätt till information</i>
-----	-----
88 §	88 §
<i>Utlämnande av uppgifter</i>	<i>Utlämnande av uppgifter</i>
-----	-----
96 §	96 §
<i>Förbud som meddelas av kommunen</i>	<i>Förbud som meddelas av kommunen</i>

*Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller inte inspektioner inom marknadskontrollen, om vilka det föreskrivs i 9 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan **marknadskontrollagen**, eller provtagning inom marknadskontrollen, om vilket det föreskrivs i 10 § i den lagen.*

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller inte rätten att få information vid marknadskontroll, om vilken det föreskrivs i 8 och 11 § i marknadskontrollagen.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte rätten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter vid marknadskontroll, om vilken det föreskrivs i 13 § i marknadskontrollagen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

100 §

Försäljningsförbud

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning och örtprodukter för rökning, om

1) tobaksprodukten har förbjudna tillsatser eller egenskaper enligt 11 §,

2) utsläppen från tobaksprodukten inte har mätts på det sätt som anges i 12 § eller verifierats i ett godkänt laboratorium enligt 85 § eller om utsläppen överskrider de högsta tillåtna nivåer som föreskrivs i 12 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

3) cigaretterns brandegenskaper inte uppfyller kraven i 13 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om brandegenskaperna inte har testats och påvisats på det sätt som avses i 13 § eller i ett sådant godkänt laboratorium som avses i 85 §,

4) en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare inte uppfyller kraven i 23 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i 24 § 3 mom.,

5) nikotinvätska inte uppfyller kraven i 24 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om nikotinfri vätska för förångning inte uppfyller kraven i 25 §,

6) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare inte har upprättat eller upprätthållit ett system för övervakning av skadliga effekter enligt 28 § 1 mom. eller vägrar lämna uppgifter ur övervakningssystemet till Valvira,

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte förbud som meddelas vid marknads kontroll, om vilket det föreskrivs i 18 § i marknadskontrollagen. Kommunen får dock inte ålägga en ekonomisk aktör att dra tillbaka en produkt från marknaden eller med stöd av 18 § 2 mom. i den lagen bestämma om andra åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden.

100 §

Försäljningsförbud

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning och örtprodukter för rökning, om

1) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare inte har upprättat eller upprätthållit ett system för övervakning av skadliga effekter enligt 28 § 1 mom. eller vägrar lämna uppgifter ur övervakningssystemet till Valvira,

Gällande lydelse

7) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare i en sådan situation som avses i 28 § 2 mom. inte har vidtagit korrigerande åtgärder enligt bestämmelsen eller har underlåtit att göra en anmälan enligt bestämmelsen,

8) tillverkaren eller importören inte har lämnat uppgifter enligt 14–16, 18, 20, 26, 27 eller 29 § till Valvira på föreskrivet sätt, inom föreskriven tid eller i föreskrivet format eller om de uppgifter som lämnats inte är korrekta,

9) tillverkaren eller importören inte har betalat Valvira de avgifter som avses i 90 § 3 mom.,

10) tobaksproduktens detaljhandelsförpackning strider mot 32–35 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare eller dess detaljhandelsförpackning strider mot 36 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den, detaljhandelsförpackningen för nikotinfri vätska för förångning strider mot 38 § eller detaljhandelsförpackningen för en örtprodukt för rökning strider mot 39 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Valvira ska underrätta kommissionen om ett försäljningsförbud som meddelats med stöd av 1 mom. 1 punkten på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten.

101 §

Tillbakadragning från marknaden

102 §

Temporärt förbud

Om det på grund av omfattningen eller betydelsen av ett förfarande som strider mot de

Föreslagen lydelse

2) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare i en sådan situation som avses i 28 § 2 mom. inte har vidtagit korrigerande åtgärder enligt bestämmelsen eller har underlåtit att göra en anmälan enligt bestämmelsen,

3) tillverkaren eller importören inte har lämnat uppgifter enligt 14–16, 18, 20, 26, 27 eller 29 § till Valvira på föreskrivet sätt, inom föreskriven tid eller i föreskrivet format eller om de uppgifter som lämnats inte är korrekta,

4) tillverkaren eller importören inte har betalat Valvira de avgifter som avses i 90 § 3 mom.

Valvira ska underrätta kommissionen om ett förbud som meddelats med stöd av 18 § i marknadskontrollagen på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten i denna lag.

101 §

Tillbakadragning från marknaden

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte tillbakadragning från marknaden vid marknadskontroll, om vilket det föreskrivs i 18 § 2 mom. i marknadskontrollagen.

102 §

Temporärt förbud

Gällande lydelse

bestämmelser som avses i 99 eller 100 § är påkallat att snabbt hindra att förfarandet fortsätts eller upprepas, kan Valvira meddela ett temporärt förbud innan ärendet avgörs slutligt. Ett temporärt förbud träder i kraft genast och kan återkallas innan ärendet avgörs slutligt.

Om Valvira konstaterar eller har grundad anledning att förmoda att specifika elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare eller en viss typ av elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa trots att produkten uppfyller de krav som följer av denna lag och EU:s lagstiftning, kan Valvira temporärt förbjuda försäljning och annan överlåtelse av produkten till konsumenter. Valvira ska genast underrätta kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater om det temporära förbudet och grunderna för det. Ärendet avgörs slutligt, när kommissionen har meddelat om den anser att förbudet är motiverat.

105 §

Vite och hot om tvångsutförande

Valvira eller en kommun kan förena ett förbud eller ett åläggande som verket eller kommunen meddelar med stöd av bestämmelserna i denna lag med vite eller hot om att en åtgärd som inte vidtagits inom utsatt tid utförs på den försumliga bekostnad.

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte tillfälligt förbud som meddelas vid marknadskontroll, om vilket det föreskrivs i 21 § i marknadskontrollagen.

105 §

Vite och hot om tvångsutförande

Valvira eller en kommun kan förena ett förbud eller ett åläggande som verket eller kommunen meddelar med stöd av bestämmelserna i denna lag med vite eller *med* hot om att en åtgärd som inte vidtagits inom utsatt tid utförs på den försumliga bekostnad. *Bestämmelserna i 1 mom. gäller dock inte vite och hot om tvångsutförande som föreläggs vid marknadskontroll, om vilka det föreskrivs i 28 § i marknadskontrollagen.*

117 a §

Marknadskontroll

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas marknadskontrollagen i fråga om marknadskontroll och yttre gränskontroll av produkter som avses i denna lag.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Den författning och den rättsakt som avses i 1 och 2 mom. tillämpas också på detaljhandelsförpackningar och ytterförpackningar för produkter som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om begränsning av användningen av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013) 19 och 21–28 §, av dem 25 § sådan den lyder i lag 245/2019 och 28 § sådan den lyder i lag 1422/2019,
ändras 3, 4, 6, 9–14, 17 och 20 §, av dem 17 § sådan den lyder i lag 727/2021, samt
fogas till lagen en ny 28 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *elektrisk och elektronisk utrustning* utrustning som är beroende av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att uppfylla åtminstone en av de avsedda funktionerna samt utrustning som används för generering, överföring och mätning av sådan ström och sådana fält och som är utformad för att användas med en spänning på högst 1 000 volt växelström eller högst 1 500 volt likström,

2) *kabel* kabel som har en märkspänning under 250 volt och som tjänar som anslutning eller förlängning för att förbinda elektrisk eller elektronisk utrustning till eluttaget eller för att ansluta två eller flera elektriska eller elektroniska utrustningar till varandra,

3) *reservdel* en sådan separat del av en elektrisk eller elektronisk utrustning som behövs för att utrustningen ska fungera som avsett, som kan ersätta en del i en elektrisk eller elektronisk utrustning och som gör att utrustningens funktionsduglighet återställs eller uppgraderas,

4) *tillverkare* varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, låter tillverka eller låter utforma en elektrisk eller elektronisk utrustning och marknadsför utrustningen i eget namn eller under eget varumärke,

5) *tillverkarens representant* varje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *elektrisk och elektronisk utrustning* utrustning som är beroende av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att uppfylla åtminstone en av de avsedda funktionerna samt utrustning som används för generering, överföring och mätning av sådan ström och sådana fält och som är utformad för att användas med en spänning på högst 1 000 volt växelström eller högst 1 500 volt likström,

2) *kabel* kabel som har en märkspänning under 250 volt och som tjänar som anslutning eller förlängning för att förbinda elektrisk eller elektronisk utrustning till eluttaget eller för att ansluta två eller flera elektriska eller elektroniska utrustningar till varandra,

3) *reservdel* en sådan separat del av en elektrisk eller elektronisk utrustning som behövs för att utrustningen ska fungera som avsett, som kan ersätta en del i en elektrisk eller elektronisk utrustning och som gör att utrustningens funktionsduglighet återställs eller uppgraderas,

4) *tillverkare* varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, låter tillverka eller låter utforma en elektrisk eller elektronisk utrustning och marknadsför utrustningen i eget namn eller under eget varumärke,

5) *tillverkarens representant* varje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Gällande lydelse

etablerad fysisk eller juridisk person som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att utföra särskilda uppgifter i tillverkarens ställe,

6) *distributör* varje fysisk eller juridisk person i leverantörskedjan, andra än tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden,

7) *importör* varje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad fysisk eller juridisk person som släpper ut elektrisk eller elektronisk utrustning som härrör från ett tredjeland på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

8) *näringsidkare* tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören,

9) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en elektrisk eller elektronisk utrustning för distribution, förbrukning eller användning på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

10) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för första gången,

11) *CE-märkning* märkning som avses i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och genom vilken tillverkaren visar att produkten överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning om märkning,

12) *homogent material* material med genomgående konstant sammansättning eller material som består av en kombination av material och som inte kan åtskiljas eller sepa-

Föreslagen lydelse

etablerad fysisk eller juridisk person som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att utföra särskilda uppgifter i tillverkarens ställe,

6) *distributör* varje fysisk eller juridisk person i leverantörskedjan, andra än tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden,

7) *importör* varje inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad fysisk eller juridisk person som släpper ut elektrisk eller elektronisk utrustning som härrör från ett tredjeland på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

8) *ekonomisk aktör* en i artikel 3.13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan marknadskontrollförordningen, avsedd tillverkare, tillverkarens representant, importör, distributör och leverantör av distributionstjänster,

9) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en elektrisk eller elektronisk utrustning för distribution, förbrukning eller användning på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

10) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för första gången,

11) *CE-märkning* märkning som avses i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och genom vilken tillverkaren visar att produkten överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning om märkning,

12) *homogent material* material med genomgående konstant sammansättning eller material som består av en kombination av material och som inte kan åtskiljas eller sepa-

Gällande lydelse

reras i enskilda material genom mekaniska åtgärder såsom isärskruvning, kapning, krossning eller slipning,

13) *harmoniserad standard* europeisk standard som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG och som antagits på grundval av Europeiska kommissionens begäran för tillämpningen av unionens harmoniseringslagstiftning,

14) *teknisk dokumentation* dokument som innehåller en lämplig analys och bedömning av riskerna, som upprättas av tillverkaren och som utgör grund för en bedömning av om en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller de tillämpliga kraven,

15) *teknisk specifikation* dokument där det fastställs vilka tekniska krav som ska uppfyllas av en elektrisk eller elektronisk utrustning.

4 §

Begränsningar i användningen av farliga ämnen och undantag från dem

Elektrisk och elektronisk utrustning, inklusive kablar och reservdelar för reparation, återanvändning, uppgradering av funktioner eller förbättrad kapacitet, får inte innehålla sådana halter av farliga ämnen som överskrider maximikoncentrationerna enligt RoHS-direktivet. Bestämmelser enligt RoHS-direktivet om vilka farliga ämnen begränsningarna gäller, maximikoncentrationerna och undantag från dessa utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

En näringsidkare får hos Europeiska kommissionen ansöka om beviljande, förnyelse el-

Föreslagen lydelse

reras i enskilda material genom mekaniska åtgärder såsom isärskruvning, kapning, krossning eller slipning,

13) *harmoniserad standard* europeisk standard som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG och som antagits på grundval av Europeiska kommissionens begäran för tillämpningen av unionens harmoniseringslagstiftning,

14) *teknisk dokumentation* dokument som innehåller en lämplig analys och bedömning av riskerna, som upprättas av tillverkaren och som utgör grund för en bedömning av om en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller de tillämpliga kraven,

15) *teknisk specifikation* dokument där det fastställs vilka tekniska krav som ska uppfyllas av en elektrisk eller elektronisk utrustning,

16) *leverantör av distributionstjänster* en sådan fysisk eller juridisk person som avses i artikel 3.11 i marknadskontrollförordningen.

4 §

Begränsningar i användningen av farliga ämnen och undantag från dem

Elektrisk och elektronisk utrustning, inklusive kablar och reservdelar för reparation, återanvändning, uppgradering av funktioner eller förbättrad kapacitet, får inte innehålla sådana halter av farliga ämnen som överskrider maximikoncentrationerna enligt RoHS-direktivet. Bestämmelser enligt RoHS-direktivet om vilka farliga ämnen begränsningarna gäller, maximikoncentrationerna och undantag från dessa utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

En *tillverkare, tillverkarens representant, importör eller distributör* får hos Europeiska

Gällande lydelse

ler återkallelse av ett undantag som avses i artikel 5 i RoHS-direktivet. När ansökan görs och behandlas ska förfarandet enligt RoHS-direktivet iakttas.

6 §

EU-försäkran om överensstämmelse

När en tillverkare har försäkrat sig om att en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller vad som föreskrivs i 4 §, ska tillverkaren upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse enligt bilaga VI till RoHS-direktivet på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av tillsynsmyndigheten. Tillverkaren ska bevara EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden.

I EU-försäkran om överensstämmelse ska det på lämpligt sätt tas hänsyn till ändringar i en serietillverkad elektrisk eller elektronisk utrustnings utformning eller egenskaper och till ändringar i de harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer som det hänvisas till vid försäkran om överensstämmelse för en elektrisk eller elektronisk utrustning.

9 §

Förfarandet vid bristande överensstämmelse

En tillverkare som har skäl att misstänka att elektrisk eller elektronisk utrustning som tillverkaren har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka utrustningen, eller vid behov vidta åtgärder för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till tillverkaren. Tillverkaren ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Tillverkarna ska föra register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av

Föreslagen lydelse

kommissionen ansöka om beviljande, förnyelse eller återkallelse av ett undantag som avses i artikel 5 i RoHS-direktivet. När ansökan görs och behandlas ska förfarandet enligt RoHS-direktivet iakttas.

6 §

EU-försäkran om överensstämmelse

När en tillverkare har försäkrat sig om att en elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller vad som föreskrivs i 4 §, ska tillverkaren upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse enligt bilaga VI till RoHS-direktivet på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av *marknadskontrollmyndigheten*. Tillverkaren ska bevara EU-försäkran om överensstämmelse i tio år efter det att den elektriska eller *elektroniska* utrustningen har släppts ut på marknaden.

I EU-försäkran om överensstämmelse ska det på lämpligt sätt tas hänsyn till ändringar i en serietillverkad elektrisk eller elektronisk utrustnings utformning eller egenskaper och till ändringar i de harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer som det hänvisas till vid försäkran om överensstämmelse för en elektrisk eller elektronisk utrustning.

9 §

Förfarandet vid bristande överensstämmelse

En tillverkare som har skäl att misstänka att elektrisk eller elektronisk utrustning som tillverkaren har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka utrustningen, eller vid behov vidta åtgärder för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till tillverkaren. Tillverkaren ska omedelbart underrätta *marknadskontrollmyndigheten* om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Tillverkarna ska föra register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av

Gällande lydelse

utrustning i enlighet med 1 mom. samt informera sina distributörer om sådan utrustning och om återkallelse av den.

10 §

Tillverkarens representant

En tillverkare får skriftligen utse en representant. Representanten ska få fullmakt att åtminstone

1) hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden,

2) ge tillsynsmyndigheten alla dokument som behövs för att visa att den elektriska eller elektroniska utrustningen överensstämmer med kraven,

3) i övrigt samarbeta med tillsynsmyndigheten för att säkerställa att den elektriska eller elektroniska utrustningen uppfyller kraven i denna lag.

Tillverkaren får inte överföra sina skyldigheter enligt 5 § 1 och 2 mom. på sin representant.

11 §

Importörens skyldigheter när utrustning släpps ut på marknaden

Importören ska innan en elektrisk eller elektronisk utrustning släpps ut på marknaden säkerställa att tillverkaren har fullgjort sina skyldigheter enligt 5 § 1 och 2 mom., 6 och 7 § och 9 § 2 mom. Om en importör har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i denna lag, ska importören omedelbart underrätta tillverkaren och tillsynsmyndigheten om detta. Importören får inte släppa ut utrustningen på marknaden förrän den uppfyller kraven i denna lag.

Importören ska ange sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och en adress där importören kan nås på den elektriska eller elektroniska utrustningen eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen

Föreslagen lydelse

utrustning i enlighet med 1 mom. samt informera distributörerna om sådan utrustning och om återkallelse av den.

10 §

Tillverkarens representant

En tillverkare får skriftligen utse en representant. Representanten ska få fullmakt att åtminstone

1) hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgänglig för *marknadskontrollmyndigheten* i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden,

2) ge *marknadskontrollmyndigheten* alla dokument som behövs för att visa att den elektriska eller elektroniska utrustningen överensstämmer med kraven,

3) i övrigt samarbeta med *marknadskontrollmyndigheten* för att säkerställa att den elektriska eller elektroniska utrustningen uppfyller kraven i denna lag.

Tillverkaren får inte överföra sina skyldigheter enligt 5 § 1 och 2 mom. på sin representant.

11 §

Importörens skyldigheter när utrustning släpps ut på marknaden

Importören ska innan en elektrisk eller elektronisk utrustning släpps ut på marknaden säkerställa att tillverkaren har fullgjort sina skyldigheter enligt 5 § 1 och 2 mom., 6 och 7 § och 9 § 2 mom. Om en importör har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i denna lag, ska importören omedelbart underrätta tillverkaren och *marknadskontrollmyndigheten* om detta. Importören får inte släppa ut utrustningen på marknaden förrän den uppfyller kraven i denna lag.

Importören ska ange sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och en adress där importören kan nås på den elektriska eller elektroniska utrustningen eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen

Gällande lydelse

eller på ett dokument som följer med utrustningen.

Importören ska hålla en kopia av EU-försäkringen om överensstämmelse tillgänglig för tillsynsmyndigheten i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden och säkerställa att myndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

12 §

Importörens skyldigheter när utrustning som släppts ut på marknaden inte överensstämmer med kraven

En importör som har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som importören har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka utrustningen eller vid behov för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till importören.

Importören ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om den elektriska eller elektroniska utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Importören ska föra register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av utrustning samt informera distributörerna om sådan utrustning och om återkallelse av den.

13 §

Distributörens skyldigheter när utrustning tillhandahålls på marknaden

Distributören ska innan en elektrisk eller elektronisk utrustning tillhandahålls på marknaden kontrollera att utrustningen är försedd med all den märkning och information som avses i 7 § och 11 § 2 mom. Om en distributör har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i denna lag, ska distributören informera såväl

Föreslagen lydelse

eller på ett dokument som följer med utrustningen.

Importören ska hålla en kopia av EU-försäkringen om överensstämmelse tillgänglig för *marknadskontrollmyndigheten* i tio år efter det att den elektriska eller elektroniska utrustningen har släppts ut på marknaden och säkerställa att myndigheten på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.

12 §

Importörens skyldigheter när utrustning som släppts ut på marknaden inte överensstämmer med kraven

En importör som har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som importören har släppt ut på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska omedelbart vidta åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller för att dra tillbaka utrustningen, eller vid behov vidta åtgärder för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till importören.

Importören ska omedelbart underrätta *marknadskontrollmyndigheten* om den elektriska eller elektroniska utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

Importören ska föra register över elektrisk och elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven och över återkallelse av utrustning samt informera distributörerna om sådan utrustning och om återkallelse av den.

13 §

Distributörens skyldigheter när utrustning tillhandahålls på marknaden

Distributören ska innan en elektrisk eller elektronisk utrustning tillhandahålls på marknaden kontrollera att utrustningen är försedd med all den märkning och information som avses i 7 § och 11 § 2 mom. Om en distributör har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte uppfyller kraven i denna lag, ska distributören informera såväl

Gällande lydelse

tillverkaren eller importören som tillsynsmyndigheten om detta. Distributören får inte tillhandahålla utrustningen på marknaden förrän den uppfyller kraven i denna lag.

14 §

Distributörens skyldigheter när utrustning som tillhandahållits på marknaden inte överensstämmer med kraven

En distributör som har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som distributören har tillhandahållit på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska säkerställa att tillverkaren, importören eller vid behov distributören själv vidtar åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka utrustningen eller vid behov för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till distributören.

Distributören ska omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

4 kap.

Styrning och tillsyn

17 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket är tillsynsmyndighet enligt denna lag. För de medicintekniska produkter som omfattas av lagen om vissa medicintekniska produkter enligt EU-direktiv, MD-förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU samt lagen om medicintekniska produkter (719/2021) är det Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet som är tillsynsmyndighet.

Föreslagen lydelse

tillverkaren eller importören som *marknadskontrollmyndigheten* om detta. Distributören får inte tillhandahålla utrustningen på marknaden förrän den uppfyller kraven i denna lag.

14 §

Distributörens skyldigheter när utrustning som tillhandahållits på marknaden inte överensstämmer med kraven

En distributör som har skäl att misstänka att en elektrisk eller elektronisk utrustning som distributören har tillhandahållit på marknaden inte uppfyller kraven i denna lag ska säkerställa att tillverkaren, importören eller vid behov distributören själv vidtar åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven, för att dra tillbaka utrustningen eller vid behov för att utrustning som redan tillhandahållits användarna ska återkallas till distributören.

Distributören ska omedelbart underrätta *marknadskontrollmyndigheten* om utrustningens bristande överensstämmelse och om alla åtgärder som vidtagits.

4 kap.

Styrning och tillsyn

17 §

Marknadskontroll

Säkerhets- och kemikalieverket är *marknadskontrollmyndighet* enligt denna lag. För de medicintekniska produkter som omfattas av lagen om vissa medicintekniska produkter enligt EU-direktiv, MD-förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU samt lagen om medicintekniska produkter (719/2021) är det Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet som är *marknadskontrollmyndighet*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om marknadskontroll och yttre gränskontroll samt om sökande av ändring i marknadskontrollmyndighetens beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016).

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

19 §

Tullens befogenheter före övergång till fri omsättning

Tullen får avbryta en elektrisk eller elektronisk utrustnings övergång till fri omsättning på Europeiska unionens marknad, om

1) utrustningen har egenskaper som ger anledning att anta att den kan utgöra en allvarlig risk för hälsan eller miljön,

2) utrustningen inte har försetts med märkning i enlighet med kraven i denna lag, eller

3) utrustningens CE-märkning är felaktig eller vilseledande.

Om Tullen avbryter en utrustnings övergång till fri omsättning, ska Tullen omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om saken.

(upphävs)

20 §

Utlämnande av uppgifter och samarbete med tillsynsmyndigheten

En näringsidkare ska på begäran lämna tillsynsmyndigheten uppgifter och dokument som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och för verkställigheten av den, på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av tillsynsmyndigheten, och även i övrigt samarbeta med tillsynsmyndigheten i syfte att säkerställa att den elektriska och elektroniska utrustningen överensstämmer med kraven.

Tillsynsmyndigheten har i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden rätt att på begäran få

20 §

Utlämnande av uppgifter

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens rätt att för tillsynen få uppgifter av ekonomiska aktörer finns i 8 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Uppgifter och dokument ska lämnas på finska eller svenska eller på något annat språk som godtas av marknadskontrollmyndigheten.

Marknadskontrollmyndigheten har i tio år efter det att en elektrisk eller elektronisk utrustning har släppts ut på marknaden rätt att av en tillverkare, tillverkares representant,

Gällande lydelse

uppgifter av en näringsidkare om alla näringsidkare som har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till näringsidkaren eller som näringsidkaren har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till.

21 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter

Tillsynsmyndigheten har oberoende av den sekretess som föreskrivs i lag rätt att av andra myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för tillsynen enligt denna lag.

Utöver det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får tillsynsmyndigheten oberoende av den sekretess som föreskrivs i lag lämna ut sådana sekretessbelagda uppgifter som den fått vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag till

1) åklagaren, polisen och Tullen för förebyggande eller utredning av brott,

2) Tullen och miljövårds- och konsumentskyddsmyndigheterna, om det är nödvändigt att uppgifterna lämnas ut för att myndigheten ska kunna utföra sina uppdrag,

3) behöriga utländska myndigheter och internationella organ för uppfyllande av förpliktelser som grundar sig på Europeiska unionens regelverk eller på internationella avtal som är bindande för Finland.

22 §

Anlitande av utomstående experter

Tillsynsmyndigheten har rätt att anlita utomstående experter för undersökning, testning eller bedömning av en elektrisk och elektronisk utrustnings överensstämmelse med kraven. De utomstående experterna kan som hjälp för tillsynsmyndigheten eller för en tjänsteinnehavare som tillsynsmyndigheten har utsett delta i inspektioner enligt denna lag och undersöka och testa elektrisk och elektronisk utrustning.

Föreslagen lydelse

importör eller distributör på begäran få uppgifter om alla ekonomiska aktörer som har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören eller som den har levererat elektrisk eller elektronisk utrustning till.

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Utomstående experter ska ha den sakkunskap och kompetens som krävs för uppgifterna.

När en utomstående expert utför uppdrag som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på experten. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

23 §

Inspektionsrätt

Tillsynsmyndigheten har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och för verkställigheten av den rätt att, utom i utrymmen som används för permanent boende, utföra inspektioner och undersökningar, utföra mätningar och ta prover samt vidta andra åtgärder som krävs för tillsynen. Inspektionerna ska utföras med iakttagande av 39 § i förvaltningslagen (434/2003). (upphävs)

En näringsidkare ska på begäran för den tillsynsmyndighet som utför inspektionen lägga fram sådana dokument för inspektionen som kan vara av betydelse vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag. Den tillsynsmyndighet som utför inspektionen har rätt att få kopior av de dokument som granskas och utskrifter av registreringar i datasystem.

24 §

Rätt att ta utrustning för undersökning och testning

Tillsynsmyndigheten och Tullen har rätt att ta elektrisk och elektronisk utrustning av en näringsidkare för undersökning och testning, om det behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag. (upphävs)

25 §

Ersättande av kostnader

Tillsynsmyndigheten och Tullen får ta ut ersättning hos en näringsidkare för kostnaderna för undersökning och testning av elektrisk el- (upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ler elektronisk utrustning som inte överensstämmer med kraven samt för kostnaderna för att i detta syfte skaffa sådan utrustning och hålla den i lager. Dessa kostnader är direkta utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

26 §

Åtgärder i fråga om utrustning som inte överensstämmer med kraven

Om en elektrisk eller elektronisk utrustning eller märkningen av eller dokumenten över och informationen om utrustningen inte uppfyller kraven i denna lag eller om dokument eller information inte lämnas till tillsynsmyndigheten på begäran, får tillsynsmyndigheten (upphävs)

1) temporärt eller permanent förbjuda näringsidkaren att tillverka sådan utrustning, släppa ut eller tillhandahålla den på marknaden eller i övrigt överlåta utrustningen, samt bestämma att utrustningen ska dras tillbaka,

2) ålägga näringsidkaren att vidta korrigerande åtgärder för att få en utrustning som har släppts ut på marknaden samt märkningen av eller dokumenten över och informationen om utrustningen att uppfylla kraven i denna lag,

3) ålägga näringsidkaren att återta sådan utrustning av användarna som medför allvarlig risk för hälsan eller miljön och att i stället ge en likadan eller likartad ofarlig utrustning eller att häva köpet, om ett förbud enligt 1 punkten eller ett åläggande enligt 2 punkten inte är tillräckligt,

4) ålägga näringsidkaren att bortföra utrustningen för behandling som avfall, om ett åläggande enligt 1–3 punkten inte kan anses tillräckligt eller, om det inte anses ändamålsenligt att behandla utrustningen som avfall, bestämma hur man annars ska gå till väga med utrustningen,

5) ålägga näringsidkaren att offentligt meddela att en fara sammanhänger med utrustningen eller själv lämna ett sådant meddelande på näringsidkarens bekostnad,

Gällande lydelse

6) förbjuda användningen av en utrustning som medför allvarlig risk för hälsan eller miljön.

Näringsidkaren ska inom en skälig, av tillsynsmyndigheten bestämd tid lämna myndigheten en redogörelse för hur ett åläggande eller förbud enligt 1 mom. 1–5 punkten har verkställts.

27 §

Vite och hot om tvångsutförande

Tillsynsmyndigheten får förena ett förbud eller åläggande som den har meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande. (upphävs)

28 §

Sökande av ändring i tillsynsmyndighetens beslut

Beslut som tillsynsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär i förvaltningsdomstol på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Ett beslut av tillsynsmyndigheten ska iaktas även om det överklagas, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat. (upphävs)

28 a §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot

1) tillverkarens skyldighet enligt 4 § 1 mom. att säkerställa att elektrisk och elektronisk utrustning inte innehåller farliga ämnen,

2) tillverkarens skyldighet enligt 5 § att säkerställa att elektrisk och elektronisk utrustning överensstämmer med kraven,

3) tillverkarens skyldighet enligt 6 § 1 mom. att upprätta en EÜ-försäkran om överensstämmelse,

4) tillverkarens skyldighet enligt 7 § att iaktta kraven på märkning och kontaktuppgifter på elektrisk och elektronisk utrustning

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5) tillverkarens skyldighet enligt 9 § att vidta åtgärder vid bristande överensstämmelse med kraven,

6) importörens skyldigheter enligt 11 § när utrustning släpps ut på marknaden,

7) importörens skyldigheter enligt 12 § när utrustning som släppts ut på marknaden inte överensstämmer med kraven,

8) distributörens skyldigheter enligt 13 § när utrustning tillhandahålls på marknaden,

9) distributörens skyldigheter enligt 14 § när utrustning som tillhandahållits på marknaden inte överensstämmer med kraven,

10) skyldigheten enligt artikel 4.3 a i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att iaktta det som gäller EU-försäkran om överensstämmelse och teknisk dokumentation,

11) skyldigheten enligt artikel 4.3 b i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att ge information och dokumentation,

12) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att informera om en risk, eller

13) skyldigheten enligt artikel 4.3 d i marknadskontrollförordningen för en tillverkare, importör, tillverkares representant eller leverantör av distributionstjänster att vidta korrigerande åtgärder och minska riskerna,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för brott mot lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009) 4 §, sådan den lyder i lag 1268/2010, samt
ändras 1 §, 2 § 1 mom., 3 § 3 mom. och 5 §, sådana de lyder, 1 §, 2 § 1 mom. och 3 § 3 mom. i lag 1268/2010 och 5 § i lag 697/2018, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om de underrättelser som enligt artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet *och enligt artikel 22 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93* ska lämnas till Europeiska kommissionen beträffande marknadskontrollen av produkter som medför allvarlig risk. Lagen innehåller också bestämmelser om de åtgärder som man i Finland ska vidta med anledning av de underrättelser som Europeiska kommissionen skickar till medlemsstaterna med stöd av de nämnda bestämmelserna. Lagen gäller dessutom marknadskontrollmyndigheternas skyldighet att enligt artikel 23 i nämnda förordning tillhandahålla Europeiska kommissionen vissa uppgifter om produkter som medför en risk.

Denna lag tillämpas inte på underrättelser om sådana åtgärder som omfattas av systemen för informationsutbyte enligt följande EU-rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrät-

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om de underrättelser som enligt artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet ska lämnas till Europeiska kommissionen beträffande marknadskontrollen av produkter som medför allvarlig risk. Lagen innehåller också bestämmelser om de åtgärder som man i Finland ska vidta med anledning av de underrättelser som Europeiska kommissionen skickar till medlemsstaterna med stöd av den nämnda bestämmelsen *och artikel 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan **marknadskontrollförordningen***.

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens skyldighet att underrätta Europeiska kommissionen om åtgärder i samband med marknadskontrollen av produkter som medför allvarlig risk finns i artikel 20 i marknadskontrollförordningen.

Denna lag tillämpas inte på underrättelser om sådana åtgärder som omfattas av systemen för informationsutbyte enligt följande EU-rättsakter:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrät-

Gällande lydelse

tande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 om inrättande av gemenskapsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet,

3) rådets direktiv 90/385/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation samt rådets direktiv 93/42/EEG om medicintekniska produkter.

2 §

Underrättelser till Europeiska kommissionen om produkter som medför allvarlig risk

När en marknadskontrollmyndighet vidtar eller ämnar vidta tvingande åtgärder i syfte att hindra eller begränsa utsläppande på marknaden, saluföring eller användning av en produkt därför att den medför allvarlig risk, ska Europeiska kommissionen underrättas om detta. Europeiska kommissionen ska underrättas också om rekommendationer till och överenskommelser med verksamhetsutövarna beträffande motsvarande åtgärder.

3 §

Förfarandet för underrättelse om produkter som medför allvarliga risker

Säkerhets- och kemikalieverket tar emot kommissionens underrättelser enligt artikel 12 i det direktiv och artikel 22 i den förordning som nämns i 1 § 1 mom. om andra medlems-

Föreslagen lydelse

tande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004 om inrättande av gemenskapsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet,

3) rådets direktiv 90/385/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation samt rådets direktiv 93/42/EEG om medicintekniska produkter.

2 §

Underrättelser till Europeiska kommissionen om produkter som medför allvarlig risk

När en marknadskontrollmyndighet vidtar eller ämnar vidta tvingande åtgärder *enligt artikel 12 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom.* i syfte att hindra eller begränsa utsläppande på marknaden, saluföring eller användning av en produkt därför att den medför allvarlig risk, ska Europeiska kommissionen underrättas om detta. Europeiska kommissionen ska underrättas också om rekommendationer till och överenskommelser med verksamhetsutövarna beträffande motsvarande åtgärder.

3 §

Förfarandet för underrättelse om produkter som medför allvarliga risker

Säkerhets- och kemikalieverket tar emot kommissionens underrättelser enligt artikel 12 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom. och artikel 20 i marknadskontrollförordningen om

Gällande lydelse

staters åtgärder i syfte att begränsa utsläppande på marknaden, saluföring eller användning av produkter och vidarebefordrar underrättelserna utan dröjsmål till de nationella marknadskontrollmyndigheter som i Finland är behöriga att utöva tillsyn över produkterna i fråga.

Föreslagen lydelse

andra medlemsstaters åtgärder i syfte att begränsa utsläppande på marknaden, saluföring eller användning av produkter, och vidarebefordrar underrättelserna utan dröjsmål till de nationella marknadskontrollmyndigheter som i Finland är behöriga att utöva tillsyn över produkterna i fråga.

4 §

Viss annan information till Europeiska kommissionen i anslutning till marknadskontrollen

Utöver underrättelserna om produkter som medför allvarlig risk enligt 2 och 3 § ska marknadskontrollmyndigheterna förse Europeiska kommissionen med all tillgänglig information om produkter som medför risk på det sätt som föreskrivs i artikel 23 i den förordning som nämns i 1 § 1 mom.

(upphävs)

5 §

Sekretessbelagda uppgifter

Bestämmelser om sekretess för de uppgifter som ingår i underrättelserna enligt denna lag finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i artikel 19 i den förordning som nämns i 1 § 1 mom. i denna lag. På sekretessen tillämpas dessutom bestämmelserna i artikel 16 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom. i denna lag. Oberoende av sekretessen får sådana uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning, företagshemlighet och en enskilds personliga förhållanden som erhållits vid fullgörandet av uppgifter enligt denna lag lämnas ut till Säkerhets- och kemikalieverket, en marknadskontrollmyndighet och till Europeiska kommissionen

5 §

Sekretessbelagda uppgifter

Bestämmelser om sekretess för de uppgifter som ingår i underrättelserna enligt denna lag finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På sekretessen tillämpas dessutom bestämmelserna i artikel 16 i det direktiv som nämns i 1 § 1 mom. i denna lag. Oberoende av sekretessen får sådana uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning, företagshemlighet och en enskilds personliga förhållanden som erhållits vid fullgörandet av uppgifter enligt denna lag lämnas ut till Säkerhets- och kemikalieverket, till marknadskontrollmyndigheter och till Europeiska kommissionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .